AGATOS KRISTI kolekcij

AGATHA CHRISTIE

BLOGIS PO SAULE

AGATHA CHRISTIE

BLOGIS PO SAULE

LEIDYKLA

VILNIUS

UDK 820-3
CH 525

AGATHA CHRISTIE

EVIL UNDER THE SUN

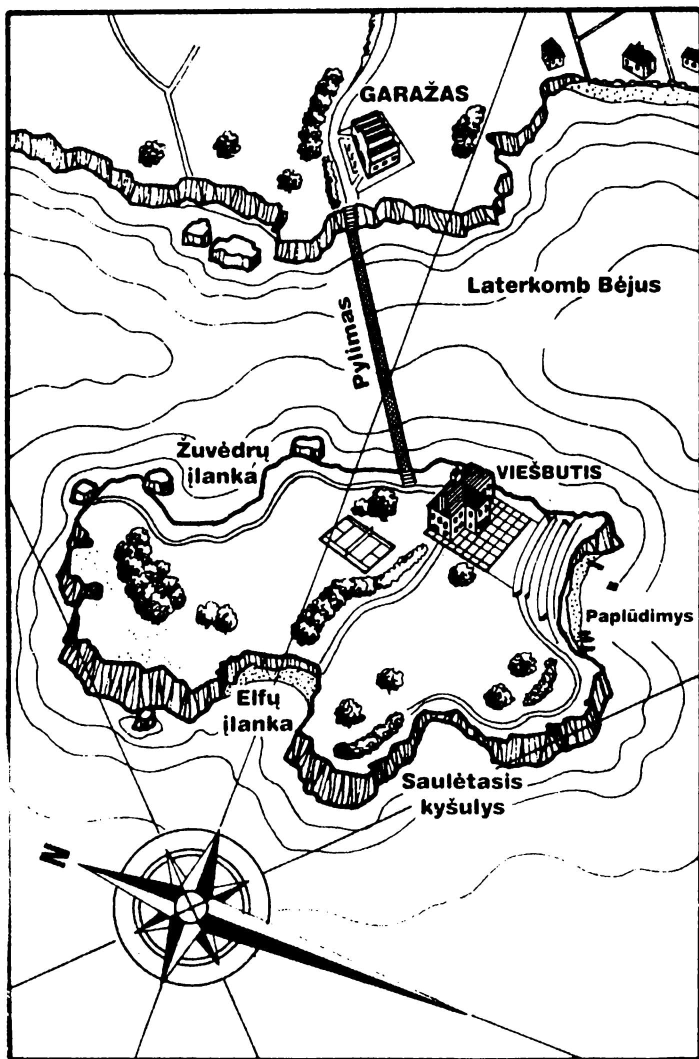
Iš anglų kalbos vertė
Irena BALČIŪNIENĖ

© AGATHA CHRISTIE Ltd 1962
© Vertimas į lietuvių kalbą
© SIROKAS 2000

ISBN 9986-833-16-7

Džonui

mūsų paskutinio sezono Sirijoje prisiminimui

GARAŽAS
Laterkomb Bėjus
Pylimas
Žuvėdrų
įlanką
VIEŠBUTIS
Paplūdimys
Elfų
įlanka
Saulėtasis
kyšulys
N

1 SKYRIUS

Kapitonas Rodžeris Engmeringas tikro ekscentriko šlovę įgijo 1872 metais, pasistatęs namą saloje, priešais Lederkomb Bėjaus kaimą. Nes žmogui iš tokios šeimos labiau derėjo įsitaisyti ištaigų būstą vidur plačių pievų su čiurlenančiu upeliu ir vešliom ganyklom.

Tačiau kapitoną Rodžerį Engmeringą valdė viena aistra – aistra jūrai. Todėl ir susirentė tvirtą namą ant vėjuoto, žuvėdrų pamėgto salos kyšulio, kurį kiekvienas didesnis potvynis atkirsdavo nuo sausumos.

Kadangi jo išrinktoji buvo jūra, jis liko nevedęs, ir po mirties namas bei sala atiteko tolimam giminaičiui. Tiek jis, tiek jo palikuonys nuosavybe rūpinosi prastai. Žemės valdos pamažu tirpo, ištekliai menko.

1922 metais, įsigalėjus didžiajam atostogų pajūrio kurortuose kultui, kai vasara Devono ir Kornvelio paplūdimiuose nustojo būti laikoma pernelyg karšta, Artūras Engmerigas pamatė, kad pelningai parduoti erdvų vėlyvo karaliaus Jurgio stiliaus namą jam nepavyks, tačiau visai neblogą kainą galima pešti už kadaise dėl jūros pametusio galvą kapitono Rodžerio sklypą.

Tvirtai suręstas namas buvo padidintas ir pagražintas. Betoninė damba sujungė salą su Lederkomb Bėjumi. Salą išraizgė "pasivaikščiojimo takeliai" ir nusėjo "nuoša-

lios vietelės". Atsirado du teniso kortai, saulėtos terasos nusileido prie įlankos, kur buvo įrengti tramplinai šuoliams į vandenį ir pasirūpinta plaukiojančiais plaustais. "Linksmojo Rodžerio" viešbučiui Kontrabandininkų salelėje Lederkombo įlankoje atėjo auksinės dienos. Nuo birželio iki rugsėjo, taip pat per trumpas Velykų atostogas "Linksmojo Rodžerio " viešbutis paprastai būdavo kimšte prikimštas. 1934 metais namas buvo dar labiau praplėstas, padidintas valgomasis, įrengtas kokteilių baras ir keli ištaigingi vonios kambariai. Kainos iš karto pašoko.

Žmonės kalbėjo:

– Ar esate buvę Lederkomb Bėjuje? Labai prašmatnus viešbutis saloje. Jis toks patogus, ir jokių turistų ar autobusų. Būtinai turite ten nuvykti.

Ir žmonės plaukte plaukė.

II

"Linksmojo Rodžerio" viešbutyje buvo apsistojusi viena labai svarbi – bent jau savo akyse – asmenybė. Erkiulis Puaro, vilkįs baltu lininiu kostiumu, su ant akių užsmaukta panama, dabitiškai užriestais ūsais sėdėjo pusiaugula patogiame šezlonge ir stebėjo paplūdimį. Laiptai nuo viešbučio keliomis terasomis leidosi iki pat kranto.

Vieni poilsiautojai maudėsi jūroje, kiti deginosi gulėdami ant smėlio, treti rūpestingai įtryninėjo savo odą aliejais.

Sėdintys viršutinėje terasoje aptarinėjo orą, prieš akis plytintį vaizdą, rytiniuose laikraščiuose perskaitytas naujienas ir kitas juos jaudinančias temas.

Erkiulis Puaro klausėsi iš viršaus besiliejančio nenutrūkstamo ponios Gardner žodžių srauto, kuriam akompanavo ritmingas ir energingas virbalų skimbčiojimas. Jai už nugaros, šezlonge, užsismaukęs skrybėlę ant nosies, buvo įsitaisęs jos vyras, Oudelis C.Gardneris. Iškilus būtinybei, jis kartkartėm trumpai pritardavo.

Puaro dešinėje sėdėjo panelė Bruster, kiek žilstelėjusi, tvirta, atletiškai sudėta, malonaus įdegusio veido moteris. Ji irgi kartkartėm įsiterpdavo į pašnekesį. Įspūdis buvo toks, tarsi nepaliaujamą kambarinio šunelio skalijimą būtų pertraukinėjęs vokiečių aviganio amtelėjimas.

Ponia Gardner postringavo:

– Taigi aš ir sakau ponui Gardneriui, kad turistauti – labai puiku, ir aš išties mėgstu susipažinti su naujomis vietomis. Vis dėlto, sakau aš, Angliją mes jau puikiai pažįstame, todėl dabar norėtųsi rasti kokią nors ramią vietelę prie jūros ir paprasčiausiai pailsėti. Juk taip aš sakiau, ar ne, Oudeli? Paprasčiausiai *pailsėti.* Jausmams būtinas poilsis, sakau aš. Ar ne taip, Oudeli?

– Taip, brangioji, – iš po skrybėlės murmtelėjo ponas Gardneris.

– Ir štai, kai aš pranešiau apie tai ponui Kelso iš Kuko kompanijos, – toliau rutuliojo temą ponia Gardner, – jis visada sudarinėdavo mūsų maršrutus ir būdavo *visais atžvilgiais* naudingas. Aš tikrai neįsivaizduoju, kaip mes bū-

tume galėję be jo apsieiti? Tai štai, kai aš kreipiausi į jį, ponas Kelso pasakė, kad užvis geriausia yra atvažiuoti čia. Neapsakomai vaizdinga vietelė, jo žodžiais tariant, pačiame pasaulio pakraštyje, ir tuo pat metu visi patogumai ir komfortas. Aišku, mano vyras įsiterpė į pašnekesį ir pasidomėjo sanitarinėmis sąlygomis. Ir visiškai suprantama, nes, – jūs tik pamanykite, pone Puaro, – kartą pono Gardnerio sesuo poilsiavo pensione vidur viržynų, šeimininkų tvirtinimu, gan prašmatniame, tačiau – jūs nepatikėsite, pone Puaro, – *su tualetu kieme*! Todėl, savaime suprantama, mano vyras labai įtariai žiūrėjo į tas vietas pasaulio pakraštyje. Ar aš ne tiesą sakau, Oudeli?

– Absoliučią tiesą, brangioji, – patvirtino ponas Gardneris.

– Tačiau ponas Kelso mus iškart nuramino. Jis užtikrino, kad sanitarija atitinka paskutinį technikos žodį, o virtuvė tiesiog neprilygstama. Turiu pripažinti, kad viskas taip ir yra. Bet ar žinot, kad visų labiausiai man patinka *intymumas*, jeigu suprantate, ką aš turiu omenyje. Viešbutis nedidelis, visi susipažinome, visi šnekučiuojamės tarpusavyje.

Matot, jei galėtume tarti, kad anglai turi trūkumą, tai nebent būtų jų įprotis išlaikyti atstumą su tais žmonėmis, su kuriais nėra pažįstami bent keletą metų. O šiaip jie visais atžvilgiais mieli. Ponas Kelso minėjo, kad čia yra suvažiavę labai įdomūs žmonės, ir, matau, jis sakė tiesą. Čia esate jūs, pone Puaro, ir panelė Danli. Aš vos neapal-

pau, kai man buvo pasakyta, kas jūs toks, pone Puaro. Tiesa, Oudeli?

– Tiesa, brangioji.

– Cha! – netaktiškai pertraukė ją panelė Bruster. – Tai bent sensacija! Gyvas Erkiulis Puaro!

Garsusis detektyvas kilstelėjo rankas, bet tai tebuvo mandagaus neigimo gestas.

– Bet atleiskit, pone Puaro, – kaip upelis vėl sučiurleno ponia Gardner, – aš daug apie jus girdėjau iš Robsonų Kornelijos. Gegužę mudu su ponu Gardneriu buvome Badenhofe, na, ir suprantama Kornelija mums visiems papasakojo apie tą istoriją Egipte, kai buvo nužudyta Linetė Ridževėj. Ji pavaizdavo, koks jūs buvote neprilygstamas, ir nuo tada aš trokšte troškau su jumis susipažinti. Ar ne taip, Oudeli?

– Taip taip, brangioji.

– Ir, žinoma, su panele Danli. Daugelis mano drabužių pirkti "Pasaulio rožėje". O pasirodo, kad "Pasaulio rožė" – *tai ji*, Rozamunda Danli. Jos modeliai visada labai originalūs. Jų linijos pasakiškos. Vakar vakare aš vilkėjau viena jos modelių namuose sukurtų suknelių. Man regis, tai visais atžvilgiais žavinga moteris.

Už panelės Bruster sėdintis majoras Beris savo išsprogusiomis akimis ryte rijo besimaudančius.

– Klasiška mergina! – prašvokštė jis.

Ponios Gardner virbalų skleidžiami garsai sutankėjo.

– Pone Puaro, turiu jums kai ką prisipažinti. Jus sutikus, man staiga šovė į *galvą*, – ir ne dėl to, kad labai susijaudinau, nes kad tai tiesa, gali patvirtinti ponas Gardneris. Bet aš tik pamaniau, kad gal jūs čia atsidūrėte, – na, kaip čia pasakius, *profesiniais reikalais*. Jūs suprantate, ką aš turiu galvoje? Matot, aš nepaprastai jautri, mano vyras gali tai patvirtinti, todėl aš negaliu net įsivaizduoti, kas su manim atsitiktų, jeigu man tektų įsivelti į kokį nors nusikaltimą. Suprantate, pone...

Ponas Gardneris garsiai kostelėjo.

– Tikrai, pone Puaro, mano žmona nepaprastai jautri, – pareiškė jis.

Erkiulis Puaro vėl tik kilstelėjo rankas.

– Leiskit jus patikinti, ponia, kad esu čia dėl tos pačios priežasties kaip ir visa mūsų draugija – pailsėti, gerai praleisti laiką. Man net mintis nešmėsteli apie kokį nors nusikaltimą.

– Kūnas Kontrabandininkų saloje? Tai neįmanoma! – trumpai amtelėjo panelė Bruster.

– Tai ne visiškai tikslu, – paprieštaravo Puaro, rodydamas į paplūdimį. – Tik pažvelkit į eilėmis sustatytus šezlongus. Ką matote? Ne vyrus ir moteris. Jie neturi nieko individualaus. Tai, panele, tik kūnai!

– Tarp kurių yra labai gražių panelių kūnų, – žinovo tonu įsiterpė majoras Beris. – Tik kai kurie gan liesoki.

– Taip, – karštai tęsė mintį Puaro. – Bet kur jų žavesys? Kur paslaptingumas? Aš jau nebejaunas. Priklausau, tiesą sakant, senajai mokyklai. Bet jaunystėje mane imda-

vo krėst drebulys vien išvydus kulkšniuką... apatinio raukinukai svaigino.. švelnus kelio apvalumas... net keliaraiščio vaizdas...

– Padūkėlis, padūkėlis! – kimiai tarstelėjo majoras Beris.

– Drabužiai, kuriais šiandien vilkime, daug jausmingesni, – paprieštaravo panelė Bruster.

– Visiškai teisingai, pone Puaro, – vėl ėmė vadovauti pokalbiui ponia Gardner. – Ar nemanote, kad šiais laikais vaikinai ir merginos gyvena daug natūraliau. Susiburia be jokių ceremonijų, na, ir... – ponia Gardner švelniai paraudo, nes buvo kuklaus būdo, – ... ir neteikia tam jokios reikšmės... Jūs suprantat, ką aš turiu omenyje?

– Suprantu, – atsiduso Erkiulis Puaro. – Ir tai apgailėtina.

– Apgailėtina? – iš nuostabos sučirpė ponia Gardner.

– Atsižadėti kūno paslapčių ir kūno romantikos! Šiandien viskas tapo standartizuota! – Puaro mostelėjo ranka link saulėkaitoje svylančių kūnų. – Visai kaip Paryžiaus morge.

– Pone Puaro, ką jūs šnekate? – priblokšta sušuko ponia Gardner.

– Kūnai... vien kūnai... sukloti eilėmis kaip pas mėsininką ant lentynos!

– Bet, atleikit, pone Puaro, ar ne per stipriai pasakyta?

– Gali būti, gali būti, – nusileido Erkiulis Puaro.

– Tik vienu atžvilgiu esu linkusi jums pritarti, – tarė ponia Gardner, mikliai darbuodamasi virbalais. – Merginoms, taip ilgai gulinčioms prieš saulę, kyla tam tikra grėsmė: joms gali apželti rankos ir kojos. Visą laiką tvirtinu tą Irenai... Irena, pone Puaro, tai mano dukra... Aš be perstojo kartoju Irenai: "Jeigu gulėsi ir gulėsi saulėkaitoje, visa apaugsi plaukais – apžels rankos, kojos ir krūtinė. Į ką tada būsi panaši? Ar aš to nekartoju nuolat, Oudeli?

– Kartoji, brangioji, – atsiliepė ponas Gardneris.

Visi nutilo, matyt, bandydami įsivaizduoti Ireną po išpranašautos katastrofos.

Suvyniojusi mezginį, ponia Gardner tarė:

– Regis, jau metas...

– Taip, brangioji, – kaip mat jos mintį pagavo visada pasirengęs ponas Gardneris. Išsiropštęs iš šezlongo, jis paėmė žmonos krepšelį su mezginiu, jos knygą ir kreipėsi į panelę Bruster:

– Ar neprisijungsite prie mūsų, panele Bruster? Nueitume į barą ir išlenktume taurelę?

– Dėkoju. Man dar per anksti.

Ponai Gardneriai patraukė link viešbučio.

– Amerikiečių vyrai – neprilygstami, – ištarė panelė Bruster.

III

Ponios Gardner vietą netrukus užėmė dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas.

Penkiasdešimtmetis ponas Leinas buvo aukštas, įdegusio veido, šaunios laikysenos pastorius. Jis mūvėjo tamsiai pilkom flanelinėm kelnėm, kurios atrodė kiek per šventiškai ir dviprasmiškai.

– Nuostabios apylinkės! – entuziastingai pareiškė jis. – Ką tik nuėjau nuo Lederkomb Bėjaus iki Harfordo, o atgal grįžau per uolas.

– Ar šiandien ne per karšta? – burbtelėjo majoras Beris, iš principo niekada neidavęs pasivaikščioti.

– Puiki treniruotė, –įsiterpė panelė Bruster. – O aš dar šiandien neirklavau. Pilvo raumenims nėra nieko geresnio už irklavimą.

Erkiulis Puaro liūdnokai pažvelgė į savo pilvą. Tai pastebėjusi, panelė Bruster jį paguodė:

– Jei kasdien pairkluotumėt, pone Puaro, kaip mat juo atsikratytumėt.

– Merci, Mademoiselle[1]. Bet aš nepakenčiu valčių.

– Jūs turit omenyje mažas valteles?

– Ne, aš turiu galvoje visų dydžių laivus ir valtis! – sušuko Puaro ir prisimerkęs net nusipurtė. – Jūros bangavimas! Brr! Kaip nemalonu!

– Ką čia dabar prasimanote? – tarė majoras Beris. – Šiandien jūra rami kaip tvenkinys.

---

[1] Dėkoju, panele (*pranc.*).

– Jūra niekada nebūna rami,– prieštarauti neleidžiančiu tonu pareiškė Puaro. – Kažkoks judėjimas vyksta amžinai.

– O aš manau, – nenusileido majoras, – kad jūros liga – devyniais dešimtadaliais tik įsikalbėjimas.

– Šneka patyręs jūrų vilkas, – su švelnia šypsenėle įsiterpė dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas. – Ar ne taip, majore?

– Jūros liga aš sirgau tik kartą – plaukdamas per Lamanšą! Mano taisyklė: niekada apie tai negalvoti.

– Jūros liga tikrai keistas dalykas, – pradėjo panelė Bruster. – Kodėl vieni serga, o kiti ne? Juk tai neteisinga. Ir tas polinkis neturi nieko bendra su žmogaus sveikata. Paliegėliai kartais būna puikūs jūrų keliautojai. Girdėjau, kad tai priklauso nuo stuburo smegenų. Be to, esti žmonių, kurie bijosi aukščio. Ir man ši baimė pažįstama, tačiau ponia Redfern jaučiasi dar blogiau. Prieš dvi dienas, kai mes takeliu tarp uolų ėjom į Harfordą, jai taip susvaigo galva, kad turėjo tiesiog įsikabinti į mano ranką. Paskui papasakojo, kaip įstrigo Milano katedros laiptų pusiaukelėje. Kažkaip nesidairydama užlipo į viršų, o nulipti nebeįstengė.

– Po viso šito geriau tegul nelipa kopėčiom virš Elfų įlankos, – perspėjo pastorius Leinas.

Panelė Bruster nutaisė grimasą.

– Aš ir pati vengiu šios vietos. Vaikams ten gerai. Jaunieji Kauenai ir Mastermanai smagiai bėginėja aukštyn žemyn.

– O štai išsimaudžiusi ateina ponia Redfern, – pranešė pastorius Leinas.

– Ponas Puaro turėtų pagerbti ją savo dėmesiu, – tarė panelė Bruster. – Ši moteris niekada nesidegina.

Jaunoji ponia Redfern nusiėmė maudymosi kepuraitę ir papurtė pilkšvus plaukus, kurie labai derėjo prie labai šviesios odos. Jos rankos ir kojos buvo ypač baltos.

– Visos šitos kompanijos fone ji atrodo kaip nepakankamai iškepusi, – kimiai sukikeno majoras Beris.

Kristina Redfern apsivilko ilgą maudymosi chalatą ir ėmė kopti pas terasoje sėdinčius viešbučio gyventojus. Ji buvo dailaus neišraiškingo veido, trapių plaštakų ir pėdų. Visiems nusišypsojusi, ji atsisėdo ir susisiautė chalatą.

– Ponas Puaro apie jus labai geros nuomonės, – pranešė panelė Bruster. – Jam nepatinka įdegę kūnai. Jie jam primena mėsinę. Žodžių aš tiksliai neatsimenu, bet mintis tokia.

– Deja, aš negaliu degintis, – liūdnai šyptelėjusi pasakė Kristina Redfern. – Mano oda neparuduoja, o tik ant pečių ir rankų iššoka pūslės ir išpila strazdanos.

– Vis tiek geriau negu tie plaukai, kuriais apžels ponios Gardner dukra Irena, – išpoškino panelė Bruster ir ėmė aiškinti nustebusiai Kristinai: – Šįryt ponia Gardner buvo nuostabios formos. Absoliučiai jokių stabdžių. “Ar ne taip, Oudeli?”, “Taip, brangioji.” – Ji patylėjo, o tada kreipėsi į Erkiulį Puaro: – Galėjote šiek tiek patraukt ją per dantį. Kodėl to nepadarėte? Reikėjo pasakyti, kad tiriate

itin žiaurią žmogžudystę, o nusikaltėlis maniakas tikriausiai įsimaišęs tarp viešbučio svečių.

– Vargu ar ji būtų tuo patikėjusi, – atsiduso Erkiulis Puaro.

– Aišku, kad būtų! – dusulingai sukikeno majoras Beris.

– Ne, – paprieštaravo Emilė Bruster. – Net ponia Gardner nebūtų patikėjusi, kad čia galėtų įvykti nusikaltimas. Kontrabandininkų sala nepanaši į vietą, kur būtų galima aptikti lavoną.

Erkiulis Puaro kiek pasimuistė šezlonge ir paprieštaravo:

– Kodėl ne? Kodėl jums, panele, atrodo, kad Kontrabandininkų sala – tai tokia vieta, kur, jūsų žodžiais tariant, neįmanoma aptikti lavono?

– Nežinau, – atšovė Emilė Bruster. – Bet, man regis, esti vietų, kur nusikaltimai beveik neįmanomi. Kontrabandininkų sala kaip tik ir yra tokia vieta... – Ji nutilo, lyg neįstengdama parinkti tinkamų žodžių.

– Aš sutinku, kad čia romantiška, – pritarė Erkiulis Puaro. – Aplink ramu. Šviečia saulė. Žydra jūra. Bet atminkit, panele Bruster, kad visur po saule slypi blogis.

Pastorius nejaukiai pasimuistė šezlonge. Tada palinko į priekį, ir jo mėlynos akys sublizgėjo.

Panelė Bruster truktelėjo pečiais.

– Aišku, kad žinau... Bet vis dėlto... – Ji vėl nutilo.

– Jūs vis dėlto manote, kad Kontrabandininkų sala pati netinkamiausia vieta nusikaltimams? Bet, panele, jūs pamirštat vieną dalyką.

– Turbūt žmogaus prigimtį?

– Visiškai teisingai. Jos pamiršt negalima niekada. Bet norėčiau atkreipt jūsų dėmesį į dar vieną dalyką. Visi čia esantys atostogauja.

Emilė Bruster pažvelgė į žymųjį detektyvą visiškai sutrikusi.

– Nesuprantu.

Erkiulis Puaro atlaidžiai šyptelėjo ir ėmė įtaigiai postringauti, žodžių taktu judindamas smilių.

– Tarkim, jūs turite priešą. Jeigu norėsite užklupti jį namie, kontoroje arba gatvėje, jums būtinai reikės preteksto. Jums kažkaip reikės pateisinti savo buvimą vienoje ar kitoje vietoje. Tačiau čia, pajūryje, jums jokių pasiteisinimų nereikia. Kodėl panelė atkeliavo į Lederkomb Bėjų? *Parbleu*![1] Juk dabar rugpjūtis. Tokiu metu visi važiuoja prie jūros. Dabar visiems atostogos. Suprantat? Visiškai natūralu, kad ir jūs esate čia, ir ponas Leinas, ir majoras Beris, ir ponia Redfern su savo vyru. Juk Anglijoje įprasta, kad visi, kas gyvas, rugpjūčio mėnesį vyksta prie jūros.

– Tikrai, – pritarė panelė Bruster. – Tai labai įdomus požiūris. O ką pasakysite apie Gardnerius? Juk jie amerikiečiai.

[1] Po velnių! (Pranc.)

– Net ir ponia Gardner, kaip pati prisipažino, jaučia reikmę atsipalaiduoti. O kadangi ji *atlieka pažintį* su Anglija, todėl privalo bent dvi savaites praleisti prie jūros – bent jau kaip pavyzdinga turistė, jei ne kaip kitaip. Stebėti žmones jai įdomu.

– Man regis, kad ir jums, pone, patinka stebėti žmones, – tyliai ištarė Kristina Redfern. – Tiesa?

– Turiu prisipažinti, kad tai gryniausia tiesa, – pasigirdo atsakymas.

– Ir... jūs tikrai daug pastebite, – mąsliai pridūrė ponia Redfern.

IV

Valandėlę buvo tylu. Paskui pastorius Stivenas Leinas atsikrenkštė ir kreipėsi į mažąjį belgą:

– Mane, pone Puaro, labai sudomino tai, ką neseniai pasakėte. Jūs pareiškėte, kad blogis yra visur po saule. Tai kone tiksli citata iš Senojo Testamento. – Jis luktelėjo, o paskui su kažkokiu tiesiog fanatišku spindesiu akyse pacitavo: "Tarp blogybių, vykstančių po saule, užvis blogiausia yra tai, kad toks pat likimas ištinka visus. Vadinasi, žmonių širdis yra kupina nedorumo ir, kolei jie gyvi, kvailystė tyko jų širdyje, o paskui jie nueina pas mirusiuosius!"[2] Man buvo malonu girdėti jūsų žodžius. Deja, šiandien niekas nebetiki egzistuojant realų blogį. Kraštutiniu atveju tai

---

[2] Senasis Testamentas, Koheleto knyga, 8,3.

laikoma gėrio neigimu. Žmonės sako, kad blogai elgiasi tik neišmanėliai, kitaip tariant, neišprusėliai, kurie labiau verti gailesčio negu pasmerkimo. Tačiau blogis, pone Puaro, yra *realus*! Tai faktas! Aš tikiu Blogiu taip, kaip tikiu Dievu. Jis egzistuoja! Jis galingas! Jis vaikšto po mūsų žemę! – įkvėptai baigė jis. Sunkiai alsuodamas, nusišluostė nosine kaktą, paskui apsidairė kiek susigėdęs: – Prašom atleisti. Aš užsimiršau.

– Aš suprantu, ką norėjote pasakyti, – ramiai ištarė Puaro. – Ir tam tikra prasme sutinku su jumis. Blogis vaikšto mūsų žeme, ir jį galima išvysti visur.

– Jei jau taip pakrypo kalba, tai fakyrai Indijoje... – atsikrenkštęs pradėjo majoras Beris.

Majoras pakankamai ilgai buvo gyvenęs "Linksmajame Rodžeryje", todėl visi jau buvo įgudę išsisukti nuo jo nepabaigiamų pasakojimų apie Indiją. Panelė Bruster ir ponia Redfern pertraukė jį vienu metu.

– Ar ne jūsų vyras ten plaukia? – kreipėsi panelė Bruster į ponią Redfern. – Koks tobulas kraulis! Jis neprilygstamas plaukikas.

Tą pat akimirką prakalbo ir ponia Redfern:

– Pažvelkit! Kokia graži jachta raudonomis burėmis! Ten juk ponas Blatas. Tiesa?

Raudonburė jachta jau artinosi prie kranto.

– Raudonos burės! – suniurzgė majoras Beris, atitrauktas nuo istorijos apie fakyrus. – Tik pamanykit!

Tuo metu Erkiulis Puaro grožėjosi ką tik prie kranto priplaukusiu ir dabar jau paplūdimiu einančiu žmogumi.

Patrikas Redfernas buvo labai išvaizdus vyras – gražiai nuaugęs, įdegęs, plačių pečių ir siaurų strėnų. Jo linksmumas ir gyvybingumas persiduodavo aplinkiniams, o įgimtas paprastumas užkariaudavo daugelio vyrų ir visų be išimties moterų prielankumą.

Dabar jis stovėjo paplūdimyje ir, purtydamasis vandenį, kilstelėjo ranką, džiugiai sveikindamas jauną žmoną. Ji jam irgi pamojavo.

– Patrikai, ateik čionai! – sušuko ji.

– Einu! –atsakė jis.

Jis žengė kelis žingsnius prie palikto ant smėlio rankšluosčio. Tuo metu iš viešbučio išėjo moteris ir, aplenkusi terasoje sėdinčią draugiją, ėmė leistis prie jūros.

Jos pasirodymas priminė teatrališką išėjimą į sceną, ir ji tą puikiai suvokė. Tačiau atrodė, kad visa tai ją ne itin domina. Matyt, jau seniai buvo pripratusi prie neišvengiamai sukeliamo susižavėjimo.

Aukšta ir grakšti, paprastu ir labai atviru maudymosi kostiumu, ji demonstravo puikiai įdegusį kūną. Formų tobulumu ji priminė statulą. Rusvi ugnies atspalvio plaukai gausiomis bangomis krito ant pečių. Veido bruožai, – kaip paprastai atsitinka trisdešimtmetėms, – buvo kiek paaštrėję, tačiau ji spinduliuote spinduliavo jaunyste ir tryško nežabotu gyvybingumu. Nejudrus veidas ir kiek įkypos tamsiai mėlynos akys priminė kažką kiniška. Tą įspūdį dar stiprino fantastiška kiniška skrybėlaitė iš malachito žalumo kartono.

Jos pasirodymo poveikis buvo toks stiprus, kad visos moterys tapo nematomos, o vyrų žvilgsniai, paklusę tam pačiam nenumaldomam dėsniui, nukrypo į ją ir gluste prigludo.

Erkiulis Puaro plačiai atsimerkė, ir jo ūsai pritariamai sukrutėjo. Majoras Beris atsitiesė, o jo išsprogusios akys dar labiau iššoko ant kaktos. Kairėje nuo Puaro sėdėjęs dvasiškasis tėvas Leinas švilpiamai įkvėpė pro dantis ir tarsi suakmenėjo.

– Arlena Stiuart, – sušvokštė majoras Beris. – Taip ji vadinosi, kol nebuvo ištekėjusi už Keneto Maršalo. Mačiau ją spektaklyje "Ateik ir išeik". Yra į ką pažiūrėti, ar ne?

– Taip... Graži... – lėtai šaltu balsu ištarė Kristina. – Bet yra joje kažkas gyvuliško.

– Pone Puaro, jūs ką tik šnekėjote apie blogį, – kietai ištarė Emilė Bruster. – Man regis, kad ši moteris ir įkūnija viso pasaulio blogį! Ji kiaurai sugedusi. Atsitiktinai man teko nemažai apie ją išgirsti.

– Prisiminiau! – linksmai sukikenęs, į pokalbį įsiterpė majoras Beris. – Simloje irgi buvo tokia raudonplaukė. Mano valdinio žmona. Visam garnizone vandenį drumstė. Kaip kažin ką! Visus vyrus iš proto varė. Žinoma, moterys troško jai akis iškabinti. Ne vienus namus ji apvertė aukštyn kojom. – Prisiminimai teikė majorui malonumo. – Jos vyras buvo ramus ir labai malonus vyrukas. Troško bučiuoti žemę, kuria ta vaikščiojo. Nieko nepastebėdavo – arba dėdavosi nepastebįs.

– Iš tokių moterų sklinda grėsmė... grėsmė... – sodriu, kupinu įtampos balsu pradėjo dvasiškasis tėvas Leinas, bet staiga nutilo.

Arlena Stiuart jau buvo prie vandens. Du jauni vyrai, dar kone berniukai, pašoko ir ėmė artintis prie jos. Jinai šyptelėjo jiems, tačiau jos akys nukrypo link Patriko Redferno, einančio per smėlį.

Erkiuliui Puaro tuo metu pasirodė, kad jisai stebi kompaso rodyklę. Patrikas Redfernas pasuko iš kelio ir pakeitė kryptį. Kompaso rodyklė privalo visada ir visur paklūsti traukai ir rodyti šiaurę. Lygiai taip Patrikas Redfernas pakluso Arlenos traukai ir pasuko link jos.

Ji stovėjo ir šypsojosi jam. Paskui abu lėtai nuėjo paplūdimio pakraščiu, palei smėlį skalaujančias bangas. Po valandėlės ji atsisėdo ant smėlio po uolomis. Patrikas įsitaisė greta.

Kristina Redfern pakilo nuo šezlongo ir nuskubėjo į viešbutį.

V

Jai nuėjus, kurį laiką tvyrojo nejauki tyla. Ją pertraukė Emilė Bruster:

– Bjauri istorija, – tarė ji. – Tokia miela moteris. Ir vos keli metai vedę...

– Ta jauna moteris, apie kurią pasakojau, – tuoj pat įsiterpė majoras Beris, – ta iš Simlos... Ji išardė keletą tikrai tvirtų šeimų. Gaila, ar ne?

– Tai moteris, kuriai ardyti santuokas – malonumas, – pasakė panelė Bruster ir, kiek patylėjusi, pridūrė: – Patrikas Redfernas – visiškas kvailys.

Erkiulis Puaro nieko nepasakė. Jis nežiūrėjo į Patriką Redferną ir Arleną Stiuart, o susidomėjęs stebėjo paplūdimį.

– Na, man turbūt metas pairkluoti, – pranešė panelė Bruster.

Ji atsistojo ir nuėjo. Susidomėjusį pavandenijusių išsprogusių akių žvilgsnį majoras Beris nukreipė į garsųjį detektyvą.

– Šit kokie dalykėliai, pone Puaro, – tarė jis. – Ką jūs apie tai manot? Jau seniai burnos nepravėrėt. Ką pasakysit apie šitą sireną? Karšta moteris, ar ne?

– *C'est possible*[1], – sumurmėjo Erkiulis Puaro.

– Taip taip, senas nusidėjėli! – nusijuokė majoras Beris. – Pažįstam mes jus, prancūzus!

– Aš nesu prancūzas, – pasigirdo šaltas atsakymas.

– Bet neimsit tvirtinti, kad nemėgstat pasižvalgyti į dailias paukštytes! Ar ne taip?

– Ji nejauna, – atkirto Puaro.

– Na ir kas? Moteriai tiek metų, kiek ji atrodo. O šita atrodo klasiškai!

Puaro pritariamai linktelėjo ir tarė:

---

[1] Galimas daiktas (*pranc.*).

– Taip. Ji graži. Bet ne grožis svarbiausia. Ne jis patraukia visų paplūdimyje esančių akis. Visų, išskyrus vieną.

– Visiškai teisingai, drauguži! Taip ir yra! – sušuko majoras Beris ir tuoj pat labai susidomėjęs pasiteiravo: – Bet kaip, po velnių, jūs taip greit tai pastebėjote?

– Atkreipiau dėmesį į išimtį, – atsakė Erkiulis Puaro. – Vienintelis vyras nepažvelgė į Arleną Stiuart, jai einant pro šalį.

Majoras pažvelgė į tą pusę, kur žiūrėjo garsusis detektyvas ir pamatė keturiasdešimtmetį įdegusį vyrą šviesių plaukų, malonaus veido. Jis ramiai sėdėjo ir, papsėdamas pypkę, skaitė “The Times".

– A, šitas! – pasakė majoras Beris. – Tai jos vyras, drauguži. Kenetas Maršalas.

– Taip, žinau, – patvirtino Erkiulis Puaro.

Majoras Beris prunkštelėjo. Pats jis buvo senas kavalierius ir vedusius vyrus vertino trejopai – kaip Kliūtis, Trukdžius ir Sargus.

– Neblogas tipelis, – pakomentavo jis. – Ramus... Regis, man jau atnešė “The Times".

Jis atsistojo ir nužingsniavo viešbučio link. Puaro lėtai nukreipė žvilgsnį į dvasiškąjį tėvą Stiveną Leiną, atidžiai stebintį Arleną Maršal ir Patriką Redferną. Staiga pastorius pasisuko į Puaro. Jo akys nuožmiai degė. Jis prabilo:

– Ta moteris – patsai blogio įsikūnijimas. Ar jūs tuo abejojate?

– Nelengva būti visiškai įsitikinusiam, – lėtai ištarė Puaro.

– Ką jūs kalbat? Negi nejaučiat atmosferos nuodėmingumo? Negi nejaučiat Blogio buvimo?

Trumpai pamąstęs, Erkiulis Puaro pritariamai linktelėjo.

2 SKYRIUS

Erkiulis Puaro nė nebandė slėpti pasitenkinimo, kai priėjo Rozamunda Danli ir atsisėdo gretimame šezlonge. Rozamunda Danli jis žavėjosi labiau negu bet kuria kita pažįstama moterimi. Jam darė įspūdį subtilios jos manieros, grakšti dailių apybraižų figūra, išdidi galvos laikysena. Jam patiko lygiai sušukuoti tamsūs jos plaukai ir subtili ironiška šypsena.

Tą rytą ji vilkėjo tamsiai mėlyną baltai taškuotą suknelę. Grakštus linijų paprastumas teikė jai rafinuoto kuklumo. Rozamunda Danli, kaip "Pasaulio rožės ir Ko" savininkė, buvo viena garsiausių Londono drabužių modeliuotojų.

– Kuo toliau, tuo mažiau man patinka ši vieta, – tarė ji. – Dabar pati stebiuosi, kodėl čia atvažiavau.

– Kiek man žinoma, panele Danli, jūs čia jau nebe pirmą kartą?

– Taip, esu jau čia buvusi prieš dvejus metus, per Velykas. Tada buvo daug mažiau žmonių.

Erkiulis Puaro atidžiai pažvelgė į ją ir švelniai tarė:

– Turėjo nutikti kažkas ypatinga, o tai išmušė jus iš pusiausvyros, ar ne?

Ji pritariamai linktelėjo. Paskui nukreipė akis į koją, kurią ritmingai siūbavo.

– Sutikau vaiduoklį. Štai kas nutiko.

– Vaiduoklį?

– Taip.

– Gyvo ar negyvo daikto?

– Savo pačios vaiduoklį.

– Ir susitikimas buvo skausmingas, panele Danli? – tyliai paklausė Puaro.

– Nesitikėjau, bet taip. Jis nukėlė mane atgal, į praeitį... – kurį laiką ji mąstė tylėdama. Paskui vėl prakalbo: – Įsivaizduokit mano vaikystę... Ne! To jūs neįstengtumėt! Juk jūs ne anglas.

– Ar tai reiškia, kad jūsų vaikystė, panele Danli, buvo labai angliška? – paklausė Puaro.

– Taip, labai! Gūdi provincija... didžiulis apšepęs namas... arkliai ir šunys... pasivaikščiojimai per lietų... liepsnojantis židinys... obelys sode... amžinas pinigų stygius... seni tvido kostiumai... daug metų saugoma vakarinė suknelė... apleistas parkas... didžiulės saulutės, pražystančios rudenį...

– Ar norėtumėt ten grįžti? – švelniai paklausė Puaro.

Rozamunda Danli papurtė galvą ir pasakė:

– Ne, ten nebegrįžtama. Tai neįmanoma. Bet aš norėčiau... kad viskas būtų buvę kitaip.

– Keista, – tarė Puaro.

Rozamunda Danli nusijuokė.

– Ir man keista. Rimtai.

– Mano jaunystėje, – prabilo Puaro, – o tai, panele Danli, buvo išties seniai, – žaisdavo žaidimą, kuris vadinosi "Jei ne savimi, kuo norėtum būti?" Atsakymus rašydavo į mergaičių albumėlius. Tai buvo tymo albumėliai paauksuotais kraštеliais. O atsakymai? Juos rasti tikrai nebuvo lengva.

– Tikrai nelengva, – pritarė Rozamunda. – Nelengva ir rizikinga. Kažin, ar kas būtų panoręs atsidurti Musolinio arba princeses Elžbietos vietoje. Be to, vargu ar malonu iškelti į viešumą slapčiausias savo mintis? Pamenu, kaip kartą susipažinau su nuostabia pora. Po daugelio vedybinio gyvenimo metų vyro ir žmonos santykiai buvo tokie šilti ir malonūs, kad aš pajutau širdies gilumoje pavydą ir troškimą atsidurti jos vietoje. O vėliau sužinojau, kad likę namuose vieni, jiedu jau nebesišneka vienuolika metų. – Ji vėl nusijuokė. – Tai tik dar kartą parodo, kad niekada nieko iš tiesų nežinai.

Kiek patylėjęs, Puaro tarė:

– Jums, panele Danli, gali pavydėti daugelis.

– Taip, žinoma, – šaltai ištarė ji. Po valandėlės jos lūpose šmėstelėjo ironiška šypsena. – Taip, aš esu idealus pavyzdys moters, kuriai gyvenime sekasi! Išties aš mėgstu kurti naujus drabužių modelius, man nestinga pinigų. Man sekasi ir kaip menininkei, ir kaip verslininkei. Aš turtinga, gražios figūros, visai pakenčiamo veido, ne per daug aštraus liežuvio. – Ji nutilo, o paskui labai giedrai šyptelėjo: – Tiesa, aš neturiu vyro. Šia prasme mano laimės viltys nepasiteisino.

– Panele Danli, jeigu jūs neištekėjusi, – galantiškai pareiškė Erkiulis Puaro, – tai tik todėl, kad tarp mano lyties atstovų neatsirado jūsų verto. Jūs vieniša, nes pati taip panorot, o ne todėl, kad negalėtumėt rasti vyro.

– Bet aš neabejoju,– tarė Rozamunda Danli, – kad jūs, kaip ir visi vyrai, esate įsitikinęs, kad neištekėjusi ir neturinti vaikų moteris negali būti laiminga.

Erkiulis Puaro gūžtelėjo pečiais.

– Ištekėti ir susilaukti vaikų – įprastas moters likimas. Bet viena iš šimto... Teisingiau, viena iš tūkstančio gali išsikovoti tokį vardą ir užimti tokią padėtį, kaip jūs, panele Danli.

– Ir vis dėlto aš tik nelaiminga sena pana! – sarkastiškai tarė Rozamunda Danli. – Bent šiuo metu taip jaučiuosi. Būčiau daug laimingesnė, jeigu visas mano turtas būtų du pensai, bet turėčiau kad ir nelabai draugingą paprastą vyrą ir mane suptų pulkas vaikučių. Ar ne tiesa, pone Puaro?

– Aišku, kad tiesa, panele Danli, jeigu jūs taip tvirtinate, – mandagiai atsakė Erkiulis Puaro, bet dar sykį gūžtelėjo pečiais.

Rozamunda nusijuokė, ir staiga jos nuotaika pasitaisė. Išsitraukusi cigaretę, ji užsirūkė.

– Be jokios abejonės, jūs, pone Puaro, mokate elgtis su moterimis, – pasakė ji. – Dabar aš jau pasiryžusi užimti priešingą poziciją ir pradėti ginti savarankiškas moteris. Aišku, kad aš labai puikiai susitvarkiau gyvenime, – ir tą žinau.

rų, kurias galima vesti ir kurios nebuvo kaltinamos žmogžudyste. Kam jam reikėjo tokios?

Puaro tylėjo. Tikriausiai vylėsi, kad pati Rozamunda Danli dar ką nors pasakys. Jo taktika pasitvirtino. Ji vėl prakalbo:

– Žinoma, Kenas tada buvo labai jaunas. Jam ką tik buvo sukakę dvidešimt vieneri. Dėl jos jis ėjo iš proto. Ji mirė po metų, gimdydama Lindą. Tikriausiai ši mirtis Keną labai sukrėtė. Jis kurį laiką lėbavo – tikriausiai, kad užsimirštų. Bent taip buvo šnekama... – Ji kiek patylėjo. – Vėliau jis užmezgė romaną su reviu artiste Arlena Stiuart. Ar pamenate, pone Puaro, Kodringtonų skyrybų bylą. Ledi Kodrington pateikė kaltinimą Arlenai Stiuart. Sklido kalbos, kad lordas iki ausų ją įsimylėjęs. Buvo manoma, kad jis ją ves skyrybų nuosprendžiui įsiteisėjus. Tačiau taip neįvyko, Arlenos jis nevedė. Pasiuntė po galais. Girdėjau, kad ji buvo iškėlusi jam kaltinimą už pažado nesilaikymą. Anuomet tai sukėlė daug triukšmo. Ir kas įvyksta po to? Kenas veda Arleną Stiuart! Kvailys! Visiškas kvailys!

– Gal ši kvailystė iš dalies pateisinama, panele Danli, – pusbalsiu tarstelėjo Puaro. – Juk ponia Maršal labai graži moteris.

– Dėl to niekas neabejoja. Prieš trejus metus kilo dar vienas skandalas. Senasis seras Rodžeris Erskinas užrašė jai visą palikimą, iki paskutinio penso. Maniau, kad bent šita istorija pagaliau atvers Kenui akis.

– Bet neatvėrė?

Rozamunda Danli tik gūžtelėjo pečiais.

– Juk sakiau jums, kad daug metų jo nemačiau. Girdėjau, kad jis visa tai priėmė su olimpine ramybe. Tik norėčiau sužinoti, kodėl? Negi taip aklai ja tikėjo?

– Gali būti ir kitų priežasčių.

– Aišku. Išdidumas! Angliškas įprotis būti tvirtam! Laikyti aukštai iškėlus galvą! Nežinau, ar jis iš tiesų ką nors jai jaučia. Niekas nežino.

– O ji? Ar ji ką nors jaučia jam?

Rozamunda nustebusi pažvelgė į Erkiulį Puaro.

– Jinai? Juk tai pasaulinė avantiūristė! Turtuolių medžiotoja! Žinoma, ir patyrusi širdžių ėdikė! Į kiekvieną rimtesnę kelnėtą personą šimto žingsnių atstumu jinai žiūri kaip į potencialų grobį. Štai kokia ji!

Erkiulis Puaro lėtai ir rimtai linktelėjo tarsi visiškai pritardamas panelei Danli.

– Taip, – tarė jis. –Tiesa... Ji žvilgsniu ieško vyrų... vien vyrų.

– Dabar jai į akį krito Patrikas Redfernas, – tarė Rozamunda. – Labai dailus... tikras nekaltas kūdikis... įsimylėjęs savo žmoną... visai nemėgėjas flirtuoti. Tokie vyrai – Arlenos kasdieninė duona. Man patinka ponia Redfern. Ji graži, nors šiek tiek bespalvė. Tačiau ji visiškai neturi šansų kovoje su tokia tigre kaip Arlena.

– Tikrai neturi, – pritarė Puaro ir nutaisė susirūpinusį veidą.

– Girdėjau, – kalbėjo toliau panelė Danli, – kad Kristina Redfern buvo mokytoja. Tikriausiai tiki dvasios viršenybe prieš materiją. Jos laukia skaudus smūgis.

Puaro dar kartą supračiai linktelėjo. Rozamunda Danli atsistojo.

– Kokia gėda! – pridūrė ji. – Reikia kažką daryti.

II

Linda Maršal sėdėjo miegamajame ir nepatenkinta tyrinėjo veidrodyje savo veidą. Šiuo metu jis ją erzino, nes buvo kaulėtas ir nusėtas strazdanom. Su pasibjaurėjimu ji dirstelėjo į sunkią kaštoninių plaukų kupetą, kurią vadino ševeliūra, žalsvas akis, išsišovusius skruostikaulius ir ilgą, per daug atsikišusį smakrą. Dantys ir lūpos gal ir nelabai bjaurūs... Bet ką reiškia dantys? O šalia nosies ar tik ne spuogas kyla?

"Ne, ne spuogas," – su palengvėjimu nutarė Linda ir pamanė: "Kaip vis dėlto siaubinga būti šešiolikmete! Tokiu metu visai nežinai, kokiame pasaulyje gyveni."

Gryna tiesa. Linda buvo nevikri kaip kumeliukas ir dygi lyg ežys. Ji visą laiką jautė savo kampuotumą ir faktą, kad yra nei šis, nei tas. Mokykloje taip blogai nebuvo. Bet mokyklą ji neseniai baigė ir dabar nežinojo, ką toliau veikti. Tėvas neaiškiai užsiminė apie ketinimą išsiųsti ją kitą žiemą į Paryžių. Bet į Paryžių ji nenorėjo, likti namie taip pat nenorėjo. Dar visai neseniai ji nebuvo galutinai suvokusi, kaip stipriai nekenčia Arlenos.

Jaunas Lindos veidas sustingo, jos žaliose akyse įsižiebė žiburėliai.

Arlena...

“Tai žvėris, – pamanė ji, – plėšrus žvėris!”

Pamotė! Visi sako, kad baisu turėti pamotę. Gryna tiesa! Negalėtum tvirtinti, kad Arlena blogai su ja elgtųsi. Dažniausiai ji visai nepastebi paauglės. Bet jeigu netyčia atkreipia dėmesį, jos žvilgsnis būna niekinamas, o balsas pašaipus. Lyg tyčiotųsi iš Lindos išvaizdos. Tobulai nušlifuota Arlenos laikysena ir judesiai tarsi pabrėždavo podukros paauglišką nerangumą. Šalia Arlenos Linda visada jausdavosi kažkokia netašyta ir nesubrendusi.

Ir tai dar ne viskas.

Linda apgraibom klupinėjo savo atminties užkaboriais. Jai sunku išrūšiuoti emocijas ir teisingai įvardinti jas. Gal nebent būtų galima išskirti Arlenos poveikį kitiems žmonėms... namams...

“Ji bloga moteris, – tvirtai nusprendė Linda. – Labai labai bloga!”

Ir kaip sunku atsikratyti tokių minčių. Negali su moralinio pranašumo pojūčiu užriesti nosį ir išmesti visa tai iš galvos.

O dar tas Arlenos poveikis žmonėms... Pavyzdžiui, tėvui... Anksčiau jis buvo visiškai kitoks...

Linda susimąstė. Prisiminė tėvą, ateinantį pasiimti jos iš mokyklos. Prisiminė bendrą kelionę jūra. O dabar... Būdamas namie, tėvas visada su Arlena... Kokia neviltis... neviltis ir daugiau nieko.

“Ir taip bus amžinai, – mąstė Linda. – Diena po dienos. Mėnuo po mėnesio. Nėra jėgų tą ištverti!”

Prieš ją atsiskleidė gyvenimas, kupinas be galo nykių, Arlenos buvimo užnuodytų dienų. Linda per daug vaikiška, ir proporcijos jausmas jai dar nebūdingas. Metai Lindai – dar visa amžinybė. Jos galvoje sukosi juodos mintys, ją užliejo karšta neapykantos Arlenai banga.

"Kaip norėčiau ją nužudyti! – pamanė jinai. – O, kaip norėčiau, kad ji numirtų..."

Linda pažvelgė virš veidrodžio į jūrą apačioje. Pati sala – visai nebloga vietelė. Bent jau galėtų būti. Čia tiek pliažiukų, nedidelių užutekių, nuošalių takelių. Yra kur paklajoti, yra kur pabūti vienai. Yra ir grotų, apie kurias pasakojo jaunieji Kauenai.

"Jei tik Arlena išvažiuotų, – mąstė Linda, – kaip tada viskas būtų puiku".

Jai atminty iškilo atvykimo į viešbutį vakaras. Nuo sausumos salelė atrodė pasakiškai. Sukilęs potvynis buvo užliejęs dambą. Jie atplaukė laiveliu. Ir pats viešbutis pasirodė nuostabus, kažkoks nepaprastas. Terasoje nuo šezlongo staiga pakilo aukšta tamsiaplaukė moteris.

– Kenetai, tai jūs? – ištarė ji.

Ir jos tėvas, be galo apstulbęs, sušuko:

– Rozamunda!

Linda tyrinėjo Rozamundą Danli griežtai ir kritiškai, kaip visos mergaitės paauglės. Galop nusprendė, kad Rozamunda jai patinka, – ji maloni, taktiška ir veikli. Ir dailiai sušukuoti plaukai gražūs, nors tai retai pasitaiko. Skoningi drabužiai. Mielas, linksmas veidas, patinkantis ir jai pačiai, ir kitiems. Su Linda ji visada buvo maloni, nie-

kada nekalbėjo apie tokius dalykus. "Tokie dalykai" buvo tai, ko Linda nemėgo. Be to, Rozamunda nežiūrėjo į Lindą, kaip į kvailelę. Tiesą sakant, laikė ją tiesiog žmogumi, o taip nutinka išties retai. Todėl nenuostabu, kad Linda jautė Rozamundai dėkingumą ir pagarbą.

Tėvą taip pat pradžiugino netikėtas susitikimas.

Keistas dalykas! Jis pasikeitė... Visai netikėtai...pasidarė... pasidarė...Linda negalėjo rasti apibūdinimo. O taip! Jis pajaunėjo... Tiksliai! Kitaip juokiasi – lyg paauglys berniukas. Ir Lindai toptelėjo, kad be galo seniai buvo girdėjusi jį juokiantis.

Keista istorija! Lyg būtum susidūrusi su visai kitu žmogumi!

"Įdomu, koks buvo tėvas mano metų?" – pamanė Linda, bet į tokį sunkų klausimą atsakymą rast buvo neįmanoma.

Staiga lyg žaibas tvykstelėjo mintis: kaip būtų buvę puiku, jeigu jie būtų atvykę į salą dviese su tėvu ir radę viešbutyje panelę Danli!

Akimirksniu atsiskleidė puiki perspektyva...Atjaunėjęs ir besijuokiantis tėvas, panelė Danli... Na, ir ji pati... Ir visos saloje įmanomos pramogos – maudymasis, grotos...

Bet viską užtraukia juodas debesis.

Arlena... Neįmanoma gerai jaustis, kai netoliese Arlena. Kodėl? Na, bent ji, Linda, tikrai negali. Neįmanoma nuoširdžiai džiaugtis, kai ko nors nekenti. Štai kur priežastis. Ji nekenčia Arlenos.

Vėl ima kilti deginančios neapykantos banga.

Lindos veidas blykšta. Lūpos prasiveria. Akių vyzdžiai susitraukia. Ji ištiesia pirštus ir netrukus kietai juos sugniaužia į kumštį.

III

Kenetas Maršalas pabeldė į žmonos kambario duris. Jai atsiliepus, jis paspaudė rankeną ir įėjo. Arlena kaip tik baigė puoštis. Ji vilkėjo žvilgančia žalia suknele ir šiek tiek priminė undinę.

– Čia tu, Kenai? – tarė jinai.

– Taip. Ar jau pasirengusi?

– Būsiu po valandėlės.

Kenetas Maršalas nuėjo prie lango ir pažvelgė į jūrą. Jo veide, kaip paprastai, nebuvo galima įžvelgti jokių jausmų. Jis buvo malonus ir paprastas.

– Arlena, – pasisukdamas kreipėsi jis į žmoną.

– Ką?

– Man regis, judu su Redfernu seniai pažįstami.

– Taip, mielasis, – nerūpestingai atsakė Arlena. – Susipažinom kažkokiame kokteilių vakarėlyje. Tada pamaniau, kad tai išlepintas vaikas.

– Ir aš taip pamaniau. Tu žinojai, kad jis čia atvažiuos su žmona?

Arlena išpūtė akis.

– Aišku, kad ne. Man tai buvo visai netikėta.

– Numanau, kad kaip tik todėl tau ir šovė mintis apie poilsį "Linksmajame Rodžeryje", – ramiai ištarė Kenetas Maršalas. – Tu taip karštai gyrei šią salą.

Arlena padėjo į šalį blakstienų tušą. Pasisuko į vyrą ir švelniai, gundomai nusišypsojo.

– Kažkas man pasakojo apie šią salą, – tarė ji. – Regis, tai buvo Railendai. Sakė, kad tai žavingas, civilizacijos nepaliestas kampelis. Tau čia patinka?

– Dar nežinau, – atsakė Kenetas Maršalas.

– Bet, mielasis, juk tu už viską labiau mėgsti maudytis ir nieko neveikti. Neabejoju, kad tau čia labai patiks.

– Matau, kad tu tikrai ketini gerai praleisti laiką, – o kai Arlena pažvelgė į jį dar labiau išplėstomis, sutrikusiomis akimis, Kenetas Maršalas pridūrė: – Tu iš anksto pranešei Redfernui apie savo planus.

– Kenetai, brangusis, negi tu nori iškelti man sceną? – paklausė Arlena.

– Klausyk, Arlena, – tarė Kenetas Maršalas. – Aš tave pažįstu kaip nuluptą. Redfernai miela jauna pora. Jis myli savo žmoną. Negi tau būtina sujaukti jų gyvenimą?

– Negarbinga kaltinti mane, – atrėžė Arlena. – Juk aš nieko nedarau... Ar aš kalta, kad?..

– Kad kas? – nusigriebė jos minties Kenetas Maršalas.

Arlenos akių vokai suvirpėjo.

– Aš žinau, kad vyrai dėl manęs kraustosi iš proto. Bet juk aš to nesiekiu. Ir jie patys turi atsakyti už savo veiksmus.

– Vadinasi, pripažįsti, kad jaunasis Redfernas kraustosi dėl tavęs iš proto?

– Jis elgiasi labai neprotingai, – sušnabždėjo Arlena ir žengė žingsnį link vyro. – Bet argi tu, Kenai, nežinai, kad man egzistuoji tik tu?

Arlena pažvelgė į vyrą iš po nujuodintų blakstienų. Retas galėdavo atsispirti šiam žvilgsniui. Tačiau Kenetas Maršalas liko šaltas. Nekrustelėjo nė vienas jo veido raumenėlis, ir balsas skambėjo ramiai, kai ištarė:

– Vadinasi, Arlena, šį klausimą išsiaiškinom.

IV

Kai stovite pietinėje viešbučio pusėje, tiesiai prieš save matote terasą ir pagrindinį paplūdimį. Čia prasideda takelis, vingiuojantis pietvakariniu salos pakraščiu. Kiek paėjus, galima nusileisti laiptais į uoloje iškirstą aikštelę. Viešbutyje esančiame salos žemėlapyje ši vieta pažymėta kaip Saulėtasis kyšulys. Ten įrengtos kelios nišos su patogiais suoleliais.

Ant vieno iš jų tuoj po vakarienės įsitaisė Patrikas Redfernas su žmona. Giedrame danguje skaisčiai švietė mėnuo.

Kurį laiką Redfernai sėdėjo tylėdami. Pagaliau Patrikas Redfernas prabilo:

– Nuostabus vakaras, ar ne, Kristina?

– Taip.

Kažkas jos balse privertė jį sunerimti. Jis sėdėjo nepasukdamas į ją galvos.

– Tu žinojai, kad ji atvažiuos čionai? – tyliai paklausė Kristina Redfern.

Patrikas Redfernas staigiai pasisuko:

– Nežinau, ką tu turi galvoje? – tarė jis.

– Manau, kad žinai.

– Nesuprantu, Kristina, kas tau pastaruoju metu darosi?

– Man darosi? – perklausė ji iš pasipiktinimo virpančiu balsu. – Norėčiau sužinoti, kas atsitiko tau?

– Nieko ypatingo.

– Ne, Patrikai.... Kažkas yra! Tai tu spyreisi, kad vyktume į šią salą. Ir buvai labai atkaklus. Juk aš norėjau važiuoti į Tintedželį... kur mes praleidome medaus mėnesį. Bet laimėjai tu.

– O kas tau nepatinka? Čia nuostabu.

– Galbūt. Bet tu veržeisi tik todėl, kad tikėjaisi ją čia sutikti.

– Ją? Apie ką tu kalbi?

– Apie ponią Maršal. Tu... tu ją įsimylėjęs.

– Dievaži, Kristina! Nekvailiok. Pavyduliauti kvaila.

Jo perdėtas pasipiktinimas skambėjo nenatūraliai.

– Mes buvom tokie laimingi! – atsiduso jinai.

– Buvom? Aišku, kad buvom ir dabar tebesam laimingi. Bet laimė baigsis, jeigu aš negalėsiu pasikalbėti su kita moterim, nesukeldamas tau pavydo.

– Viskas ne taip.

– Deja, kaip tik taip! Santuokoje būtina turėti laisvę...laisvę draugauti su kitais žmonėmis. Pavydas nieko gero neduoda. Negi aš... negaliu pasišnekėt su žavia moterim, kad tu tuoj pat nepadarytum išvados, jog aš įsimylėjęs?

Jis staigiai nutilo ir piktokai truktelėjo pečiais.

– Bet tu ją įsimylėjęs, – pakartojo Kristina Redfern.

– Nekvailiok, Kristina! Mes... persimetėm vos keliais žodžiais.

– Netiesa.

– Dėl Dievo, nepradėk pavyduliaut kiekvienai dailesnei moteriai!

– Ji "ne kiekviena", Patrikai. Ji... ji kitokia. Ji bloga. Pavojinga. Ji atneš nelaimę. Patrikai, nesusidėk su ja... Mums geriau iš čia išvažiuoti.

Patrikas Redfernas nutaisė pasipiktinusią išraišką, kuri jį labai jaunino, ir iššaukiamai tarė:

– Nebūk juokinga, Kristina. Ir... žiūrėk, kad nesusibartume.

– Aš visai nenoriu bartis.

– Tada elkis protingai... O dabar geriau grįžkim į viešbutį.

Jis atsistojo. Praėjo kiek laiko. Tada atsistojo ir Kristina.

– Tebūnie taip, – sušnabždėjo ji.

Gretimoje nišoje Erkiulis Puaro liūdnai palingavo galvą. Gal ir esti žmonių, kurie jaučia sąžinės graužimą, nugirdę kitų pokalbį, bet Erkiulis Puaro į tokias smulkmenas nekreipė dėmesio. Ir niekada nejautė sąžinės graužimo.

– Be to, – kaip vėliau jis paaiškino savo draugui Hastingsui, – aš nujaučiau žmogžudystę.

– Žmogžudystę? – nustebo tasai. – Bet juk nieko tada nenutiko.

Erkiulis Puaro atsiduso ir tarė:

– Bet, mano drauge, aiškiai pasirodė pirmieji jos ženklai.

– Tai kodėl neužkirtot jai kelio?

Garsusis detektyvas dar kartą atsiduso ir pakartojo žodžius, kuriuos jau kartą buvo sakęs Egipte, kad jei žmogus pasiryžta žmogžudystei, jį labai sunku sulaikyti. Jis nekaltino savęs dėl to, kas įvyko. Jo nuomone, žmogžudystė buvo neišvengiama.

3 SKYRIUS

Rozamunda Danli ir Kenetas Maršalas sėdėjo ant trumpa minkšta žole apžėlusio kyšulio virš Žuvėdrų įlankos. Ši nuošali vietelė buvo rytinėje salos pusėje, ir viešbučio svečiai kartais ateidavo čia išsimaudyti, kai norėdavo pabūti vieni.

– Gera pabūti atsiskyrus nuo žmonių, – ištarė Rozamunda.

– Mm... taip, – vos girdimai sutiko jos bendrakeleivis, nes gulėjo kniūbsčias, uostydamas žolę. – Koks kvapas! Ar pameni kreidines kalvas Šiplyje?

– Gal ir pamenu.

– Nuostabūs buvo laikai!

– Nuostabūs.

– Tu visai nepasikeitei, Rozamunda.

– Aš? Aš labai pasikeičiau.

– Žinau... žinau... Tau pasisekė, tapai turtinga, garsi... Bet likai ta pati Rozamunda.

– Norėčiau, kad taip būtų, – tyliai ištarė Rozamunda.

– Kas dar?

– Nieko. Gaila, kad mes nebesame jaunatviškai mieli ir nebeturime tų aukštų idealų, kuriais tikėjome. Tiesa?

– Na, nežinau, ar tikrai tavo būdas jaunystėje buvo toks mielas. Neretai duodavai valią įsiūčiui. Kartą, kai tau kažkas užėjo, vos manęs nepasmaugei.

Rozamunda nusijuokė ir tarė:

– Ar pameni, kaip mes pasiėmėme Tobį, eidami medžioti vandens žiurkių?

Valandėlė praėjo minint senus nuotykius. Paskui stojo tyla. Rozamundos pirštai žaidė rankinės užsegimu.

– Kenetai? –ištarė Rozamunda.

– Taip, – dusliai atsiliepė jis, kadangi tebegulėjo įbedęs veidą į žolę.

– Ar tu nesupyksi, jei pasakysiu kažką be galo įžūlaus?

Kenetas apsivertė ir atsisėdo.

– Aš nemanau, – tarė jis labai rimtai, – kad bus įžūlu bet kas, ką tu man pasakysi. Rozamunda, tu gali sakyti man viską.

Galvos linktelėjimu ji parodė suprantanti jo žodžių prasmę, bet neišsidavė, kad jai malonu.

– Kenetai, kodėl neišsiskiri su žmona?

Keneto Maršalo veidas pasikeitė, sustingo, prarado ankstesnę nerūpestingą išraišką. Išsitraukęs iš kišenės pypkę, jis ėmė kimštis ją.

– Apgailestauju, jeigu tave įžeidžiau, – tarė Rozamunda.

– Tu manęs visai neįžeidei, – ramiai atsakė Kenetas Maršalas.

– Tada paaiškink, kodėl nesiskiri?

– Mieloji, tau sunku suprasti.

– Negi tu... taip beprotiškai ją myli?

– Ne. Bet, supranti, mes vedę...

– Suprantu. Tačiau ta moteris... ji labai blogos reputacijos...

Valandėlę Kenetas Maršalas mąstė, neskubiai rausdamasis tabako maišelyje.

– Tikrai? Taip, manau, kad viskas yra taip, kaip tu sakai.

– Kenai, juk galėtum išsiskirti.

– Mieloji, tu neturėtum kalbėti apie tokius dalykus. Tai, kad ji susuka vyrams galvas, dar nereiškia, kad ir jai susisuka dėl jų galva.

Rozamunda susilaikė kandžiai neatšovus ir, kiek lukterėjus, tarė:

– Jeigu, anot tavęs, situacija tokia, tada gali išsiskirti, kaltę prisiimdamas sau.

– Gal ir galėčiau.

– Privalai tą padaryti, Kenai. Aš kalbu rimtai. Juk tu turi dukrą.

– Lindą?

– Taip. Lindą.

– O kuo ji čia dėta?

– Arlena blogai elgiasi su Linda.Tikrai. O Linda, man regis,viską labai ima į širdį.

Kenetas priartino degantį degtuką prie pypkės, o paskui prakalbo, kartkartėm patraukdamas dūmą.

– Taip... tam tikra prasme tai tiesa. Man regis, Arlena ir Linda nelabai sutaria... Gal mano dukros atžvilgiu tai nėra labai teisinga... Mane slegia tokia padėtis.

– Man patinka Linda, – pasakė Rozamunda, – labai patinka. Jai nestinga... kažkokio subtilumo.

– Ji panaši į savo motiną, – tarė Kenetas Maršalas. – Viską ima į širdį kaip Ruta.

– Kaip tik todėl ir privalai... atsikratyti Arlena.

– Tu turi galvoje skyrybas?

– Taip. Žmonės nuolat tą daro.

– Žinau, – su netikėtu įkarščiu prabilo Kenetas Maršalas. – Bet aš tuo bjauriuosi.

– Bjauriesi? – apstulbo Rozamunda.

– Taip. Negaliu pakęsti šiuolaikinio požiūrio į gyvenimą. Žmonės griebia viską nesusimąstydami, o nusivylę skuba atsikratyti. Po šimts! Juk turi egzistuoti padorumas! Vesdamas moterį, vyras tampa už ją atsakingas ir privalo vykdyti šį įsipareigojimą. Dabar viskas kitaip! Aš nepripažįstu lengvabūdiškų santuokų ir žaibiškų skyrybų. Arlena mano žmona, ir baikime šią temą.

Rozamunda palinko į priekį.

– Vadinasi, mūsų požiūris toks? – dusliai ištarė ji. – “Kol mirtis mus išskirs?”

– Taip, – linktelėjo Kenetas. – Mūsų požiūris toks.

– Suprantu, – sušnabždėjo panelė Danli.

II

Grįždamas į Lederkomb Bėjų, ponas Horacijus Blatas lėkė nuo kalvos siauru kelio serpantinu ir posūkyje vos

nepartrenkė ponios Redfern. Ji prisišliejo prie gyvatvorės, o jis staigiai nuspaudė “Sanbimo” stabdžius.

– Ei, ei, ei! – linksmai sušuko ponas Blatas. – Kaip gyvuojat?

Horacijus Blatas buvo stambus raudonveidis vyras, rudų plaukų vainikuota tviskančia plike. Už viską labiau ponas Blatas troško visur ir visada būti draugijos siela. Dažnai ir gal per daug rėksmingai jis skelbė, kad “Linksmojo Rodžerio” viešbučiui būtinas didesnis užmojis. Jį trikdė ir glumino tik vienas dalykas: vos tik jis kur nors pasirodydavo, visi kaipmat išbėgiodavo.

– Tai kaip? – linksmai pradėjo jis. – Vos nesutryniau jūsų?

– Taip, vos nesutrynėt... – atsakė Kristina Redfern.

– Lipkit pas mane, – pasiūlė ponas Blatas.

– Ne, dėkoju. Aš norėjau pasivaikščioti.

– Nesąmonė. Kam vaikščioti, kai yra automobilis, – tarė ponas Blatas.

Nenorom nusileidusi, Kristina įsėdo į automobilį. Ponas Blatas vėl užvedė nuo staigaus stabdymo užgesusį motorą.

– Kodėl vaikštinėjat viena? – pasiteiravo jis. – Tokiai gražiai moteriai tai pavojinga.

– Aš mėgstu būti viena, – skubiai atsakė Kristina.

Ponas Blatas juokais niuktelėjo jai į pašonę, ir automobilis vėl vos neįsirėžė į gyvatvorę.

– Merginos visada taip šneka, – nusijuokė jis. – Bet galvoja priešingai! Beje, mūsų “Linksmajam Rodžeriui” reikia nedidelio sukrėtimo. Čia nėra nieko linksmo. Nėra

jokios gyvybės. Žinoma, viešbutis pilnas visokių pašlemėkų. Pirmiausia – orda vaikų ir senų griuvenų komplektas, po to – bambantis niurzga iš Indijos, atletiška senmergė, neužsičiaupiantys amerikiečiai ir ūsuotas užsienietis. O jau tie ūsai ūsai! Numirti gali iš juoko! Turbūt kirpėjas ar kas nors panašaus.

Kristina papurtė galvą.

– Ne, tai – detektyvas.

Ponas Horacijus Blatas vėl vos neįsirėžė į gyvatvorę.

– Detektyvas? Tai kodėl jis čia pasirodė persirengęs?

– Kodėl persirengęs? – Kristina nesusilaikė nešyptelėjus. – Jis iš tiesų taip vilki. Tai Erkiulis Puaro.Turėtumėt apie jį žinoti..

– Aš neišgirdau jo vardo, – paaiškino ponas Blatas. – O taip, tikrai esu apie jį girdėjęs. Tik pamaniau, kad jis jau miręs. Po šimts, jis jau tikrai turėjo būti nebegyvas. O ką jis čia veikia?

– Nieko. Tik poilsiauja.

– Hm... Gal ir taip, – labai nepatikliai sumurmėjo ponas Blatas. – Atrodo kažkoks storžievis, ar ne?

– Galbūt, – kiek padvejojusi ištarė Kristina. – Jis kažkos keistas.

– Aš visada esu už tai, kad viskas būtų mūsiška, angliška. Ką, ar mums nepakanka Skotlend Jardo?

Šio pašnekesio metu ponas Blatas nusileido nuo kalvos ir, triumfališkai spausdamas klaksoną, sustabdė au-

tomobilį priešais viešbučio garažą, kuris dėl potvynių buvo įrengtas Lederkomb Bėjuje.

III

Linda Maršal užėjo į krautuvėlę, aptarnaudavusią sezoninius Lederkomb Bėjaus svečius. Palei vieną jos sieną buvo lentynos su už du pensus išduodamomis pasiskaityti knygomis. Pačios naujausios buvo dešimties metų senumo, tačiau matėsi ir išleistų prieš dvidešimt ar dar seniau.

Linda nedrąsiai paėmė nuo lentynos vieną tomelį, paskui kitą. Nepatikliai pavartė juos. Nusprendė, kad vargu ar skaitys "Keturios plunksnos, arba atvirkščiai". Galiausiai išsitraukė mažą storą oda įrištą knygą.

Laikas bėgo... Linda, išgirdusi už nugaros Kristinos Redfern balsą, krūptelėjo ir skubiai padėjo ją sudominusią knygą atgal į lentyną.

– Ką žiūrinėji, Linda?

– Nieko. Ieškojau knygos.

Ji aklai išsitraukė "Viljamo Ešo santuoką" ir, graibydama kišenėje dviejų centų, nuėjo link prekystalio.

– Ponas Blatas, – pasakė Kristina, – iš pradžių vos manęs nesutraiškė, o paskui atvežė iki viešbučio garažų. Kadangi pasivaikščiojimo damba jo kompanijoje nebūčiau ištvėrusi, sumelavau, kad turiu kai ko nusipirkti.

– Jis siaubingas, – pritarė Linda. – Visą laiką giriasi savo turtais ir nesidrovėdamas laido šlykščius juokelius.

– Vargšelis, – atsiduso Kristina. – Man atrodo, jis vertas užuojautos.

Linda nepritarė tokiai minčiai, nesuprasdama, kodėl reikėtų gailėtis pono Blato. Ji buvo jauna ir beatodairiška. Išėjo su Kristina Redfern iš parduotuvės ir pasuko salos link. Jai patiko Kristina Redfern. Iš visų viešbučio gyventojų, Lindos nuomone, tik jos ir Rozamundos Danli kompanija buvo pakenčiama. Dabar abi ėjo nesišnekėdamos. Kristina tylėjo, o Linda buvo įsitikinusi, kad toks santūrumas protingas. Jeigu neturi ką pasakyti, kam tuščiai pliaukšti? Linda nuskendo painiuose apmąstymuose.

– Ponia Redfern, – staiga tarė ji. – Ar jums kada nors neatrodė, kad viskas taip baisu... taip siaubinga... kad jūs... kad jūs būsit suplėšyta į gabalus...?

Mergaitės žodžiai buvo kiek juokingi, tačiau jos susirūpinęs, įtemptas veidas – anaiptol. Kristina skersomis nužvelgė Lindą, bet nepamatė nieko, kas keltų juoką. Jai net šiek tiek užgniaužė kvapą.

– Taip... taip... – atsakė ji trūkčiojamu balsu. – Kartais... aš jaučiuosi... lygiai taip...

IV

– Tai jūs, pone, ir esate tas garsusis detektyvas? – paklausė ponas Blatas, sėdintis viešbučio kokteilių bare, kur praleisdavo daugiausiai laiko.

Su jam įprasta kuklumo stoka Erkiulis Puaro patvirtino šiuos žodžius.

– O ką jūs, pone, čia veikiate? Ar esate tarnybos reikalais? – nesiliovė kvotęs ponas Blatas.

– Ne, aš ilsiuosi. Paprasčiausiai atostogauju.

– Jūs lygiai taip atsakytumėt, net jei būtų priešingai, – pamerkdamas jam akį, pasakė ponas Blatas.

– Nebūtinai, – atšovė Puaro.

– Kam apsimesti? – neatstojo ponas Blatas. – Su manim galit būti atviras. Aš toliau niekam neperduodu! Seniai išmokau laikyt liežuvį už dantų. Jeigu nebūčiau to daręs, gyvenimas man nebūtų susiklostęs taip, kaip susiklostė. Bet jūs, pone, žinote, kokie tie žmonės – ple ple ple ir iškloja viską. Jūsų profesijos žmonėms taip elgtis negalima. Taigi – jums ant burnos spyna, ir jūs tvirtinate, kad atvažiavote čia atostogauti.

– O kokia priežastis, pone, jus verčia manyti priešingai? – paklausė Puaro.

Ponas Blatas primerkė vieną akį ir tarė:

– Aš pažįstu pasaulį. Aš žinau, kas yra kas. Toks žmogus, kaip jūs, privalo būti Diuvilyje, Le Tukve arba Chuan le Pinse. Ten... kaip ten sakoma?.. Dvasinė atmosfera.

Puaro atsiduso ir pažvelgė pro langą. Lijo, ir tirštas rūkas gaubė salą.

– Gal tai ir tiesa, – ištarė jis. – Kai lyja, čia tikrai galima išeiti iš proto.

– Senasis gerasis kazino! – sušuko ponas Blatas. – Klausykit, pone Puaro, per savo gyvenimą išliejau daug prakaito. Jokių atostogų, jokių šėliojimų, pone Puaro. Rei-

kėjo kalti pinigą, ir aš kaliau. Dabar galiu daryt viską, kas tik ateina į galvą. Mano pinigai tokie pat geri, kaip ir visų kitų. Per pastaruosius kelerius metus, patikėkit, aš šiek tiek pamačiau gyvenimo.

–Taip taip... – sumurmėjo Puaro

– Tik, po perkūnais, visai nesuprantu, ko atsitrenkiau į šitą viešbutį? – tęsė savo mintį ponas Blatas.

– Ir aš nesuprantu, – tarstelėjo Puaro. – Tai mane stebina.

– Stebina kas?

Puaro išraiškingai mostelėjo ranka.

– Aš taip pat moku stebėti. Man regis, toks žmogus, kaip jūs, tikrai turėjo pasirinkti Diuvilį arba Biaricą.

– O mes ėmėm ir atsidūrėme čia, ar ne? – kimiai sukikeno ponas Blatas. – Garbės žodis, aš tikrai nežinau, kas mane čia atviliojo? – svarstė jis. – Gal pavadinimas?.. "Linksmasis Rodžeris", Kontrabandininkų sala! Skamba romantiškai. Žmogų tokie pavadinimai traukia. Primena vaikystę. Piratai, kontrabanda, ir panašiai. Ar ne? – Jis stabtelėjo ir patenkintas nusijuokė. – Būdamas berniukas, aš svajojau apie jūrų keliones. Aišku, ne čia, o kur nors Rytuose. Keista, kad šis pomėgis žmogui niekada nepraeina. Šiandien aš, žinoma, galėčiau turėti didžiausią jachtą, bet nenugalimos traukos nebejaučiu. Mane patenkina ir nedidukas laivelis. Redfernui taip pat patinka buriuoti. Kelis kartus buvom išplaukę kartu. Tik dabar jį jau sunku pagauti. Vaikosi šitą rudaplaukę Maršalo žmoną.

Jis patylėjo, paskui, prislopinęs balsą, pridūrė:

– Mūsų viešbutyje susirinko baisiausios nuobodybės. Vienintelė maloni išimtis – tai ponia Maršal. Kapitonas turi nenuleisti nuo jos akių. Visokios istorijos sklido apie tą Arleną, kai ji buvo aktorė... Na, ir apie vėlesnius laikus! Vyrai eina dėl jos iš proto. Pamatysit, čia tikrai kažkas įvyks.

– Kas įvyks? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Priklausys nuo aplinkybių, – atsakė Horacijus Blatas. – Štai žiūriu aš į tą Maršalą ir galvoju: keisto charakterio žmogus, nors, tiesą sakant, man šis charakteris pažįstamas. Esu sutikęs tokių, kaip jis. Ramus iš išorės, bet neprognozuojamas. Redfernui reikia pasisaugoti, nes...

Staiga jis nutilo, nes aptarinėjamasis asmuo įėjo į barą. Tada itin garsiai ir su perdėtu pasitikėjimu ponas Blatas pareiškė:

– Taigi, kaip sakiau, buriuoti aplink salą be galo malonu. O, ponas Redfernas! Ar neprisijungsite prie mūsų? Ką jums užsakyti? Sauso martinio? O jums, pone Puaro?

Erkiulis Puaro papurtė galvą, atsisakydamas pasiūlymo. Patrikas Redfernas prisėdo prie jų ir tarė:

– Tikra tiesa. Nieko nėra maloniau pasaulyje, kaip buriuoti. Norėčiau dažniau tai daryti! Vaikystėje aš kiauras dienas plaukiodavau palei šituos krantus.

– Vadinasi, šios vietos jums puikiai pažįstamos? – paklausė mažasis belgas.

– Ir dar kaip! Aš prisimenu salą iš tų laikų, kai apie"Linksmąjį Rodžerį" niekas nė nesapnavo. Lederkomb

Bėjuje buvo vos kelios žvejų lūšnelės, o saloje – senas apšiuręs namas.

– Vadinasi, namas čia jau buvo?

– Taip, bet jame ilgai niekas negyveno. Jis buvo pavirtęs kone tikra griuvena. Sklido neįtikinamiausios istorijos apie slaptą požemį, jungiantį namą su Elfų grota. Pamenu, mes ne kartą ieškojome to slapto požemio.

Užkliudęs bokalą, Horacijus Blatas šliūkštelėjo ant savęs kelis lašus gėrimo, nusikeikė, pasišluostė nosine ir paklausė:

– O kas ta Elfų grota?

– Jūs nežinote? Ji yra Elfų įlankoje, – paaiškino Patrikas Redfernas. – Rasti į ją įėjimą ne taip lengva. Jis už milžiniškos riedulių krūvos. Pirmiausia patenki į ilgą tamsų koridorių, kuriuo vos įmanoma praeiti. Vėliau koridorius praplatėja ir virsta ganėtinai erdvia ola. Ar galite įsivaizduoti, kaip tai žavėjo berniūkštį? Šitą grotą man parodė vienas senas žvejys. O šiandien net žvejai apie ją nebežino. Anądien paklausiau vieno vietinio, iš kur šis pavadinimas – Elfų įlanka, - bet jis negalėjo paaiškinti.

– Ir aš jo nesuprantu, - įsiterpė Erkiulis Puaro. – Kas tie elfai?

– Tai tipiškas Devono grafystės apylinkių pavadinimas, – paaiškino Patrikas Redfernas. – Ir Šipstore yra Elfų grota. Manoma, kad elfui dovanų reikia palikti segtuką. Elfas – tai geroji pelkių dvasia.

– Tikrai įdomi istorija, – pasakė Erkiulis Puaro.

– Dartmuro grafystėje dar ir šiandien yra žmonių, daug žinančių apie elfus. Sakoma, kad kalnuose elfai negyvena, o tamsią naktį vėlai namo parsibeldę fermeriai mėgsta tvirtinti, jog buvę elfų suklaidinti.

– Ypač kai grįžta iš moterų, – patikslino Horacijus Blatas.

– Ko gero, labai protingas paaiškinimas, – šyptelėjo Patrikas Redfernas.

Pažvelgęs į laikrodį, ponas Blatas pareiškė:

– Na, man jau laikas vakarieniauti. Bet apskritai man labiau prie širdies piratai, o ne kažkokie elfai.

Patrikas Redfernas pasakė besijuokdamas, kai tas kitas nuėjo:

– O aš, kaip kažin ką, labai norėčiau būti elfo paklaidintas!

– Pono Blato, kaip prityrusio biznieriaus, labai romantiška vaizduotė, – pastebėjo Puaro susimąstęs.

– Gal todėl, kad jam stinga išsilavinimo, – tarė Patrikas Redfernas. – Bent taip tvirtina mano žmona. Atkreipkite dėmesį į tai, ką jis skaito. Tik siaubo romanus ir vesternus.

– Norite pasakyti, kad jo mentalitetas vaikiškas? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Negi jūs manot priešingai?

– Aš? Aš nedažnai jį matau.

– Ir aš nedažnai. Kartą ar du plaukiau jo jachta, bet man pasirodė, kad jam nepatinka mano kompanija. Jis labiau mėgsta būti vienas.

– Be galo įdomu, – pasakė Erkiulis Puaro. – Vadinasi, sausumoje jis diametraliai pasikeičia.

Redfernas nusijuokė ir tarė:

– Tikrai! Ir todėl beveik visi jo šalinasi. Jei galėtų, jis turbūt užpildytų savimi visą erdvę, nepalikdamas niekam vietos.

Erkiulis Puaro valandėlę tylėjo, atidžiai tyrinėdamas besijuokiančio pašnekovo veidą. Staiga nelauktai tarė:

– Man regis, pone Redfernai, kad jūs mėgaujatės gyvenimu.

Patrikas Redfernas nustebęs pažvelgė į mažąjį belgą.

– Aišku! O kodėl turėtų būti kitaip?

– Iš tikrųjų. Kodėl turėtų būti kitaip? Nuoširdžiai jus sveikinu.

– Dėkoju, – vis dar šypsodamasis atsakė Patrikas Redfernas.

– Bet kaip vyresnis žmogus norėčiau jums duot patarimą.

– Klausau.

– Vienas senas mano draugas iš britų policijos kažkada pasakė: “Mielas Erkiuli, jeigu nori išvengti nemalonumų, šalinkis moterų”.

– Man regis, pone Puaro, tai pavėluotas patarimas, – atrėmė Patrikas Redfernas. – Mat aš jau vedęs.

– Žinau. Jūsų žmona – žavi ir protinga moteris. Ir, atrodo, labai jus įsimylėjusi.

– Ir aš ją labai myliu, – pasigirdo griežtas atsakymas.

– Šit kaip, – nutęsė Erkiulis Puaro. – Malonu girdėti.

Patriko Redferno kaktą staiga apniaukė juodas debesis.

– Pone Puaro, ką konkrečiai norite pasakyti?

– *Les Femmes*![1] – Erkiulis Puaro atsilošė ir užsimerkė. – Šį bei tą apie jas žinau. Jos gali visiškai sujaukti gyvenimą. Anglės tai daro itin subtiliai. Jeigu jums, pone Redfernai, būtinai reikėjo čia atvažiuoti, tai kodėl pasiėmėt žmoną?

– Nesuprantu, apie ką šnekate, – piktai atšovė Patrikas Redfernas.

– Puikiai suprantate, – ramiai pasakė detektyvas. – Aš nesu toks kvailas, kad ginčyčiausi su iš meilės apsvaigusiu žmogumi. Aš jus tik įspėju.

– Jūs prisiklausėte apkalbų. Toji ponia Gardner ir toji Bruster nieko kito neveikia, tik kiauras dienas liežuviais mala.

Erkiulis Puaro atsistojo ir tyliai pridūrė:

– Ar jūs iš tiesų toks naivus, ar tik apsimetat?

Palingavęs galva, jis išėjo iš baro. Patrikas Redfernas nulydėjo jį įtūžusiu žvilgsniu.

---

[1] Tos moterys! (*Pranc.*)

V

Po vakarienės Erkiulis Puaro valandėlę pastovėjo hole. Durys buvo praviros, pro jas į vidų sklido švelnus vakaro dvelksmas. Lietus liovėsi, rūkas išsisklaidė. Oras vėl buvo nuostabus. Ponią Redfern mažasis belgas rado jos mėgstamoje vietelėje – uolos nišoje.

– Čia drėgna, – tarė jis, prisijungdamas prie jos. – Jums nereikėtų čia sėdėti. Galite persišaldyti.

– Nepersišaldysiu. O galų gale viskas nesvarbu.

– Nekalbėkit taip, juk jūs jau ne vaikas, o suaugusi išmintinga moteris. Į gyvenimą reikia žiūrėti blaiviai.

– Patikėkite, pone Puaro, aš tikrai nepersišaldysiu, – šaltai ištarė ji.

– Bet dieną buvo taip drėgna. Pūtė vėjas, pylė kaip iš kibiro, viską gobė rūkas. *Eh bien*[1] kokia dabar situacija? Rūkas išsisklaidė, dangus vėl giedras, ir virš mūsų spindi žvaigždės. Taip būna ir gyvenime.

– O ar žinote, pone Puaro, kas man kelia šleikštulį? – piktu prislopintu balsu paklausė Kristina.

– Kas, ponia?

– Užuojauta.

Ji ištarė šitą žodį taip, kad jis nuskambėjo kaip rimbo pliaukštelėjimas.

---

[1] Taigi (*pranc.*).

– Negi jūs manote, kad aš nieko nežinau? – paklausė ji. – Negi manote, kad nieko nematau? Visi man be perstojo kartoja: "Vargšė ponia Redfern... vargšė moteriškė". O aš visai ne vargšė. Aš stipri. Nereikia manęs gailėti. Tą sunku ištverti!

Erkiulis Puaro apdairiai patiesė nosinę ant akmeninio suolelio ir atsisėdo greta ponios Redfern.

– Bet čia kažkas slypi, – ištarė jis mąsliu balsu.

– Toji moteris... – pradėjo Kristina ir iš karto nutilo.

– Leiskit man, ponia Redfern, – rimtai prabilo Erkiulis Puaro, – pasakyti jums keletą tokių teisingų žodžių, kaip ir tos virš mūsų šviečiančios žvaigždės. Visos šio netvaraus pasaulio Arlenos Stiuart ir Arlenos Maršal nieko nevertos.

– Nesąmonė! – paprieštaravo Kristina Redfern.

– Patikėkit, tai tiesa. Jų galia tetrunka akimirką. Rimto ir realaus dėmesio vertos tik gerumu ir protu apdovanotos moterys.

Kristina kandžiai paklausė:

– Negi jūs, pone Puaro, iš tiesų manot, kad vyrai vertina gerumą ir protą?

– Iš esmės, taip, – rimtai atsakė Puaro

– Visiškai su jumis nesutinku, – nusijuokė Kristina.

– Jūsų vyras jus myli. Aš tai žinau.

– To žinoti jūs negalit.

– Ne, aš žinau. Mačiau, kaip jis žiūri į jus.

Staiga Kristina neišlaikė ir, atsirėmusi į mažojo belgo petį, smarkiai ir karčiai pravirko.

– Daugiau nebegaliu... Ilgiau neištversiu...

Erkiulis Puaro patapšnojo jai petį.

– Kantrybės... – raminamai ištarė jis. – Tik kantrybės...

Kristina Redfern atsitiesė, prispaudė prie akių nosinę ir dusliai ištarė:

– Jau geriau. Man jau geriau. Labai prašau, palikit mane... Norėčiau pabūti viena.

Erkiulis Puaro klusniai atsistojo ir ėmė leistis stačiu takeliu į viešbutį. Beveik pasiekęs tikslą, jis išgirdo balsus.

Pasukęs į šoną, pro tarpą gyvatvorėje jis išvydo Arleną Maršal ir Patriką Redferną. Vyro balsas virpėjo iš susijaudinimo.

– Aš kraustausi dėl tavęs iš proto... visiškai baigiu galą gauti... aš tuoj išprotėsiu. Ar myli mane?.. Ar bent kiek myli?

Erkiulis Puaro pažvelgė į Arlenos veidą, ir jam pasirodė, kad jis primena patenkintą katę, – buvo labiau gyvuliškas negu žmogiškas.

– Aišku, Patrikai, – sumurkė ji, – aš tave dievinu, ir tu tą žinai...

Erkiuliui Puaro žaibiškai dingo noras slapčia klausytis pokalbio. Jis grįžo į takelį ir skubiai nužingsniavo viešbučio link.

Tarpduryje vos nesusidūrė su kapitonu Maršalu, kuris ramiai ištarė:

– Ar nenuostabi naktis? Ypač po tokios bjaurios dienos! – Jis pažvelgė į dangų. – Atrodo, kad ir rytoj bus geri orai.

4 SKYRIUS

Rugpjūčio dvidešimt penkta diena išaušo giedra ir skaisti. Tokį rytą net didžiausi miegaliai nenorėjo tvarsytis lovoje. Ši priežastis kelis “Linksmojo Rodžerio” poilsiautojus išvertė iš lovos anksčiau negu įprasta.

Aštuntą valandą Linda atsisėdo savo kambaryje prie tualetinio stalelio, padėjo atverstą, oda įrištą tomelį viršeliais į viršų ir pažvelgė į savo atspindį veidrodyje. Lūpos buvo suspaustos, vyzdžiai susiaurėję.

– Taip, – sušnabždėjo ji, sulaikydama alsavimą, – aš tai padarysiu...

Išsinėrusi iš pižamos, ji apsivilko maudymosi kostiumėlį ir, apvyniojusi apie kojas, susirišo baskiško stiliaus sandalų raištelius.

Paskui išėjo iš kambario į koridorių, kurio gale buvo durys į balkoną ir laiptus. Jais buvo galima nusileisti prie takelio, vedančio į uolėtą pakrantę, žemiau viešbučio. Geležinėmis, į uolą įsriegtomis kopėčiomis buvo galima įlipti į vandenį, todėl viešbučio gyventojai dažnai čia plaukiodavo prieš pusryčius, o ne rinkdavosi pagrindiniame paplūdimyje, į kurį kelias buvo ilgėlesnis. Lipdama laiptais, Linda susitiko iš jūros grįžtantį tėvą.

– Tu šiandien ankstyva. Ketini niurktelėti?

Linda linktelėjo, ir jie prasilenkė. Tačiau Linda nuėjo ne prie uolos, o, apsukusi viešbutį, patraukė prie dambos, jungiančios salą su Lederkomb Bėjumi. Potvynis buvo užliejęs dambą. Todėl prie mažyčio molo sūpavosi pririšta valtelė. Keltininkas buvo kažkur nuėjęs, todėl mergaitė atsirišo valtelę ir ėmė irtis į Lederkomb Bėjų.

Pasiekusi krantą, ji pririšo valtelę ir šlaitu, netoli viešbučio garažo, ėmė kopti prie jau minėtos krautuvėlės. Pardavėja buvo ką tik pravėrusi langines ir uoliai šlavė grindis. Išvydusi Lindą, ji labai nustebo.

– O... panele... kokia jūs *ankstyva.*

Linda išsiėmė iš chalato kišenės smulkių ir nusipirko, ką buvo ketinusi.

II

Grįžusi į kambarį, rado Kristiną Redfern.

– Pagaliau parsiradai! – sušuko Kristina. – O aš nesitikėjau net kad būsi atsikėlusi.

– Aš jau išsimaudžiau, – pasakė Linda.

Pastebėjusi mergaitės rankose ryšulėlį, Kristina nustebus paklausė:

– Negi šiandien taip anksti atnešė paštą?

Lindą išpylė raudonis. Susijaudinusi ji visada tapdavo nerangi, todėl ir šį kartą paleido ryšulėlį iš rankų. Plona virvelė atsirišo, ir visas turinys išbiro ant grindų.

– Kam tu prisipirkai žvakių? – sušuko Kristina, tačiau, dideliam Lindos džiaugsmui, nelaukė atsakymo ir,

padėdama jas rinkti, kalbėjo toliau: – Atėjau paklausti, ar nenueitum su manimi šį rytą į Žuvėdrų įlanką. Norėčiau ten padaryti keletą eskizų.

Linda mielai priėmė kvietimą. Pastarosiomis dienomis ji ne kartą lydėjo einančią piešti Kristiną Redfern. Apskritai Kristina buvo abejinga menui, bet gal dabar ieškojo nusiraminimo, gal jis stiprino jos savikliovą, nes vyras kiauras dienas nesitraukė nuo Arlenos Maršal.

Kuo toliau, tuo labiau Lindos nuotaika bjuro, ji darėsi vis irzlesnė. Todėl mielai leisdavo laiką su Kristina, kuri, įnikusi į piešimą, mažai su ja tekalbėdavo. Su ja Linda jautėsi taip, lyg būtų buvusi viena, bet tuo pat metu jai norėjosi, kad šalia kažkas būtų. Matyt, dėl šios priežasties tarp paauglės ir suaugusios moters užsimezgė kažkoks prieraišumas – jas suvienijo neigiamas požiūris į tą patį asmenį.

– Dvyliktą aš žaidžiu tenisą, – tarė Kristina, – todėl gal išeikim anksčiau. Pusę vienuoliktos. Gerai?

– Gerai. Būsiu pasirengusi. Susitiksime hole.

III

Vėlai papusryčiavusi, Rozamunda Danli lėtai ėjo iš valgomojo, kai ją stumtelėjo laiptais žemyn lekianti Linda.

– Atleiskit, panele Danli, – atsiprašė jinai.

– Puikus rytas, – maloniai ištarė Rozamunda. – Po vakarykštės dienos sunku tuo net patikėti.

– Taip. Einu su ponia Redfern į Žuvėdrų įlanką. Pažadėjau būti hole pusę vienuoliktos. Turbūt jau vėluoju.

– Ne, dar tik be penkių pusė.

– Kaip gerai!

Mergaitė tankiai alsavo, jos akys blizgėjo, o skruostus buvo išmušęs raudonis. Panelė Danli nustebusi pažvelgė į ją.

– Linda, ar tu nekarščiuoji?

– *Ne*! Aš niekada nekarščiuoju.

– Nuostabūs orai išviliojo mane ateiti čia papusryčiauti. Paprastai valgau lovoje, bet šiandien nulipau žemyn ir kartu su vyrais valgiau kiaušinienę su bekoniena.

– Taip... tikrai dieviška po vakardienos. Iš ryto Žuvėdrų įlankoje tikrai nuostabu. Aš išsitepsiu kremu ir gulėsiu prieš saulę, kol gerai įrusiu.

– Tikrai, – pritarė Rozamunda, – rytais Žuvėdrų įlankoje nuostabu. Ten daug ramiau negu pagrindiniame paplūdimyje.

– Prisijunkit prie mūsų, – droviai pasiūlė Linda.

– Šiandieną ne, – papurčiusi galvą, pasakė Rozamunda. – Turiu kitų planų.

Ant laiptų pasirodė Kristina Redfern. Ji vilkėjo paprastą plataus kirpimo vasarinę pižamą ilgomis rankovėmis ir plačiomis klešnėmis – žalią su geltonu raštu. Rozamundai liežuvis panižo pasakyti, kad žalia ir geltona labiausiai nedera šviesiaplaukei kiek anemiškai moteriai. Ją visada erzino skonio stygius.

“Jeigu ji rengtųsi pas mane, – tarė sau Rozamunda, – *aš kaip mat* padaryčiau, kad jos vyras nustebtų ir atkreiptų į ją dėmesį. Kad ir kokia kvaila ta Arlena, bet puikiai išmano, kas jai tinka. O ši vargšelė primena apvytusią salotą”.

– Linkiu smagiai praleisti laiką, – ištarė ji. – O aš einu su knyga į Saulėtąjį kyšulį.

IV

Erkiulis Puaro papusryčiavo kambaryje. Suvalgė, kaip paprastai, bandelę su sviestu ir išgėrė kavos.

Ir jį ryto grožis išviliojo anksčiau negu paprastai išeiti iš viešbučio. Dešimtą, o ne pusę vienuoliktos jis nusileido į paplūdimį, kuriame aptiko tik vieną žmogų – Arleną Maršal.

Ji vilkėjo baltą maudymosi kostiumėlį, buvo užsidėjusi žalią kinišką kepuraitę ir bandė nustumti į vandenį baltą medinę valtelę. Erkiulis Puaro galantiškai nuskubėjo jai į pagalbą, tačiau taip elgdamasis peršlapo baltus zomšinius batus.

Arlena padėkojo jam žvilgsniu. Nuplaukdama ji šūktelėjo:

– Pone Puaro!

Puaro prišoko prie pat vandens.

– Taip, ponia.

– Ar nepadarytumėt man nedidukės paslaugos? – paklausė Arlena.

– Mielai.

Ji jam šyptelėjo ir prašomai tarė:

– Niekam nesakykit, kad aš išplaukiau. Mane *tuoj* ims persekioti. O aš noriu nors kartą pabūti *viena.*

Tai ištarusi, ji energingai ėmė irkluoti. Erkiulis Puaro nužingsniavo palei jūrą ir sumurmėjo sau į ūsus:

– *Ah ça, jamais*[1] ! Tuo, *par exemple*[2], aš nepatikėsiu.

Jis rimtai abejojo, kad Arlena Stiuart bent kartą gyvenime būtų norėjusi pabūti viena. Ir šilto, ir šalto matęs, jisai pažinojo žmones ir buvo įsitikinęs, kad ji yra paskyrusi pasimatymą. Ir net numanė, su kuo!

Tačiau netrukus paaiškėjo, kad mažasis belgas klydo. Vos tik valtelė, perplaukusi įlanką, dingo už kyšulio, paplūdimyje pasirodė Patrikas Redfernas, o netrukus iš viešbučio išėjo ir Kenetas Maršalas.

Kapitonas pasisveikino su garsiuoju detektyvu linktelėdamas galvą.

– Labas rytas... Ar nematėte mano žmonos?

– Negi ji taip anksti atsikėlė? – diplomatiškai paklausė Puaro.

– Kambaryje jos nėra, – pasakė Maršalas ir pažvelgė į dangų. – Puiki diena! Reikia greitai išsimaudyti ir imtis darbo. Reikės šiandien nemažai pabarškinti rašomąja mašinėle.

---

[1] O ne, niekada! (*Pranc.*)
[2] Pavyzdžiui (*pranc.*).

Patrikas Redfernas šnairomis apžvelgė paplūdimį. Tada atsisėdo greta mažojo belgo ir pasirengė laukti savo širdies damos.

– Ar jūsų žmona taip pat anksti atsikėlė? – pasiteiravo Erkiulis Puaro.

– Kristina? Ji ketino eiti piešti eskizų. Pastaruoju metu labai į tai įsitraukė.

Šiuos žodžius Patrikas Redfernas ištarė nekantriai, sudirgusiu balsu, o jo mintys aiškiai buvo kažkur kitur. Jo nerimas tolydžio augo, ir jis nė nebandė to slėpti. Vos pasigirdus kieno nors žingsniams, jis tuoj pat atsigręždavo pasižiūrėti, kas išėjo iš viešbučio.

Nusivylimą sekė nusivylimas.

Pirmieji buvo Gardneriai su mezginių krepšeliu ir knyga. Tuoj po jų pasirodė panelė Bruster. Veikli, kaip visada, ponia Gardner, tuoj pat atsisėdo į šezlongą ir, energingai švytuodama virbalais, užmezgė pašnekesį.

– Taigi, pone Puaro. Neįprastai tuščia šįryt paplūdimyje. Kažin *kur* visi pasidėjo?

Puaro paaiškino, kad Mastermenai ir Kauenai – dvi daugiavaikės šeimos – išplaukė buriniu laivu visai dienai į jūrą.

– Tai štai kodėl aplink taip tylu. Niekas nesijuokia ir nešūkauja. Ir tik vienas drąsuolis maudosi – kapitonas Maršalas.

Kapitonas Maršalas priplaukė prie kranto, perėjo per paplūdimį ir ėmė šluostytis rankšluosčiu.

– Šiandien plaukioti jūroje vienas malonumas, – deja, turiu daug darbo, todėl reikia rengtis ir eiti.

– Labai gaila, pone kapitone, – tarė amerikietė, – kad jums reikia dirbti tokią nuostabią dieną! O vakar buvo siaubinga, ar ne? Aš net pasakiau ponui Gardneriui, kad jeigu orai nepasikeis, mes netrukus iš čia išvažiuosim. Rūke skendinti sala atrodo taip melancholiškai. Kažkokia vaiduokliška savijauta... Todėl, kad aš, kapitone, nuo pat vaikystės esu labai jautri atmosferos svyravimams. Kartais man pasidarydavo taip liūdna, kad imdavau verkti. Žinoma, tai be galo skaudino mano tėvus. Bet mano mama, nuostabi moteris, sakydavo tėvui: "Sinkleri, mažylė jaučia, kad jai reikia išsiverkti, todėl netrukdykime jai. Vaikui verkimas – tai jo jausmų išraiška." Ir, aišku, mano tėvas sutikdavo su jos nuomone. Jis buvo jai atsidavęs ir darydavo viską, ko tik ji įsigeisdavo. Mano tėvai buvo mylinčios vienas kitą poros pavyzdys, ir aš neabejoju, kad ponas Gardneris su tuo sutiks. Tai buvo nuostabi vedusiųjų pora, tiesa, Oudeli?

– Tiesa, brangioji, – kaip paprastai atsiliepė vyras.

– O ką šįryt veikia jūsų dukra, pone kapitone?

– Linda? Išties nežinau. Tikriausiai klajoja kur nors po salą.

– Mano manymu, pone kapitone, ji labai gležnutė mergaitė, – nesustodama kalbėjo ponia Gardner. – Jai reikia geros mitybos ir rūpestingos priežiūros.

– Lindai nieko netrūksta, – atkirto Kenetas Maršalas ir nuėjo link viešbučio.

Patrikas Redfernas maudytis neskubėjo. Jis sėdėjo paplūdimyje, kone demonstratyviai žvilgčiodamas į viešbutį. Kuo toliau, tuo labiau jo nuotaika bjuro.

Pasirodė guvi ir linksma panelė Bruster.

Pašnekesys sukosi apie tą patį, kaip ir kiekvieną dieną. Energingą amerikietės tratėjimą kartkartėm pertraukdavo bosinis senmergės amtelėjimas.

– Šiandien paplūdimys toks tuščias, – pagaliau įsiterpė ji. – Turbūt visi išvyko į ekskursijas?

– Aš kaip tik šį rytą sakiau savo vyrui, – kaipmat pasigavo mintį ponia Gardner, – kad mums reikėtų padaryti ekskursiją į Dartmurą. Tai visai netoli, o Dartmurą gaubia tiek romantiškų istorijų. Taip norėčiau pamatyti katorgininkų kalėjimą... Jis, rodos, vadinasi Prinstaunas? Tiesa? Gal imkim ir numatykim šią išvyką rytdienai. Gerai Oudeli?

– Taip, brangioji, – atsakė ponas Gardneris.

– Ar jūs ketinate maudytis? – pasiteiravo Erkiulis Puaro panelės Bruster.

– Aš jau šį rytą plaukiojau, ir kažkas vos nesuskaldė man galvos pro viešbučio langą sviestu buteliuku.

– Kokių baisių istorijų dabar nutinka! – sušuko ponia Gardner. – Viena labai gera mano draugė patyrė smegenų sukrėtimą dėl dantų pastos tūtelės. Ją kažkas išmetė pro langą iš trisdešimt penkto aukšto, visai negalvodamas, kaip tai pavojinga. Ji gavo labai gerą kompensaciją. – Ponia Gardner ėmė raustis tarp siūlų kamuolėlių. – Man regis, Oudeli, kad aš nepasiėmiau nė vieno violetinio atspal-

vio kamuolėlio. Jį rasi mano miegamajame, komodoje, antrame, o gal trečiame nuo viršaus stalčiuje.

– Gerai, brangioji.

Ponas Gardneris atsistojo ir klusniai nuėjo ieškoti siūlų.

Jo nepavargstanti žmona kalbėjo toliau:

– Kartais aš manau, – kreipėsi ji į garsųjį detektyvą, – kad mes pernelyg toli pasistūmėjome į priekį. Visi tie didieji atradimai ir tos elektrinės bangos, kurių tikriausiai pilna atmosfera, mano manymu, labai veikia savijautą. Atėjo metas naujai žmonijos misijai. Sakykit, pone Puaro, ar jūsų nesudomino Piramidžių pranašystės.

– Nė kiek, ponia, – atsakė Erkiulis Puaro.

– Patikėkit, jos tikrai labai įdomios. Pavyzdžiui, Maskva yra lygiai tūkstantį mylių į šiaurę nuo... nuo...Kaip tas miestas vadinasi?.. Rodos, Ninevija? Tačiau bet kuriuo atveju jūs brėžiate apskritimą ir aptinkate pačių netikėčiausių dalykų. Ir juk niekas negalėtų patikėti, kad visa tai sugalvojo patys egiptiečiai be kokio nors aukštesnio vadovavimo. O jeigu įsigilinti į skaičių ir jų pasikartojimo teoriją, sunku nesuvokti, kaip tai aišku ir paprasta. Negaliu net įsivaizduoti, kad tuo būtų galima abejoti.

Ponia Gardner padarė efektingą pauzę, tačiau nei Erkiulis Puaro, nei Emilė Bruster nepanoro dalyvauti diskusijoje. Mažasis belgas tik liūdnai nužvelgė savo permirkusius batus.

– Negi, pone Puaro, jūs apsiavęs įbridote į vandenį? – nustebusi paklausė panelė Bruster.

– Deja, – atsiduso Erkiulis Puaro. – Buvau priverstas.

– Kur šį rytą dingo mūsų demoniškoji moteris? – kaip įmanydama tyliau paklausė panelė Bruster. – Gerokai vėluoja.

Ponia Gardner pakėlė akis nuo mezginio, kad geriau įsižiūrėtų į Patriką Redferną.

– Visai kaip audros debesis, – sušnabždėjo jinai. – Dieve mano, kokia nemaloni istorija. Įdomu, ką apie visa tai mano kapitonas Maršalas. Toks simpatingas vyras – ramus kaip tikras anglas. Niekada neparodo savo jausmų.

Patrikas Redfernas atsistojo ir ėmė neramiai vaikštinėti po paplūdimį.

– Lyg tigras narve, – sumurmėjo ponia Gardner.

Trijų akių porų stebimas, jaunasis vyras visai įdirgo. Jis jau atrodė nebe paniuręs, o įsiutęs – tuoj sprogs.

Tyloje nuo kaimelio atsklido laikrodžio dūžių aidas.

– Vėjas vėl pučia iš rytų, – negarsiai ištarė Emilė Bruster. – Geras ženklas išgirsti mušant bažnyčios laikrodį.

Stojo tyla, kuri truko tol, kol su violetinių siūlų kamuolėliu grįžo ponas Gardneris.

– Kur taip ilgai buvai dingęs, Oudeli?

– Atleisk, brangioji, tačiau reikiamos spalvos siūlų komodoje nebuvo. Aš juos radau spintoje, ant lentynos.

– Čia tai bent! Būčiau galėjusi prisiekti, kad padėjau juos į komodą. Laimė, neketinu to įrodinėti teisme. Bet aš mirtinai kankinuosi, kai neprisimenu, kur ką padėjau.

– Ponia Gardner sąžininga kaip reta, – paskelbė ponas Gardneris.

V

Po kokių penkių minučių Patrikas Redfernas kreipėsi į Emilę Bruster:

– Ar neketinate šiandien pairkluoti, panele Bruster? Mielai plaukčiau kartu su jumis.

– Gerai, – širdingai atsakė panelė Bruster.

– Apiplaukime visą salą, – pasiūlė Redfernas.

– Kažin ar spėsim? – panelė Bruster pažvelgė į laikrodį. – Puiku, dar nėra nė pusės dvylikos. Tada plaukiam.

Jie nuėjo kartu per paplūdimį prie vandens, ir Patrikas Redfernas pirmas sėdo prie irklų. Valtis skriete nuskriejo į priekį.

– Šaunu, – pagyrė jį Emilė Bruster, – Tik pažiūrėsime, kaip ilgai išlaikysit tokį tempą?

Patrikas Redfernas tik smagiai nusijuokė. Jo nuotaika pagerėjo.

– Manau, kad grįžęs turėsiu puikią pūslių kolekciją ant delnų. – Jis krestelėjo galvą, atmesdamas nuo kaktos tamsius plaukus. – Dieve, koks oras! Nėra nieko nuostabesnio negu vasariškos dienos Anglijoje.

– Nėra nieko nuostabesnio už Angliją, – griežtai patikslino jo mintį Emilė Bruster. – Tai vienintelė vieta pasaulyje, kurioje verta gyventi.

– Visiškai su jumis sutinku, panele Bruster.

Jie išplaukė iš užutėkio, pasuko į vakarus ir nuirklavo palei pakrantės uolas.

– Šiandien Saulėtajame kyšulyje, regis, nieko nėra, – žvelgdamas ta kryptimi pasakė Patrikas Redfernas. – O ne, kažkas yra! Matote skėtį? Kas tai galėtų būti?

– Tikriausiai panelė Danli, – tarė Emilė Bruster. – Ji turi tokį japonišką daikčiuką.

Nenutoldami nuo kranto, jie plaukė toliau. Kairėje plytėjo atvira jūra.

– Geriau reikėjo plaukti kita kryptimi, – nutraukė neilgai trukusią tylą panelė Bruster. – Dabar reikia irkluoti prieš srovę.

– Tai kas! Kelis kartus plaukiojau čia ir nieko ypatingo nepastebėjau. Be to, į kitą pusę irtis negalėjome, nes damba šiuo metu neužlieta.

– Priklauso nuo potvynio aukščio. Tačiau kažkokia srovė čia turėtų būti, nes daug kartų girdėjau, kad Elfų įlankoje pavojinga toli plaukti į jūrą.

Patrikas Redfernas uoliai irklavo, tuo pat metu atidžiai apžiūrinėdamas pakrantės uolas.

“Žvalgosi Maršalo žmonos, – staiga toptelėjo Emilei Bruster. – Todėl ir sumanė plaukt su manimi. Ji nepasirodė šį rytą paplūdimyje, todėl jam ir parūpo, kas gražuolei nutiko. Gal ji tyčia žaidžia – kaitina jo jausmus?”

Jie aplenkė aštrų kyšulį, iš pietų pusės dengiantį fantastiškų uolų apkraštuotą Elfų įlanką. Po pietų čia daž-

nai būdavo rengiami piknikai, bet iš ryto, kol paplūdimio neapšviesdavo saulė, Elfų įlankoje mažai kas lankydavosi.

Tačiau šį kartą kažkas jau buvo čia įsitaisęs. Patrikas Redfernas krūptelėjo, atbuliniu yriu pristabdė valtį, tačiau netrukus susitvardė.

– Hm, kas ten galėtų būti? – apsimestinai ramiu tonu paklausė jis.

– Ar tik ne ponia Maršal, – šaltai ištarė Emilė Bruster.

– Tikrai ji! – lyg padaręs atradimą, sušuko Redfernas ir pasuko valtį kranto link.

– Negi ketinate plaukti prie kranto? – užprotestavo Emilė Bruster.

– Juk turime dar daug laiko, – skubiai ištarė Patrikas Redfernas ir nutildė ją naiviu, maldaujamu žvilgsniu, primenančiu įkyrų šunį.

"Visai ji užvaldė tą vargšelį, – pamanė Emilė Bruster. – Nieko nepadarysi. Reikia laiko."

Valtis greitai artėjo prie kranto. Arlena Maršal gulėjo paplūdimyje, veidu įsikniaubusi į jūrinį gargždą, atmetusi į šalis rankas. Netoliese buvo matyti balta valtelė.

Emilė Bruster šiek tiek sunerimo. Jai kilo įspūdis, kad žvelgia į kažką gerai pažįstama, bet tam tikra prasme labai keista. Prireikė kelių minučių suvokti, kas čia neįprasta. Arlena Maršal gulėjo besideginančios poilsiautojos poza, kaip ne kartą buvo dariusi paplūdimyje priešais vieš-

butį. Įdegęs bronzinis kūnas tysojo paslikas, galvą ir kaklą dengė žalia skrybėlaitė.

Tačiau Elfų įlankos paplūdimys nebuvo apšviestas saulės, ir dar keletą valandų ji neturėjo virš jo pasirodyti. Rytais šešėliai nuo kybančių uolų dengė paplūdimį. Emilę Bruster sukaustė keistas jausmas.

Po valties dugnu sugurgždėjo pakrantės akmenukai. Patrikas Redfernas šūktelėjo :

– Sveika, Arlena!

Tą akimirką Emilės Bruster nuojauta įgavo konkrečią formą, nes nejudrus kūnas nevirptelėjo ir nesureagavo.

Emilė pamatė, kaip keičiasi Patriko Redferno veidas. Jis iššoko iš valties, o ji jam iš paskos. Bendromis pastangomis jie ištempė valtį ant kranto, paskui nubėgo per paplūdimį link tos vietos, kur po uolomis gulėjo nejudri balta žmogaus figūra. Patrikas atbėgo pirmas, bet ir Emilė Bruster tuoj atsirado šalia.

Lyg sapne ji žvelgė į bronzines rankas bei kojas, baltą maudymosi kostiumėlį su gilia iškirpte ant nugaros, iš po žalios skrybėlaitės išsprūdusias rusvų plaukų sruogas... Ji atkreipė dėmesį į nenatūralią atmestų rankų padėtį... Pajuto, kad taip gulėti be galo nepatogu, bet kūnas nejuda...

Staiga išgirdo Patriko balsą... veikiau siaubo kupiną šnabždesį. Jis suklupo prie gulinčio kūno... palietė ranką... plaštaką...

– *Gailestingasai Dieve, ji... mirus*, – išsprūdo trūkčiojantis šnabždesys.

Kilstelėjęs skrybėlaitę, jis pažvelgė į kaklą.

– *O Dieve! Ji pasmaugta... ji negyva...*

VI

Panašiais atvejais laikas tarsi sustoja. Apimta keisto nerealumo jausmo, Emilė Bruster išgirdo save sakant:

– Negalima nieko liesti, kol... kol neatvyks policija.

– Taip... taip... negalima... – automatiškai pakartojo Patrikas Redfernas ir tuoj pat pridūrė vos girdimu skausmingu balsu: – Kas? Kas? Kas galėjo nužudyti Arleną? Ne! Tai netiesa! Ji nepasmaugta. To negali būti!

Emilė Bruster tik palingavo galvą. Ji nežinojo, ką atsakyti. Pakui išgirdo gilų įkvėpimą ir vos tramdomą, augantį įtūžį balse:

– O Dieve! Kad man į rankas pakliūtų tas, kas taip padarė!

Emilė Bruster sudrebėjo. Vaizduotės akimis išvydo už didžiulių riedulių besislapstantį žudiką. Paskui išgirdo save pačią sakant:

– Kas tai padarė, tikriausiai jau dingo iš čia. Mes privalom iškviesti policiją. Turbūt... – Ji akimirką susvyravo. – Vienam iš mudviejų reiktų... likti prie kūno.

– Aš liksiu, – nusprendė Patrikas Redfernas.

Emilė Bruster lengviau atsiduso. Jai būtų buvę nemalonu prisipažinti esant baile, tačiau ji pajuto palengvėji-

mą, kad jai nereikia likti paplūdimyje vienai, galutinai neišsisklaidžius nuojautai, kad žudikas dar gali būti netoliese.

– Gerai, – tarė ji. – Aš skubėsiu kiek įmanydama. Plauksiu valtimi, nes tais laiptais tikrai neužlipčiau. Lederkomb Bėjuje yra konsteblis.

– Taip... taip... – automatiškai atsakė Patrikas Redfernas. –Turbūt taip bus geriausia.

Energingai irkluodama, Emilė Bruster tolo nuo kranto ir matė, kaip Patrikas Redfernas suklupo šalia negyvos moters ir užsidengė veidą rankomis. Jo poza dvelkė tokiu tragizmu, kad Emilė nejučia pajuto jam gailestį. Patrikas buvo panašus į ištikimą šunį prie šeimininko lavono.

Tačiau sveikas protas, kurio Emilė Bruster nestokojo, netrukus pašnabždėjo jai: "Tai, kas įvyko, – pati geriausia išeitis ir jam, ir jo žmonai, ir ponui Maršalui su dukterimi. Aišku, vargšelis *pats* šito kol kas suvokti negali."

Emilė Bruster buvo viena iš tų moterų, kurios, atsidūrusios sunkioje situacijoje, visada energingai ieško išeities.

5 SKYRIUS

Inspektorius Kolgeitas stovėjo nugara į uolą ir laukė, kol policijos gydytojas apžiūrės Arlenos kūną. Kiek toléliau stovėjo Patrikas Redfernas ir Emilė Bruster.

Prieš tai klūpojęs, gydytojas Nizdenas staigiai atsistojo ir tarė:

– Pasmaugta... ir tas, kas tai padarė, buvo labai stiprių rankų. Nėra jokių priešinimosi ženklų. Ji buvo užklupta netikėtai. Hm... Bjaurus dalykas.

Emilė Bruster dirstelėjo į auką ir greitai nusuko akis. Kraupus vaizdas! Veidas pamėlęs ir perkreiptas.

– Na, o mirties laikas? – paklausė inspektorius Kolgeitas.

– Mirties laikas? – dirgliai pakartojo gydytojas Nizdenas. – Be skrodimo sunku pasakyti. Reikia atsižvelgti į daugybę veiksnių. Taip, dabar be penkiolikos pirma. Kada radote kūną.

Patrikas Redfernas, į kurį buvo kreiptasi, atsakė dvejodamas:

– Šiek tiek prieš dvyliktą. Tiksliai nežinau.

– Lygiai be penkiolikos dvyliktą mes pamatėme, kad ji mirusi, – patikslino panelė Bruster.

– Aišku... Jūs atplaukėte valtimi. Kada pamatėte, jog kažkas guli paplūdimyje?

– Manyčiau, kad apiplaukėme kyšulį prieš kokias penkias šešias minutes, – atsakė Emilė Bruster. – Teisingai? – perklausė ji Redferno.

– Taip... turbūt... apytikriai, – sumurmėjo jis.

– Jis jos vyras? – pašnabždomis paklausė gydytojas Nizdenas inspektorių. – Ne? O taip, aš apsirikau. Nors tai visai suprantama, matant, kaip jis sielvartauja. – Ir tuoj pat garsiai oficialiu tonu pridūrė: – Vadinasi, jūs pamatėte ją be dvidešimt dvyliktą. Žinoma, mirtis ją ištiko kiek anksčiau. Sakykim, tarp to laiko ir vienuoliktos... Ne anksčiau kaip be penkiolikos vienuoliktą.

Inspektorius Kolgeitas energingai užvertė bloknotą.

– Dėkoju, – tarė jis. – Tai labai vertinga informacija. Laikas apribojamas nepilna valanda.

Jis kreipėsi į panelę Bruster:

– Apie jus, liudytojus, mes žinome tiek, kiek reikia. Jūs esate panelė Emilė Bruster, o jūs – ponas Patrikas Redfernas. Abudu apsistoję "Linksmojo Rodžerio" viešbutyje. Jūs atpažinote nužudytąją ir patvirtinote, kad ji – ten pat, kur ir jūs, gyvenančio kapitono Maršalo žmona. Teisingai?

Patvirtindama jo žodžius, Emilė Bruster linktelėjo.

– Tada grįžtame į viešbutį, – pasakė inspektorius ir pažvelgė į konsteblį. – Jūs, Houksai, liksite čia ir nieko neleisite į paplūdimį. Netrukus atsiųsiu jums į pagalbą Filipsą.

II

– Čia tai bent! – sušuko pulkininkas Vestonas. – Nesitikėjau jus čia rasti!

Erkiulis Puaro mandagiai atsakė į Devono grafystės policijos vyriausiojo komisaro pasveikinimą ir tylesniu balsu pridūrė:

– Taip... taip... Daug metų prabėgo nuo tos istorijos Sen Lu.

– Bet aš jos nepamiršau, – atsakė pulkininkas Vestonas. – Niekas gyvenime nebuvo manęs taip nustebinęs. Ypač įsiminiau jūsų mintį apie netikras laidotuves. Fantastiška! Ir visiškai netipinga.

– *Tout de même, mon Colonel*[1], – pasakė žymusis detektyvas. – Viskas buvo atlikta puikiai, ar ne?

– Na, taip... – neryžtingai pripažino policijos komisaras. – Bet to paties galėjome pasiekti ir įprastesniais būdais.

– Galbūt, pone pulkininke, – diplomatiškai sutiko Erkiulis Puaro.

– Štai ir vėl jūs esate ten, kur įvyko žmogžudystė, – atkreipė dėmesį pulkininkas Vestonas. – Gal jau turite apie tai savo nuomonę?

– Nieko konkretaus, – lėtai atsakė Puaro. – Tik kai kurių įdomių spėlionių.

---

[1] Ir vis dėlto, mano pulkininke (*pranc.*).

– Ar padėsite mums?

– Jeigu tik jūs, pulkininke, leisite.

– Mielas drauge, aš būčiau labai patenkintas. Kol kas žinau taip mažai, kad net negaliu nuspręsti, ar pavesti šį tyrimą Skotlend Jardui. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad žudikas turėtų būti netoliese. Antra vertus, privalom neišleisti iš akių fakto, kad čia susirinkę nepažįstantys vienas kito žmonės. Reikės kreiptis į Londoną ir daugiau sužinoti tiek apie juos, tiek apie galimus žmogžudystės motyvus.

– Teisingai, – pritarė Erkiulis Puaro.

– Pirmiausia reiktų nustatyti, kas paskutinis matė žuvusią moterį gyvą. Kambarinė jai atnešė pusryčius devintą. Budinti apačioje pastebėjo, kad apie dešimtą ji išėjo iš viešbučio.

– Mano drauge, – tarė Erkiulis Puaro. – Man regis, kad aš esu kaip tik tas, kurio jūs ieškote.

– Jūs matėte ponią Maršal šį rytą? Kada?

– Penkios minutės po dešimtos. Padėjau jai nustumti valtelę į vandenį.

– Ji išplaukė valtele?

– Taip.

– Viena?

– Taip.

– Ar pastebėjote, kokia kryptimi?

– Už kyšulio ji pasuko į dešinę.

– Vadinasi, Elfų įlankos link.

– Taip.

– Kiek tada galėjo būti valandų?

– Valtelė išnyko man iš akių penkiolika po dešimtos.

– Kol kas viskas maždaug atitinka, – pasakė pulkininkas Vestonas. – Kiek, pone Puaro, jūsų manymu, reikia laiko nuplaukti iki Elfų įlankos?

– O ne, nesu šitos sferos žinovas. Valtimis aš nesinaudoju, jūros bangavimo vengiu. Bet manau, kad ten nusiirti reiktų kokio pusvalandžio.

– Ir man taip atrodo, – tarė pulkininkas Vestonas. – Turbūt ji neskubėjo ir prie Elfų įlankos kranto priplaukė, tarkim, be penkiolikos vienuoliktą. Taigi viskas atitinka.

– Kada, gydytojo manymu, ją ištiko mirtis?

– Na, Nizdonas atsargus. Išvadų neskuba daryti. Tačiau tvirtina, kad ne anksčiau kaip be penkiolikos vienuoliktą.

Erkiulis Puaro linktelėjo ir pridūrė:

– Privalau paminėti dar vieną detalę. Išplaukdama ponia Maršal paprašė, kad aš niekam nepasakyčiau, jog ją mačiau.

Pulkininkas Vestonas nustebęs pažvelgė į mažąjį belgą.

– Negi jums tai atrodo verta dėmesio? – paklausė jis.

– Mano galva, taip, – patvirtino Erkiulis Puaro.

Pulkininkas Vestonas patimpčiojo ūsų galelius. Po to tarė:

– Pone Puaro, jūs patyręs žmogus. Prašom pasakyti, ką manote apie nužudytąją ponią Maršal. Kas ji per moteris?

Garsusis detektyvas šyptelėjo ir paklausė:

– Negi nieko apie ją nesate girdėję?

– Girdėjau tik tai, ką šneka moterys, – šaltai atsakė policijos komisaras. – Panašūs gandai, mano manymu, neišvengiami. Bet kiek juose tiesos? Ar tarp jos ir to Redferno tikrai kažkas *buvo*?

– Be jokios abejonės, *taip*.

– Jis atvažiavo paskui ją?

– Yra pagrindo taip manyti.

– O vyras? Ar jis žinojo apie šį romaną? Kaip jis jautėsi?

– Nelengva numanyti, ką kapitonas Maršalas manė arba jautė, – mąsliai atsakė Erkiulis Puaro. – Jis ne iš tų žmonių, kurie turi įprotį atskleisti jausmus.

– Bet visai nesijaudinti juk negalėjo? Kaip manote? – griežtai paklausė pulkininkas Vestonas.

Erkiulis Puaro pritariamai linktelėjo.

– Taip, savaime suprantama, – pasakė jis.

III

Devono grafystės policijos komisaras su įgimtu jam taktu kreipėsi į viešbučio "Linksmasis Rodžeris" savininkę ir administratorę ponią Kastl. Poniai Kastl buvo maždaug keturiasdešimt metų, jos chna dažyti plaukai buvo ryškiai

rudi, biustas – įspūdingų matmenų, o kalbos maniera – mandagiai įžūli.

– Ir kodėl tai nutiko kaip tik mano viešbutyje? – sušuko ji. – Iki šiol tai buvo pati ramiausia vieta. Visi čia atvykstantys žmonės tokie puikūs. Niekada jokių *skandalų*, jeigu galima taip išsireikšti. "Linksmasis Rodžeris" labai skyrėsi nuo tų didžiųjų viešbučių, kurių pilna Sen Lu.

– Tikrai, ponia Kastl, – pritarė pulkininkas Vestonas. – Bet net pačiuose geriausiuose, puikia reputacija garsėjančiuose viešbučiuose visko pasitaiko.

– Aš neabejoju, kad inspektorius Kolgeitas patvirtins mano žodžius, – kalbėjo toliau ponia Kastl, išraiškingai dirsčiodama į labai oficialią išraišką nutaisiusį sėdintį inspektorių. – Dėl įstatymų laikymosi, ypač dėl nekilnojamojo turto, aš esu *labai* skrupulinga. Niekada neleidau sau *nukrypti* nė per nago juodymą.

– Visiškai esu tuo įsitikinęs, - pripažino pulkininkas Vestonas. – Mes tikrai, ponia Kastl, jūsų niekuo nekaltiname.

– Tačiau toks incidentas meta šešėlį mano įstaigai, – jaudinosi ponia Kastl, o jos įspūdingas biustas kilnojosi. – Baisu ir pagalvoti apie įkyrių rėksmingų smalsuolių minias! Žinoma, į salą įleidžiami tik viešbučio svečiai, bet vis tiek kitame krante rinksis žmonės ir pirštais rodys į mano viešbutį. – Ji net sudrebėjo iš pasibjaurėjimo.

Inspektorius Kolgeitas pasinaudojo proga pakreipti pašnekesį reikiama linkme.

– Ponia, jūs užsiminėte, kad į salą gali patekti tik viešbučio gyventojai. Ką jūs darote, kad neįleistumėte pašalinių?

– Aš tuo *labai* rūpinuosi.

– Suprantu. Bet *kaip* tą atliekate? Vasarą visą apylinkę užplūsta įkyrių kaip musės turistų minios.

Ponia Kastl ir vėl sudrebėjo.

– Kalčiausi tie turistiniai autobusai, – pasakė ji. – Kartą aš suskaičiavau aštuoniolika autobusų, sustojusių prie dambos Lederkomb Bėjaus pusėje. Tik pamanykit – aštuoniolika!

– Tikiu, bet mes kalbame apie būdus, kurių jūs, ponia Kastl, imatės, kad neįsileistumėt svetimų.

– Tai – lentelės su draudžiamais užrašais. O per potvynį salą nuo Lederkomb Bėjaus atskiria vanduo.

– O kai nėra potvynio?

Ponia Kastl paaiškino, kad dambą nuo salos skiria vartai su užrašu: "Linksmojo Rodžerio" viešbutis. Privati nuosavybė. Pašaliniams įeiti draudžiama." Abiejose dambos pusėse – iš jūros kyšančios uolos, ir prasigauti pro jas neįmanoma.

– Bet ar negalima sėsti į valtį, apiplaukti salą ir išlipti vienoje iš įlankų? To uždrausti jūs negalite. Teisę naudotis paplūdimiais turi visi ir gali ten atsidurti tarp potvynio ir atoslūgio.

Ponia Kastl paaiškino, kad taip atsitinka be galo retai. Valtį galima išsinuomoti Lederkomb Bėjaus prieplaukoje, bet nuo ten iki Kontrabandininkų salos toli, o norint

atplaukti iki Žuvėdrų arba Elfų įlankos, reikia irkluoti prieš stiprią srovę. Prie paplūdimių, užlipus kopėčiomis į viršų, taip pat yra įspėjamosios lentelės. O pagrindinį viešbučio paplūdimį, esantį arčiausiai Lederkomb Bėjaus, visą laiką stebi Džordžas arba Viljamas.

– Kas tie Džordžas ir Viljamas?

– Džordžas atsakingas už viską, kas susiję su paplūdimiais. Viljamas – sodininkas. Jis prižiūri takelius, teniso kortus ir visą viešbučio aplinką.

– Situacija aiškėja, – nekantriai ištarė pulkininkas Vestonas. – Tvirtinti, kad niekas negali patekti į salą, tikrai negalima. Tačiau kiekvienas, pabandęs tą daryti, rizikuoja... bent jau būti pastebėtas. Manau, kad mums teks šnektelėti su Viljamu ir Džordžu.

– Mums labai įkyri ekskursantai, – kalbėjo toliau ponia Kastl. – Tai triukšmingos gaujos, prišiukšlinančios dambą ir gretimas uolas, visur primėtančios apelsinų žievelių ir cigarečių pakelių. Ir dar man baisu, pagalvojus, kad vienas iš jų galėjo būti žudikas. Dievulėliau! Koks siaubas! Tokia moteris, kaip ponia Maršal, nužudyta... dar baisiau... pasmaugta... – ponia Kastl pati nustebo, kad rado jėgų ištarti šį žodį, tačiau tam prireikė milžiniškų pastangų.

– Taip, – raminamu balsu ištarė inspektorius Kolgeitas. – Bjauri istorija.

– O laikraščiai! – atsiduso ponia Kastl. – *Mano* viešbutis paklius į laikraščius!

– Šiaip ar taip, bus savotiška reklama, – liūdnai šyptelėjo inspektorius.

Ponia Kastl taip išsitempė, kad jos krūtinė pakilo, o banginio ūsų korsetas sutraškėjo.

– Pone inspektoriau, – prabilo ji, – tokios reklamos mums nereikia!

– Norėčiau jūsų, ponia Kastl, kai ko paklausti, – gyvai įsiterpė pulkininkas Vestonas. – Gal atsinešėte šiuo metu jūsų viešbutyje apsistojusių svečių sąrašą?

– Savaime suprantama, pone pulkininke.

Devono grafystės policijos komisaras akimis perbėgo viešbučio registracijos knygos išrašą. Tada pažvelgė į Erkiulį Puaro, kuris buvo ketvirtas ponios Kastl kabinete susirinkusios bendrijos narys.

– Tikiuosi, pone Puaro, kad šiuo klausimu galėsite nemažai mums padėti. – Jis akimis perbėgo pavardžių sąrašą. – O kur surašytas personalas?

Ponia Kastl padavė kitą lapą.

– Viešbutyje dirba keturios kambarinės, vyriausiasis kelneris, trys jo padėjėjai ir barmenas Henris. Viljamui dar priklauso batų valymas. Yra virėja ir dvi jos talkininkės.

– Ką jūs galite pasakyti apie kelnerius?

– Metrdotelis Albertas pas mane atėjo iš Plimuto "Vincento" viešbučio. Jis dirbo ten kelerius metus. Jo padėjėjai – jau treji metai čia, o vienas net ketveri. Henris aptarnauja barą nuo pat viešbučio atidarymo. Jis visai kaip savas.

Pulkininkas Vestonas linktelėjo galvą ir kreipėsi į inspektorių Kolgeitą:

– Atrodo, kad personalas rūpesčių nekelia. Žinoma, inspektoriau, jūs dar atskirai juos patikrinsite. Gerai, ponia, dėkoju jums, – kreipėsi jis į viešbučio šeimininkę.

– Tai viskas?

– Kol kas... taip.

Ponia Kastl išgirgždėjo iš kambario.

– Dabar svarbiausia, – tarė pulkininkas Vestonas, – apklausti kapitoną Maršalą.

IV

Kenetas Maršalas sėdėjo ir tvirtai atsakinėjo į klausimus. Jis buvo ramus, tik veido išraiška neįprastai rūsti. Pro langą krintantys saulės spinduliai dar labiau ryškino vyrišką jo grožį: išraiškingus veido bruožus, tiesų mėlynų akių žvilgsnį, valingą lūpų liniją. Jo balsas buvo žemas ir malonus.

– Aš puikiai suvokiu, – pradėjo pulkininkas Vestonas, – kokį baisų sukrėtimą jūs patyrėte. Tačiau jums, be abejo, aišku, kad mums rūpi surinkti kuo įvairesnę informaciją per kuo trumpesnį laiką.

Kapitonas Maršalas linktelėjo ir tarė:

– Suprantu, pone pulkininke. Klauskite.

– Ar ponia Maršal buvo jūsų antra žmona?

– Taip.

– Kiek laiko jūs buvote vedę?

– Susituokėm prieš ketverius metus.

– Kokia prieš tai buvo jos pavardė?

– Elena Stiuart. Kaip aktorė ji vadinosi Arlena Stiuart.

– Ji buvo aktorė?

– Taip. Reviu ir muzikinių spektaklių aktorė.

– Ar susituokusi ji paliko sceną?

– Ne. Tebevaidino. Metė darbą tik prieš pusantrų metų.

– Ar buvo kokia nors konkreti priežastis?

– Ne, – valandėlę pamąstęs atsakė Kenetas Maršalas. – Ji tik pasakė, kad nuo visko pavargo.

– Ar tai nebuvo padaryta... hm... jums reikalaujant?

– Anaiptol! – užprotestavo kapitonas Maršalas ir suraukė antakius.

– Ar buvot patenkintas, kad po vedybų jūsų žmona tebevaidina scenoje?

Kenetas Maršalas šyptelėjo.

– Taip, aš norėjau, kad ji atsisakytų aktorės darbo. Tą pripažįstu. Tačiau reikalauti nereikalavau.

– Ar tai nesukėlė kokių nors šeimyninių nesklandumų?

– Visiškai jokių. Mano žmona visada galėjo elgtis kaip tinkama.

– Ir... jūsų santuoka buvo sėkminga?

– Tam tikra prasme, – šaltai atsakė Kenetas Maršalas.

Pulkininkas Vestonas kiek patylėjo. Po to paklausė:

– Kapitone Maršalai, atleiskit, bet ar neįtariate, kas galėjo nužudyti jūsų žmoną?

– Absoliučiai nieko neįtariu, – nedvejodamas atsakė kapitonas.

– Ar ji turėjo priešų?

– To neatmetu.

– Ar žinote...

– Pone pulkininke, supraskit mane teisingai, – skubiai pertraukė jį kapitonas. Mano žmona buvo aktorė ir labai graži moteris. Vien šios dvi priežastys gali sukelti pavydą ir neapykantą. Būdavo ir jaudinimosi, gaunant tą ar kitą vaidmenį, buvo ir konkurencijos su kitomis moterimis, nestigo neapykantos, pavydo, pykčio, žiaurumo, intrigų! Bet niekada negalėčiau tvirtinti, kad bent vienas iš ją supusių žmonių būtų ryžęsis žmogžudystei.

– Kitais žodžiais tariant, jūs, pone Maršalai, norit pasakyti, kad jūsų žmonos priešai be išimties buvo vien moterys? – pirmą kartą į pašnekesį įsiterpė Erkiulis Puaro.

Kenetas Maršalas pažvelgė į mažąjį belgą.

– Taip. Drįstu daryti tokią prielaidą.

– O ar nepažįstate kokio nors priešiškai nusiteikusio vyro? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Ne, nepažįstu.

– Ar ji buvo anksčiau pažįstama su kuo nors iš viešbučio gyventojų?

– Kiek man žinoma, tik su ponu Redfernu... Susitiko su juo kažkokiame kokteilių vakarėlyje.

Pulkininkas Vestonas vėl padarė pauzę, lyg svarstydamas, ar toliau gvildenti šią temą. Galop pasirinko kitą taktiką.

– Grįžkime prie šio ryto, – tarė jis. – Kada jūs paskutinį kartą matėte savo žmoną?

Kiek pagalvojęs, Kenetas Maršalas atsakė:

– Mačiau ją eidamas pusryčiauti...

– Atleisit... Jūs gyvenate atskiruose kambariuose?

– Taip.

– Kiek tada buvo valandų?

– Maždaug devynios.

– Ką ponia Maršal tuo metu veikė?

– Atplėšinėjo laiškus.

– Ar ji ką nors pasakė?

– Nieko, kas būtų verta dėmesio... Pasisveikino... paminėjo gerus orus...

– Ar nepastebėjote jos elgesyje ko nors neįprasto?

– Ne, nieko neįprasto.

– Ar ji neatrodė nudžiugusi, prislėgta, susijaudinusi?

– Ne, aš nieko nepastebėjau.

– Ar ji jums ką nors pasakė apie laiškų turinį? – vėl įsiterpė Erkiulis Puaro.

Lengva šypsena dar kartą perbėgo Keneto Maršalo lūpomis:

– Kiek pamenu, ji užsiminė, kad ten vien sąskaitos.

– Jūsų žmona pusryčiaudavo lovoje?

– Taip.

– Tai jos įprotis?

– Taip, pastovus.

– Kada paprastai ji išeidavo iš kambario? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Tarp dešimtos ir vienuoliktos. Maždaug prieš vienuoliktą.

– Ar nustebtumėt, jeigu ji būtų išėjusi iš viešbučio dešimtą valandą? – pasiteiravo garsusis detektyvas.

– Be abejo. Ji retai anksti keldavosi.

– Bet šį rytą ji nusileido į paplūdimį lygiai dešimtą. Kaip manote, kapitone Maršalai, kodėl?

– Visiškai neįsivaizduoju, – pasigirdo šaltas atsakymas. – Tikriausiai... ją išviliojo gražūs orai.

– Jūs ieškojot žmonos?

Kenetas Maršalas kiek pasimuistė kėdėje.

– Vėl užsukau pas ją po pusryčių. Kambarys buvo tuščias, ir tai mane nustebino.

– O tada nusileidot į paplūdimį ir paklausėt manęs, ar aš jos nemačiau? Taip?

– Na... taip... O jūs, pone Puaro, pasakėt, – kiek pabrėžtinai ištarė kapitonas Maršalas, – kad jos nematėte...

Erkiulis Puaro nekalta išraiška žvelgė Kenetui Maršalui į veidą, švelniai glostinėdamas savo ilgus, labai išpuoselėtus ūsus.

– Ar buvo kokių nors ypatingų priežasčių ieškoti ponios Maršal dešimtą valandą ryto? – paklausė pulkininkas Vestonas.

Kapitonas Maršalas skubiai nukreipė žvilgsnį į jį.

– Ne, – atsakė jis. – Tiesiog norėjau sužinoti, kur ji.

Vėl kiek patylėjęs, pulkininkas Vestonas pastūmėjo artėliau kėdę ir prabilo kiek kitu tonu:

– Ką tik, kapitone Maršalai, jūs paminėjote, kad jūsų žmona ir Patrikas Redfernas jau anksčiau buvo pažįstami. Ar tai buvo artima pažintis?

– Ar galiu užsirūkyti? – paklausė Kenetas Maršalas ir ėmė raustis kišenėse. – Po velnių! Kažkur nukišau pypkę!

Erkiulis Puaro pasiūlė savo cigarečių. Užsirūkęs kapitonas Maršalas pasakė:

– Jūs, pone pulkininke, klausėte apie Redferną. Žmona man buvo minėjusi, kad jie susipažino kažkieno surengtame kokteilių vakarėlyje.

– Vadinasi, tai buvo atsitiktinė pažintis? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Aš taip manau.

– Jei taip... – pulkininkas Vestonas patylėjo. – Man atrodo, kad pažintis peraugo į artimesnius santykius.

– Tai jums taip atrodo! – atkirto kapitonas Maršalas. – Iš kur jums tai žinoma? Kas pasakė?

– Taip kalba visi viešbutyje.

Kenetas Maršalas nukreipė žvilgsnį į mažąjį belgą. Valandėlę žvelgė jam į veidą šalto įniršio kupinomis akimis. Paskui tarė:

– Viešbučių apkalbos visada suregztos iš melų!

– Galbūt. Bet man susiklostė įspūdis, kad ponas Redfernas ir jūsų žmona davė tokioms kalboms pagrindo.

– Kokio pagrindo?

– Juos dažnai matydavo drauge.

– Ir tai viskas?

– Bet jūs neneigiate, kad taip buvo?

– Gal ir buvo... Aš asmeniškai nekreipiau į tai jokio dėmesio.

– Jūs ne... atleiskit, pone kapitone... Jūs nekreipėte dėmesio į savo žmonos draugystę su ponu Redfernu?

– Aš neturiu įpročio kritikuoti žmonos elgesį.

– Ir jūs šia tema nesišnekėjote? Jokia forma neprotestavote?

– Žinoma, ne.

– Net kai tai įgavo skandalingą pobūdį ir sukėlė pono Redferno ir jo žmonos santykių atšalimą?

– Aš žiūriu savo reikalų ir viliuosi, kad kiti žmonės daro tą patį. Nekreipiu dėmesio nei į apkalbas, nei piktus liežuvius.

– Tačiau neneigsite, kad Patrikas Redfernas buvo įsimylėjęs jūsų žmoną?

– Gal ir buvo. Ja žavėjosi daugelis vyrų. Ji buvo labai graži moteris.

– Bet jūs įsitikinęs, kad tai nebuvo rimta?

– Jau sakiau, kad niekada apie tai nemąsčiau.

– O jeigu mes turime liudytoją, kuris patvirtins, kad jų santykiai buvo labai artimi?

Vėl mėlynos Keneto Maršalo akys įsmigo į Erkiulį Puaro. Ir vėl paprastai bejausmis jo veidas pasidarė nedraugiškas.

– Jeigu jūs norit klausytis šitų pasakų, prašom, – ištarė jis. – Mano žmona negyva ir negali apsiginti.

– Vadinasi, jūs pats tomis apkalbomis netikite.

Pirmą kartą smulkūs prakaito lašai išmušė Keneto Maršalo kaktą.

– Aš neturiu įpročio tikėti panašiomis kalbomis,– atšovė jis. – Ir nežinau, ar jūs pasirinkote geriausią būdą tai išsiaiškinti? Juk mano tikėjimas ar netikėjimas vargu ar pakeis aiškų nužudymo faktą.

Niekam nespėjus atsakyti, prabilo Erkiulis Puaro.

– Pone Maršalai, jūs kai ko nesuprantate. Toks dalykas kaip "akivaizdus nužudymo faktas" neegzistuoja. Devyniais atvejais iš dešimties nužudymas susijęs su aukos charakteriu ir gyvenimo aplinkybėmis. *Nuo to*, kad auka – tiek vyras, tiek moteris – buvo vienokio ar kitokio charakterio, priklauso, *kodėl* ji buvo pasirinkta! Ir, kol mes visiškai *tiksliai nenustatysime, kas per žmogus buvo Arlena Maršal*, tol negalėsime išsiaiškinti, *kas per žmogus ją nužudė*. Štai iš kur kyla būtinybė tiek daug jus klausinėti.

– Ar ir jūs šitaip manote? – paklausė Maršalas policijos komisarą.

Kiek padvejojęs, pulkininkas Vestonas tarė:

– Na... tam tikru laipsniu... taip.

Kenetas Maršalas nusijuokė ir pasakė:

– Aš taip ir maniau, kad jūs su tuo nesutinkat. Šie ypatingi metodai – tai pono Puaro stilius.

– Jūs tikrai galite didžiuotis, kad visiškai man nepadėjote! – šyptelėjo garsusis detektyvas.

– Ką jūs norite pasakyti?

– Argi papasakojote mums ką nors apie savo žmoną? Absoliučiai nieko. Mes išgirdome tik tai, kas ir taip kiekvienam krito į akį. Kad ji buvo graži, ir kad ja visi žavėjosi. Daugiau nieko.

Kapitonas Maršalas tik gūžtelėjo pečiais.

– Jums visai galva susisukus nuo savų idėjų. – tarė jis ir demonstratyviai kreipėsi į pulkininką Vestoną: – *Ar jūs*, pone pulkininke, dar norėjote ko nors paklausti?

– Taip, kapitone. Prašom tiksliai papasakoti, ką veikėt šį rytą?

Kenetas Maršalas linktelėjo. Jis aiškiai laukė šio klausimo.

– Kaip paprastai... – pradėjo jis, – pusryčiauti nuėjau į valgomąjį ir ten perskaičiau laikraštį. Jau minėjau, kad vėliau užsukau į žmonos kambarį ir jos neradau. Atėjau į paplūdimį, pamačiau poną Puaro ir pasiteiravau, ar jis nematė mano žmonos. Paskui greitai išsimaudžiau ir grįžau į viešbutį. Tada buvo... tuoj... buvo maždaug be dvidešimt vienuolika. Žinau, nes viešbučio poilsio kambaryje pažiūrėjau į laikrodį – jis rodė mažiau negu be dvidešimt. Atėjęs į kambarį radau dar nebaigusią tvarkytis kambarinę. Paprašiau ją kuo skubiau baigti. Man reikėjo atspausdinti keletą laiškų ir išsiųsti. Nusileidau žemyn ir bare persimečiau keliais žodžiais su Henriu. Į savo kambarį grįžau be dešimt vienuolika. Spausdinau laiškus ir baigiau šį darbą maždaug po valandos. Tada apsivilkau teniso kos-

tiumą, nes dvyliktą valandą ketinau eiti pažaisti. Iš vakaro mes buvome užsisakę aikštelę.

– Kas tie "mes"?

– Ponia Redfern, panelė Danli, ponas Gardneris ir aš. Lygiai dvyliktą aš buvau kortuose. Ten jau radau panelę Danli ir poną Gardnerį. Ponia Redfern šiek tiek pavėlavo, ir mes žaidėme maždaug valandą. Paskui grįžome į viešbutį... ir man pranešė... žinią.

– Dėkoju, kapitone Maršalai. Yra dar vienas mažutis formalumas. Ar kas nors gali paliudyti, kad jūs rašėte mašinėle savo numeryje nuo... hm... be dešimt vienuoliktos iki be dešimt dvyliktos?

Kenetas Maršalas vėl šyptelėjo.

– Gal jūs įtariate, kad aš pats nužudžiau savo žmoną? Ką gi. Kambarinė tvarkė gretimą kambarį. Ji turėjo girdėti rašomosios mašinėlės stuksenimą. Be to, yra ir laiškai. Dėl to siaubingo įvykio nespėjau jų išsiųsti. Man regis, jie gali būti ne blogesnis įrodymas negu kiti.

Jis išsiėmė iš kišenės tris vokus su užrašytais adresais, tačiau be pašto ženklų.

– Beje, jų turinys konfidencialus, tačiau kai kalbama apie žmogžudystės tyrimą, esu priverstas perduoti juos policijai. Juose yra tam tikrų žmonių sąrašai ir įvairios finansinės ataskaitos. Jeigu duosite kam nors iš savo žmonių perspausdinti šiuos laiškus, šis darbas jiems užims ne mažiau kaip valandą. – Kapitonas Maršalas padarė trumpą pauzę. – Tikiuosi, dabar jūs patenkinti?

– Tai neturi nieko bendro su įtarinėjimu, – švelniai pasakė pulkininkas Vestonas. Mes paprašysime visų, esančių saloje, pasiaiškinti, kur jie buvo nuo be penkiolikos vienuoliktos iki be dvidešimt dvyliktos.

– Suprantu, – atsakė Kenetas Maršalas.

– Ir štai dar kas, pone kapitone, – tarė Vestonas. – Ar jūs žinote, kaip jūsų žmona tvarkė savo nuosavybę?

– Jūs turite galvoje testamentą? Nemanau, kad ji kada nors būtų rašiusi testamentą.

– Tačiau nesate tuo įsitikinęs?

– Jos advokatai yra Beketas, Marketas ir Eplgudas Londone, Bedford Skvere. Jie tvarkė visas jos sutartis ir kitus dokumentus. Tačiau aš beveik įsitikinęs, kad mano žmona niekada nerašė testamento. Kartą ji man pasakė, kad vien ši mintis kelia jai šiurpą.

– Vadinasi, jeigu ji mirė nepalikusi testamento, jūs, kaip jos vyras, paveldite visą jos turtą.

– Manau, taip.

– Ar jūsų žmona turėjo artimų giminaičių?

– Turbūt, ne. Bent jau niekada jų neminėjo. Žinau, kad tėvų neteko vaikystėje ir kad neturėjo nei brolių, nei seserų.

– Tikriausiai jos palikimas nėra didelis?

– Anaiptol, – ramiai paprieštaravo Kenetas Maršalas. – Vos prieš dvejus metus senas mano žmonos draugas, seras Robertas Erskinas, mirdamas paliko jai didžiąją dalį savo turto. Kiek man žinoma, ši suma siekia maždaug penkiasdešimt tūkstančių svarų.

Iki tol kaip kuolas sėdėjęs inspektorius Kolgeitas krūptelėjo, greitai pažvelgė į kapitoną Maršalą ir skubiai paklausė:

– Vadinasi, kapitone Maršalai, jūsų žmona buvo labai turtinga?

Kenetas Maršalas tik gūžtelėjo pečiais.

– Manau, kad taip.

– Ir vis tiek tvirtinate, kad ji nepaliko testamento?

– Šito paklauskite jos advokatų. Aš asmeniškai manau, kad ji testamento neparašė. Kaip sakiau, ji manė, kad tai blogas ženklas.

Kurį laiką niekas nepratarė nė žodžio, paskui Kenetas Maršalas pasiteiravo:

– Kuo dar galiu pasitarnauti?

– Aš klausimų neturiu, – papurtė galvą pulkininkas Vestonas. – O jūs, inspektoriau Kolgeitai? Ne? Tada, kapitone Maršalai, leiskite jums dar kartą išreikšti užuojautą dėl jus ištikusios skaudžios nelaimės.

Kenetas Maršalas tankiai sumirksėjo.

– Dėkoju, – trūkčiojamai ištarė jis ir išėjo.

V

Kambaryje likę trys vyrai išraiškingai susižvalgė.

Pirmasis prabilo pulkininkas Vestonas:

– Kietas riešutėlis, ar ne? Iš jo nieko neišgausi. Ką jūs, inspektoriau Kolgeitai, apie jį pasakysite?

Inspektorius tik skėstelėjo rankomis.

– Sunku ką nors pasakyti. Jis ne iš tų žmonių, kurie atsiveria. Kaip liudytojai, tokie dažnai padaro blogą įspūdį, nors ir nepelnytai. Kartais jie neapsakomai kenčia, bet to neparodo. Panašus elgesys baigėsi tuo, kad teismas Voleso byloje paskelbė nuosprendį: "Kaltas". Jokių įrodymų nebuvo, tačiau prisiekusieji negalėjo patikėti, kad žmoną praradęs žmogus gali apie tai ramiai kalbėti.

Pulkininkas Vestonas kreipėsi į mažąjį belgą:

– Ką jūs, pone Puaro, pasakysite?

Garsusis detektyvas tik skėstelėjo rankomis.

– Ką čia pasakysi? – atsiduso jis. – Užsirakinęs devyniom spynom, užsidaręs geldelėje kaip austrė. Jis iš karto pasirinko vaidmenį. Nieko negirdėjau, nieko nemačiau, nieko nežinau!

– Privalom nustatyti nusikaltimo priežastis, – įsiterpė inspektorius Kolgeitas. – Priežastys gali būti pavydas arba pinigai. Panašiais atvejais visada pirmiausiai įtariamas vyras. Tai visiškai natūralu. Jeigu jis žinojo, kad tarp jo žmonos ir kito vyro...

– Aš įsitikinęs, kad jis tai žinojo, – nutraukė jį Erkiulis Puaro.

– Kuo grindžiate tokį savo įsitikinimą?

– Matot, vakar vėlai vakare mudu šnekučiavomės su ponia Redfern Saulėtajame kyšulyje. Grįždamas į viešbutį, aš pamačiau šitą porelę: ponią Maršal ir Patriką Redferną. O po kelių minučių sutikau ir kapitoną Maršalą. Jo veidas buvo tiesiog akmeninis – be jokios išraiškos. Nieko nebūtum jame įskaitęs, visiškai nieko! *Tuščias tuštutėlis*,

jei suprantate, ką noriu pasakyti. Taip, jis puikiausiai viską matė.

– Ką gi... jeigu jūs taip sakote... – dvejodamas ištarė inspektorius Kolgeitas.

– Aš nesakau. Aš tuo neabejoju. Tačiau to maža. Ar žinome, ką Kenetas Maršalas *jautė* savo žmonai?

– Žinią apie jos mirtį išklausė ramiai, – pasakė pulkininkas Vestonas.

Erkiulis Puaro tik palingavo galvą ir nutaisė rūgščią išraišką.

– Kartais po tų ramių asmenų abejingumo kauke slypi skausmingiausi išgyvenimai, – atkreipė dėmesį inspektorius Kolgeitas. – Laiko viską savyje užspaudę. Jis galėjo beprotiškai ją mylėti ir beprotiškai pavyduliauti. Tik jis yra ne iš tų, kurie parodo savo jausmus.

– Taip, – mąsliai ištarė Erkiulis Puaro, – galimas daiktas. Kapitonas Maršalas – įdomi asmenybė. Mane asmeniškai labai domina ir jo asmuo, ir jo *alibi.*

– Rašomosios mašinėlės alibi, – trumpai nusijuokęs ištarė pulkininkas Vestonas. – Ką apie tai pasakysite, Kolgeitai?

Inspektorius tik kilstelėjo akis į viršų.

– Ką gi, alibi, jeigu taip galima išsireikšti, tam tikra prasme mane įtikina. Gal jis ir nėra pats geriausias, jei suprantat, ką turiu omeny. Na... bet *jis tikroviškas.* Jeigu kambarinė tvarkė gretimą kambarį ir girdėjo rašomosios mašinėlės stuksenimą, alibi bus patvirtintas, ir mums teks ieškoti toliau.

– Tikriausiai... – sumurmėjo pulkininkas Vestonas. – Tai kur jūs siūlot ieškoti?

VI

Valandėlę Erkiulis Puaro ir du kiti vyrai mąstė.

Pirmas prabilo inspektorius Kolgeitas:

– Klausimo esmė tokia – ar žudikas buvo pašalietis, ar viešbučio gyventojas? Negaliu visiškai atmesti aptarnaujančio personalo, tačiau nė akimirką negaliu įsivaizduoti, kad kas nors būtų galėjęs prisidėti prie žmogžudystės. Ne. Čia įsipainiojęs arba viešbučio gyventojas, arba pašalietis. Šia prielaida galime vadovautis. O toliau reikia rasti priežastį. Greičiausiai tai bus materialinė nauda. Ir man atrodo, kad vienintelis žmogus, kuriam būtų naudinga ši mirtis, – ponas Maršalas. Kita labai tikėtina ir svarbi priežastis – pavydas. Mano nuomone... jei geriau pagalvotume... ir atsižvelgtume į *crime passionnel*[1]...išvada būtų viena – tai įtikinamiausias nusikaltimo motyvas, – užbaigė inspektorius Kolgeitas ir nusilenkė mažajam belgui.

Erkiulis Puaro pažvelgė į lubas ir sumurmėjo:

– Čia tiek aistrų...

– Kapitonas Maršalas tvirtina, – kalbėjo toliau inspektorius Kolgeitas, – kad jo žmona neturėjo priešų – tikrų priešų. Niekada tuo nepatikėsiu! Mano nuomone, tokia

---

[1] Nusikaltimas dėl aistros (*pranc.*).

moteris turėjo turėti daug ir pavojingų priešų. Ar ne taip, pone Puaro?

– *Mais oui*[1], tikrai taip, – pasigirdo atsakymas. – Arlena Maršal mokėjo įsigyti priešų. Bet, man regis, priešų teorija kritikuotina, nes Arlenos Maršal priešai, kaip ką tik minėjau, buvo *moterys*.

– Čia yra tiesos, – suniurzgė pulkininkas Vestonas. – Tada moteris būtų smeigusi peilį į nugarą, ir viskas būtų aišku.

– Ši teorija menkai tikėtina, – priminė Erkiulis Puaro, – kadangi moteris negalėjo įvykdyti šio nusikaltimo. Kokios yra medicininės išvados?

– Nizdenas įsitikinęs, kad ją pasmaugė vyras, – atsakė policijos komisaras.– Didelės rankos, galingas gniaužtas. Tik nepaprastai stipri moteris būtų galėjusi tą padaryti. Bet tai sunkiai tikėtina.

Puaro linktelėjo.

– Visiškai teisingai. Arsenikas arbatos puodelyje... dėžutė apnuodytų saldainių... peilis... net pistoletas... Bet pasmaugti? Ne! Reikia ieškoti vyro. Tačiau iš karto susiduriame su sunkumais. Viešbutyje tėra du žmonės, trokštantys pašalinti iš kelio Arleną Stiuart. Bet abu šie asmenys – moterys.

– Viena iš jų – turbūt Redferno žmona? – paklausė pulkininkas Vestonas.

---

[1] Na, taip (*pranc.*).

– Taip. Poniai Redfern galėjo ateiti į galvą mintis užmušti Arleną Stiuart. Ji tam turėjo tikrai rimtą pagrindą. Ir, mano manymu, ši moteris būtų galėjusi nužudyti. Tik ne tokiu būdu. Kad ir kokia ji nelaiminga, kamuojama pavydo, aš vis dėlto nepasakyčiau, kad ji galėtų patirti galingą jausmą. Meilėje ji ištikima ir atsidavusi, bet nemanau, kad aistringa. Todėl, kaip sakiau, arsenikas arbatos puodelyje – įmanoma. Bet pasmaugti? Nemanau. Ponia Redfern tiesiog fiziškai neįstengtų to padaryti. Jos plaštakos laibos ir gležnos. Tikriausiai, visi tą pastebėjote?

Pulkininkas Vestonas pritariamai linktelėjo.

– Šį nusikaltimą padarė ne moteris, – tarė jis. – Tai vyro darbas.

Inspektorius Kolgeitas reikšmingai kostelėjo.

– Leiskite, pone pulkininke, pateikti tam tikrą darbo hipotezę, – pasakė jis. – Tarkim, kad prieš suartėdama su tuo ponu Redfernu, Arlena Stiuart turėjo romaną su kažkuo, ką mes pavadinsime Iksu. Jinai meta Iksą dėl Redferno. Įtūžęs Iksas iš pavydo kraustosi iš proto. Jis atseka paskui ją, įsikuria kažkur netoliese, nusigauna į salą... na... ir atlieka savo juodą darbą. Juk tai įmanoma?

– Taip, – pripažino pulkininkas Vestonas, – *Įmanoma*. Ir jei taip, tą nebus sunku nustatyti. Ar Iksas pėsčiomis atkeliavo į salą, ar atplaukė valtimi? Labiau tikėtina, kad valtimi. Vadinasi, kažkur turėjo ją išsinuomoti. Patikrinkit tai. – Paskui jis pasisuko į Erkiulį Puaro ir paklausė: – O ką jūs manote apie inspektoriaus Kolgeito versiją?

– Joje per daug vietos atsitiktinumams, – lėtai atsakė Erkiulis Puaro. – Be to, šis paveikslas neatitinka tikrovės. Niekaip negaliu įsivaizduoti to Ikso... įtūžusio, pavyduliaujančio, einančio iš proto.

– Bet vyrai *tikrai* dėl jos prarasdavo savitvardą., – paprieštaravo inspektorius Kolgeitas. – Štai, pavyzdžiui, Redfernas.

– Tikrai... taip... Bet vis dėlto...

Inspektorius Kolgeitas klausiamai pažvelgė į jį. Erkiulis Puaro papurtė galvą.

– Čia slypi kažkas, – tarė jis suraukdamas antakius, – ką mes praleidome...

6 SKYRIUS

Pulkininkas Vestonas sėdėjo palinkęs virš viešbučio svečių sąrašo ir balsu skaitė:

Majoras Kauenas su žmona,
Panelė Pamela Kauen,
Ponaitis Robertas Kauenas,
Ponaitis Evanas Kauenas,
Raidalz Mauntas, Lederhedas.
Ponas ir ponia Mastermenai,
Ponas Edvardas Mastermenas,
Panelė Dženifer Mastermen,
Ponas Rojus Mastermenas,
Ponaitis Frederikas Mastermenas,
Malboro Aveniu 5, Londonas, Nort Vestas.
Ponas ir ponia Gardneriai,
Niujorkas.
Ponas ir ponia Redfernai,
Krosgeitsas, Seldonas, Prinsez Rizboras.
Majoras Beris,
Kardon Stritas 18, Sent Džeimsas, Londonas, Sent Vestas 1.
Ponas Horacijus Blatas,

Pikersgil Stritas 5, Londonas, Ist Serkes 2.

Ponas Erkiulis Puaro,

Vaitheven Menšenzas, Londonas, Vestas 1.

Panelė Rozamunda Danli,

Kardigan Kortas 8, Vestas 1.

Panelė Emilė Bruster,

Sautgetsas, Sanberis prie Temzės.

Dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas,

Londonas.

Kapitonas Maršalas su žmona,

Panelė Linda Maršal,

Apkot Menšenzas 73, Londonas, Saut Vestas 7.

Pulkininkas Vestonas baigė skaityti. Inspektorius Kolgeitas tarė:

– Aš manau, pone pulkininke, kad pirmąsias dvi šeimas galime atmesti. Iš ponios Kastl sužinojau, kad jos čia atvažiuoja kiekvieną vasarą, o šį rytą abi visai dienai išplaukė į ekskursiją. Pasiėmė su savimi pietus. Burlaivis išplaukė apie devynias, o buriuotojas buvo kažkoks Endrius Bastonas. Mes galime jį apklausti, tačiau manau, kad abi šeimos atkrenta.

Pulkininkas Vestonas pritariamai linktelėjo.

– Sutinku. Ką tik įmanoma, reikia iš karto atmesti. Ar nenorėtumėt, pone Puaro, papasakoti mums apie kitus viešbučio gyventojus?

– Iš pirmo žvilgsnio tai nesunku, – atsakė garsusis detektyvas. – Gardneriai - pagyvenusi pora, jie patenkinti gyvenimu, daug keliauja. Visą laiką kalba ponia Gardner, vyras tik pritaria. Jis žaidžia tenisą, golfą, o jei pasitaiko reta proga sutikti jį vieną, pademonstruoja net saikingą humoro jausmą.

– Čia, regis, viskas gerai.

– Kita pora – Redfernai. Vyras – jaunas, patrauklus, neprilygstamas plaukikas, puikus teniso žaidėjas, įgudęs šokėjas. Žmona – tyli, neryški gražuolė ir, man regis, labai atsidavusi vyrui. Joje yra kažkas, ko stigo Arlenai Maršal.

– Ko?

– Proto.

– Meilėje protas vaidina labai nežymų vaidmenį, – atsidusęs įsiterpė inspektorius Kolgeitas.

– Tikriausiai taip. Tačiau aš įsitikinęs, kad, nepaisant susižavėjimo ponia Maršal, Patrikas Redfernas iš tiesų prisirišęs tik prie savo žmonos.

– Visiškai galimas daiktas, kad jūs neklystate. Taip atsitinka ne pirmą kartą.

– Gaila, kad moterys retai tuo tiki! – tyliai ištarė Erkiulis Puaro. – Dabar toliau. Majoras Beris. Tarnavo Indijoje, dabar išėjęs į atsargą. Žavisi gražiomis moterimis ir pasakoja nuobodžius anekdotus.

– Pakaks, – vėl atsiduso inspektorius Kolgeitas. – Esu nemažai tokių sutikęs.

– Ponas Horacijus Blatas. Galima sakyti, labai turtingas žmogus. Pagrindinė jo kalbų tema – ponas Blatas. Nori būti visų draugas. Tai labai liūdna, nes niekas jo ne-

mėgsta. Ir štai dar kas. Vakar vakare ponas Blatas apipylė mane klausimais. Man susidarė įspūdis, kad jis dėl kažko nerimauja... Kažkas ten ne visai gerai.

Erkiulis Puaro patylėjo, o paskui prašneko visai kitu tonu:

– Toliau eina panelė Rozamunda Danli. Ji vadovauja žinomiems mados namams "Pasaulio Rožė ir Ko". Puiki modeliuotoja. Ką dar galima pridurti. Turi ir galvą ant pečių, ir išvaizdą, ir eleganciją. Į ją malonu žiūrėti. – Kiek patylėjęs, mažasis belgas pridūrė: – Be to, ji sena kapitono Maršalo pažįstama.

Pulkininkas Vestonas kaip mat atsitiesė.

– Tikrai?

– Taip. Bet jie nesimatė daugelį metų.

– Ar ji žinojo, kad jis bus čia? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Tvirtina, kad ne, – atsakė mažasis belgas ir valandėlę patylėjo. – Gerai, kas toliau? Panelė Bruster. Man regis, iš pirmo žvilgsnio ji atrodo bauginanti. – Erkiulis Puaro papurtė galvą. – Jos balsas vyriškas. Ji stačiokiška ir vertina tiesą. Mėgsta irkluoti, žaisdama golfą, padovanoja keturis smūgius. Bet, manau, kad ji geraširdė.

– Lieka dar dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas, – priminė pulkininkas Vestonas. – Kas jis per žmogus?

– Galiu pasakyti tik viena. Jis apimtas didžiulės nervinės įtampos. Ir dar – jis tikras fanatikas.

– Tai šit koks jis paukštis, – tarė inspektorius Kolgeitas.

– Jūs mums daug papasakojote, – susumavo pulkininkas Vestonas, šnairomis dirstelėjęs į Erkiulį Puaro. – Bet apie ką susimąstėte, mielas drauge?

– Taaip... – ištarė Erkiulis Puaro. – Matot, kai šį rytą išplaukdama ponia Maršal manęs paprašė, kad aš niekam nesakyčiau, kad ją mačiau, aš paskubėjau padaryti tam tikrą išvadą. Aš pamaniau, kad dėl draugystės su Patriku Redfernu ji susibarė su vyru ir, dabar, jam nežinant, skuba į pasimatymą.

Jis valandėlę patylėjo.

– Bet, pasirodo, aš klydau. Netrukus paplūdimyje pasirodė jos vyras ir pasiteiravo, ar aš jos nemačiau. Bet ir Patrikas Redfernas buvo kažko sunerimęs ir tikrai jos ieškojo. Štai kodėl, mano bičiuliai, aš visą laiką klausiu savęs: *su kuo turėjo susitikti Arlena Maršal*?

– Tai neprieštarauja *mano* versijai, – pasakė Kolgeitas. – Su vyru iš Londono arba iš kur nors kitur.

Erkiulis Puaro abejodamas papurtė galvą.

– Mano drauge, pagal jūsų teoriją Arlena Maršal nutraukė ryšius su tuo mitiniu vyru. Tai ko jai jaudintis ir taip rūpestingai slėpti susitikimą?

Inspektorius Kolgeitas taip pat papurtė galvą ir paklausė:

– O kas, *jūsų manymu*, buvo tas vyras?

– Kaip tik to aš ir negaliu įsivaizduoti. Mes ką tik perskaitėme viešbučio svečių sąrašą. Tai daugiausia vidutinio amžiaus neįdomūs žmonės. Negi kurį nors iš jų Arlena Maršal galėjo pasirinkti vietoj Patriko Redferno? Ne, tai

neįmanoma! Ir vis dėlto ji išplaukė susitikti su kažkuo, ir tas kažkas buvo ne Patrikas Redfernas.

– Juk nemanote, kad ji paprasčiausiai panoro pabūti viena? – tyliai paklausė pulkininkas Vestonas.

Erkiulis Puaro papurtė galvą.

– *Mon cher*[1]! – tarė jis. – Iš karto matyti, kad jūs nepažinojote žuvusiosios. Kažkas yra parašęs mokslinį traktatą apie vienatvės poveikį tokiems žmonėms kaip Bramelis[2] arba Niutonas! Arlenai Maršal vienatvė buvo absoliučiai nepakeliama. Ji galėjo egzistuoti tik apsupta vyrų susižavėjimo. Ne ne! Šį rytą ji išplaukė su *kažkuo* susitikti. Tik klausimas: *su kuo*?

II

Pulkininkas Vestonas atsiduso, palingavo galvą ir tarė:

– Ką gi, įvairias versijas kursime vėliau. Dabar tęskime apklausą. Reikia tiksliai nustatyti, kur kiekvienas buvo ir ką darė. Manau, jog pradėsime nuo Maršalo dukters. Galbūt ji papasakos mums ką nors svarbaus.

---

[1] Mano brangusis! (*Pranc.*)

[2] Džordžas Brajanas Bramelis (Brummel), pravarde Gražuolis Bramelis (1778–1840) – jaunystėje būsimojo Anglijos karaliaus Jokūbo IV draugas, garsus aukštuomenės plevėsa, Londono auksinio jaunimo stabas.

Nevikriai užkliudžiusi durų staktą, į kambarį įėjo Linda Maršal. Ji tankiai alsavo, jos akių vyzdžiai buvo išsiplėtę. Ji labai panėšėjo į pabaidytą kumeliuką.

"Vargšas vaikas – juk ji išties dar tikras vaikas! – nuoširdžiai ją užjausdamas pamanė pulkininkas Vestonas. – Jai tai tikrai baisus sukrėtimas!"

Jis pasiūlė mergaitei atsisėsti ir raminamu balsu tarė:

– Labai apgailestauju, kad turiu jus patrukdyti, panele... panele Linda. Jei neklystu, toks jūsų vardas?

– Taip, mano vardas Linda, – atsakė ji trūkčiojančiu balsu kaip mokinė mokytojui.

Ji atsisėdo ir bejėgiškai pasidėjo rankas – apgailėtinai dideles, raudonas ir kaulėtas – ant stalo.

"Vaikų nereikėtų painioti į tokius dalykus", – vėl pamanė Vestonas.

– Čia tikrai nėra nieko baisaus, panele Linda, - švelniai ištarė jis. – Mes tik norėtumėm, kad papasakotumėt viską, kas galėtų mums padėti.

– Papasakočiau jums viską... apie Arleną? – paklausė Linda.

– Taip. Ar matėte ją šį rytą?

Mergaitė papurtė galvą.

– Ne. Arlena visada keliasi vėlai ir pusryčiauja lovoje.

– O jūs, panele? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Aš? Mėgstu keltis anksti. Pusryčiauti lovoje – *taip nyku*.

– Papasakokit mums, panele, ką jūs veikėte šį rytą? – paprašė pulkininkas Vestonas.

– Na, iš pradžių išsimaudžiau jūroje, paskui papusryčiavau ir su ponia Redfern nuėjau į Žuvėdrų įlanką.

– Kelintą valandą jūs su ponia Redfern išėjote iš viešbučio? – paklausė Vestonas.

– Ponia Redfern pasakė, kad lauks manęs viešbučio hole pusę vienuolikos. Man net pasirodė, kad vėluoju, bet viskas baigėsi gerai, spėjau laiku. Išėjom iš viešbučio kokios trys minutės po pusės vienuolikos.

– O ką jūs veikėte Žuvėdrų įlankoje? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Aš išsitryniau kremu ir kaitinausi prieš saulę, o ponia Redfern piešė. Paskui aš nuėjau maudytis, o ji grįžo į viešbutį persirengti teniso kostiumu.

– Pabandykit prisiminti, panele, kiek tada buvo valandų? – stengdamasis išsaugoti kuo abejingesnį toną, paklausė pulkininkas Vestonas.

– Ar kada ponia Redfern nuėjo į viešbutį? Be penkiolikos dvyliktą.

– Jūs tikrai neabejojat, kad... be penkiolikos dvyliktą?

– *Taip*, tikrai! – Linda plačiai pravėrė akis. – Aš pažiūrėjau į laikrodį.

– Į tą, kuris dabar ant jūsų rankos?

Linda dirstelėjo į savo riešą.

– Taip.

– Galiu į jį žvilgterėti? – paklausė pulkininkas Vestonas.

Mergaitė atkišo jam ranką. Pulkininkas Vestonas palygino laiką, kurį rodė jos laikrodis, su savo laikrodžio ir sieninio laikrodžio rodomu laiku.

– Sekundė į sekundę, – tarė jis šyptelėdamas. – O paskui jūs išsimaudėte jūroje?

– Taip.

– Kada grįžote į viešbutį?

– Apie pirmą valandą. Ir tada... ir tada... sužinojau apie Arleną, – pasikeitusiu balsu ištarė ji.

– Ar jūs... e... gerai sutarėte su pamote? – paklausė pulkininkas Vestonas.

Valandėlę Linda žvelgė į jį tylėdama. Paskui tarė:

– Taip!

– Ar jums, panele, ji patiko? – įsiterpė Erkiulis Puaro.

– Taip! – Ir pridūrė: – Arlena buvo man labai gera.

– Jos niekas nepavadintų pikta pamote? – netikėtai pajuokavo pulkininkas Vestonas.

Linda nešyptelėjusi papurtė galvą.

– Tada gerai. Labai gerai, – pasakė policijos komisaras. – Nes, kaip žinote, šeimose pasitaiko įvairiausių nesutarimų. Būna pavydo... ir visko. Kai tėvas ir dukra būna geri draugai, jai pasidaro labai skaudu, kai jos vietą užima nauja tėvo žmona. Ar jums taip niekada nėra buvę?

– Ne! – atsakė Linda, prieš tai dirstelėjusi į pulkininką.

– Bet jūsų tėvas, panele, regis, e... daug laiko skirdavo naujai žmonai? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Nežinau, – paprastai atsakė mergaitė.

– Šeimose būna įvairiausių nesutarimų, – svarstė toliau pulkininkas Vestonas. – Nuomonių skirtumų, netgi barnių... Ir dukra atsiduria nejaukioje padėtyje, jeigu tėvas ir pamotė nesutaria. Ar jūsų šeimoje to nebuvo?

– Jūs norite paklausti, ar tėtis barėsi su Arlena? – tiesiai paklausė Linda.

– Na... taip, – sumurmėjo pulkininkas Vestonas ir pamanė: "Kaip bjauru klausinėti dukterį apie tėvą. Ir kodėl žmonės eina dirbti policininkais? Velniai rautų! Vis dėlto tai reikia atlikti."

– Ne ne! Mano tėtis su niekuo nesibardavo, – atsakė Linda. – Jo ne toks charakteris.

– O dabar, panele Linda, – kreipėsi į ją pulkininkas Vestonas, – prašau labai gerai pagalvoti. Ar įtariate, kas galėjo nužudyti jūsų pamotę? Gal pastebėjote ar išgirdote ką nors, kas galėtų padėti mūsų tyrimui?

Mergaitė valandėlę tylėjo. Atrodė, kad stengiasi viską pamažu rimtai apgalvoti. Pagaliau tarė:

– Ne, aš nežinau, kas būtų norėjęs nužudyti Arleną. - Ji stabtelėjo ir staiga pridūrė: – Išskyrus, aišku, ponią Redfern.

– Jūs manote, kad ponia Redfern norėjo nužudyti Arleną? – paklausė pulkininkas Vestonas – Kodėl?

– Nes jos vyras įsimylėjo Arleną, – atsakė Linda. – Bet aš nemanau, kad ponia Redfern norėjo *iš tikrųjų* nužudyti Arleną. Greičiausiai ji tik troško jos mirties, o tai ne vienas ir tas pat.

– Taip, tai tikrai ne tas pat,– tyliai ir švelniai įsiterpė Erkiulis Puaro.

Linda linktelėjo. Jos veido raumenys netikėtai sutrūkčiojo. Ji tarė:

– Ir šiaip ponia Redfern jokiu būdu nebūtų galėjusi nužudyti žmogaus. Ji ne... Kaip jums paaiškint?.. Jai nebūdinga *prievarta*, jei suprantate, ką aš noriu pasakyti.

Pulkininkas Vestonas ir Erkiulis Puaro sutartinai linktelėjo.

– Aš puikiai suprantu, mano mielas vaike, ką jūs norite pasakyti ir visiškai tam pritariu, – pasakė Erkiulis Puaro.– Ponia Redfern tikrai nepriklauso prie tų žmonių, kuriems, kaip sakoma, "akys krauju pasrūva". Ji tikrai negalėtų... – jis atsilošė, prisimerkė ir, rūpestingai rinkdamas žodžius, pridūrė : – pasiduoti jausmų uraganui... Negalėtų gyventi jausdama, kad pasaulis susitraukė... matydama vien tik neapkenčiamą veidą... vien tik baltą neapkenčiamą kaklą... ir negalėtų svajoti... kaip ištiesia rankas... kaip jos pirštai įsisiurbia į gyvą kūną...

Jis nutilo. Linda netikėtai atšlijo nuo stalo.

– Ar galiu eiti? – paklausė ji drebančiu balsu. – Ar jau viskas?

– Taip taip... Jau viskas, – atsakė pulkininkas Vestonas. – Dėkoju jums, panele Linda.

Jis atsistojo, palydėjęs mergaitę, atidarė jai duris, o grįžęs ir atsisėdęs prie stalo, užsirūkė cigaretę.

– Fu... Velniškai nemalonus darbas, – ištarė jis. – Jaučiausi paskutiniu niekšu, klausinėdamas vaiko apie tėvo santykius su pamote. Lyg būčiau prašęs dukters padėti veržti kilpą ant tėvo kaklo. Šiaip ar taip, privalėjome tai padaryti. Žmogžudystė yra žmogžudystė. O kaip tik ji ir

galėjo nemažai žinoti. Apskritai aš patenkintas, nors iš esmės ji mums nieko vertingo nepasakė.

– Ir man taip atrodo, – sumurmėjo mažasis belgas.

– Bet žinot, pone Puaro, – nejaukiai kostelėjęs, ištarė pulkininkas Vestonas, – apklausos pabaigoje jūs nuėjote per toli... *Pirštai įsisiurbia į gyvą kūną*!.. Ar verta brukti mergaitei į galvą tokias mintis?

Erkiulis Puaro įdėmiai pažvelgė į pulkininką Vestoną.

– Vadinasi, jūs manote, kad tai aš bandžiau įbrukti mažylei į galvą tokias mintis?

– O ar ne taip? – nustebo pulkininkas ir, garsiajam detektyvui mąsliai palingavus galvą, pakeitė pašnekesio temą. – Ką gi, judam toliau.

– Iš panelės Lindos mes sužinojome labai mažai. Išskyrus gan patikimą ponios Redfern alibi. Jeigu jos buvo kartu nuo pusės vienuolikos iki be penkiolikos dvylika, Kristiną Redfern galima išbraukti iš įtariamųjų sąrašo. Pavydi žmona, labai įtartina asmenybė, pasitraukia nuo scenos.

– Įtarimą dėl ponios Redfern pašalina kita svaresnė priežastis, – tarė Erkiulis Puaro. – Aš įsitikinęs, kad ji nei fizine, nei emocine prasme nebūtų galėjusi to padaryti. Ji greičiau šaltakraujė negu nesivaldanti, gebanti išsaugoti didžią ištikimybę ir pastovumą, o ne ugningą meilę ir aistrą. O svarbiausia – jos rankos per daug gležnos ir trapios.

– Sutinku su jumis, pone Puaro, – pasakė Kolgeitas. – Ponią Redfern galime braukti iš įtariamųjų sąrašo. Gydy-

tojas Nizdenas teigia, kad auka buvo pasmaugta stiprių ir stambių rankų.

– Šit kaip! – ištarė pulkininkas Vestonas. – Dabar, manyčiau, mums reikėtų pamatyti poną Redferną. Tikiuosi, jis jau bus atsigavęs po patirto sukrėtimo.

III

Ir iš tiesų Patrikas Redfernas jau buvo atgavęs savitvardą. Jis buvo išblyškęs, sumenkęs ir stulbinamai jaunas, tačiau laikėsi ramiai.

– Jūs esate ponas Patrikas Redfernas? Jūsų adresas – Krosgeitsas, Seldonas, Prinsez Rizboras?

– Taip.

– Ar jūs seniai pažįstate ponią Maršal?

– Tris mėnesius, – kiek padvejojęs, atsakė Patrikas Redfernas.

– Kapitonas Maršalas mums pasakė, kad jūs atsitiktinai susitikote su jo žmona kažkokiame kokteilių vakarėlyje, – pareiškė pulkininkas Vestonas. – Jūs tai patvirtinate?

– Taip... viskas buvo maždaug taip.

– Kapitonas Maršalas mano, kad, prieš susitikdami čia, Kontrabandininkų saloje, jūs menkai pažinojote jo žmoną. Tai tiesa?

Patrikas Redfernas vėl valandžiukę padvejojo. Paskui tarė:

– Na... ne visiškai. Tiesą sakant, aš sutikdavau ją dažnai ir įvairiomis aplinkybėmis.

– Ir vyras apie tai nežinojo?

– Negaliu pasakyti, ar kapitonas Maršalas žinojo, ar nežinojo apie tai, – kiek raustelėjęs atsakė Patrikas Redfernas.

– O ar žinojo apie šiuos susitikimus jūsų žmona? – labai tyliai paklausė Erkiulis Puaro.

– Kiek pamenu, aš, regis, minėjau žmonai, kad susipažinau su garsiąja Arlena Stiuart.

– Tačiau jūsų žmona nežinojo, kaip dažnai jūs susitikinėjate? – toliau mygo mažasis belgas.

– Na, gal ir nežinojo.

– Ar jūs iš anksto susitarėte su ponia Maršal susitikti čia? – paklausė policijos komisaras.

Kurį laiką Patrikas Redfernas tylėjo. Paskui gūžtelėjo pečiais ir prabilo:

– Ką gi, anksčiau ar vėliau viskas vis tiek paaiškės. Todėl neketinu griebtis jokių gudrybių. Dėl šitos moters aš buvau visiškai pametęs galvą... Buvau beprotiškai ją įsimylėjęs... Ji norėjo, kad čia atvažiuočiau. Pradžioje aš prieštaravau, paskui nusileidau. Aš... aš... na, žinote... viską būčiau padaręs jos prašomas... Jos traukai sunku atsispirti.

– Jūs piešiate teisingą šios moters portretą, – įsiterpė Erkiulis Puaro. – Tai buvo Kirkė. Amžinoji Kirkė!

– Teisingai. Ji paversdavo vyrus kiaulėmis! – su kartėliu prisipažino Patrikas Redfernas. – Taip, būsiu su jumis, ponai, visiškai atviras. Neketinu nieko slėpti. Ir kam? Dėl ko? Kaip minėjau, buvau dėl jos praradęs protą. Ar ji mylėjo mane, ar ne, – nežinau. Jeigu tikėčiau jos žodžiais,

tada taip. Bet, manau, ji buvo iš tų moterų, kurios pajutusios, kad jau užvaldė vyro kūną bei sielą, nustoja juo domėtis. O ji puikiai žinojo, kad visiškai jai priklausau. Šį rytą, kai radau ją paplūdimyje negyvą... – jis kiek padelsė, – mane lyg kuolu kas per galvą trenkė. Buvau apstulbęs... išmuštas iš vėžių.

– O dabar? – Erkiulis Puaro net palinko į priekį.

Patrikas Redfernas atrėmė jo žvilgsnį.

– Aš pasakiau tiesą, – tarė jis. – Bet dabar norėčiau sužinoti, *kas iš to, ką pasakiau, gali iškilti viešumon*? Kai kas neturi nieko bendro su Arlenos Maršal mirtimi. Tačiau paviešinus mano žmonai būtų sunkus smūgis. Aš žinau, žinau! – gyvai tęsė jis. - Jūs manot, kad iki šiol mažai apie ją galvojau. Galbūt jūs neklystat. Ir gal palaikysite mano žodžius veidmainyste, tačiau patikėkit, kad iš tikrųjų ir nuoširdžiai aš myliu tik savo žmoną.

Vėl trūktelėjęs pečiais, Patrikas Redfernas kalbėjo toliau:

– Visa kita buvo tik beprotystė... Kvailystė, kurią dažnai daro vyrai... Bet Kristina – tai kas kita. Tai *tikra*. Ir nors kartais aš blogai su ja elgiausi, iš tikrųjų visada žinojau, kad ji man vienintelė. – Po pauzės Redfernas atsiduso ir gan pakiliai pridūrė: – Labai norėčiau, kad jūs manimi patikėtumėt!

– Aš jumis tikiu, – palinkęs į priekį ištarė Erkiulis Puaro. – Taip taip, iš tikrųjų tikiu!

Patrikas Redfernas pažvelgė į jį dėkingomis akimis.

– Dėkoju jums.

Pulkininkas Vestonas kostelėjo ir tarė:

– Pone Redfernai, mes neketiname visko kelti į viešumą. Jeigu paaiškės, kad jūsų santykiai su ponia Maršal nesusiję su žmogžudyste, apsieisim be apklausos šiuo klausimu teisminio nagrinėjimo metu. Tačiau jūs, regis, nesuvokiate, kad... na... intymūs jūsų santykiai su ponia Maršal... galėjo būti tiesioginė jos nužudymo priežastis. Suprantate, jie galėjo tapti nusikaltimo *priežastimi.*

– Nusikaltimo priežastimi? – nustebo Patrikas Redfernas.

– Taip, pone Redfernai, *priežastimi*! – pasakė policijos komisaras– Tarkim, kad kapitonas Maršalas nežinojo apie... šią istoriją. Ir įsivaizduokim, kad staiga jam viskas paaiškėjo.

– Dieve mano! – sušuko Redfernas. – Negi jūs manote, kad jis sužinojo... ir nužudė savo žmoną?

– O jums niekada neatėjo mintis apie tokios baigties tikimybę? – šaltai paklausė policijos komisaras.

– Keista... – Redfernas papurtė galvą. – Bet panaši mintis man nebuvo atėjusi į galvą. Juk kapitonas Maršalas... toks santūrus vyras. Aš... Ne!.. Tai visiškai neįmanoma!

– O kaip šioje situacijoje ponia Maršal elgėsi su savo vyru? – toliau klausinėjo pulkininkas Vestonas. – Ar ji... na, ar ji nerimavo... kad apie tai gali sužinoti vyras? Ar jai tas nerūpėjo?

– Gal ji... truputį jaudinosi, – lėtai ištarė Redfernas. – Ji nenorėjo, kad vyras ką nors įtartų.

– Ar jums nepasirodė, kad ji jo bijo?

– Bijo? Ne... To aš nepasakyčiau.

– Atleiskit, pone Redfernai, – dar kartą įsiterpė Erkiulis Puaro. – Ar judu kada nors neaptarinėjote skyrybų klausimo?

Patrikas Redfernas labai ryžtingai papurtė galvą.

– Tikrai ne, – pasakė jis. – Mudu su Arlena Maršal niekada nesišnekėjome šia tema. Suprantat, pone Puaro, juk buvo Kristina... Manau, kad ir Arlenai tokia mintis niekada nebuvo atėjusi į galvą. Ji buvo visiškai patenkinta savo santuoka su kapitonu Maršalu. Juk jis... stambi žuvis, tam tikra prasme... – Jis netikėtai šyptelėjo. – Turtas... nuosavybė... ir kiti panašūs dalykai. Aš jai niekada negalėjau atrodyti tinkamas kandidatas į *vyrus*. Ne, aš buvau vienas iš jos meilužių plejados... vyrukas, su kuo paprasčiausiai gera leisti laiką. Aš ir anksčiau tą puikiai supratau, bet, keista, dėl to mano jausmai jai nepasikeitė...

Patriko Redferno balsas suvirpėjo, jis nutilo ir valandėlę sėdėjo, nugrimzdęs savo mintyse.

– Pone Redfernai, – grąžindamas į tikrovę, kreipėsi į jį pulkininkas Vestonas. – Ar buvote šiandien paskyręs pasimatymą poniai Maršal?

Patrikas Redfernas atrodė šiek tiek sutrikęs.

– Ne, – atsakė jis. – Tai ne visai galima pavadinti pasimatymų skyrimu. Mes paprastai susitikdavome paplūdimyje ir kartu irstydavomės valtimi.

– Ar jūs nustebote, kai šį rytą ji neatėjo į paplūdimį?

– Taip. Aš labai nustebau ir nežinojau, kur ji.

– Ką jūs pamanėte?

– Negalėčiau paaiškinti, ką pamaniau. Noriu pasakyti, kad visą laiką laukiau jos ateinant.

– Tarkim, kad ponia Maršal paskyrė kam nors pasimatymą kitoje vietoje. Jūs nenumanote, kas tai galėjo būti?

Patrikas Redfernas nustebęs pažvelgė į pulkininką Vestoną ir papurtė galvą.

– O paskyrę pasimatymą, kur jūs susitikdavot su ponia Maršal?– pasigirdo sekantis klausimas.

– Na, kartais po pietų mes susitikdavom Žuvėdrų įlankoje. Tuo metu ten nėra saulės, todėl beveik nebūna žmonių. Mes matėmės ten kartą ar du.

– O kitoje įlankoje? Elfų įlankoje?

– Nė karto. Elfų įlanka yra vakarinėje pusėje, ir po pietų, kai ją apšviečia saulė, ten visada pilna viešbučio svečių, atplaukusių valtimis arba plaustais. Mes nerizikuodavom skirti pasimatymų rytais. Nenorėjom, kad kas pastebėtų. O po pietų vieni nueidavo prigulti, kiti kažkur sukiodavosi, ir niekas nežinojo tiksliai, kas ką veikia ir kur yra.

Pulkininkas Vestonas pritariamai linktelėjo, ir Patrikas Redfernas kalbėjo toliau:

– Po vakarienės, aišku, jeigu orai būdavo gražūs, mes eidavom kartu paklajoti po įvairias salos vieteles.

– Na... taip... – sumurmėjo Erkiulis Puaro.

Patrikas Redfernas klausiamai pažvelgė į jį.

– Vadinasi, – pasakė policijos komisaras, – jūs mums negalite padėti įspėti mįslės, kodėl ponia Maršal išsirengė šį rytą į Elfų įlanką?

Patrikas Redfernas papurtė galvą, ir jo balsas buvo sutrikęs.

– Nė nenutuokiu! Arlena taip niekada nesielgdavo.

– Ar netoliese nebuvo apsistojęs kas nors iš ponios Maršal draugų arba pažįstamų? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Bent aš apie tai nesu nieko girdėjęs... Ne! Tikrai niekas iš Arlenos draugų nebuvo netoliese apsistojęs.

– O dabar, pone Redfernai, prašom gerai pagalvoti, – kreipėsi į jį pulkininkas Vestonas. – Jūs susitikinėjote su ponia Maršal Londone. Turbūt pažinojote jos artimiausios aplinkos žmones. Ar nebuvo jų tarpe prieš ją nusistačiusių žmonių? Gal jūs, pavyzdžiui, užėmėte kokio nors meilužio vietą?

Valandėlę Redfernas mąstė. Paskui papurtė galvą.

– Patikėkit, – ištarė jis, – tokios mintys man nė nebuvo atėjusios į galvą.

Visi nutilo, tik pulkininkas Vestonas barbeno pirštais į stalą.

– Štai kaip, – pagaliau prabilo jis. – Mums lieka trys versijos. Kažkoks nežinomas žudikas... maniakas... netyčia atsidūręs netoliese... bet tai labai mažai tikėtina...

– O aš įsitikinęs, kad ši mažai tikėtina versija geresnė už labiau tikėtinas, – skubiai nutraukė jį Patrikas Redfernas.

Pulkininkas Vestonas tik palingavo galvą.

– Tai visai neprimena žmogžudystės negyvenamoje saloje. Į Elfų įlanką nusigauti nėra lengva. Tas, kas įvykdė nusikaltimą, turėjo arba atplaukti valtimi, arba ateiti į salą per dambą, aplenkti viešbutį, o pakui takeliu per uolėtą ke-

terą ir kopėčiomis nusileisti į paplūdimį. Abu šie būdai nesiderina su atsitiktine žmogžudyste.

– Jūs paminėjote tris versijas, – priminė Patrikas Redfernas.

– Hm... taip... paminėjau, – pasakė policijos komisaras. "Linksmajame Rodžeryje" gyvena du žmonės, galėję turėti priežasčių nužudyti Arleną Maršal. Pirmiausia, jos vyras. Po to, jūsų žmona.

Patrikas Redfernas išpūtė akis ir apstulbęs pažvelgė į policijos komisarą.

– Mano žmona? Kristina? – sušuko jis. – Jūs manote, kad čia galėjo būti įsipainiojusi *Kristina*? – Jis pašoko ir ėmė skubiai, net nukąsdamas berti žodžius. – Ne!.. Jūs visai išprotėjot... Kristina? Tai *neįmanoma*!.. Tai juokinga!

– Vis dėlto, pone Redfernai, – tarė pulkininkas Vestonas, – pavydas – tai labai svari priežastis. Pavydo apimta moteris gali prarasti savitvardą.

– Tik ne Kristina, – karštai paprieštaravo Redfernas.– Ji... O ne!.. Kas tik norit, tik ne ji. Ji buvo nelaiminga, sutinku...bet...jai svetima prievarta...

Erkiulis Puaro mąsliai linktelėjo. *Prievarta*. Tą patį žodį pavartojo ir Linda Maršal. Ir šiuo atveju jis buvo linkęs pritarti.

– Be to, tai absurdiška, – užsidegęs kalbėjo toliau Redfernas. – Arlena fiziškai buvo dukart stipresnė už Kristiną. Aš abejoju, ar Kristina būtų galėjusi pasmaugti net kačiuką, o čia tokia stipri ir vikri moteris kaip Arlena! Be to, Kristina niekada nenusileistų kopėčiomis nuo uolų į pa-

plūdimį. Ji labai bijo aukščio. Taip pat... Ne! Visi šie įtarimai – grynas prasimanymas!

Pulkininkas Vestonas pasikasė paausį.

– Tikriausiai, – tarė jis, – visa ši traktuotė skamba nelabai įtikinamai. Pripažįstu. Bet patikėkit, pirmiausia mes turime kreipti dėmesį į nusikaltimo priežastį. Priežastį ir galimybę.

IV

Kai Patrikas Redfernas išėjo iš kambario, policijos komisaras šyptelėjęs tarė:

– Neketinau pasakyti vyrukui apie jo žmonos alibi. Norėjau pasiklausyti, ką jis pats apie tai pasakys. Susijaudino kaip reikiant, ar ne?

– Jo pateikti argumentai ne mažiau svarūs negu alibi, – tyliai ištarė Erkiulis Puaro.

– O taip! Ji to nepadarė ir negalėjo padaryti. Jai būtų pristigę fizinių jėgų. Kapitonas Maršalas *būtų įstengęs* tą padaryti, bet greičiausiai irgi nepadarė.

– Prašom atleisti, pone pulkininke, – mandagiai kostelėjęs pradėjo inspektorius Kolgeitas. – Mes jau galvojome apie tą kapitono Maršalo alibi. Galima daryti prielaidą, kad prireikus jis tuos laiškus galėjo parengti *iš anksto*.

– Puiki mintis! – pritarė pulkininkas Vestonas. – Reikės patikrinti...

Jis staigiai nutilo, nes tuo metu į kambarį įėjo Kristina Redfern. Kaip paprastai, ji buvo rami ir santūri. Segėjo baltą teniso sijonėlį ir vilkėjo šviesiai mėlyną glaudžiai ap-

temptą megztinuką. Drabužiai labai tiko prie pastelinio, kiek anemiško jos grožio. “Tačiau šios moters veidas, – pamanė Erkiulis Puaro, – nedvelkia nei kvailumu, nei silpnumu. Jis kupinas ryžto, drąsos ir sveiko proto.” Jis pritariamai linktelėjo galvą.

Pulkininkas Vestonas pagalvojo: “Simpatiška moteris. Gal kiek bespalvė, bet tikrai per gera tokiam besmegeniam flirtininkui kaip jos vyras. Tiesa, jis dar jaunas. Juk kiekvieną iš mūsų bent kartą gyvenime kokia nors moteris paverčia kvailiu.”

– Prašom sėsti, ponia Redfern, – tarė jis. – Mums reikia sutvarkyti kai kuriuos formalumus. Tik formalumus. Klausiame kiekvieno, kur jis buvo tam tikru metu šį rytą. Šie duomenys reikalingi tyrimui.

Kristina Redfern linktelėjo galvą ir tyliai nedvejodama tarė:

– Puikiai jus suprantu. Nuo ko turėčiau pradėti?

– Nuo kuo ankstesnio meto, ponia, – pasakė Erkiulis Puaro. – Ką jūs pirmiausiai veikėte atsikėlusi šį rytą?

– Lukterkit, – tarė Kristina. – Man reikia prisiminti... Leisdamasi pusryčių, užsukau į Lindos Maršal kambarį, kad pasiūlyčiau jai kartu eiti į Žuvėdrų įlanką. Sutarėme susitikti pusę vienuolikos hole.

– Ar jūs nesimaudote jūroje prieš pusryčius? – pasiteiravo Erkiulis Puaro.

– Ne. Taip būna labai retai. – Ji šyptelėjo. – Esu baisi šalčmirė ir mėgstu jau įšilusį vandenį.

– Tačiau jūsų vyras maudosi rytais?

– Taip. Beveik kas dieną.

– O ponia Maršał?

Kristinos Redfern balsas staiga pasikeitė, tapo kandus ir šaltas.

– O ne! – tarė ji. – Ponia Maršal yra iš tų žmonių, kurie turi įprotį viešai pasirodyti ne anksčiau kaip vidurdienį.

– Atleiskit, ponia, kad jus pertraukiau, – tarsi netikėtai sutrikęs, ištarė mažasis belgas. – Jūs pasakėte, kad įėjote į Lindos Maršal kambarį. Kiek tada galėjo būti valandų?

– Tuojau... pusė devynių... Ne, gal kiek daugiau.

– Ar panelė Maršal jau buvo atsikėlusi.

– Taip. Ji jau net buvo grįžusi.

– Grįžusi?

– Sakė, kad maudėsi jūroje. – Kristinos Redfern balse pasigirdo susirūpinimas, ir tai šiek tiek nustebino Erkiulį Puaro.

– O paskui? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Paskui aš nuėjau pusryčiauti.

– O po pusryčių?

– Grįžau į savo kambarį pasiimti eskizų sąsiuvinio ir dėžutės su piešimo reikmenimis, ir tada išėjome iš viešbučio.

– Jūs ir Linda Maršal?

– Taip.

– Kiek tada galėjo būti valandų?

– Manau, jog lygiai pusė vienuolikos.

– Ką judvi veikėte?

– Nuėjome į Žuvėdrų įlanką. Ar žinote, kur ji? Tai maža įlankėlė rytinėje salos pusėje. Įsitaisėme ten. Aš piešiau. Linda deginosi.

– Ar ilgai ten išbuvote?

– Iki be penkiolikos dvylika. Dvyliktą aš buvau sutarusi žaisti tenisą ir turėjau persirengti.

– Ar turėjote su savimi laikrodį?

– Ne, neturėjau. Paklausiau Lindos.

– Aišku. O kas buvo toliau?

– Susidėjau piešimo reikmenis ir nuėjau į viešbutį.

– O panelė Linda? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Linda? Ji norėjo išsimaudyti jūroje.

– Ar jūs buvote įsitaisiusios toli nuo jūros? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Netoli nuo aukščiausios potvynio linijos, beveik po uolomis. Pasirinkome vietą taip, kad aš galėčiau būti šešėlyje, o Linda – saulėkaitoje.

– Ar, jums išeinant iš paplūdimio, Linda Maršal jau buvo vandenyje? – klausinėjo toliau mažasis belgas.

Kristina Redfern suraukė antakius, tarsi bandydama geriau atkurti įvykių seką.

– Tuoj... tuoj prisiminsiu. Linda nubėgo per paplūdimį link vandens, aš uždariau savo piešimo reikmenų dėžutę... taip... ir, kopdama takeliu į viršų, išgirdau, kaip ji taškosi bangose,

– Jūs įsitikinusi, kad Linda tikrai įbrido į jūrą?

– Taip, tikrai, – atsakė Kristina Redfern ir nustebusi pažvelgė į garsųjį detektyvą.

Pulkininkas Vestonas taip pat įbedė į jį akis.

– Pasakokit toliau, ponia Redfern, – paprašė jis.

– Grįžusi į viešbutį, aš persirengiau ir nuėjau į teniso kortus, kur jau manęs laukė žaidimo partneriai.

– Prašom juos išvardinti.

– Kapitonas Maršalas, ponas Gardneris ir panelė Danli. Sužaidėme du setus. Grįždami į viešbutį, sužinojome apie... apie ponią Maršal.

Erkiulis Puaro palinko į priekį ir paklausė:

– O ką jūs, ponia Redfern, pamanėte, išgirdusi šią žinią?

– Ką pamaniau?

Iš jos veido buvo matyti, kad klausimas ją sutrikdė.

– Taip. Ką pamanėte?

– Tai... Tai išties siaubinga, – lėtai atsakė Kristina Redfern.

– Savaime suprantama, kad tai jus sukrėtė. Aš suprantu. Bet ką *jums asmeniškai* reiškė ši žmogžudystė?

Kristina Redfern skubiai – ir maldaujamai – žvilgtelėjo į jį. Erkiulis Puaro suprato šį žvilgsnį ir atitinkamai sureagavo.

– Aš kreipiuosi į jus, ponia Redfern, kaip į inteligentišką, sveiku protu apdovanotą asmenybę, nestokojančią blaivaus požiūrio į daiktus. Neabejoju, kad būdama čia suformavote asmenišką nuomonę apie ponią Maršal, apie tai, kokia ši moteris.

– Manau, kad, gyvenant viešbutyje, nesunku susidaryti nuomonę apie jo svečius, – atsargiai atsakė Kristina Redfern.

– Savaime suprantama, – pritarė garsusis detektyvas. – Tai neišvengiama. Todėl aš ir klausiu, ar labai jus nustebino Arlenos Maršal mirtis?

– Atrodo, supratau, jūsų klausimo esmę, – lėtai atsakė Kristina Redfern. – Ne, ko gero, labai nenustebino. Taip, buvau sukrėsta, bet... nenustebinta. Tokios moters, kaip ponia Maršal...

– Tokios moters, kaip ponia Maršal, – pratęsė jos mintį Erkiulis Puaro, – galėjo laukti panašus galas... Išties, ponia Redfern. Tai reikšmingiausi ir artimiausi tiesai žodžiai, šį rytą nuskambėję šiame kambaryje. O dabar, atmetusi visus *asmeniškumus*, pabandykite pasakyti, ką jūs iš tiesų manėte apie velionę ponią Maršal.

– Ar iš tiesų dabar verta gvildenti šį klausimą? – ramiai paklausė Kristina Redfern.

– Taip, manau, verta, – atsakė Erkiulis Puaro.

– Ką aš galiu pasakyti? – pradėjo jinai.

Baltą Kristinos odą užliejo raudonis. Iš už šaltakraujiškos ir ramios kaukės trumpam išniro pirmykštė moteris.

– Mano manymu, tai visiškai savigarbos stokojanti moteris! Ji nedarė nieko, kad kaip nors įprasmintų savo gyvenimą. Neturėjo nei širdies, nei proto. Troško tik puoštis ir būti vyrų susižavėjimo objektas. Pavadinčiau ją visiškai beverte ir parazitiška. Manau... ne, esu tvirtai įsitikinusi, kad vyrus ji traukė, ir tai buvo viso jos gyvenimo prasmė. Kaip tik todėl aš visiškai nenustebau, kad ji susilaukė tokio apgailėtino galo. Ji priklausė moterims, kurios galėjo būti įsipainiojusios į pačius purviniausius... susijusius su šanta-

žu... su beprotišku pavydu... visokiais nusikaltimais, dalykus. Juk ji... stengėsi sužadinti pačius žemiausius žmogaus instinktus.

Sunkiai alsuodama, Kristina Redfern nutilo. Jos trumpoka viršutinė lūpa pakilo, reikšdama rafinuotą pasibjaurėjimą. Pulkininkas Vestonas pamanė, kad sunku būtų rasti skirtingesnes asmenybes negu Arlena Stiuart ir Kristina Redfern. Ir dar jam atėjo į galvą mintis, kad tam, kas yra vedęs Kristiną Redfern, ją supanti atmosfera tampa tokia subtili, kad žemiškoji Arlena Stiuart pasidaro itin geidžiama...

Ir tuoj pat, šių minčių veikiamas, policijos komisaras pajuto, kad iš visko, ką pasakė Kristina Redfern, jį ypatingai apstulbino ir nepaprastai dėmesį patraukė vienas žodis. Todėl jis pasilenkė į priekį ir paklausė:

– Atleiskit, ponia Redfern, bet kodėl, kalbėdama apie Arleną Stiuart, jūs pavartojote žodį "*šantažas*"?

7 SKYRIUS

Iš pradžių Kristina Redfern žvelgė į pulkininką Vestoną, lyg nesuvokdama, ko jos klausia. Paskui kone automatiškai atsakė:

– Turbūt todėl, kad Arlena Maršal *buvo* šantažuojama. Ji priklausė tokiems žmonėms, kuriems atsitinka panašūs dalykai.

– Nejaugi? – rimtai paklausė pulkininkas Vestonas. – Jūs žinojote, kad ji buvo šantažuojama?

Kristina Redfern vėl paraudo ir nenoriai atsakė:

– Tiesą sakant, žinojau... Visai atsitiktinai nugirdau.

– Malonėkit paaiškinti.

Dar labiau rausdama, Kristina Redfern pasakė:

– Patikėkit... Aš visai neketinau slapčiomis klausytis. Tai įvyko netyčia... Prieš dvi, ne... prieš tris dienas, vakare. Mes lošėme bridžą... Pamenate? – ji kreipėsi į mažąjį belgą. – Mudu su vyru, jūs, pone Puaro, ir panelė Danli. Kadangi buvo labai tvanku, padalinusi kortas. aš išsmukau pro stiklines duris įkvėpti gryno oro. Nusileidau į paplūdimį ir staiga išgirdau pašnekesį. Vieną balsą iškart pažinau – tai buvo Arlena Maršal. "Nereikia manęs spausti. Daugiau pinigų kol kas negaliu gauti. Vyras pradeda mane įtarinėti." O tada vyro balsas atsakė: "Tik be išsisukinėji-

mų. Klok pinigus, ir baigta." Arlena pasakė: "Tu purvinas šantažiste!" O vyras atkirto: "Gal aš ir niekšas, bet tu man tikrai sumokėsi."

Kristina valandėlę patylėjo.

– Aš pasukau viešbučio link, o po minutės pro mane tekina pralėkė ponia Maršal. Ji atrodė... išsigandusi ir praradusi savitvardą.

– O vyras? – paklausė pulkininkas Vestonas. – Ar žinote, kas jis?

Kristina Redfern papurtė galvą.

– Jis stengėsi prislopinti balsą, – atsakė ji. – Aš vos nugirdau, ką jis sakė.

– Ar šis balsas nepriminė pažįstamo jums balso?

Ji pamąstė, bet po to papurtė galvą.

– Ne, nepriminė. Jis buvo žemas ir kimus. Toks... Tokiu balsu galėjo kalbėti bet kas.

– Dėkoju jums, ponia Redfern, – pasakė pulkininkas Vestonas.

II

Kai durys paskui Kristiną Redfern užsivėrė, inspektorius Kolgeitas atgijo.

– Pagaliau atsiranda siūlo galas!

– Jūs taip manote? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Vis dėlto tai šį tą sako. Kažkas iš gyvenančių viešbutyje šantažavo ponią Maršal.

– Tačiau ne niekingas šantažistas, o jo auka atsisveikino su gyvenimu, – sumurmėjo Erkiulis Puaro.

– Sutinku, čia stinga ryšio, – pritarė inspektorius Kolgeitas. - Šantažuotojai paprastai nelikviduoja šantažo aukų. Bet tai paaiškina keistą ponios Maršal elgesį šį rytą. Ji buvo susitarusi su šantažistu ir nenorėjo, kad vyras arba ponas Redfernas sužinotų apie šį susitikimą.

– Taip, gali būti ir toks paaiškinimas, – pripažino Erkiulis Puaro.

– Dabar apie pasirinktą vietą, – kalbėjo toliau inspektorius Kolgeitas. – Ji labai tinkama tokiam reikalui. Ponia Maršal išplaukia valtimi. Tai niekam nesukelia įtarimo. Juk ji tą daro kasdien. Aplenkusi kyšulį, ji įplaukia į Elfų įlanką, kur iki vidurdienio nebūna žmonių ir kur galima ramiai, niekam negirdint, pasišnekėti.

– Tikrai, – tarė Erkiulis Puaro. – Tai sudomino ir mane. Vieta, kaip jūs, inspektoriau, sakėte tikrai ideali pasimatymams. Ji nuošali, čia nėra žmonių, pasieti ją galima tik valtimi arba prie uolų pritvirtintomis geležinėmis kopėčiomis, kurias įveikti gali ne kiekvienas. Didelė paplūdimio dalis nematoma, nes ją dengia kybančios uolos. Yra dar kai kas. Apie tai sužinojau iš pono Redferno. Tarp uolų yra grota. Įėjimą į ją rasti sunku, bet tam, kas nori išsaugoti paslaptį, ten gera slapstytis.

– Pamenu, – pasakė pulkininkas Vestonas, – tai Elfų grota. Esu apie ją girdėjęs.

– Ir aš, – pridūrė inspektorius Kolgeitas. – Bet jau daug metų ten nieko nebuvo nutikę. Reikėtų ją apžiūrėti. Gal aptiksime ką nors naujo.

– Man regis, – tarė pulkininkas Vestonas, – kad jūs, inspektoriau Kolgeitai, sugalvojote, kaip įminti pirmą mįslės dalį: *Kodėl ponia Maršal pasirinko Elfų įlanką?* Dabar reikia įminti antrą dalį. Atsakyti į klausimą: *Kas ten jos laukė*? Greičiausiai kas nors iš viešbučio svečių. Į meilužį nė vienas nepanašus, o į šantažuotoją... Čia jau kitas reikalas.

Jis prisitraukė viešbučio svečių sąrašą.

– Atmetus padavėjus, sodininką, paplūdimio prižiūrėtojus, kurie sunkiai dera prie mūsų schemos, kas lieka? Tas amerikietis Gardneris, majoras Beris, ponas Horacijus Blatas ir dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas.

– Manau, kad įtariamųjų ratą galėtume susiaurinti, atmetę amerikietį, – pasakė inspektorius Kolgeitas.– Juk jis visą rytą išsėdėjo paplūdimyje. Tiesa, pone Puaro?

– Jo nebuvo labai trumpai, – atsakė Erkiulis Puaro. – Kol ėjo į viešbutį atnešti žmonai siūlų kamuoliuko.

– To galim neimti domėn, – gyvai ištarė inspektorius Kolgeitas.

– Na, o kiti trys? – paklausė pulkininkas Vestonas.

– Majoras Beris, – pradėjo inspektorius, – išėjo dešimtą valandą ryto ir grįžo pusę antros. Pastorius Leinas atsikėlė dar anksčiau. Papusryčiavo aštuntą. Sakė norėjęs kuo ilgiau paklajoti po salą. Ponas Blatas, kaip ir kiekvieną dieną, išplaukė jachta į jūrą pusę dešimtos. Abu iki šiol dar negrįžo.

– Išplaukė į jūrą jachta? – susidomėjęs pakartojo pulkininkas Vestonas.

– Čia viskas atitinka, – gyvai pasigavo jo mintį inspektorius Kolgeitas. – Ar ne taip, pone pulkininke?

– Taip, gali būti... Mes su tuo majoru dar pasiaiškinsime... Kas ten dar mūsų sąraše? Rozamunda Danli, – tarė jis, peržvelgęs sąrašą. – Paskui panelė Bruster, kuri kartu su Redfernu rado lavoną... Kas ji per viena, inspektoriau Kolgeitai?

– Rimta, pone pulkininke, rami. Čia neturėtų būti nieko ypatingo.

– O ką jinai mano apie žmogžudystę? Ar nieko jums nesakė?

Inspektorius Kolgeitas papurtė galvą.

– Nemanau, pone pulkininke, – tarė jis, – kad ji mums praneštų ką nors vertingo. Bet reikia patikrinti. Ir dar lieka tie amerikiečiai.

– Taip. Reikia apklausti visus, – patikslino policijos komisaras. – Ir kuo greičiau, tuo geriau. Gal dar kas nors paaiškės. Ypač dėl šantažo.

III

Ponia Gardner stojo prieš valdžios atstovus, lydima savo vyro, ir nepraleido progos išdėstyti visų smulkmenų.

– Tikiuosi, kad jūs suprasite mūsų padėtį, pulkininke Vestonai, – pradėjo jinai. – Tikiuosi, teisingai įsiminiau jūsų pavardę? – Sulaukusi teigiamo atsakymo, ji kalbėjo toliau: – Man, pulkininke Vestonai, tai buvo baisus sukrėtimas, o mano vyras užvis labiausiai rūpinasi mano sveikata...

– Mano žmona labai jautri, – pertraukė ją ponas Gardneris.

– Tikiuosi, sakau jam, mano žodžiais visi patikės. "Nusiramink, Kere. Aš būtinai eisiu su tavimi". Tai visiškai nereiškia, kad aš nebūčiau kuo geriausios nuomonės apie britų policijos darbo metodus... Aš esu nemažai prisiklausiusi, kad britų policija su žmonėmis elgiasi labai pagarbiai ir delikačiai, ir neabejoju, kad būtų sunku rasti simpatingesnį ir geriau išauklėtą jauną vyrą, kaip tas, kuris prisistatė "Savojos" viešbutyje, kai man pradingo apyrankė, nors, tiesą sakant, ji niekur nė nebuvo pradingusi, o tik aš pati buvau ją kitur padėjusi; ir nėra nieko blogesnio, kai žmogus turi amžinai skubėti ir tada pamiršta, kur ką paliko... – ponia Gardner padarė pauzę, delikačiai įkvėpė ir vėl startavo: – Ir dabar aš tą patį sakau ir neabejoju, kad mano vyras man pritars, nes aš pasirengusi padaryti bet ką, kad tik padėčiau britų policijai. Todėl, pone pulkininke, drąsiai klauskite apie viską, ką tik norite sužinoti...

Paklusdamas šiam kvietimui, pulkininkas Vestonas pravėrė burną, bet tuoj pat turėjo atidėti savo prašymą, nes ponia Gardner prabilo pirma:

– Kaip tik tą aš jau šiandien sakiau savo vyrui. Tiesa, Oudeli?

– Taip, brangioji, – atsiliepė ponas Gardneris.

– Kiek man žinoma, ponia Gardner, – kuo skubiau įsiterpė pulkininkas Vestonas, – judu su vyru visą šį rytą praleidote paplūdimyje?

– Taip, – patvirtino ponas Gardneris, šį kartą pralenkęs žmoną.

– Tikrai, – pridūrė ponia Gardner. – Mes visą laiką sėdėjome paplūdimyje, o rytas buvo toks giedras ir ramus, kaip ir visi kiti, gal net giedresnis ir ramesnis negu paprastai, ir mums į galvą negalėjo ateiti mintis, kad visai netoliese, mažučiame tuščiame paplūdimyje, vyksta toks baisus nusikaltimas.

– Ar jūs šiandien matėte ponią Maršal?

– Ne, nematėme. Kaip tik todėl aš ir paklausiau savo vyrą: "Oudeli, kaip manai, kur šį rytą pradingo ponia Maršal?" Vos tik paklausiau, atėjo jos vyras , ėmė dairytis po paplūdimį, o netrukus pasirodė tas malonus jaunas vyriškis, ponas Redfernas. Jis visą laiką nerimavo, ilgai sėdėjo paplūdimyje ir dėbčiojo piktomis akimis į viską ir į visus. Aš pamaniau, kodėl, turėdamas tokią gražią ir malonią žmoną, jis laksto paskui tą siaubingą moterį? Nes aš nuo pat pirmos akimirkos neabejojau, kad tai siaubinga moteris. Tiesa, Oudeli?

– Tiesa, brangioji.

– Apskritai nesuprantu, kodėl ją vedė tas simpatingas kapitonas Maršalas, juk jis augina tokią mielą mergaitę, o juk mergaitėms taip svarbu atitinkama įtaka. Ponia Maršal nieko nenutuokė apie atsakomybę... apie išsiauklėjimą nėra ko nė šnekėti... tai kone pirmykščių instinktų valdoma būtybė. Jeigu kapitonas Maršalas būtų gerai pasvarstęs, jis tikriausiai būtų vedęs panelę Danli. Jos ir puiki išvaizda, geros manieros, ir apskritai ji nuostabi. Turiu pripažinti, kad žaviuosi jos energija, kurios prireikė sukurti tokią plačiai žinomą firmą. Tik su gera galva ant pečių viso to galima pasiekti! Bet užtenka pažvelgti į Rozamundą

Danli, kad įsitikintum , jog ji turi išties nuostabią galvą. Jai nieko nereiškia sukurti ir įvykdyti bet kokį planą. Mano susižavėjimui šia moterimi nėra ribų. Štai ir vakar aš pasakiau savo vyrui, kad iš karto matyti, jog panelė Danli įsimylėjusi kapitoną Maršalą. Manau, net pavartojau žodžius "eina dėl jo iš proto". Tiesa, Oudeli?

– Tiesa, brangioji.

– Rodos, jie pažįstami nuo vaikystės, ir kas žino, gal dabar, kai tos moters nėbėra jų kelyje, viskas susitvarkys. Patikėkit, pulkininke Vestonai, aš tikrai nesu nešiuolaikinė moteris ir nesu nusistačiusi prieš teatro žmones... Juk kelios artimiausios mano draugės – aktorės! Bet aš nuo pat pradžių tvirtinau savo vyrui, kad šioje moteryje glūdi blogis. O dabar matot – sakiau tikrą tiesą.

Ji nutilo ir pergalingai nužvelgė visus. Erkiulio Puaro lūpų vos nesuvirpino šypsnys, bet jo akys sutiko skubų pilkų pono Gardnerio akių žvilgsnį.

– Esame labai jums dėkingi, ponia Gardner, – šiek tiek bejėgiškai ištarė pulkininkas Vestonas. – Atrodo, jūs nepastebėjote nieko, kas būtų svarbu šiam tyrimui.

– Nepastebėjome, pone pulkininke, – šį kartą atsakė ponas Gardneris. – Jaunasis ponas Redfernas beveik nesitraukė nuo ponios Maršal, bet tą puikiausiai matė visi.

– O vyras? Ar, jūsų nuomone, jis tam visai neprieštaravo?

– Kapitonas Maršalas – nepaprastos savitvardos žmogus, – atsargiai atsakė ponas Gardneris.

– Tikrai! – patvirtino vyro žodžius ponia Gardner. – Anglas iki kaulų smegenų.

IV

Šiek tiek apopleksiškame majoro Berio veide atsispindėjo prieštaringų jausmų kova. Senas kareiva stengėsi suteikti veidui tokiai situacijai deramą siaubo ir liūdesio išraišką, tačiau negalėjo įveikti nederamo jaudulio. Jis kalbėjo pakimusiu, švokščiančiu balsu.

– Mielai jums padėsiu, žinoma, kiek leis galimybės. Bet apie visą šią istoriją aš ničnieko nežinau... Visiškai nieko. Suinteresuotieji asmenys nepriklauso mano pažįstamų ratui. Buvo metas, kai gerokai pasitrankiau po pasaulį. Ir, kaip žinot, ilgai gyvenau Rytuose. Todėl galit neabejoti, kad po tiek metų tarnybos Indijos kalnų forte žinau apie žmogaus prigimtį viską, išskyrus tai, ko nereikia žinoti.

Jis stabtelėjo, įkvėpė ir kalbėjo toliau:

– Atvirai pasakysiu, kad šis reikalas labai panašus į atsitikimą Simloje. Buvo ten viena tipas, pavarde Robinsonas... Ne, rodos, Folkneris? Nesvarbu. Jis tarnavo Ist Vilts pulke... O gal Nort Saris pulke? Dabar nepamenu, bet kalba ne apie tai. Ramus žmogelis, knygų žiurkė, tikras avinėlis. Bet kartą vakare grįžo namo, puolė savo žmoną ir... ėmė smaugti. Pasirodo, jinai linksmindavosi su vienu tipu, o vyras sužinojo. Vos moteriškės nepribaigė! Jos gyvybė kybojo ant plauko. Nustebino mus visus. Niekas nesitikėjo, kad jis tą sugebėtų.

– Ar matote čia kokią nors analogiją su ponios Maršal mirtimi? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Na... kaip čia jums pasakius... Juk ponią Maršal taip pat rado pasmaugtą... Čia kažkas panašaus... Tam tipui staiga kraujas mušė į galvą... Suprantat?

– Jūs įtariate kapitoną Maršalą? – pasiteiravo Erkiulis Puaro.

– Ką jūs! – pasipiktino majoras Beris, ir jo veidas dar labiau paraudo. – Aš to nesakau. Ir išvis nekalbu apie kapitoną Maršalą. Tai šaunus vyras. Iš manęs neišgirsite apie jį nė vieno blogo žodžio.

– Bet, *pardon*, – prislopinęs balsą, ištarė mažasis belgas, – ar jūs neturėjote galvoje audringos vyro reakcijos?

– Ne, – paprieštaravo majoras Beris. – Aš tik norėjau pasakyti, kad ponia Maršal buvo labai temperamentinga. Argi ne? Vedžiojo šitą jaunąjį Redferną už pavadėlio. O prieš jį, žinoma, buvo aibė kitų. Viena tik mane stebina! Žinote, kas? Kad vyrai visada akli. Viską mato, o savo akimis netiki. Mato, kad kiti vyrai sukasi apie jų žmonas, bet nemato, kaip *jos* koketuoja. Pamenu vieną gražią moterį iš Punos. Ji pastatė savo vyrą į tokią padėtį...

Pulkininkas Vestonas ėmė nekantriai muistytis.

– Taip taip, majore... – nutraukė jis plepį. – Dabar mus domina vien faktų nustatymas. Ar jūs neatkreipėte dėmesio į ką nors, kas vienaip ar kitaip galėtų būti mums naudinga?

– Būsiu atviras, pone pulkininke, nieko ypatingo nepastebėjau. Tiesa, mačiau ją ir jaunąjį Redferną vieną popietę Žuvėdrų įlankoje... – jis suokalbiškai pamerkė akį

ir kimiai nusijuokė. – Puikiai jie ten linksminosi! Bet juk jus domina ne tokia informacija. Cha cha cha!

– Ar šį rytą nematėte ponios Maršal?

– Šį rytą aš nieko nemačiau. Išvykau į Sen Lu. Ir man siaubingai nepasisekė! Šioje skylėje niekada nieko neatsitinka, o kai kažkas įvyko, manęs čia nebuvo!

Majoro Berio balse suskambo nusivylimas. Pulkininkas Vestonas jam pasufleravo:

– Jūs nuvykote į Sen Lu, norėdamas...

– Norėdamas paskambinti telefonu. Mūsų viešbutyje telefono nėra, o Lederkomb Bėjaus paštas nepriskirtinas konfidencialioms įstaigoms.

– Norėjote išsaugoti pašnekesio detalių slaptumą?

– Iš dalies taip, – atsakė majoras Beris ir suokalbiškai pamerkė akį. – Norėjau prisiskambinti tokiam draugeliui ir paprašyti, kad pastatytų už vieną žirgą. Bet nepavyko susisiekti. Nepasisekė.

– Iš kur jūs skambinote?

– Iš kabinos Sen Lu pašte. O grįždamas pasiklydau. Velniai rautų tuos klaidžius takelius! Tiek laiko sugaišau. Grįžau tik prieš pusvalandį.

– Ar kalbėjotės su kuo nors Sen Lu? – paklausė pulkininkas Vestonas. – Gal sutikote kokių pažįstamų?

Majoras Beris nusijuokė.

– Norit sužinot, ar turiu alibi? Taigi, kad tas man neatėjo į galvą. Mačiau Sen Lu ne mažiau kaip penkiasdešimt tūkstančių žmonių, bet nemanau, kad jie prisimins, kad matė mane.

– Mes turime paklausti apie viską, majore, – paaiškino policijos komisaras.

– Teisingai teisingai. Į mane bet kada galite kreiptis. Mielai jums pasitarnausiu. Pašėlusiai patraukli buvo moteris. Norėčiau padėti jums sugauti tą pašlemėką, kuris taip padarė. "Žmogžudystė tuščiame paplūdimyje". Galiu lažintis, kad tokias antraštes jau esu matęs laikraščiuose. Kai prisimenu...

Tačiau inspektorius Kolgeitas nutraukė beužsimezgantį pasakojimą ir pagarbiai nulydėjo plepųjį majorą link durų.

– Vis dėlto sunku bus ką nors sužinoti Sen Lu. Ten pats sezono įkarštis.

– Tikrai, – pritarė policijos komisaras. Bet visai neskirt jam dėmesio negalime, nors labai abejoju, kad jis būtų kaip nors su tuo susijęs. Begalė tokių senų įkyruolių bastosi po pasaulį. Ne vieną prisimenu ir iš savo tarnybos laikų. Bet vis dėlto jo atmesti negalime. Palieku jį jums, inspektoriau Kolgeitai. Patikrinkite, kada jis paėmė automobilį iš garažo, kiek prisipylė benzino, ir taip toliau. Visiškai įmanoma, kad jis pasistatė automobilį kokioje nors atokesnėje vietelėje, pėsčiomis grįžo į salą ir nuėjo į Elfų įlanką. Tačiau, mano manymu, beveik neįmanoma to padaryti nepastebėtam.

Inspektorius Kolgeitas paprieštaravo:

– Nebūtinai. Šiandien puiki diena, todėl aplink pilna turistinių autobusų. Jie paprastai atvyksta čia maždaug pusę dvylikos. Aukščiausią tašką potvynis paprastai pasiekia septintą ryto. Atoslūgis būna maždaug valandai praėjus po

vidurdienio. Tuo metu damba ir aplinkiniai smėlynai knibždėte knibžda žmonių.

– Taip, – pritarė pulkininkas Vestonas. – Bet, perėjęs dambą, jis turėjo praeiti ir pro viešbutį.

– Nebūtinai, – pakartojo inspektorius Kolgeitas. – Galėjo iš karto pasukti takeliu, vedančiu per keterą.

– Gal ir taip, – abejodamas ištarė Vestonas. – Aš netvirtinu, kad kas nors būtinai turėjo jį pamatyti. Juk beveik visi viešbučio svečiai tuo metu buvo paplūdimyje. Išskyrus ponią Redfern ir Lindą Maršal, kurios buvo nuėjusios į Žuvėdrų įlanką. O jūsų minėto takelio pradžia matyti tik iš kelių kambarių, todėl maža tikimybės, kad tuo metu kažkas būtų žiūrėjęs pro jų langus. Ir dar. Suinteresuotasis asmuo būtų turėjęs, mano nuomone, pasiekti viešbutį, pereiti holą ir nepastebėtas grįžti. Bet aš tvirtinu, kad majoras Beris *negalėjo* tikėtis išlikti nepastebėtas.

– Jis galėjo apiplaukti salą valtimi, – tarė Kolgeitas.

Pulkininkas Vestonas linktelėjo ir pasakė:

– Tai jau labiau tikėtina. Jeigu kur nors netoliese būtų buvusi valtis, jis galėjo palikti automobilį, atplaukti į Elfų įlanką, pasmaugti šią moterį, grįžti prie automobilio ir pateikti mums istoriją apie kelionę į Sen Lu ir apie tai, kaip grįždamas pasiklydo, – istoriją, kurią sunku paneigti.

– Teisingai, pone pulkininke.

– Gerai, Kolgeitai, prašom viską patikrinti. Išnaršykite apylinkes. Jūs žinot, ką reikia daryti. O dabar pasimatysime su panele Bruster.

V

Emilė Bruster niekuo vertingu negalėjo papildyti jau surinktos informacijos. Kai ji pakartojo savo pasakojimą, pulkininkas Vestonas paklausė:

– Vadinasi, jūs daugiau nežinote nieko, kas dar galėtų mums kaip nors padėti?

– Deja, nieko, – ryžtingai atsakė panelė Bruster. – Bjaurus reikalas. Tačiau tikiuosi, kad jūs prisikasite prie esmės.

– Aš taip pat tikiuosi, – atsakė policijos komisaras.

– Tai neturėtų būti sunku, – bejausmiu balsu pridūrė ji.

– Kuo remdamasi taip tvirtinate, panele Bruster?

– Atleiskit, neketinu kištis į jūsų profesinius reikalus. Aš tiesiog maniau, kad su tokios rūšies moterimis susiję dalykai yra gana aiškūs.

– Jūs taip manote? – tyliai paklausė Erkiulis Puaro.

– Aš suprantu, – atšovė Emilė Bruster. – *De mortuis nil nisi bonum*[1], tačiau niekur nepabėgsi nuo faktų. Tai buvo iki kaulų smegenų sugedusi moteris. Kad tuo įsitikintum, pakanka šiek tiek pasikapstyti jos nemalonioje praeityje.

– Jūs jos nemėgote? – švelniai paklausė garsusis detektyvas.

---

[1] Apie mirusius arba nieko, arba gerai (*lot.*).

– Daugokai apie ją žinojau, – tarė ji ir, atsakydama į klausiamus žvilgsnius, pratęsė mintį: – Mano pusbrolis yra vedęs panelę Erskin. Jūs tikriausiai girdėjote, kad iš senatvės suvaikėjęs seras Robertas, nuskriausdamas visą šeimą, užrašė šiai poniai didžiąją savo palikimo dalį?

– O šeima? – pasiteiravo pulkininkas Vestonas – Ji... turbūt ... skaudžiai į tai reagavo?

– Savaime suprantama. Jau pats romanas sukėlė didelį skandalą, o šantažo būdu gauti penkiasdešimt tūkstančių svarų parodo, kas tai buvo per moteris. Gal skamba žiaurokai, bet aš žinau, kad Arlena Stiuart ir į ją panašūs nenusipelno gailesčio. Ir dar žinau... Vienas jaunas vyrukas, lengvabūdis ir vėjavaikis, visai pametė dėl jos galvą, ir šis ryšys pastūmėjo jį prie bedugnės krašto. Jis įsivėlė į kažkokias machinacijas su akcijomis, vien kad gautų jai pinigų, ir vos išvengė teismo. Ši moteris suteršia kiekvieną, kas su ja susideda. Pakanka prisiminti, ką ji padarė su jaunuoju Redfernu. Ne, jūs man atleiskit, bet dėl jos mirties aš nesigailiu. Nors būtų buvę geriau, jeigu ji būtų paskendusi arba nukritusi nuo stačios uolos. Būti pasmaugtai – ne itin malonu.

– Vadinasi, jūs manote, kad nusikaltimo šaknys glūdi Arlenos Maršal praeityje?

– Visiškai tuo įsitikinusi.

– Kažkas nepastebimai prasigavo į salą?

– O kas jį galėjo pastebėti? Mes visi buvome paplūdimyje. Mažoji Maršal ir ponia Redfern, kiek žinau, buvo nuėjusios į Žuvėdrų įlanką. Kapitonas Maršalas buvo savo

kambaryje, viešbutyje. Kas, po šimts, būtų galėjęs jį pastebėti, išskyrus gal tik panelę Danli?

– O kur buvo panelė Danli?

– Sėdėjo uoloje iškirstoje aikštelėje, kurią čia vadina Saulėtuoju kyšuliu. Mes su ponu Redfernu matėm ją, plaukdami aplink salą.

– Gal jūs, panele Bruster, ir neklystate, – pasakė policijos komisaras.

– Aišku, kad neklystu, – patvirtino Emilė Bruster. – Tokio įtartino elgesio moteris pati pateikia tyrimui mįslės raktą. Ar ne taip, pone Puaro? – kreipėsi ji į garsųjį detektyvą.

Erkiulis Puaro valandėlę žvelgė į pilkas doras jos akis.

– Tikrai sutinku su tuo, ką jūs papasakojote. Pati Arlena Stiuart yra geriausias ir vienintelis savo smurtinės mirties raktas.

– Puiku, – griežtai pasakė panelė Bruster.

Ji atsistojo, spinduliuodama tvirtumu bei negailestingumu, ir nužvelgė iš eilės tris vyrus.

– Galit neabejoti, panele Bruster, – prabilo pulkininkas Vestonas, – mes nepraleisim nė vieno įkalčio iš ponios Maršal praeities.

Po to Emilija Bruster išėjo iš kambario.

VI

Inspektorius Kolgeitas patogiau įsitaisė prie stalo ir prabilo:

– Taip, ji tiki savo išvadom. Ir ne vieną akmenį įmetė į velionės daržą. – Patylėjęs valandėlę, jis mąsliai pridūrė: – Tam tikra prasme gaila, kad jos alibi iki pat pusiaudienio – geležinis. Ar pastebėjot, pone, kokios jos rankos? Stambios kaip vyro. Ji tvirtai sudėta moteris – gal net stipresnė už daugelį vyrų... – Jis vėl nutilo, o paskui kone maldaujamai pažvelgė į mažąjį belgą. – Ar tikrai, pone Puaro, jūs įsitikinęs, kad šį rytą ji visą laiką buvo paplūdimyje?

Erkiulis Puaro lėtai palingavo galvą.

– Brangus inspektoriau, – tarė jis, – Ji atėjo į paplūdimį anksčiau, negu ponia Maršal galėjo atsidurti Elfų įlankoje, ir išbuvo mano akiratyje tol, kol išplaukė valtimi su ponu Redfernu.

– Vadinasi, viskas švaru, – liūdnai atsiduso inspektorius Kolgeitas.

Atrodė, jog ši išvada jį prislėgė.

VII

Kaip ir kiekvieną kartą, Erkiulis Puaro su nuoširdžiu pasitenkinimu žvelgė į Rozamundą Danli. Jai būdingas žavesys praskaidrino net sausą žmogžudystės tyrimą. Atsisėdusi priešais pulkininką Vestoną, ji atgręžė į jį savo rimtą mąslų veidą.

– Tikriausiai norėjote paklausti mano pavardės ir adreso? – pradėjo ji. – Rozamunda Enė Danli. Esu mados namų “Pasaulio rožė” Londone, Bruk strite, numeris 622, savininkė.

– Dėkojame. Gal malonėtumėt, panele Danli, papasakoti mums ką nors, kas mums galėtų padėti?

– Vargu ar galėčiau tą padaryti.

– Tada pasakykit, ką veikėt nuo pat ryto.

– Papusryčiavau apie pusę dešimtos. Paskui grįžau į kambarį pasiimti knygos ir skėčio nuo saulės, po to nuėjau į Saulėtąjį kyšulį. Tuo metu buvo dvidešimt penkios po dešimtos. Be dešimt dvylika grįžau į viešbutį, užlipau į savo kambarį, pasiėmiau raketę ir iki priešpiečių žaidžiau tenisą.

– Vadinasi, jūs buvote Saulėtajame kyšulyje nuo pusės vienuolikos iki be dešimt dvylika?

– Taip.

– Ar matėte šįryt ponią Maršal?

– Ne.

– Ar matėte ją nuo Saulėtojo kyšulio, kai ji plaukė valtele į Elfų įlanką?

– Ne. Tikriausiai ji praplaukė anksčiau, negu aš atėjau.

– Ar nepastebėjote kokios nors valties ar plausto, panele Danli?

– Ne, aš buvau įnikus į knygą, o kai pažvelgdavau į jūrą, ji tuo metu būdavo tuščia.

– Jūs nepastebėjote ir valties, kuria plaukė panelė Bruster ir ponas Redfernas?

– Ne.

– Jūs, rodos, jau anksčiau buvot pažįstama su ponu Maršalu?

– Kapitonas Maršalas – senas mano draugas. Mūsų šeimos gyveno kaimynystėje. Tačiau mes seniai nebuvom susitikę ... manau, kad prabėgo kokie dvylika metų.

– Ar buvot pažįstama su ponia Maršal?

– Nebuvau nė keliais žodžiais su ja persimetusi, kol nesusitikome čia.

– Ar, jūsų manymu, ponų Maršalų santykiai buvo geri?

– Sakyčiau, kad puikūs.

– Ar kapitonas Maršalas mylėjo savo žmoną?

– Tikriausiai, – atsakė Rozamunda. – Tačiau šia tema daugiau nieko negaliu pridurti. Kapitonas Maršalas senamadiško kirpimo žmogus. Jis neturi įpročio pasakoti apie savo vedybinius santykius.

– Ar jums patiko ponia Maršal?

– Ne

Šis vienskiemenis žodis buvo ištartas ryžtingai, be dvejonių, kaip nepaneigiamas faktas.

– Kodėl?

Panelės Danli lūpomis šmėstelėjo vos pastebima šypsena.

– Niekam nebuvo paslaptis, – tarė ji, – kad silpnoji lytis nemėgo Arlenos Maršal. Moterys jai kėlė mirtiną nuobodulį, ir ji to neslėpė. Tačiau aš mielai būčiau ją rengusi. Ji turėjo įgimtą skonį. Visada žinojo, ką vilkėti, ir mokėjo deramai rengtis. Būčiau džiaugusis tokia kliente.

– Ar ji daug pinigų išleisdavo drabužiams?

– Tikriausiai. Bet ji visada turėjo daug pinigų, o ir kapitonas Maršalas buvo turtingas žmogus.

– Ar jūs, panele Danli, negirdėjote, o gal iš kitų šaltinių žinote apie tai, kad ponia Maršal buvo šantažuojama?

Išraiškingame Rozamundos Danli veide pasirodė neapsakoma nuostaba.

– Šantažavo? Arleną? – paklausė ji.

– Ši prielaida jus labai nustebino?

– Taip... labai... Tai kažkaip nesiderina su Arlena Maršal.

– Tačiau įmanoma?

– Viskas įmanoma. Gyvenimas greit priverčia susipažinti su šia tiesa. Tik man neaišku, dėl ko būtų buvę galima šantažuoti Arleną?

– Tarkim, jog buvo aplinkybių, kurias ponia Maršal norėjo nuslėpti nuo vyro.

– Na... galbūt... – pritarė ji, bet jos tonas buvo kiek pašaipus. – Gal mano požiūris kiek skeptiškas, tačiau Arlenos gyvenimo būdas visiems buvo žinomas. Ji niekada neapsimetinėjo esanti padori.

– Vadinasi, jūs manote, kad ponas Maršalas žinojo... apie žmonos artimus ryšius su kitais vyrais?

Rozamunda suraukė kaktą, valandėlę patylėjo, o tada lėtai, nenorom pasakė:

– Iš teisybės, tikrai nežinau, ką jums pasakyti. Visą laiką maniau, kad Kenetas Maršalas neturėjo iliuzijų ir laikė Arleną tokia, kokia ji iš tiesų buvo. Tačiau aš galėjau klysti.

– Kaip manote, gal jis beatodairiškai ja tikėjo?

– Vyrai tokie kvaili, – kone desperatiškai ištarė Rozamunda Danli, – o Kenetas Maršalas, nepaisant aukštuo-

meniškų manierų, be galo naivus. *Gali būti*, kad jis aklai ja tikėjo. Arba buvo sau įteigęs, kad ja tik platoniškai žavimasi?

– Ar jums nežinoma... ar neteko atsitiktinai girdėti, jog kažkas būtų nekentęs ponios Maršal?

– Žinau tik apie pavyduliaujančias žmonas, – dar kartą šyptelėjusi, atsakė Rozamunda Danli. – Bet kadangi Arleną rado pasmaugtą, vadinasi, ją nužudė vyras.

– Tikriausiai.

– O jokia kita prielaida man neateina į galvą, – mąsliai ištarė Rozamunda Danli. – Tačiau aš labai mažai žinau apie Arleną. Jums, pone pulkininke, reiktų pasišnekėti su kuo nors iš jos aplinkos.

– Dėkoju jums, panele Danli.

Rozamunda kiek pasisuko, pažvelgė į garsųjį detektyvą ir, ironiškai šyptelėjusi, tarė:

– O jūs, pone Puaro, klausimų man neturite?

Erkiulis Puaro taip pat šyptelėjo ir papurtė galvą.

– Nė vieno neįstengiau sugalvoti, – atsakė jis.

Rozamunda Danli atsistojo ir išėjo iš kambario.

8 SKYRIUS

Jie stovėjo miegamajame, dar neseniai priklausiusiame Arlenai Maršal. Dvejos stiklinės durys vedė į balkoną, iš kurio vėrėsi vaizdas į paplūdimį ir apačioje plytinčią jūrą. Kambarys buvo užlietas saulės, kuri blykčiojo atsispindėdama nesuskaitomoje buteliukų ir flakonų rikiuotėje ant Arlenos tualetinio stalelio. Čia galėjai išvysti visų garsiausių kosmetikos firmų kremus, skysčius ir kitus gaminius. Tarp šio moteriško prašmatnumo trys vyrai judėjo siekdami kiekvienas savo tikslo. Inspektorius Kolgeitas ištraukinėjo ir įstūminėjo stalčius. Po kurio laiko jis išraiškingai suniurnėjo ir, parodęs šūsnelį laiškų, ėmė peržiūrinėti juos su pulkininku Vestonu.

Erkiulis Puaro nuėjo prie spintos. Jis pravėrė dureles ir pažvelgė į daugybę ten sukabintų suknelių ir sportinių kostiumų. Kita spintos pusė buvo pilna lentynų, ant kurių gulėjo krūvos nėriniuotų apatinių. Ant vienos lentynos buvo išdėliotos skrybėlaitės: dvi pliažinės iš lakuoto kartono, raudona ir gelsva, plačiakraštė havajietiška, pinta iš šiaudelių, kažkokia kita iš tamsiai mėlyno lino, trys ar keturios stačiai juokingos, pirktos tikriausiai po kelias ginėjas už vieną: viena panėšėjo į tamsiai pilką beretę, kita buvo iš juodo aksomo ir su kutu, o trečia – šviesiai pilkas turbanas.

Mažasis belgas nužvelgė jas su atlaidžia šypsena ir sumurmėjo:

– *Les femmes*![1]

Pulkininkas Vestonas ėmė lankstyti perskaitytus laiškus.

– Trys nuo Redferno, – tarė jis. – Kvailas jaunas asilas! Jis dar kelerius metus neišmoks rašyti moterims laiškų. Moterys visada juos išsaugo, nors ir prisiekinėja, kad sudegino. Yra dar vienas tos pačios rūšies laiškas, – pridūrė jis ir perdavė Erkiuliui Puaro popieriaus lapą.

"Brangi Arlena,

aš jaučiuosi baisiai. Tai siaubinga – važiuoti į Kiniją su mintimi, kad nematysiu tavęs daug daug metų. Negaliu įsivaizduoti, kad koks nors vyras taip kraustytųsi iš proto dėl moters, kaip kraustausi aš. Dėkoju už čekį. Dabar pavyks išvengti teismo. Aš vos nenusiritau į prarają ir tik todėl, kad norėjau gauti tau kuo daugiau pinigų. Ar tu man atleisi? Norėjau papuošti briliantais žavingas tavo ausytes, o ant kaklo pakabinti baltus kaip pienas perlus. Nors dabar visi perlai panašūs į dirbtinius. Gal geriau būtų tikęs pasakiškas smaragdas? Taip, puiki mintis! Didžiulis žalias smaragdas, šaltas, bet liepsnojantis viduje. Maldauju, nepamiršk manęs, bet žinau, kad neįstengsi pamiršti. Tu mano, amžinai mano.

Sudie, sudie, sudie.

D.N."

---

[1] Tos moterys! (*Pranc.*)

– Reikėtų patikrinti, – tarė inspektorius Kolgeitas, – ar iš tiesų D.N. išvyko į Kiniją? Jei ne... tai galėtų būti mūsų ieškomas žmogus. Buvo galvą pametęs dėl šitos moters, dievino ją ir staiga suvokė, kad buvo apvyniotas apie pirštą. Manau, kad čia tas vyrukas, kurį minėjo panelė Bruster. Laiškas mums gali praversti.

– Taip, – karštai pritarė Puaro. – Tai svarbus laiškas. Mano manymu, labai svarbus.

Jis apsigręžė ir ėmė apžiūrinėti kambarį. Perbėgo akimis buteliukus ir flakonus ant tualetinio stalelio, pravirą spintą, nerūpestingai išsiskėtusį ant lovos didžiulį Pjerą.

Po to jie nuėjo į Keneto Maršalo kambarį. Jis buvo greta, tačiau durų, vedančių tiesiai į Arlenos miegamąjį, neturėjo, lygiai kaip ir balkono. Jis buvo mažesnis, du jo langai žvelgė ta pačia kryptimi. Tarpulangyje kabėjo veidrodis paauksuotais rėmais. Kampe, už dešiniojo lango, stovėjo tualetinis stalelis. Ant jo gulėjo du šepečiai dramblio kaulo aptaisais, drabužių šepetys ir plaukų losjono flakonas. Kitame kampe, kairėje, ant rašomojo stalo stovėjo rašomoji mašinėlė, o greta gulėjo šūsnelis popierių. Inspektorius Kolgeitas skubiai puolė prie jų.

– Viskas patvirtina mano spėliones, – pasakė jis. – Turiu galvoje laišką, kurį minėjo kapitonas Maršalas. Ant jo vakarykštės dienos data – dvidešimt ketvirta. Yra ir vokas. Lederkomb Bėjaus pašto šios dienos antspaudas. Rodos, viskas sutampa. Dabar reikia patikrinti, ar jis negalėjo parengti atsakymo iš anksto.

Inspektorius atsisėdo ir pradėjo skaityti.

– Mes jus valandėlei paliksim, – pasakė pulkininkas Vestonas, – ir apžiūrėsim kitus kambarius. Neįleiskit nieko į tą koridorių, nes svečiai jau pradeda nerimauti.

Lindos Maršal kambaryje langas žvelgė į rytus, ir pro jį matėsi stačios į jūrą nusileidžiančios uolos. Policijos komisaras apsižvalgė.

– Nemanau, kad čia ką nors rastume, – sumurmėjo jis. – Nebent ponia Maršal būtų ką nors slapčia padėjusi į dukters kambarį, ko nenorėjo viešai rodyti, bet vilties maža. Juk nebuvo nei ginklų, nei ko nors, ką būtų reikėję slėpti.

Pulkininkas Vestonas išėjo į koridorių, tačiau Erkiulis Puaro nenuskubėjo jam iš paskos. Jo dėmesį patraukė židinys, kuriame neseniai kažkas buvo deginta. Jis priklaupė ant vieno kelio ir rūpestingai ėmėsi darbo, tvarkingai dėdamas kiekvieną radinio gabalėlį ant popieriaus lapo. Gabalėlis ištirpusio vaško... kieto žalio popieriaus arba kartono – tikriausiai nuo sieninio kalendoriaus... skiautė, ant kurios nesudegusio likučio buvo matyti didelis skaičius 5 ir išspausdinti žodžiai "kilnų poelgį"... paprastas segtukas ir susvilusios vilnos arba plaukų žiupsnelis.

Sudėjęs radinius tvarkinga eilute, Erkiulis Puaro ėmė atidžiai juos apžiūrinėti.

– "*Kilnų poelgį atlik, o ne perdien apie jį mąstyk*". *C'est possible*[1]. Bet ką galėtų reikšti šita kolekcija? *C'est fantastique*[2].

---

[1] Visai įmanoma (*pranc.*).
[2] Tiesiog fantastiška (*pranc.)*

Staiga jis stvėrė segtuką, jo žvilgsnis tapo aštrus, o akys žalios.

– *Pour l'amour de Dieu*![1] Nejaugi tai įmanoma? – sumurmėjo jis.

Erkiulis Puaro pakilo iš klūpomos padėties ir atsistojo prie židinio. Jis lėtai apžvelgė kambarį, ir jo veide pasirodė nauja, rimta, kone rūsti išraiška.

Židinio kairėje, ant lentynos, stovėjo eilutė knygų. Susimąstęs Erkiulis Puaro peržvelgė jų pavadinimus.

Biblija, aptrintas Šekspyro tomelis, ponios Hamfri Vord "Viljamo Ešo vedybos", Šarlotės Jang "Berniukas iš Šropširo", Elioto "Žmogžudystė katedroje", Bernardo Šo "Šventoji Joana", Margaretos Mičel "Vėjo nublokšti", Diksono Karo "Liepsnojantys rūmai".

Erkiulis Puaro paėmė dvi knygas – "Jaunąją pamotę" ir "Viljamą Ešą" – ir apžiūrėjo antspaudais išmargintus titulinius puslapius. Statydamas jas į vietą, jis pastebėjo už kitų užkištą knygelę. Tai buvo mažas, apibrizgęs, oda įrištas tomelis.

Ištraukęs ir atsivertęs jį, mažasis belgas lėtai palingavo galvą ir sumurmėjo:

– *Vadinasi, aš neklydau*... Taip, aš neklydau. Bet tai... negi ir tai įmanoma? Ne, neįmanoma, nebent...

Jis stovėjo nejudėdamas, glostydamasis ūsus, narpliodamas mintyse šį galvosūkį.

---

[1] Dėl Dievo meilės! (*Pranc.*)

Pagaliau pašnabždomis ištarė:

– *Nebent...*

II

Pulkininkas Vestonas pažvelgė pro praviras Lindos Maršal kambario duris.

– Jūs dar čia, pone Puaro?

– Tuoj tuoj! – šūktelėjo garsusis detektyvas ir greitai išėjo į koridorių.

Gretimas kambarys priklausė Redfernams. Puaro apžvelgė jį ir iš karto atkreipė dėmesį į dviejų skirtingų asmenybių pėdsakus: švarą ir tvarką, būdingą Kristinai, ir menišką netvarką, būdingą Patrikui. Be šių nuorodų į asmenybes, kambarys jo beveik nesudomino.

Sekančiame kambaryje, kur buvo apsistojusi Rozamunda Danli, jis prabuvo ilgėliau vien dėl malonaus kontakto su šia išskirtine asmenybe.

Jis atkreipė dėmesį į kelias knygas ant spintelės prie lovos, brangių tualetinių reikmenų paprastumą. Jo šnerves pakuteno švelnus pažįstamų Rozamundos Danli vartojamų rafinuotų kvepalų aromatas.

Už panelės Danli kambario, šiauriniame koridoriaus gale, buvo stiklinės – tuo metu praviros – durys į balkoną. Pro jas išoriniais laiptais buvo galima nusileisti tiesiai prie pakrantės uolų.

– Čia paprastai vaikšto tie viešbučio gyventojai, kurie mėgsta išsimaudyti prieš pusryčius, – pasakė pulkininkas Vestonas. – Bent jau tie, kurie nenori eiti į paplūdimį.

Netikėtai mažojo belgo akyse suspindo nepaprastas susidomėjimas. Jis prisiartino prie turėklų ir pažvelgė į apačią.

Apačioje takelis, zigzaguodamas per uolas, vedė prie jūros. Kita nuo jo atsiskyrusi atšaka ėjo aplink viešbutį ir tolyn, į kairę.

– Nulipus šiais laiptais ir apsukus viešbutį, – tarė garsusis detektyvas, – galima iš karto atsidurti kelyje, kuris per uolų gūbrį eina tiesiai nuo dambos į kitą salos pusę.

Pulkininkas Vestonas linktelėjo galvą ir papildė Erkiulio Puaro išvadas.

– Taip galima pereiti visą salą, aplenkiant viešbutį, - pasakė jis, o paskui pridūrė: – Bet vis dėlto kas nors gali pastebėti pro langą.

– Kokį langą?

– Šioje – šiaurinėje – viešbučio pusėje du bendrų vonios kambarių langai, personalo vonios kambario, tualeto pirmame aukšte. Taip pat biliardinės.

Puaro linktelėjo ir tarė:

– Tačiau visų suminėtų patalpų langai yra matiniai, o biliardo niekas nežaidžia karštą rytą.

– Teisingai, – sutiko pulkininkas Vestonas, bet netrukus pridūrė: – Jeigu jis tą padarė, turėjo eiti pro čia.

– Jūs turite galvoje kapitoną Maršalą?

– Taip. Šantažas ar ne šantažas, bet mano įtarimai krypsta į jį. Na, ir jo elgesys... jo elgesys kažkoks nevykęs.

– Galbūt, – šaltai ištarė Erkiulis Puaro, – tačiau elgesys dar neįrodo, kad žmogus – žudikas.

– Vadinasi, jūs manote, kad jis nekaltas? – paklausė pulkininkas Vestonas.

Erkiulis Puaro papurtė galvą ir atsakė:

– Ne, aš to netvirtinčiau.

– O dabar eikim pasiklausyti, ką inspektorius Kolgeitas pasakys apie rašomosios mašinėlės alibi, – tarė pulkininkas Vestonas. – To aukšto kambarinė, galinti patvirtinti arba paneigti jo pasakojimą, jau laukia. Nuo jos parodymų daug kas priklausys.

Kambarinė buvo trisdešimtmetė moteris, apsukri, energinga ir nekvaila. Į klausimus atsakinėjo noriai ir nuodugniai.

Kapitonas Maršalas atėjo į savo kambarį tuoj po pusės vienuoliktos. Ji buvo bebaigianti tvarkytis. Jis jos paprašė paskubėti. Ji nematė jo grįžtant į kambarį be penkių vienuolika, bet netrukus išgirdo rašomosios mašinėlės tuksenimą. Tuo metu ji buvo ponų Redfernų kambaryje. Baigusi – apie vienuoliktą – perėjo į panelės Danli kambarį koridoriaus gale. Ten jau nebesigirdėjo rašomosios mašinėlės. Ji prisimena, kaip, jai atidarant duris, Lederkomb Bėjaus bažnyčios laikrodis mušė valandas. Penkiolika po vienuolikos ji nusileido į apačią išgerti arbatos puodelio ir užkąsti. Vėliau dirbo kitame pastato sparne. Pulkininko Vestono paklausta, išvardino tvarkytus kambarius: panelės Lindos Maršal, du bendri vonių kambariai, ponios Maršal kambarys ir vonia, kapitono Maršalo kambarys, ponų Redfernų kambarys ir vonia, panelės Danli kambarys ir vonia. Dar pridūrė, kad prie kapitono Maršalo ir jo dukters kambarių nėra vonių. Tvarkydamasi pas panelę Danli, ji nepa-

stebėjo, ar kas nors praėjo už durų, išėjo į balkoną ar nulipo laiptais. Žinoma, žingsnių ji galėjo ir nenugirsti.

Pokalbio metu pulkininkas Vestonas paklausė kambarinę apie ponią Maršal.

Ne, ponia Maršal nebuvo iš tų, kurie anksti keliasi. Ji, Gledė Narakot, labai nustebo tuoj po dešimtos radusi duris praviras, o kambarį tuščią. Jai tai pasirodė visai neįprasta.

– Ar ponia Maršal paprastai pusryčiaudavo lovoje?

– Taip, pone, visada. Valgydavo, tiesa, nedaug. Arbata, apelsinų sultys, vienas skrebutis. Laikėsi dietos kaip daugelis ponių.

Ponia Maršal tą rytą elgėsi kaip visada. Kambarinė nieko ypatingo nepastebėjo.

– O ką jūs manote apie ponią Maršal? – tyliai paklausė Erkiulis Puaro.

Gledė Narakot nustebusi pažvelgė į jį.

– Bet kažin ar man dera apie tai kalbėti, pone?

– Vis dėlto prašom pasakyti mums savo nuomonę. Tai labai svarbu.

Kambarinė sutrikusi pažvelgė policijos komisaro pusėn. Jis maloniai ir drąsinamai jai šyptelėjo, nors šiek tiek sutriko dėl savo užsieniečio kolegos pasirinkto apklausos būdo.

– Taip... prašom kalbėt drąsiai. – patvirtino pulkininkas Vestonas.

Pirmą kartą Gledė Narakot prarado pasitikėjimą ir ėmė pirštais nervingai maigyti kartūno suknelę.

– Na, ponia Maršal... – pradėjo ji, – nebuvo... kaip čia pasakius... tikra dama. Noriu pasakyt, ji labiau panėšėjo į artistę.

– Ji ir buvo aktorė, – įsiterpė pulkininkas Vestonas.

– Taip, pone, aš tą ir sakau. Ji elgėsi taip, kaip norėjo. Ji ne... na, jeigu ji nenorėjo būti mandagi, tai ir nesistengė tokia būti. Ji galėjo šypsotis, bet jeigu ko nors nerasdavo arba aš iš karto neatsiliepdavau į skambutį, arba skalbiniai dar būdavo neatnešti iš skalbyklos, galėjo akimirksniu pasidaryti pikta ir labai nemaloni. Galėčiau pasakyti, kad *visi* aptarnaujantys žmonės jos nemėgo.Tačiau jos drabužiai buvo nuostabūs, ir ji pati buvo graži, todėl nieko keisto, kad visi ja žavėjosi.

– Iš anksto prašau atleisti dėl klausimo, kurį dabar užduosiu, tačiau tai be galo svarbu, – pasakė policijos komisaras. – Ar jums žinoma, kokie buvo kapitono Maršalo ir jo žmonos santykiai?

Kambarinė valandėlę dvejojo.

– Juk jūs ne... tai neįmanoma... Juk jūs, pone pulkininke, nemanote, kad *jis* galėjo tą padaryti? – ištarė ji.

– O ką manote jūs? – skubiai įsiterpė Erkiulis Puaro.

– Aš?.. Ne, tikrai ne... Toks malonus, išauklėtas vyras... Kapitonui Maršalui toks dalykas niekada į galvą nebūtų atėjęs... Ne, jis negalėjo to padaryti... tikriausiai negalėjo.

– Bet jūs *nesate* visiškai įsitikinusi. Tai girdėti jūsų balse.

Gledė Narakot nenoriai pratęsė mintį:

– Apie visokius dalykus rašo laikraščiuose! Pavydas – blogas dalykas... Jeigu taip iš tiesų buvo... nes visi apie tai šnekėjo... apie ją ir poną Redferną. Dievulėliau, kokia miela moteris toji ponia Redfern! Kaip viskas siaubinga! Ponas Redfernas taip pat malonus ponas, bet kiekvienas vyras suklups, jeigu to panorės tokia moteris, kaip ponia Maršal. O žmonos, deja, turi su tuo taikytis. Šventa tiesa. – Kambarinė giliai atsiduso ir kurį laiką patylėjo. – Bet jeigu kapitonas Maršalas netyčia apie tai sužinojo...

– Kas tada? – griežtai paklausė pulkininkas Vestonas.

– Kartais man atrodė, kad ponia Maršal labai bijo, kad jos vyras nesužinotų... – lėtai ištarė Gledė Narakot.

– Kodėl jūs taip manote?

– Nežinau, pone. Man tik atrodė, jog kartais... ji bijo savo vyro. Kapitonas Maršalas visada toks ramus, džentelmeniškas, bet... juk jam buvo *nelengva*, pone pulkininke.

– Ar nežinote kokių nors konkretesnių faktų? – paklausė policijos komisaras. – Gal kada nors nugirdote ponų Maršalų pokalbį?

Gledė Narakot lėtai papurtė galvą. Pulkininkas Vestonas atsiduso ir vėl paklausė:

– Na, o kaip tie laiškai, kuriuos ponia Maršal gavo šį rytą? Ar galite mums ką nors apie juos pasakyti?

– Jų buvo šeši ar septyni. Tiksliai neatsimenu.

– Jūs juos nunešėte į viršų?

– Taip, pone pulkininke. Kaip visada paėmiau laiškus iš administratoriaus ir padėjau ant pusryčių padėklo.

– Ar nepamenate, kaip jie atrodė?

Kambarinė pakraipė galvą.

– Paprasčiausi laiškai. Ten galėjo būti kokios nors sąskaitos, nes paskui tie popieriai suplėšyti gulėjo ant padėklo.

– Kur jie galėtų būti dabar?

– Šiukšlių dėžėje, pone pulkininke. Ten dabar raususiasi toks ponas iš policijos.

Pulkininkas Vestonas linktelėjo.

– O kur jūs išmetėte šiukšles iš kambaryje stovėjusių krepšių?

– Irgi į šiukšlių dėžę.

– Ką gi... – tarė pulkininkas Vestonas. – Matyt, kol kas viskas.

Jis klausiamai pažvelgė į mažąjį belgą, kuris palinko į priekį.

– Ar jūs šiandien rytą išsėmėte pelenus iš panelės Lindos Maršal kambario židinio?

– Kad nieko nereikėjo semti. Židinys nebuvo kūrenamas.

– Židinyje tikrai nieko nebuvo?

– Ne, pone, jis buvo visiškai tuščias.

– Kelintą valandą jūs tvarkėte kambarį?

– Maždaug nuo penkiolikos po devynių, kai panelė Maršal buvo išėjusi papusryčiauti.

– Ar po pusryčių ji grįžo į kambarį?

– Taip, pone. Grįžo be penkiolikos dešimt.

– Ar ji pabuvo savo kambaryje?

– Manau, pabuvo, pone. Maždaug pusę vienuolikos ji labai skubiai išbėgo iš jo.

– Ar po to buvote užėjusi į jos kambarį?

– Ne, pone. Jau buvau jį sutvarkiusi.

Puaro pritariamai linktelėjo ir dar paklausė:

– Štai dar ką norėčiau sužinoti. Kas šiandien maudėsi jūroje prieš pusryčius?

– Iš gyvenančių šiame koridoriuje? Nes nieko negaliu pasakyti apie kito viešbučio sparno arba viršutinio aukšto svečius.

– Taip, kalba eina tik apie šį koridorių.

– Ko gero, tik kapitonas Maršalas ir ponas Redfernas. Jie paprastai visada maudosi prieš pusryčius.

– Ar jūs juos matėte?

– Ne, pone, bet ant balkono turėklų, kaip paprastai, kabojo šlapi maudymosi kostiumai.

– Ar panelė Linda šį rytą nesimaudė?

– Ne, pone. Jos maudymosi kostiumas buvo sausas.

– Aišku... – ištarė Erkiulis Puaro. – Kaip tik tai aš ir norėjau sužinoti.

– Panelė Maršal beveik kas rytą maudosi jūroje, – savanoriškai pridūrė kambarinė.

– O kiti šio koridoriaus gyventojai: panelė Danli, ponia Redfern ir ponia Maršal?

– Ponia Maršal taip anksti nesimaudydavo niekada, panelė Danli – kartą ar du. Ponia Redfern dažnai maudosi prieš pusryčius, kai labai šilta, bet šį rytą ji nesimaudė.

Erkiulis Puaro vėl linktelėjo ir tuoj pat paklausė:

– Ar, iš ryto tvarkydama kambarius, jūs nepastebėjote, kad kur nors stinga buteliuko?

– Buteliuko? Kokio buteliuko, pone?

– Deja, nežinau. Bet kai tvarkėte kambarius, ar nepastebėjote, jog trūksta buteliuko?

– Pas ponią Maršal sunku būtų buvę pastebėti, – nuoširdžiai prisipažino kambarinė. – Ten tiek daug visko pristatyta.

– O kituose kambariuose?

– Pas panelę Danli taip pat sunku pastebėti. Daug visokių kremų ir losjonų. Bet kituose kambariuose būčiau pastebėjusi. Žinoma, jeigu būčiau atkreipusi dėmesį. Tai yra jeigu būčiau atidžiai žiūrėjusi.

– Vadinasi, tvarkydama kambarius nieko nepastebėjote?

– Ne, pone, kadangi, kaip sakiau, specialiai nežiūrėjau.

– Ar galėtumėte dabar pereiti per kambarius ir atidžiai pasižiūrėti?

– Taip, pone.

Šnarėdama kartūno suknele, ji išėjo iš kambario. Pulkininkas Vestonas įbedė akis į Erkiulį Puaro.

– Ką visa tai reiškia? – paklausė jis.

– Matot, pulkininke, mano metodišką protą neramina visokios smulkmenos. Šiandien rytą, prieš pusryčius, panelė Bruster plaukiojo jūroje prie uolų. Ji papasakojo, kad į vandenį nukrito iš viršaus mestas buteliukas ir vos į

ją nepataikė. *Eh bien*[1] aš ir noriu sužinoti, kas išmetė buteliuką pro langą ir kodėl?

– Mano mielas pone, juk taip dažnai atsikratoma tuščių buteliukų.

– Nieko panašaus! Visų pirma buteliuką pro langą galima išmesti tik pro viešbučio rytinės pusės langus. Kaip tik iš tų kambarių, kuriuos mes neseniai apžiūrėjome. Bet tai dar ne viskas. Dabar paklausiu jūsų, ką padarytumėt su nereikalingu buteliuku, stovinčiu ant jūsų tualetinio stalelio arba vonios kambaryje? Ir pats atsakysiu! Jūs jį išmestumėt į šiukšlių krepšį. Juk neitumėt į balkoną ir nemestumėt jo į jūrą. Kad į ką nors nepataikytumėt, be to, kam jums tas vargas? Ne ne, jūs taip pasielgtumėt tik tuomet, *jeigu norėtumėt, kad niekas nepamatytų to buteliuko.*

Pulkininkas Vestonas pažvelgė į mažąjį belgą, o paskui tarė:

– Vyriausiasis inspektorius Džepas, su kuriuo neseniai tyriau vieną bylą, dažnai kartodavo, kad jūsų mintys keliauja pačiais vingiuočiausiais keliais. Ar tik nenorite pasakyti, kad Arlena Maršal buvo ne pasmaugta, o nunuodyta kažkokiais mįslingais nuodais iš kažkokio paslaptingo buteliuko?

– Ne ne... Aš įsitikinęs, kad tame buteliuke nebuvo nuodų.

– Tai kas ten buvo?

---

[1] Taigi (*pranc.*).

– Neįsivaizduoju, todėl labai noriu sužinoti.

Kiek uždususi grįžo Gledė Narakot.

– Man labai gaila, pone, – pasakė ji, – bet nieko nepastebėjau. Esu visiškai įsitikinusi, kad niekas nedingo iš kapitono Maršalo, panelės Maršal ir ponų Redfernų kambario. Beveik neabejoju, kad ir panelės Danli kambaryje viskas savo vietoje. Tačiau negaliu to paties pasakyti apie ponios Maršal kambarį. Ten, kaip sakiau, tokių daikčiukų begalės.

Erkiulis Puaro truktelėjo pečiais ir pasakė:

– Tiek to. Palikim tai.

– Dar kas nors, pone? – paklausė Gledė Narakot, pažvelgdama iš eilės į kiekvieną.

– Ne, nemanau, – atsakė pulkininkas Vestonas. – Dėkojame jums.

– Aš dar nedėkoju, – skubiai ištarė Erkiulis Puaro. – Ar jūs tikrai nieko nepamiršote mums papasakoti?

– Apie ponią Maršal, pone?

– Ne tik apie ją. Aš kalbu apie viską, kas galėjo jums pasirodyti nesuprantama, neįprasta, nebūdinga – *enfin*[1] kažką, apie ką jūs galėjote pagalvoti ir pasakyti savo draugei: "Kaip keista!"

– Ne...– ištarė Gledė labai dvejodama. – Nieko tokio, apie ką jūs manote, pone, man neatėjo į galvą.

---

[1] Pagaliau (*pranc.*).

– Kalba eina ne apie tai, ką aš manau, – nusičiupo jos žodžių mažasis belgas. – To nežino niekas. Vadinasi, šiandien kažkas nutiko, ir jūs pasakėt kitai kambarinei: "Kaip keista!"

Paskutinius du žodžius Erkiulis Puaro ištarė ironiškai juos pabrėždamas.

– Iš tiesų nieko ypatingo, – pasakė kambarinė. – Tik kažkas leidosi į vonią vandenį dienos metu. Aš tikrai pasakiau Elzei iš pirmo aukšto, jog keista, kad kažkas maudosi vonioje per patį vidurdienį.

– O kas maudėsi? Kieno vonioje?

– To, pone, aš tikrai nežinau. Mes tik girdėjom vandens bėgimą, nešdamos šiukšles iš šio viešbučio sparno. Taip aš ir pasakiau Elzei: "Kaip keista!"

– Jūs neabejojat, kad vanduo bėgo iš vonios, o ne iš prausyklės?

– Taip, pone! Esu įsitikinusi. Neįmanoma suklysti, kai vanduo bėga iš vonios.

Daugiau Erkiulis Puaro klausimų neturėjo, ir kambarinei buvo leista išeiti.

– Ar ne per daug dėmesio, pone Puaro, skyrėte šiai vonios istorijai? – paklausė pulkininkas Vestonas. – Tai neturi jokios prasmės. Juk nebuvo jokių kraujo dėmių, vadinasi, nieko nereikėjo skalbti. Kaip tik čia ir yra... – jis stabtelėjo.

– Norėjote pasakyti "pasmaugimo privalumas", – nusičiupo jo mintį mažasis belgas. – Ar ne? Jokių kraujo dėmių. Jokio ginklo. Jokių pėdsakų. Reikia tik fizinės jėgos... *ir žudiko sielos*!

Erkiulis Puaro kalbėjo taip garsiai ir karštai, kad pulkininkas Vestonas net apstulbo. Bet mažasis belgas tarsi atsiprašydamas šyptelėjo ir tęsė savo mintį:

– Sutinku, istorija su vonia gal ir ne tokia svarbi. Maudytis galėjo bet kas: ponia Redfern, prieš eidama žaisti teniso, kapitonas Maršalas, panelė Danli. Kartoju – bet kas. Čia tikrai nieko ypatingo.

Į duris pasibeldė, ir policijos konsteblis kyštelėjo galvą.

– Pranešu, pone pulkininke, kad panelė Danli norėtų su jumis šnektelėti. Tvirtina kažką pamiršusi.

– Dėkoju, – tarė pulkininkas Vestonas. – Mes tuoj nusileisime.

III

Pirmiausia apačioje jie pamatė inspektorių Kolgeitą. Jo veidas buvo niūrus.

– Vieną minutę, ponai.

Pulkininkas Vestonas ir Erkiulis Puaro nuėjo su juo į ponios Kastl kabinetą.

– Su Hilda aš patikrinau, ar galima atlikti šį darbą rašomąja mašinėle per valandą, – pranešė inspektorius Kolgeitas. – Tikrai greičiau neatspausdinsi. Priešingai, jei dar stabtelėtum pagalvoti, užtruktų ilgiau. Viskas sutampa. Pažvelkit į šį laišką ponui Maršalui.

Jis praskleidė lapus ir ėmė skaityti:

"Mano brangus Maršalai,

prašau atleisti, kad kreipiuosi į Jus per atostogas, bet susidarė nenumatyta situacija, pradėjus kilti "Bario" ir "Tenderio" akcijų kursams..."

– Ir taip toliau, ir taip toliau... – pasakė Kolgeitas. – Ant laiško vakarykštė, tai yra dvidešimt ketvirtos dienos data. Pašto antspaudas uždėtas Londone, Ist Serkese, vakar po pietų, o Lederkomb Bėjuje – šį rytą. Adresas ant voko ir laiškas atspausdinti ta pačia mašinėle. Iš laiško turinio matyti, kad kapitonas Maršalas atsakymo negalėjo parašyti iš anksto. Jo pateikiami skaičiai susiję su minimais laiške. Apskritai tai painus ir sudėtingas reikalas.

– Ką gi, matyt, kapitoną Maršalą teks išbraukti, – niūriai pasakė pulkininkas Vestonas ir pridūrė: – Turėsim ieškoti kitur. O dabar mūsų laukia panelė Danli.

Rozamunda į kambarį įėjo drąsiai, bet su atsiprašoma šypsena veide.

– Jaučiuosi labai kalta, – pradėjo ji. – Gal dėl tokios smulkmenos nė nevertėjo jūsų trukdyti? Bet kai kurie dalykai taip lengvai išsprūsta iš atminties.

Pulkininkas Vestonas pasiūlė jai atsisėsti.

– Klausom, panele Danli.

Rozamunda papurtė gražią tamsiaplaukę galvą.

– Ak, pone pulkininke, neverta nė sėsti. Tai tik smulkmena. Kaip jau minėjau, rytą praleidau Saulėtajame kyšulyje. Bet tai ne visai tikslu. Aš pamiršau pasakyti, kad buvau trumpam nuėjusi į viešbutį.

– Kada tai buvo, panele Danli?

– Maždaug be penkiolikos dvylika.

– Taigi... Jūs grįžote į viešbutį?

– Taip. Aš pamiršau saulės akinius. Iš pradžių maniau, kad be jų apsieisiu, bet akys greitai pavargo, ir aš grįžau į viešbutį jų pasiimti.

– Jūs nuėjote tiesiai į savo kambarį?

– Taip... Bet pakeliui žvilgtelėjau į Keno... kapitono Maršalo kambarį. Aš išgirdau rašomosios mašinėlės stuksėjimą ir pamaniau, kad be galo kvaila sėdėti tokiu gražiu oru tarp keturių sienų ir dirbti. Norėjau pakviesti jį į lauką.

– Ką atsakė kapitonas Maršalas?

Panelė Danli sutrikusi šyptelėjo.

– Kai aš pravėriau duris, jis spausdino taip susikaupęs, taip nugrimzdęs savo mintyse, kad aš paprasčiausiai tyliai išėjau. Nemanau, kad jis mane pastebėjo.

– Kiek tada buvo valandų, panele Danli?

– Maždaug dvidešimt po vienuolikos. Išeidama iš viešbučio, dirstelėjau į holo laikrodį.

IV

– Šia kryptimi daugiau nebepasistūmėsime, – pasakė inspektorius Kolgeitas. – Iki be penkiolikos vienuolika kambarinė girdėjo, kaip jis spausdina. Dvidešimt po vienuolikos jį matė panelė Danli. O be penkiolikos dvylika jo žmona jau negyva. Kapitonas Maršalas pareiškė, kad visą valandą spausdino mašinėle savo kambaryje, ir atrodo, kad tai *tiesa*. Vadinasi, visi įtarimai atkrinta.

Inspektorius Kolgeitas nutilo, smalsiai pažvelgė į Erkiulį Puaro ir paklausė:

– Jūs, pone Puaro, kažkodėl susimąstėte?

– Negaliu suprasti, kodėl panelė Danli staiga ryžosi pateikti papildomų įrodymų?

Inspektorius Kolgeitas pagyvėjęs išsitempė.

– Ar įtariate, kad čia ne viskas gerai? Labai keista, jog ji ėmė ir "dar prisiminė" – Jis valandėlę svarstė, o paskui lėtai ištarė: – Hm... Galbūt, pone pulkininke, viskas buvo taip... Tikriausiai panelė Danli neišbuvo iki pusiaudienio Saulėtajame kyšulyje. Visa jos istorija – melas. Ko gero, pateikusi mums *savo* įvykių versiją, jinai sužinojo, jog kažkas ją matė kitoje vietoje arba nerado Saulėtajame kyšulyje. Tada prasimanė šią pasakaitę ir papasakojo ją mums, kad pateisintų savo nebuvimą. Jūs atkreipėt dėmesį, kaip rūpestingai ji pabrėžė, jog kapitonas Maršalas jos *nepastebėjo*, kai ji užsuko į jo kambarį.

– Taip, atkreipiau dėmesį, – sumurmėjo garsusis detektyvas.

– Negi jūs norite pasakyti, kad panelė Danli įsipainiojusi į šią istoriją? – nepatikliai paklausė pulkininkas Vestonas. – Man tai atrodo visiška nesąmonė. Kam ji tą būtų dariusi?

Inspektorius Kolgeitas reikšmingai kostelėjo.

– Ar pamenate, ką sakė toji amerikietė, ponia Gardner? Ji užsiminė, kad panelė Danli domisi kapitonu Maršalu. Štai jums, pone , ir nusikaltimo motyvas.

– Arleną Maršal pasmaugė ne moteris, – nekantriai ištarė pulkininkas Vestonas. – Reikia ieškoti vyro! Mes turime galvoti tik apie vyrus!

– Taip, – atsiduso inspektorius Kolgeitas, – tai tiesa. Vadinasi, pone pulkininke, grįžtame prie to, nuo ko pradėjome.

– O dabar, inspektoriau, paskirkite konsteblį, kuris patikrins, kiek reikia laiko įveikti atstumą nuo viešbučio per uolėtą gūbrį iki kopėčių ramiai žingsniuojant ir bėgte. Taip pat: kiek laiko reikia užlipti ir nusileisti kopėčiomis. Be to, reikia nustatyti, kiek laiko trunka nuplaukti valtimi nuo pagrindinio paplūdimio iki Elfų įlankos.

– Viskas bus atlikta, – linktelėjęs galvą, patvirtino inspektorius Kolgeitas.

– O aš dabar vyksiu į Elfų įlanką, – pareiškė pulkininkas Vestonas. – Pažiūrėsiu, ar Filipsas ko nors nerado. Na, ir dar į tą grotą, apie kurią buvo kalbama. Reikia įsitikinti, ar ten neliko besislapstančio žmogaus pėdsakų. O jūs, pone Puaro? Ką jūs apie tai manote?

– Būtinai reikia patikrinti.

– Į salą prasigavęs piktadarys čia puikiai galėjo pasislėpti. Žinoma, jeigu jis iš anksto buvo apie ją girdėjęs, – pridūrė pulkininkas Vestonas. – Ar vietiniams ši vieta buvo žinoma?

– Man regis, jaunesnioji karta nėra nieko girdėjusi apie grotą, – atsakė inspektorius Kolgeitas. – Nuo tada, kai buvo įrengtas viešbutis "Linksmasis Rodžeris", visos įlankėlės tapo privačia nuosavybe. Į jas neįplaukia žvejai, ten nerengiami piknikai. O viešbučio personalas – ne vietiniai žmonės. Net ponia Kastl – londonietė.

– Galime paimti kartu poną Redferną, – pasiūlė pulkininkas Vestonas. – Jis mums ir papasakojo apie Elfų grotą. Ar vyksit kartu, pone Puaro?

Kiek padvejojęs, Erkiulis Puaro atsakė su labai ryškiu užsienietišku akcentu:

– Aš labai nemėgstu laipioti stačiomis kopėčiomis, kaip ir panelė Bruster arba ponia Redfern.

– Jūs galite plaukti valtimi, – pasiūlė pulkininkas Vestonas.

– Deja, mano skrandis! – dar kartą atsiduso Puaro. – Jis visiškai nepakelia bangavimo.

– Niekai, drauguži. Oras nuostabus. Jūra ramesnė negu tvenkinys. Juk jūs mūsų neapvilsit? Tiesa?

Erkiulis Puaro jau beveik ketino pasiduoti šiam britiškam maldavimui, kai pro duris kyštelėjo ponios Kastl veidas ir įmantri šukuosena.

– Tikiuosi, kad jums nesutrukdysiu, – ištarė ji. – Noriu pranešti, kad ponas Leinas, dvasiškasis tėvas, ką tik parėjo. Pamaniau, kad norėsit su juo pašnekėti.

– Taip taip, – pagyvėjo pulkininkas Vestonas. – Labai dėkojam jums, ponia. Tuojau jį pakviesim.

Ponia Kastl žengė žingsnį į priekį.

– Gal tai ir neverta dėmesio smulkmena, –tarė ji, – bet aš *girdėjau*, kad negalima praleisti nė menkiausios detalės, todėl nutariau...

– Taip taip! – nekantriai nutraukė ją pulkininkas Vestonas.

– Aš tik norėjau pranešti, jog į mūsų viešbutį apie pirmą valandą buvo užsukę kažkoks ponas su ponia. Jie at-

ėjo iš Lederkomb Bėjaus papietauti pas mus._Tačiau jiems buvo pranešta, kad dėl šito įvykio mes nieko nepriimam.

– Ar nenumanote, kas jie galėjo būti?

– Visiškai neįsivaizduoju. Savo pavardžių, savaime suprantama, nepasisakė. Žinoma, jie nusivylė, kad negalėjo papietauti ir šiek tiek susidomėjo tuo, kas nutiko. Iš manęs, žinoma, nieko neišgirdo. Manau, kad tai buvo aukštuomenei priklausantys poilsiautojai.

– Labai dėkoju, kad mus informavote, – gyvai įsiterpė pulkininkas Vestonas. – Gal ir nieko svarbaus, bet vis dėlto mums reikia nieko nepraleisti...

– Savaime suprantama, – pasakė ponia Kastl. – Man rūpėjo atlikti savo pareigą.

– Teisingai... O dabar malonėkite pakviesti poną Leiną.

V

Dvasiškasis tėvas, kaip paprastai, įėjo į kambarį energingais dideliais žingsniais.

– Pone Leinai, aš esu Devono grafystės vyriausiasis policijos komisaras, – prisistatė pulkininkas Vestonas. – Tikiuosi girdėjote, kas čia įvyko?

– Taip... o taip... Girdėjau. Man papasakojo, kai tik grįžau. Tai siaubinga... Siaubinga... – Visas liesas jo kūnas suvirpo. Prislopinęs balsą, jis tarė: – Visą laiką... nuo tada, kai atvykau čia... aš aiškiai jaučiau... labai aiškiai jaučiau... kad blogis slypi visai netoli. – Pažvelgęs nekantriom, degančiom akim į Erkiulį Puaro, jis paklausė: – Ar

pamenat, pone Puaro, mūsų pašnekesį prieš kelias dienas? Pašnekesį apie realų blogio egzistavimą?

Pulkininkas Vestonas nustebęs pažvelgė į prakaulią pastoriaus figūrą. Jam buvo sunku suvokti, kas tai per žmogus. Dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas nukreipė į jį akis ir šyptelėjęs tarė:

– Turbūt, pone pulkininke, jus stulbina mano žodžiai. Pastaruoju metu mes liovėmės tikėję blogiu. Mes panaikinome Pragaro liepsnas! Mes daugiau nebetikime Velniu! Bet Šėtonas ir jo pasiuntiniai dar niekada nebuvo tokie galingi kaip šiandien!

– Taip... taip... gali būti, – sumurmėjo pulkininkas Vestonas ir kitu tonu pridūrė: – Bet tai, pone Leinai, jūsų valdos. Mano užduotys proziškesnės – aš privalau išaiškinti žmogžudystės aplinkybes.

– Žmogžudystė! Koks siaubingas žodis... Viena iš pirmųjų nuodėmių Žemėje kaip tik ir buvo kraujo praliejimas – negailestingas nekalto brolio kraujo praliejimas... – Jis nutilo ir valandėlę sėdėjo užsimerkęs, paskui paklausė visiškai kitu balsu: – Kuo galėčiau jums padėti?

– Pirmiausia, pone Leinai, papasakokit viską, ką darėt šį rytą.

– Mielai. Iš pat ryto, kaip paprastai, aš išėjau pasivaikščioti. Mėgstu paklajoti. Šiandien patraukiau į Sent Petroką, iki kurio yra septynios mylios, – maloni kelionė takais, vingiuojančiais per Devono kalvas ir slėnius. Pasiėmiau su savim priešpiečius ir suvalgiau juos gražioje giraitėje. Užėjau į bažnyčią, apžiūrėjau senovinių vitražų frag-

mentus – deja, tik fragmentus – ir labai įdomiai ištapytą širmą.

– Dėkui, pone Leinai. Ar sutikote ką nors kelyje?

– Vargu ar tai galima pavadint susitikimais. Pro šalį pravažiavo automobilis, paskui – dviračiais du vaikinai, ir praėjo kelios karvės. Tačiau jeigu norite patikrinti, ar sakau tiesą, – šyptelėjęs tarė dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas, – pažiūrėkite į bažnyčios įrašų knygą. Aš joje pasirašiau.

– Gal kalbėjotės su kuo nors bažnyčioje? Su vietos pastoriumi arba sargu?

Stivenas Leinas papurtė galvą ir tarė:

– Ne, bažnyčioje nieko nesutikau. Buvau vienintelis lankytojas. Sent Petrokas – labai atkampi vieta, o kaimas yra už pusės mylios, kitoje kalvų virtinės pusėje.

– Prašom nemanyti, – mandagiai ištarė pulkininkas Vestonas, – kad mes abejojame jūsų žodžiais. Anaiptol! Tačiau privalome patikrinti viską. Tokia procedūra. Ir būtina jos paisyti.

– Taip, aš puikiai suprantu, – pritarė dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas.

– O dabar pereikim prie kito klausimo, – pasakė pulkininkas Vestonas. – Gal žinote kokių nors faktų, kurie galėtų mums padėti? Ką nors apie velionę ponią Maršal? Gal matėte ar girdėjote ką nors, kas padėtų aptikti žudiko pėdsakus?

– Aš nieko negirdėjau, – atsakė pastorius Stivenas Leinas. – O pasakyt galiu tik viena. Nuo pirmos akimirkos, vos išvydęs Arleną Maršal, aš neabejojau, kad tai blogio židinys. Ne! *Ji pati* buvo Blogis! Blogio įsikūnijimas! Gy-

venime moteris gali būti vyro pagalbininkė ir įkvėpėja, tačiau ji gali būti ir jo prakeikimas. Ji gali paversti vyrą gyvuliu. Nužudytoji kaip tik ir buvo tokia moteris. Ji apeliavo į viską, kas žmogaus prigimtyje niekingiausia. Tai buvo mūsų laikų Jezabelė. Ir štai – ji nutrenkta pačioje savo nedorybėje!

– Ne nutrenkta, o *pasmaugta*, – įsiterpė Erkiulis Puaro. – Pasmaugta, pone Leinai, žmogaus rankomis pasmaugta.

Pastorius pažvelgė į savo virpančias rankas,' sugniaužė ir vėl atgniaužė pirštus, o tada žemu, pridususiu balsu ištarė:

– Kraupu... siaubinga... Negi būtina taip formuluoti?

– Mes tik konstatuojame akivaizdžią tiesą, – pasakė Erkiulis Puaro. – O ar jūs, pone Leinai, nenumanote, kieno rankos tai galėjo būti?

Dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas papurtė galvą.

– Aš... aš nieko nežinau. Visiškai nieko.

Pulkininkas Vestonas atsistojo, išraiškingai pažvelgė į inspektorių Kolgeitą ir, šiam vos pastebimai linktelėjus, pareiškė:

– Jau pats metas apžiūrėti Elfų įlanką.

– Ar ten... ar ten tai atsitiko? – paklausė pastorius Leinas.

Pulkininkas Vestonas linktelėjo.

– Gal... gal ir mane paimsit kartu?

Policijos komisaras jau norėjo atsakyti neigiamai, bet jį aplenkė Erkiulis Puaro.

– Aišku, paimsim! – sušuko jis. – Palaikysit man kompaniją valtyje, pone Leinai. Gerai?

9 SKYRIUS

Jau antrą kartą tą dieną Patrikas Redfernas irklavo į Elfų įlanką. Valtimi keliavo labai išblyškęs, ranką ant pilvo pasidėjęs Erkiulis Puaro ir dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas. Pulkininkas Vestonas pasirinko kelią sausuma. Tačiau kažkas jį sulaikė viešbutyje, ir jis nusileido į paplūdimį tuo pat metu, kai valtis priplaukė prie kranto. Čia jau buvo policijos konsteblis ir civiliais drabužiais vilkintis seržantas – detektyvas.

– Apžiūrėjau kiekvieną paplūdimio centimetrą, pone pulkininke, – atraportavo seržantas Filipsas.

– Gerai. Ir ką radote?

– Viskas sudėta ten, vienoje vietoje. Ar norit nueiti ir apžiūrėti?

Ant uolos buvo išdėliota menka kolekcija: manikiūro žirklutės, tuščias dribsnių pakelis, penki butelių dangteliai, keli apdegę degtukai, trys virvagaliai, kelios laikraščių skiautės, sulūžusios pypkės gabalas, keturios sagos, apgraužti viščiuko kaulai, ir tuščias įdegio aliejaus flakonėlis.

Pulkininkas Vestonas nužvelgė viską kritišku žvilgsniu.

– Ką gi, – ištarė jis. – Tikrai mažoka paplūdimiui, kurį šiandien dauguma žmonių laiko sąvartynu. Flakonas mėtėsi čia jau ilgokai, tai matyti iš etiketės. Kiti daiktai

taip pat. Užtat žirklutės naujitėlaitės. Spindi tviska. *Jų* net vakarykštis lietus nesulijo. Kur jas radote, seržante?

– Apačioje, prie pat kopėčių. Ir šį pypkės gabalą.

– Matyt, pametė tas, kas lipo žemyn arba aukštyn. Nežinot, kam jie priklauso?

– Ne, pone pulkininke. Tai įprastos manikiūro žirklutės. Pypkė aukštos kokybės, brangi.

– Kapitonas Maršalas, regis, minėjo, – mąsliai sumurmėjo Erkiulis Puaro, – jog kažkur nudėjo savo pypkę.

– Maršalas iš įtariamųjų sąrašo išbrauktas, – paprieštaravo pulkininkas Vestonas. – Pagaliau ne jis vienas rūko pypkę.

Erkiulis Puaro atidžiai stebėjo pastorių Stiveną Leiną, kuris kyštelėjo ranką į kišenę ir tuoj pat ištraukė.

– Jūs taip pat rūkote pypkę, pone Leinai? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Taip taip, – atsakė dvasiškasis tėvas Leinas. – Tai sena mano draugė ir kompanionė.

Jis vėl įkišo ranką į kišenę, išsitraukė pypkę, prikimšo ją tabako ir užsirūkė.

Erkiulis Puaro žengė kelis žingsnius ton pusėn, kur, įsmeigęs tuščią žvilgsnį į erdvę, stovėjo Patrikas Redfernas.

– Gerai... – sušnabždėjo jis, – ...gerai, kad ji jau išnešta...

– Kur ją rado? – paklausė dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas.

– Kaip tik ten, kur jūs, pone Leinai, dabar stovite, – žvaliai pranešė jam seržantas.

Dvasiškasis tėvas Leinas skubiai pasitraukė atatupstas ir įbedė akis į tą vietą, kur ką tik stovėjo.

– Sprendžiant iš žymės, kurią paliko ištraukta ant smėlio valtis, galima tarti, kad ponia Maršal čia atplaukė be penkiolikos vienuolika. Tuo metu čia kaip tik eina potvynio riba. Dabar vanduo nuslūgęs.

– Viską nufotografavote? – paklausė policijos komisaras.

– Taip, pone pulkininke.

Komisaras kreipėsi į Patriką Redferną.

– Tai kur tas įėjimas į grotą?

Patrikas Redfernas stovėjo kaip įbestas ir žiūrėjo į vietą, iš kurios ką tik buvo pasitraukęs dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas. Atrodė, kad jis vis dar regi ten gulintį kūną. Pulkininko Vestono žodžiai jį tarsi pažadino.

– Štai ten, – parodė jis.

Tada nulydėjo susirinkusius prie pakibusios uolos, kurios papėdėje buvo vaizdingai išsimėčiusios milžiniškos uolų atplaišos. Jis iš karto žengė prie dviejų didžiulių, susiglaudusių luitų, tarp kurių buvo siauras plyšys.

– Čia yra įėjimas į Elfų grotą, – pasakė jis.

– Nejaugi? – nustebo pulkininkas Vestonas, apžiūrinėdamas plyšį. – Neatrodo, kad čia galėtų pralįsti žmogus?

– Taip tik atrodo, pone pulkininke. Pralįsti galima nesunkiai.

Iš tiesų pulkininkas Vestonas gan lengvai šmurkštelėjo tarp uolų. Plyšys buvo platesnis, negu pasirodė iš pirmo žvilgsnio. Kiek tolėliau koridorius praplatėjo ir pavirto patalpa, kurioje buvo galima išsitiesti ir gan laisvai judėti.

Erkiulis Puaro ir dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas nuskubėjo paskui policijos komisarą. Kiti liko lauke. Pro plyšį į grotą skverbėsi šviesa, be to, pulkininkas Vestonas turėjo stiprų elektrinį žibintuvėlį, kurio spindulį vedžiojo po visą patalpą.

– Patogi slaptavietė, – pareiškė jis. – Ją nelengva pastebėti iš paplūdimio. – Jis nukreipė spindulių pluoštą į žemę.

Erkiulis Puaro tuo metu smalsiai uodė orą. Tai pastebėjęs, pulkininkas Vestonas tarė:

– Oras labai grynas. Visai nesijaučia dumblių arba žuvies kvapo. Ir nieko keista, nes grota yra aukščiau viršutinės potvynio linijos.

Tačiau jautri garsioji detektyvo nosis užuodė ne gryną orą, o kažką kitą: subtilų aromatą. Tokius brangius kvepalus, kiek prisiminė, vartojo tik dvi moterys...

Pulkininkas Vestonas liovėsi švietinėjęs žibintuvėliu.

– Nieko įdomaus, – tarė jis.

Erkiulio Puaro žvilgsnis nukrypo į akmeninę atbrailą virš galvos.

– Ar nevertėtų ten žvilgtelėti? – pasiūlė jis.

– Radinys labai mums padėtų, – pritarė pulkininkas Vestonas. – Šiaip ar taip, reikia pažiūrėti.

– Jūs iš mūsų pats aukščiausias, – kreipėsi Erkiulis Puaro į pastorių. – Gal patikrintumėt, ar ko nors nėra ant tos atbrailos?

Dvasiškasis tėvas Leinas pasistiebė, bet atbrailos gilumos nepasiekė. Tada jis įbruko bato smaigalį į uolos plyšį ir prisitraukė viena ranka.

– O! – sušuko jis. – Čia kažkokia dėžutė.

Netrukus visi vėl atsidūrė paplūdimyje ir skaisčioje saulės šviesoje apžiūrėjo pastoriaus radinį.

– Atsargiai, – perspėjo pulkininkas Vestonas. – Stenkitės kuo mažiau ją liesti. Čia gali būti pirštų atspaudų.

Tai buvo tamsiai žalia skardinė dėžutė su užrašu: "Sumuštiniai".

– Tikriausiai liko po kokio nors pikniko, – pasakė seržantas Filipsas. Apgaubęs nosine, jis atidarė dangtelį. Viduje buvo trys maži skyreliai su užrašais: "druska", "pipirai", "garstyčios" ir du – dideli, matyt, skirti sumuštiniams. Seržantas pakėlė druskinės dangtelį. Druskinė buvo pilnutėlė. Jis pakėlė kitą dangtelį ir sušuko:

– Ir čia vietoj pipirų druska!

Garstyčių skyrelyje taip pat buvo druska. Seržantas Filipsas staiga pagyvėjo. Jis atidarė vieną iš didesnių skyrelių. Jis taip pat buvo pilnas baltų kristalinių miltelių. Seržantas Filipsas palietė juos pirštu, tada lyžtelėjo, ir staiga jo veidas pasikeitė.

– Tai visa ne *druska*, pone pulkininke, – susijaudinęs ištarė jis. – Milteliai kartūs. Čia tikriausiai *narkotikai*.

II

– Aš turiu trečią versiją, – atsiduses ištarė pulkininkas Vestonas.

Jie jau buvo grįžę į viešbutį. Policijos komisaras tęsė savo mintį:

– Jeigu su tuo susiję narkotikų prekeiviai, atsiveria ne viena galimybė. Pirmiausia auka galėjo priklausyti gaujai. Kaip manote, ar tai įmanoma?

– Neatmestina, – atsargiai ištarė Erkiulis Puaro.

– Ponia Maršal pati galėjo būti narkomanė.

– Labai abejoju, – kraipydamas galvą, ištarė Erkiulis Puaro. – Jos nervai buvo geležiniai, ji tryško sveikata. Nesimatė jokių dūrių ženklų. Tiesa, pastarieji gal ir nebūtini, nes dabar daugelis narkomanų tą šlykštynę uosto. Ne, aš nemanau, kad ji buvo narkomanė.

– Tada, – pasakė pulkininkas Vestonas, – ji galėjo netyčia įsipainioti, ir kam nors prireikė ja atsikratyti, kad neišduotų. Netrukus sužinosim, kas tai per narkotikai. Nusiunčiau juos Nizdenui. Jeigu paaiškės, kad čia veikė narkotikų prekeivių gauja, tai... Tokie žmonės su priemonėm nesiskaito...

Staiga jis nutilo, nes durys prasivėrė, ir į kambarį įėjo Horacijus Blatas.

Ponas Blatas buvo labai sukaitęs. Jis energingai šluostėsi nuo kaktos varvantį prakaitą. Jo griausmingas balsas pripildė visą kambarį.

– Ką tik grįžau į viešbutį ir išgirdau naujieną! Ar jūs policijos komisaras? Man jau pranešė, kad jūs čia. Mano pavardė – Blatas. Horacijus Blatas. Ar galėčiau jums kaip nors padėti? Neįsivaizduoju. Iš pat ryto sėdau į jachtą ir išplaukiau į jūrą. Pražiopsojau visą spektaklį. Tik vieną kartą *kažkas atsitiko* šiame užkampių užkampyje, ir kaip tik tuo

metu manęs čia nebuvo! Kaip jums tai patinka? Sveiki, Puaro! Iš pradžių jūsų nepastebėjau. Vadinasi, ir jūs sekate pėdsakais? Žinoma, turėjau iš karto įspėti. Šerlokas Holmsas prieš grafystės policiją. Ar ne? Cha cha cha! Prieš Listreidą ir visą kompaniją. Smagu matyti jus, taip įsikinkiusius į darbą!

Ponas Blatas įsitaisė kėdėje, išsitraukė portsigarą ir atkišo jį pulkininkui Vestonui, bet tasai papurtė galvą.

– Aš užkietėjęs pypkiuotojas, – šyptelėjęs atsakė jisai.

– Ir aš. Rūkau kartais cigaretes, bet niekas negali prilygti pypkei.

– Tai prašom užsirūkyti pypkę, – staiga labai geraširdiškai pasiūlė pulkininkas Vestonas.

– Deja, jos dabar neturiu su savim, – atsakė Horacijus Blatas. – O dabar prašau man viską papasakoti. Aš tik žinau, kad ponia Maršal buvo nužudyta viename iš salos paplūdimių.

– Elfų įlankoje, – ištarė pulkininkas Vestonas, atidžiai stebėdamas poną Blatą.

Tačiau ponas Blatas, degdamas smalsumu, paklausė:

– Ji buvo pasmaugta?

– Taip, pone Blatai.

– Bjauri istorija, labai bjauri. Bet, ko gero, pati nelaimę prisišaukė. Ne moteris, o ugnis *trés moutarde*[1].Tiesa,

---

[1] Čia: karšta (*pranc.*)

pone Puaro? Ar jau nutuokiat, kieno čia darbas? Bet tikriausiai neturėčiau šito klausti?

– Žinot, egzistuoja toks paprotys, – šyptelėjęs pasakė policijos komisaras, – kad klausinėjame mes.

– Atleiskit, aš kaltas! – mojuodamas cigarete, sušuko Horacijus Blatas. – Na, pirmyn!

– Vadinasi, šį rytą jūs išplaukėte jachta. Kelintą valandą?

– Be penkiolikos dešimt.

– Ar kas nors plaukė su jumis?

– Niekas. Buvau vienas kaip pirštas.

– Kur jūs plaukiojot?

– Palei krantą, Plimuto pusėje. Priešpiečius pasiėmiau su savim. Tačiau vėjas buvo silpnas, ir aš toli nenuplaukiau.

Dar kai ko paklausęs apie plaukiojimą, pulkininkas Vestonas pakeitė tema.

– Dabar pakalbėkim apie Maršalus. Gal žinot kokių nors faktų, kurie galėtų būti mums naudingi?

– Galiu pasakyti tik savo nuomonę. Tai buvo *crime passionnel*[1] Ir visiškai tvirtai galiu pareikšti, kad nužudžiau *ne aš*. Gražioji Arlena buvo ne man. Man čia nebuvo kas veikti. Ji jau turėjo savo mėlynakį. Tik, mano nuomone, ir tas Maršalas buvo ne iš kelmo spirtas.

– Ar turite kokių nors įrodymų?

---

[1] Aistros padiktuotas nusikaltimas (*pranc.*).

– Įrodymų? Kartą ar du mačiau, kaip jis rūsčiai dėbtelėjo į Redferną. Tas Maršalas – neaiškus tipas. Atrodo tykus ir švelnus. Visą laiką tarsi snaudžia. Tačiau Sityje jo reputacija visiškai priešinga. Girdėjau šį bei tą. Kartą vos nestojo prieš teismą, nes vos nepribaigė tokio tipo. Maršalas juo pasitikėjo, o šis jį apmulkino. Nešvari istorija. Maršalas labai įsijausmino ir vos nenudaigojo to tipo. Tas į teismą nesikreipė, nes bijojo. Na, kaip girdėjau, taip jums ir papasakojau.

– Vadinasi, jūs manote, kad kapitonas Maršalas galėjo pasmaugti savo žmoną? – įsiterpė Erkiulis Puaro.

– Jokiu būdu! Nieko panašaus aš nesakiau. Aš tik norėjau pasakyti, kad šis žmogus kartais praranda savitvardą.

– Pone Blatai, – kreipėsi į jį Erkiulis Puaro. – Yra pagrindo manyti, kad ponia Maršal išplaukė šiandien į Elfų įlanką, norėdama su kai kuo susitikti. Kaip manote, kas galėjo tai būti?

Ponas Blatas net akim sumirksėjo.

– Kam dar klausti? Aišku, kad susitikti su Redfernu.

– Tai buvo ne ponas Redfernas.

– Tada... – ponas Blatas nutilo, visai išmuštas iš vėžių. – Tada... – ištarė jis abejodamas, – aš tikrai neįsivaizduoju...

Jis vėl valandėlę patylėjo, o paskui visai kitu tonu pridūrė:

– Kaip jau sakiau, tai buvau *ne aš*! Tokios laimės savo gyvenime nepatyriau. Gerai... Leiskit valandėlę pagalvoti. Gardneris? Ne! Žmona jį pernelyg atidžiai saugo.

Tas senas asilas Beris? Nesąmonė! Vargu ar tai galėjo būti pastorius? Nors, žinot, ponai, ne kartą mačiau, kaip tas dvasiškasis tėvelis, žiūrėdamas į ją, varvino seilę. Žinoma, teisuoliškai pasipiktinęs, bet jos kūno formos jį viliojo. Ar ne? Tie pastoriai – tikri kipšai! Ar skaitėt praeitą mėnesį apie vieną tokį nutikimą? Pastorius ir bažnyčios sargo duk-ra! Įdomu? – sukikeno ponas Blatas.

– Pone Blatai, ar negalėtumėt prisiminti ko nors, kas galėtų mums padėti? – šaltai paklausė pulkininkas Vestonas.

– Ne, nieko neprisimenu, – Horacijus Blatas skėstelėjo rankomis ir tuoj pat pridūrė: – Daug triukšmo sukels ši istorija. Tiesa? Laikraštininkai išnarstys ją po kaulelį. Na, ir mūsų "Linksmasis Rodžeris" jau nebebus kažoks išskirtinis. Ar ne? Nieko sau linksmybės!

– Ar jums čia nebuvo smagu? – tyliai paklausė Erkiulis Puaro.

Raudonas pono Blato veidas dar labiau paraudo.

– Atvirai prisipažinsiu – ne! Aišku, čia puikios sąlygos buriuoti, gražūs peizažai ir aplinka. Virtuve ir aptarnavimu taip pat negalima skųstis! Bet, žinote, čia nėra, kaip čia pasakius, draugiškos atmosferos. Juk galų gale mano pinigai neblogesni už kitų. Visi mes turėtume džiuginti vienas kitą. O kodėl žmonės to nedaro, nedraugauja? Visi susiskirstę grupelėm, sėdi kas sau, šaltai tarsteli: "Labas rytas", "Labas vakaras"... na, dar: "Koks gražus šiandien oras", ir viskas. O kur, klausiu aš, gyvenimo džiaugsmas? Jo nėra. Tik pasipūtusių senų mumijų sambūris!

Išraudęs kaip burokas, ponas Blatas nutilo, vėl nusibraukė nuo kaktos prakaitą ir išeidamas pridūrė atsiprašomu tonu:

– Nekreipkit į mane dėmesio. Mane šis įvykis siaubingai paveikė.

III

– Ką jūs manot apie poną Blatą? – pirmas pradėjo Erkiulis Puaro.

– Pirmiausia norėtume išgirsti, ką *jūs* apie jį manot? – šyptelėjęs atsakė pulkininkas Vestonas – Jūs jį geriau pažįstat negu mes.

– Jį galima apibūdinti įvairiai, – tyliai atsakė Erkiulis Puaro. – Netašytas. Savanaudis. Išsišokėlis. Man jis atrodo patetiškas, juokingas, rėksmingas. Galiausiai visa tai priklauso nuo požiūrio. Bet aš nepaminėjau dar kai ko.

– Ko?

Erkiulis Puaro įbedė akis į lubas ir sumurmėjo:

– Man atrodo, kad jis *nervinasi*.

IV

Į kambarį įėjo inspektorius Kolgeitas.

– Pone pulkininke, mes nustatėme, kiek kam reikia laiko, – pasakė jis. – Iš viešbučio iki laiptų, vedančių žemyn į Elfų įlanką, galima nusigauti per tris minutes. Iš pradžių lėtai, o paskui, kai iš viešbučio nematyti, bėgte.

– Daug greičiau, negu aš tikėjausi, – iš nuostabos kilstelėjęs antakius, pasakė pulkininkas Vestonas.

– Kopėčiomis galima nusileisti į paplūdimį per nepilnas dvi minutes. Patikrinimą atliko konsteblis Flintas. Jis geras sportininkas. Einant normaliu žingsniu, šį kelią galima įveikti maždaug per penkiolika minučių.

Pulkininkas pritarė raportui galvos linktelėjimu.

– Mums reikia išspręsti dar vieną dalyką – pypkės klausimą, – pareiškė jis.

– Pypkę rūko Blatas, taip pat Maršalas, na, ir pastorius, – atsakė inspektorius Kolgeitas. – Redfernas rūko cigaretes. Amerikietis pirmenybę teikia cigarams. Majoras Beris visai nerūko. Maršalo kambaryje buvo viena pypkė, pas Blatą dvi, o pastorius turėjo vieną. Kambarinė tvirtina, kad Maršalas turėjo dvi pypkes. Kita kambarinė nelabai pastabi. Ji tiksliai nežino, ar kambariuose, kuriuos tvarkė, buvo dvi ar trys pypkės.

– Dar kas nors? – paklausė policijos komisaras.

– Mes patikrinom personalą. Įtarimų nesukėlė. Barmenas Henris patvirtino Maršalo parodymus. Jis pasakė, kad matė jį be dešimt vienuolika. Paplūdimių prižiūrėtojas Viljamas beveik iki vidurdienio taisė kopėčias, kuriomis galima nusileisti į jūrą. Sodininkas Džordžas iš pradžių tvarkė teniso kortus, paskui sodino gėles palei valgomojo langus. Nei vienas, nei kitas nebūtų galėjęs matyti, jeigu kas nors būtų atėjęs damba į salą.

– Kokiu metu damba nebūna užlieta?

– Maždaug puse dešimtos, pone pulkininke.

Pulkininkas Vestonas timptelėjo ūsus.

– Hm, vadinasi kažkas galėjo ja pereiti. Man kilo naujų minčių, inspektoriau Kolgeitai.

Pulkininkas Vestonas papasakojo apie grotoje rastą skardinę dėžutę.

V

Į duris pasibeldė.

– Prašom užeiti, – pasakė pulkininkas Vestonas.

Į kambarį įėjo kapitonas Maršalas.

– Atleiskit, – pasakė jis, – bet norėčiau sužinoti, kaip man tvarkyti laidotuvių formalumus?

– Manau, kapitone Maršalai, kad tyrimą baigsime poryt.

– Dėkoju.

– Lukterkit, pone kapitone, – sulaikė jį inspektorius Kolgeitas ir padavė tris laiškus. –Norėčiau juos grąžinti.

– Vadinasi, policijos departamentas patikrino, kaip greitai aš spausdinu rašomąja mašinėle, – sarkastiškai šyptelėjęs, tarė Kenetas Maršalas. – Tikiuosi, viskas gerai?

– Savaime suprantama, kapitone Maršalai, – maloniai atsakė pulkininkas Vestonas. – Viskas gerai. Spausdinimas truko mažiausiai valandą. Be to, kambarinė girdėjo rašomosios mašinėlės stuksenimą, o po dvidešimties minučių jus matė kitas liudytojas.

– Nejaugi? Jaučiuosi žymiai ramiau.

– Taip. Panelė Danli buvo užėjusi į jūsų kambarį be dvidešimt dvylika. Jūs buvot taip įsitraukęs į darbą, kad jos net nepastebėjot.

Keneto Maršalo veidas kaip mat pasidarė neįskaitomas.

– Taip pasakė panelė Danli? – paklausė jis. Kiek patylėjęs, pridūrė: – Tiesą sakant, ji apsiriko. Aš ją mačiau veidrodyje, bet ji, matyt, to nepastebėjo.

– Ir jūs nesiliovėte rašęs? – sumurmėjo Erkiulis Puaro.

– Taip, – atšovė kapitonas. – Norėjau greičiau baigti. – Patylėjęs valandėlę, jis griežtai paklausė: – Ar dar galiu būti kuo nors naudingas?

– Ne. Dėkoju, kapitone Maršalai.

Kenetas Maršalas nusilenkė ir išėjo.

– Taigi mus paliko įtariamasis, į kurį dėjome daugiausiai vilčių, – atsidusęs pasakė pulkininkas Vestonas. – Tyras kaip ašara. O, štai ir Nizdenas.

Gydytojas įėjo į kambarį, negalėdamas nuslėpti susijaudinimo.

– Neblogą mirties užtaisą man atsiuntėt, – pasakė jis.

– Kas tai?

– Kas tai? Diacetilmorfinas, paprastai vadinamas heroinu.

Inspektorius Kolgeitas švilptelėjo.

– Dabar viskas atsiduria savo vietoje! Kertu lažybų, kad pagrindinė šio nusikaltimo priežastis yra narkotikai.

10 SKYRIUS

Iš "Raudonojo buliaus" išgarmėjo pulkelis žmonių. Trumpa apklausa baigėsi. Teismas buvo atidėtas dviem savaitėm.

Rozamunda Danli pasivijo kapitoną Maršalą. Prislopinusi balsą, ji tarė:

– Kenai, juk nebuvo labai blogai?

Jis ne iš karto atsakė. Gal dar jautė Lederkomb Bėjaus gyventojų žvilgsnius, matė, kaip į jį rodo pirštais!

"Brangioji, tai jis." "Žiūrėk, čia jos vyras." "Dabar jau našlys." "Žiūrėk, jau eina..."

Žinoma, šios pašnabždom tariamos replikos nepasiekė jo ausų, tačiau Kenetas Maršalas intuityviai jautė jų turinį. Jam atrodė, kad jis prikaltas prie gėdos stulpo. Jau buvo įvykę pirmieji susitikimai su laikraštininkais. Pasitikintys, žodžio kišenėje neieškantys žmonės jau buvo kibę, bandydami pramušti jo tylos sieną: "Neturiu ką pasakyti". Net tie vienskiemeniai žodžiai, kuriais atsakinėjo nagrinėjant bylą, jo manymu, galėjo būti neteisingai interpretuoti ir iškreiptu pavidalu pasirodyti rytiniuose laikraščiuose. "*Paklaustas, ar sutinka su versija, kad paslaptinga jo žmonos mirtis gali būti paaiškinta vien prielaida, jog žudikas maniakas prasigavo į salą, kapitonas Maršalas pareiškė...*" ir taip toliau, ir panašiai.

Be perstojo spragsėjo fotoaparatai. Štai ir šią akimirką ausis pagavo pažįstamą garsą. Jis pakėlė akis – atlikęs užduoti, linksmai šypsodamasis, jam linktelėjo jaunas vyras.

– *Kapitonas Maršalas su bičiule po apklausos išeina iš "Raudonojo buliaus"*, – sušnabždėjo Rozamunda.

Kenetas Maršalas net susigūžė.

– Tai beprasmiška, Kenai, – pasakė Rozamunda. – Žiūrėk į viską ramiai. Aš neturiu galvoje Arlenos mirties... o visą tą bjaurastį. Spoksojimą, apkalbas, beprasmiškus laikraščių interviu... Geriausia į visa tai pažvelgti su humoru. Kartok senas banalybes ir pats juokis iš jų.

– Ar tu taip elgiesi? – paklausė Kenetas Maršalas.

– Visada, – atsakė Rozamunda. – Kiek patylėjusi, ji tarė: – Žinau, tai ne tavo stilius. Tavo pozicija gynybinė. Svarbiausia – būti kuo pasyvesniam, likti šešėlyje, tirpte ištirpti! Tačiau dabar visa tai netinka – šešėlio, kuriame galėtum pasislėpti, nėra. Tu dabar ryškiai apšviestas ir visiems matomas – kaip dryžuotas tigras baltame fone. *Nužudytos moters vyras* !

– Dievaži, Rozamunda...

– Brangusis, aš tik stengiuosi tau padėti.

Kelis žingsnius nuėjo tylėdami. Staiga visai kitu tonu Maršalas tarė:

– Žinau, kad tu nori man padėti, ir nemanyk, Rozamunda, kad nesu tau dėkingas.

Išėjus už kaimo, juos dar lydėjo žvilgsniai, tačiau nieko aplinkui nebuvo. Rozamunda Danli tyliai pakartojo, ką jau buvo sakiusi pradžioje:

– Juk nebuvo labai blogai, ar ne?

– Nežinau, – valandėlę patylėjęs, atsakė Kenetas Maršalas.

– Ką apie tai mano policija?

– Jie slapukai.

– O tas mažasis belgas... Erkiulis Puaro? – paklausė Rozamunda. – Juk jis aktyviai dalyvavo tyrime?

– Atrodo, kad nuo pat pradžių eina ranka rankon su grafystės vyriausiuoju policijos komisaru, – atsakė Kenetas Maršalas.

– Žinau... Bet ar jis iš tiesų ką nors daro?

– Iš kur, po velnių, galiu žinoti?

– Jis jau nusenęs, – mąsliai ištarė Rozamunda. – Gal ir kiek paiktelėjęs.

– Gal.

Šnekučiuodamiesi jie priėjo dambą. Prieš juos saulės spinduliuose maudėsi Kontrabandininkų sala.

– Kartais... viskas atrodo taip nerealu, – staiga ištarė Rozamunda. – Ir aš negaliu patikėti, kad visa tai iš tiesų nutiko...

– Aš suprantu, ką tu nori pasakyti, – lėtai pasakė Maršalas. – Gamta tokia negailestinga! Viena skruzdėlyte daugiau ar mažiau – jai jokio skirtumo!

– Teisingai, – pritarė Rozamunda. – Tik taip į gyvenimą ir reikia žiūrėti.

Kenetas Maršalas skubiai dirstelėjo į ją ir pasikeitusiu balsu ištarė:

– Nesielvartauk, brangioji. Viskas gerai. Patikėk, viskas gerai.

II

Linda išėjo prie dambos jų pasitikti. Jos judesiai buvo aštrūs, kampuoti, kaip dirglaus kumeliuko. Jauname veidelyje juodavo ratilai po akimis. Lūpos buvo perdžiūvusios ir šiurkščios.

– Kaip viskas...? – paklausė ji trūkčiojančiu balsu. – Ką... ką jie kalbėjo?

– Bylos svarstymas atidėtas dviem savaitėm, – trumpai atsakė tėvas.

– Vadinasi... jie nieko nenusprendė?

– Taip. Reikia surinkti daugiau įrodymų?

– Bet... ką jie mano?

Kenetas Maršalas nejučia šyptelėjo.

– To, mano mergyte, niekas nežino. Bet ką tu turi omeny? Tardytoją? Prisiekusiuosius? Policiją? Laikraščių reporterius? Lederkomb Bėjaus žvejus?

– Aš turiu galvoje tuos... iš policijos, – lėtai ištarė Linda.

– Kad ir ką ta policija galvotų, jie nieko nepasakys, – sausai ištarė Maršalas ir, kietai sučiaupęs lūpas, nuėjo viešbučio link.

Panelė Danli norėjo eiti jam įkandin, bet ją sustabdė Lindos balsas:

– Rozamunda!

Ji atsigręžė. Apstulbinta nebylaus maldavimo nelaimingame mergaitės veide, ji paėmė ją už parankės ir lėtai nusivedė takeliu, vedančiu į kitą salos galą.

– Linda, pasistenk visko taip neimti į širdį, – švelniai pabandė įtikinti mergaitę Rozamunda. – Tu patyrei sunkų sukrėtimą ir jautiesi siaubingai. Tačiau nepergyvenk. Juk tu kankiniesi... tik dėl to, kas šiomis dienomis įvyko. Juk tu *nebuvai prisirišusi* prie Arlenos.

Ji pajuto, kaip mergaitės kūnu perbėgo virpulys.

– Taip, – atsakė ji. – Aš nebuvau prie jos prisirišus.

– Liūdėti dėl ko nors galima, – kalbėjo toliau Rozamunda. – Niekas lengvai nepamirštama. Tačiau sukrėtimas ir siaubo jausmas *netrunka amžinai.*

– Nieko jūs nesuprantate! – staiga dirgliai sušuko Linda.

– Man atrodo, brangioji, kad gerai suprantu.

Linda prieštaraudama papurtė galvą.

– Ne ne, jūs nieko nesuprantate! Ir Kristina nieko nesupranta! Abi jūs man labai geros, bet visai nenutuokiate, ką aš jaučiu. Jūs manote, kad aš be reikalo visą laiką galvoju apie tą siaubą. – Ji akimirką nutilo, bet tuoj pat kalbėjo toliau: – Čia visai kas kita. Jeigu žinotumėt, ką aš žinau...

Rozamunda sustojo kaip įkalta. Jos kūnas nesuvirpo, priešingai, jis sustingo. Valandėlę ji stovėjo nejudėdama, paskui ištraukė ranką.

– Linda, ką tu žinai? – paklausė ji.

Linda pažvelgė į Rozamundą ir papurtė galvą.

– Nieko.

Panelė Danli taip stipriai sugriebė Lindą už rankos, kad ši net riktelėjo.

– Būk atsargi, Linda! – pasakė Rozamunda. – Būk labai atsargi!

Linda mirtinai išblyško.

– Aš *labai* saugausi... visą laiką... – ištarė ji.

– Klausyk, Linda, – ryžtingai pradėjo Rozamunda, – tai, ką aš pasakiau prieš kelias minutes, labai svarbu. Bet svarbiausia – *kuo greičiau išmesk viską iš galvos*. Liaukis apie tai galvojusi. Pamiršk, Linda, pamiršk... Ir pamirši, jeigu iš tiesų pasistengsi. Arlena mirusi, ir niekas jos nebeprikels... Pamiršk viską ir galvok tik apie ateitį. Bet svarbiausia, *laikyk liežuvį už dantų*.

Linda šiek tiek atsitraukė nuo Rozamundos.

– Jūs... kalbat taip, lyg viską žinotumėt? – ištarė ji.

– Aš *nieko nežinau*, – ryžtingai nutraukė ją Rozamunda. – Aš įsitikinusi, jog kažkoks maniakas prasibrovė į salą ir nužudė Arleną. Aš įsitikinusi, kad policija galiausiai padarys kaip tik tokią išvadą. Taip *turėjo* atsitikti! Ir *atsitiko*!

– Jeigu tėvas... – pradėjo Linda.

– Nekalbėk apie tai! – kaip mat nutraukė ją Rozamunda.

– Vieną dalyką aš turiu pasakyti, – neatlyžo Linda. – Mano mama...

– Ką tavo mama?

– Ji... ji buvo teisiama dėl nužudymo, ar ne?

– Taip.

– O paskui tėtis ją vedė, – lėtai ištarė Linda. – Vadinasi, gali atrodyti, kad tėtis nelaiko žmogžudystės... rimtu nusikaltimu... Bent jau ne visada.

– Nekalbėk apie tokius dalykus... net su manimi, – įsakmiai ištarė Rozamunda. – Policija jokių įkalčių prieš tavo tėvą neturi. Jo alibi nepriekaištingas. Jam niekas negresia.

– Negi jie manė... kad tėtis...?

– Nežinau, ką jie manė! – sušuko Rozamunda. – Bet dabar jie žino, *kad jis to padaryti negalėjo*. Supratai? *Jis to padaryti negalėjo.*

Ji kalbėjo valdingai ir pastebėjo Lindos akyse tylų pritarimą. O kai Linda trūkčiojamai atsiduso, pridūrė:

– Greit galėsim iš čia išvažiuoti. Ir tu pamirši viską... viską.

– *Niekada nepamiršiu*! – su netikėtu įniršiu riktelėjo Linda, staigiai apsigręžė ir, Rozamundos žvilgsnio lydima, nubėgo link viešbučio.

III

– Ar galiu, ponia, jus kai ko paklausti?

Kiek atsainiai pažvelgusi į Erkiulį Puaro, Kristina Redfern tarė:

– Taip.

Šis atsainumas nesutrikdė garsiojo detektyvo. Tiesa, jis pastebėjo, kokiu neramiu žvilgsniu ji seka pirmyn atgal prieš įėjimą į barą vaikštinėjantį savo vyrą. Tačiau šeimyniniai ponų Redfernų santykiai šiuo metu Erkiulio Puaro nedomino. Jam reikėjo gauti tam tikros informacijos.

– Kalba eina apie frazę... – pasakė jis. – Jūsų atsitiktinė frazė, pasakyta tą kitą dieną, kuri mane sudomino.

Vis dar neatitraukdama akių nuo savo vyro, Kristina Redfern tarė:

– Taip? Ką aš tada pasakiau?

– Kalbėdama su policijos komisaru, jūs prisiminėte, kad tą rytą, kai buvo įvykdytas nusikaltimas, jūs įėjote į panelės Lindos Maršal kambarį. Jos tuo metu nebuvo, bet ji greit grįžo. Tada pulkininkas Vestonas paklausė, kur panelė Maršal buvo išėjusi?

– O aš atsakiau, kad ji buvo nuėjusi išsimaudyti, – nekantraudama atsakė Kristina Redfern. – Ar ne taip?

– Ne, jūs atsakėte kiek kitaip. Jūs nepasakėte "buvo nuėjusi išsimaudyti". Jūsų žodžiai buvo tokie: "Ji *sakė*, kad maudėsi jūroje".

– Bet, man regis, tai vienas ir tas pat, – paprieštaravo Kristina.

– Ne visai. Atsakymo forma leidžia numanyti tam tikrą jūsų samprotavimų pobūdį. Linda Maršal įeina į kambarį. Ji su maudymosi chalatėliu, tačiau dėl kažkokios priežasties jūs ne iš karto patikite, kad ji maudėsi. Pakartosiu jūsų žodžius: "Sakė, kad maudėsi jūroje". Kas jus nustebino? Ar keistas jos elgesys? Ar ji buvo ne taip apsirengusi? Ar kažką pasakė?

Kristina Redfern liovėsi sekus akimis savo vyrą, Erkiulis Puaro ją iš tiesų sudomino, ir dabar ji žiūrėjo tik į jį.

– Jūs išties pastabus, – pradėjo jinai. – Taip... dabar prisimenu... *Aš šiek tiek nustebau*, kai Linda pasakė, kad maudėsi jūroje.

– Tiktai? Kodėl?

– Kodėl? Tuoj pabandysiu prisiminti... Taip. Tikriausiai todėl, kad ji įėjo į kambarį nešina kažkokiu ryšulėliu.

– Ryšulėliu?

– Taip.

– Ar žinote, kas jame buvo?

– Taip. Virvelė nutrūko. Jo gerai nesurišo, kaip daugumoje kaimo krautuvėlių. Ryšulėlyje buvo *žvakės,* ir jos pabiro ant grindų. Aš dar padėjau surinkti.

– Šit kaip! – pagyvėjo Erkiulis Puaro. – Žvakės!

Kristina Redfern dirstelėjo į jį.

– Jūs taip pat nustebote. Tiesa? – paklausė ji.

– Ar Linda pasakė, kam jai tos žvakės?

– Ne, – kiek pamąsčiusi, atsakė Kristina Redfern. – Rodos, nesakė. Gal norėjo naktį paskaityti knygą... gal jos elektrinis žibintuvėlis buvo sugedęs?

– Anaiptol. Lempa prie jos lovos kuo puikiausiai švietė.

– Tada nesuprantu, kam jai prireikė žvakių? – atsakė Kristina Redfern.

– Kaip Linda elgėsi, kai virvelė nutrūko, o žvakės pabiro ant grindų? – paklausė Erkiulis Puaro.

– Ji... lyg nusiminė... o gal susijaudino, – lėtai ištarė Kristina Redfern.

Erkiulis Puaro linktelėjo ir netikėtai paklausė:

– Ar pastebėjote Lindos kambaryje kalendorių?

– Kalendorių? Kokį kalendorių?

– Greičiausiai žalios spalvos... paprastą sieninį kalendorių su nuplėšiamais lapeliais.

Bandydama prisiminti, Kristina Redfern net suraukė antakius.

– Žalią?.. Gal būt skaisčiai žalią?.. Taip, kažkur tokį kalendorių mačiau, tik nepamenu, kur. Gal Lindos kambaryje, bet tiksliai negaliu pasakyti.

– Ar tikrai jį matėte?

– Taip, – atsakė ji, o kai Erkiulis Puaro vėl linktelėjo, staiga griežtai paklausė: – Kur link sukate, pone Puaro? Ką visa tai reiškia?

Erkiulis Puaro neatsakė, bet ištraukė iš kišenės oda įrištą knygelę.

– Ar esate anksčiau ją mačiusi?

– Gal... nors nesu įsitikinusi... o, taip, Linda vartė ją kaimo skaitykloje. Bet kai priėjau, greitai ją užvertė ir padėjo į vietą. Aš net pagalvojau, kas tai galėtų būti per knyga?

Nė žodžio netardamas, Erkiulis Puaro parodė knygos pavadinimą tituliniame puslapyje: *"Burtų ir juodosios magijos istorija. Pėdsakų nepaliekančių nuodų gamyba"*.

– Nieko nesuprantu! – pasakė Kristina Redfern. – Ką tai reiškia?

– Tai gali reikšti daug ką, – labai rimtai atsakė Erkiulis Puaro.

Ji smalsiai pažvelgė į garsųjį detektyvą, tačiau vietoj atsakymo išgirdo sekantį klausimą.

– Ir dar, ponia Redfern. Ar, prieš eidama žaisti tenisą, jūs išsimaudėte savo kambario vonioje?

– Išsimaudžiau vonioje? – Kristina vėl su nuostaba nužvelgė mažąjį belgą. – Ne. Aš tam nebūčiau turėjusi laiko. Ir kam man maudytis prieš žaidimą? Aš greičiausiai tą būčiau padariusi po teniso partijos.

– O į vonios kambarį buvote užėjusi?

– Taip. Nusiprausiau veidą ir rankas.

– Vandens iš vonios nenuleidinėjote?

– Ne. Aš tuo visiškai įsitikinusi.

Erkiulis Puaro dar kartą linktelėjo.

– Tiek to, nesvarbu, – sumurmėjo jis.

IV

Erkiulis Puaro sustojo prie stalo, ant kurio ponia Gardner vargo su dėlione. Ji kilstelėjo galvą ir nervingai pašoko.

– Oi! Pone Puaro! – sušuko ji. – Jūs taip tyliai priėjote, kad aš net neišgirdau. Jau grįžote iš teismo? Tiesa? Žinot, vien mintis apie tai mane taip sujaudino, kad aš tiesiog nežinojau, ko griebtis. Todėl ir ėmiausi šitos dėlionės. Jaučiau, kad dabar sėdėti paplūdimyje, taip kaip anksčiau, nebeįstengčiau. Mano vyras žino, kai nervai taip įtempti, niekas manęs geriau nenuramina negu dėlionė. Tik kur galėtų tikti šis kvadratėlis? Gal tai dalis kailinio kilimėlio? Bet kažkaip...

Erkiulis Puaro atsargiai paėmė iš jos rankų kartono kvadratėlį ir tarė:

– Štai *čia*. Tai katino gabalėlis.

– Negali būti! Katinas juodas.

– Jis visas juodas, bet pats uodegos galiukas – baltas.

– Tikrai! Koks jūs pastabus! Bet žinot, pone Puaro, mano manymu, tie, kurie sugalvoja dėliones, yra labai niekingi žmonės. Amžinai prasimano kažką, kad mus suklaidintų. – Jinai derino eilinį paveikslėlio fragmentą ir kalbėjo toliau: – Žinot, pone Puaro, pastarosiom dienom aš vis jus stebiu, nes noriu pamatyti, kaip jūs kažką suseksite. Tik nepalaikykit manęs beširde ir nepamanykit, kad į visą šitą istoriją aš žiūriu kaip į žaidimą, tarsi niekas nieko nebūtų nužudęs. Dieve mano, kiekvieną kartą, kai *aš* tai prisimenu, man pagaugai per kūną nueina. Kaip tik šį rytą aš pasakiau ponui Gardneriui, kad *noriu* iš čia išvažiuoti, o jis man atsakė, kad mes išvažiuosim sekantį rytą, kai tik pasibaigs tyrimas. Kokia laimė! Bet dabar pakalbėkim apie tyrimą. Mane be galo domina jūsų metodas... ir būčiau labai jums dėkinga, jeigu man jį *išaiškintumėt*.

– Gerbiama ponia, jis primena šią dėlionę, – atsakė Erkiulis Puaro. – Renki įvairius fragmentus lyg didžiulę spalvotą mozaiką. Ir reikia kiekvienai įmantriausios formos detalei rasti vietą, žiūrėti, kad ji derėtų su kitomis.

– Kaip įdomu! Jūs, pone Puaro, tikrai gražiai man paaiškinote.

– Kartais būna ne lengviau, negu sudėti jūsų dėlionę, – pasakė garsusis detektyvas. – Kruopščiai renki detalę po detalės, atidžiai paisai spalvų, o atsitinka taip, kad deta-

lė, turėjusi tikti kailiniam kilimėliui, ima ir pritinka juodo katino uodegai.

– Kaip nuostabiai skamba! Ar jau daug detalių surinkote, pone Puaro?

– Taip, ponia Gardner. Vos ne kiekvienas viešbučio gyventojas man davė kokią nors detalę. Taip pat ir jūs, ponia.

– Aš? – kone suspiegė ponia Gardner.

– Taip. Viena iš frazių – jūsų, ponia Gardner, frazių – man ypač padėjo. Net galėčiau pasakyti, kad ji nušvietė visą šią istoriją.

– Kaip nuostabu! Ar galėtumėt, pone Puaro, smulkiau paaiškinti?

– Gerbiama ponia! Paaiškinimą aš palieku paskutiniam skyriui.

– Gaila... – tyliai atsiduso ponia Gardner.

V

Erkiulis Puaro tyliai pasibeldė į kapitono Maršalo kambario duris. Viduje buvo girdėti rašomosios mašinėlės stuksenimas.

Iš kambario pasigirdo trumpas: “Įeikit”, ir Erkiulis Puaro žengė per slenkstį.

Kapitonas Maršalas sėdėjo nugara į duris prie tarpulangėje stovinčio stalo. Jis neatsigręžė, bet jo ir Puaro žvilgsniai susitiko priešais kabančiame veidrodyje.

– Kas yra, pone Puaro? – nekantriai ištarė Kenetas Maršalas.

– Tūkstantį kartų atsiprašau, kad įsiveržiau, – skubiai pasakė Erkiulis Puaro. – Ar jūs labai užimtas?

– Taip. Labai.

– Norėčiau užduoti tik vieną klausimą.

– Po perkūnais! Man jau bloga nuo tų klausimų. Viską pasakiau policijai. Ir neturiu jokio ūpo atsakinėti į jūsų, pone Puaro, klausimus.

– Mano klausimas labai paprastas. Jis toks, – pareiškė Erkiulis Puaro. – Ar tą rytą, kai buvo nužudyta jūsų žmona, prieš eidamas žaisti teniso, jūs išsimaudėte vonioje?

– Vonioje? Aišku, ne. Jau buvau išsimaudęs prieš valandą.

– Dėkoju, – pasakė Erkiulis Puaro. – Tai viskas.

– Bet paklausykit... – pradėjo Kenetas Maršalas ir nutilo. Mažojo belgo jau nebuvo kambaryje.

– Kvaištelėjęs tipas, – pridūrė kapitonas Maršalas.

VI

Baro tarpduryje Erkiulis Puaro susitiko poną Gardnerį, atsargiai nešantį du kokteilius. Be abejonės, jis skubėjo pas žmoną, laužančią galvą prie dėlionės. Ponas Gardneris maloniai šyptelėjo garsiajam detektyvui.

– Gal prisijungsite prie mūsų, pone Puaro?

Puaro papurtė galvą ir paklausė:

– Ką jūs manote apie teisminį nagrinėjimą, pone Gardneri?

– Man jis atrodo kažkoks neapibrėžtas. Tiesa? Ir policija kažką iki tam tikro laiko slepia.

– Galimas daiktas, – sumurmėjo Erkiulis Puaro.

Ponas Gardneris dar labiau prislopino balsą.

– Mielai išvežčiau iš čia savo žmoną. Ji labai jautri, ir, man regis, ši istorija be galo ją sudirgino.

– Ar nesutiktumėt, pone Gardneri, atsakyti į vieną klausimą, – tarė Erkiulis Puaro.

– Aišku, pone Puaro, mielai. Aš visada pasirengęs jums padėti.

– Jūs gebat perprasti žmonių charakterius. Pažįstate pasaulį ir žmones. Todėl pasakykit, kokia jūsų nuomonė apie velionę ponią Maršal?

Pono Gardnerio antakiai iš nuostabos pakilo. Jis atsargiai apsidairė.

– Matot, pone Puaro, – pašnabždom pradėjo jis, – aš girdėjau pačių įvairiausių apkalbų, ypač iš moterų lūpų.

Erkiulis Puaro supratingai linktelėjo.

– Bet jeigu klausiate mano asmeniškos nuomonės, tai ji tokia: tos moters kvailumas buvo beribis.

– Tikrai labai įdomus požiūris, – mąsliai atsakė Erkiulis Puaro.

VII

– Vadinasi, atėjo mano eilė, – tarė Rozamunda Danli.

– Atleiskit?

Rozamunda nusijuokė.

– Vakar inkvizitoriumi buvo vyriausiasis policijos komisaras. Jūs, pone Puaro, jam tik asistavot. Šiandien, manau, pats ėmėtės tyrimo. Aš jus stebėjau. Pirma buvo ponia Redfern. Paskui aš pamačiau jus prie svetainės lango, kur ponia Gardner plūkėsi su ta kvaila dėlione. O dabar atėjo mano eilė.

Erkiulis Puaro atsisėdo greta Rozamundos. Jie buvo ant Saulėtojo kyšulio. Toli apačioje, prie pat uolų, jūra buvo tamsiai žalia, o toliau nuo kranto keitė spalvą į spindintį skaistų mėlį.

– Jūs nepaprastai inteligentiška, panele Danli, – pradėjo Erkiulis Puaro. – Tokią nuomonę susidariau nuo pat pirmos atvykimo dienos. Todėl pašnekesys su jumis tikrai suteiks man malonumą.

– Jūs norite žinoti, ką aš manau apie visą šią istoriją? – tyliai paklausė Rozamunda Danli.

– Pasiklausyčiau ausis ištempęs.

– Manau, kad viskas labai paprasta, – pradėjo Rozamunda. – Šios paslapties rakto reikia ieškoti Arlenos Maršal praeityje.

– Praeityje? Ne dabartyje?

– Aš nekalbu apie labai tolimą praeitį. Ir man viskas atrodo taip: Arlena Maršal traukė vyrus, fatališkai traukė. Manau, kad jie jai greitai įkyrėdavo. Galbūt tarp jos... garbintojų... atsirado toks, kurį labai įskaudino jos atšalimas. Tik prašom suprasti mane teisingai. Gal tai nebuvo koks nors iš karto dėmesį patraukiantis žmogus. Gal koks jausmingas garbėtroška, nesugebėjęs užgniaužti nuoskaudos.

Manau, jis sekė jos pėdsakais, išrinko patogų momentą ir nužudė ją.

– Jūs manote, kad tą padarė į salą prasigavęs prašalaitis? – perklausė Erkiulis Puaro.

– Taip. Tikriausiai, tykodamas progos, jis slapstėsi grotoje.

Garsusis detektyvas papurtė galvą ir tvirtai tarė:

– Negi Arlena Maršal būtų skubėjusi į pasimatymą su jūsų pavaizduotu žmogumi? Ji tik būtų iš jo pasijuokusi ir nuėjusi.

– Ji galėjo nežinoti, kad su juo susitiks, – paprieštaravo Rozamunda. – Jis galėjo jai atsiųsti laišką, nurodęs kieno kito vardą.

– Neatmestina, – sumurmėjo Erkiulis Puaro ir tuoj pat pridūrė: – Bet vieną dalyką, panele Danli, jūs pamiršote. Žmogus, ryžęsis žmogžudystei, neis vidur skaisčios dienos per dambą ir pro viešbutį. Juk kas nors galėjo jį pamatyti.

– Galėjo pamatyti, bet galėjo ir ne, – atšovė Rozamunda. – Visiškai tikėtina, kad jis galėjo prasmukti nepastebėtas.

– Pačios *galimybės* aš tikrai neneigiu, – pritarė Puaro, – tačiau esmė yra ta, kad šis individas negalėjo *pasikliauti* tokia tikimybe.

– Bet ir jūs kai ką pamirštate, – nenusileido Rozamunda. – Orą.

– Orą?

– Taip. Diena, kai įvyko žmogžudystė, buvo nuostabi. O prieš tai? Ar pamenat? Lietus, tirštas rūkas. Bet kas

galėjo nepastebimai prasigauti į salą. Jam tereikėjo nueiti į Elfų įlanką ir praleisti naktį grotoje. Rūkas, pone Puaro, labai svarus veiksnys.

Minutę ar dvi garsusis detektyvas žvelgė į ją ir mąstė. Paskui prabilo:

– Žinot, panele Danli, jūsų žodžiuose yra daug įdomaus.

Rozamunda paraudo ir tarė:

– Tai tik mano spėlionės. Nežinau, ko jos vertos. O dabar pasakykit savo nuomonę, pone Puaro.

– Hm... – sumurmėjo Erkiulis Puaro, neatitraukdamas žvilgsnio nuo jūros. – *Eh bien*[1], panele Danli, aš mėgstu paprastumą. Visada esu linkęs manyti, kad nusikaltimą padarė tas žmogus, apie kurį galima pasakyti: "Labiausiai tikėtina, kad tai jis". Iš pradžių šis asmuo man atrodė labai aiškus.

– Prašom tęsti, – neįprastai šaltu balsu ištarė Rozamunda Danli.

– Bet matot, panele Danli, kelyje kartais iškyla kliūčių. Ima atrodyti, kad tas žmogus *jokiu būdu* negalėjo įvykdyti nusikaltimo.

– Kas tada? – nustebusi paklausė Rozamunda.

Erkiulis Puaro girdėjo patankėjusį jos kvėpavimą. Jis gūžtelėjo pečiais.

---

[1] Taigi (pranc.).

– Kas tada? – pakartojo jis. – Čia ir yra keblumas. – Valandėlę patylėjęs, jis staiga tarė: – Ar galiu jūsų paklausti?

– Savaime suprantama.

Rozamunda pasirengė atidžiai klausytis, tačiau klausimas buvo visiškai netikėtas.

– Kai tą rytą grįžote persirengti teniso kostiumu, ar maudėtės vonioje?

Rozamunda Danli įbedė akis į garsųjį detektyvą.

– Ar maudžiausi? Atleiskit, pone Puaro, ką jūs turite galvoje?

– Paprasčiausią maudymąsi. Vonioje. Porcelianinis rezervuaras, virš jo kranai, atsukate juos, pribėga vandens, išsimaudote, išlipate, o vanduo – gur gur gur – išbėga nutekamuoju vamzdžiu.

– Jūs išsikraustėte iš proto, pone Puaro?

– Ne. Aš visiškai sveiko proto.

– Tada aš atsakau: “Ne, *nesimaudžiau*”.

– Cha! – sušuko Erkiulis Puaro. – Vadinasi, niekas nesimaudė. Keista ir labai įdomu.

– Bet kodėl kažkas turėjo maudytis?

– Tikrai. Kodėl? – pritarė Erkiulis Puaro.

– Tikriausiai jūs apdovanotas Šerloko Holmso talentu, – jau kiek sudirgusi pareiškė Rozamunda Danli.

Erkiulis Puaro šyptelėjo, paskui delikačiai keliskart patraukė orą nosimi.

– Ar atleisit, panele Danli, man už akiplėšiškumą?

– Aš įsitikinusi, kad ponas Erkiulis Puaro negali būti akiplėšiškas.

– Jūs, panele Danli, išties labai maloni. Tada išdrįsiu pasakyti, kad kvepalai, kuriuos vartojate, neapsakomai subtilūs – rafinuoto stiliaus – kupini neapčiuopiamo žavesio... – Jis pamojavo ore ranka, o paskui labai dalykiškai pridūrė: – "Gabrielė Nr.8". Tiesa?

– Jūsų nuovokumas, pone Puaro, neprilygstamas. Taip. Aš visada kvėpinuosi šiais kvepalais.

– Juos vartojo ir velionė ponia Maršal. Madingi, tiesa? Ir labai brangūs?

Rozamunda Danli tik truktelėjo pečiais ir nedrąsiai šyptelėjo.

– Žmogžudystės dieną jūs, panele Danli, sėdėjote čia, savo įprastinėje vietelėje. Jus, ar bent jūsų skėtį, matė praplaukdami valtimi ponas Redfernas ir panelė Bruster. Tikriausiai tą rytą jūs nebuvote nuėjusi nei į Elfų įlanką, nei į grotą – garsiąją Elfų grotą?

Rozamunda Danli pažvelgė į garsiojo detektyvo veidą ir ramiu beaistriu balsu ištarė:

– Jūs klausiate, ar aš nužudžiau Arleną Maršal?

– Ne, aš klausiu, ar jūs tą dieną buvote Elfų grotoje?

– Aš net nežinau, kur yra toji grota. Ir ko man ten eiti?

– Panele Danli, nusikaltimo dieną grotoje buvo kažkas, vartojantis kvepalus "Gabrielė Nr.8".

– Jūs, pone Puaro, ką tik pasakėt, kad kvepalus "Gabrielė Nr.8" vartojo ir Arlena Maršal, – griežtai ištarė Rozamunda. – Tą dieną ji buvo Elfų įlankoje. Visai tikėtina, kad buvo užsukusi ir į grotą.

– Ko ji būtų ėjusi į tą grotą? Ten tamsu, ankšta ir labai nepatogu.

– Klauskit ne manęs, – nekantriai atšovė Rozamunda. – Arleną rado netoli grotos, todėl labiausiai tikėtina, kad ji ten buvo užėjusi. Jau sakiau, kad iki pusiaudienio niekur iš čia nebuvau pasitraukusi.

– Išskyrus pasivaikščiojimą iki viešbučio, kai užsukote į pono Maršalo kambarį, – priminė jai Erkiulis Puaro.

– Taip, taip. Aš pamiršau.

– Ir dar, panele Danli, jūs suklydot, kai pamanėt, kad kapitonas Maršalas jūsų nepastebėjo.

– Kenetas mane matė? – dvejodama ištarė Rozamunda. – Ar... ar jis taip pasakė?

– Taip, jis jus matė, – linktelėjo Erkiulis Ruaro. – Virš stalo kabančiame veidrodyje.

– Aa... Aišku... – sušnabždėjo Rozamunda.

Dabar Erkiulis Puaro žiūrėjo nebe į jūrą. Jis žiūrėjo į Rozamundos Danli ant kelių padėtas rankas. Tai buvo labai gražios, dailių formų rankos ilgais elegantiškais pirštais.

Skubiai dirstelėjusi į Erkiulį Puaro, Rozamunda pamatė, kur nukreiptas jo žvilgsnis.

– Kodėl taip žiūrite į mano rankas? – griežtai paklausė ji. – Gal manote... manote, kad aš...

– Ką aš manau?

– Nieko, – ištarė Rozamunda Danli.

* * *

Maždaug po valandos Erkiulis Puaro stabtelėjo takelio, vedančio į Žuvėdrų įlanką, gale. Paplūdimyje kažkas

sėdėjo: liesa figūrėlė raudonais marškinėliais ir tamsiai mėlynais šortais.

Garsusis detektyvas nusileido į paplūdimį, labai atsargiai žengdamas akmenimis, nes avėjo ankštus, elegantiškus pusbačius. Linda Maršal staiga pakėlė galvą ir, kaip Erkiuliui Puaro pasirodė, šiek tiek susigūžė. Jis labai atsargiai atsisėdo ant akmens greta jos, ir nukreiptose į save paauglės akyse išvydo nepasitikėjimą bei užspeisto žvėrelio budrumą. Su skausmingu dilgtelėjimu širdyje jis suvokė, kokia Linda jauna ir pažeidžiama.

– Kas yra? Ko jūs norit? – paklausė Linda.

Prieš užmegzdamas pašnekesį, Erkiulis Puaro ilgokai tylėjo.

– Vakar, Linda, jūs pasakėt policijos komisarui, kad buvot prisirišus prie pamotės, o ji elgėsi su jumis gerai.

– Na ir kas?

– Tik tiek, kad tai netiesa.

– Ne, tai tiesa.

– Sutinku, – pasakė Erkiulis Puaro, – kad tyčia ji blogai nesielgė. Bet nebuvot prie jos prisirišus. O ne! Manau, kad jūs Arlenos Maršal labai nemėgot. Tą visi matė.

– Gal ir nelabai mėgau, – prisipažino Linda. – Bet apie mirusius taip negalima kalbėti. Tai nedora.

Mažasis belgas atsiduso.

– Ar to jus mokė mokykloje, Linda?

– Taip... Ir mokykloje...

– Kai žmogus nužudytas, svarbiau sakyti tiesą, o ne būti padoriam.

– *Tikėjausi*, kad taip pasakysit.

– Aš taip sakau ir sakysiu. Mano užduotis – atskleisti, kas nužudė Arleną Maršal.

– O aš noriu viską pamiršti! – sudrebėjo Linda. – Visą tą siaubą.

– *Bet niekaip neišeina iš galvos, ar ne*? – švelniai tarė Erkiulis Puaro.

– Manau, kad ją nužudė kažkoks žiaurus maniakas.

– O aš manau kiek kitaip, – sušnabždėjo garsusis detektyvas.

– Jūs kalbate taip, – Linda pritrūko kvapo, – ...lyg viską *žinotumėt*?

– Gal ir žinau, – atsakė Erkiulis Puaro ir padarė pauzę. – Mielas vaikeli, jeigu jūs norit man išsipasakoti, pažadu: padarysiu viską, kad padėčiau išspręsti visus jūsų rūpesčius.

Linda staiga pašoko ir sušuko:

– Aš neturiu jokių rūpesčių! Nieko jūs man nepadėsite! Aš išvis nežinau, apie ką jūs kalbat!

Erkiulis Puaro skubiai pažvelgė į Lindą.

– Aš kalbu apie žvakes... – ištarė jis ir pamatė, kaip iš siaubo išsiplėtė Lindos akys.

– Aš jūsų nesiklausau! Aš jūsų nesiklausau! – sušuko ji.

Mikliai it jauna gazelė Linda perbėgo paplūdimį ir nudūmė vingiuotu keliuku į kalną. Erkiulis Puaro liūdnai palingavo galvą. Jo žvilgsnis buvo rimtas ir susirūpinęs.

11 SKYRIUS

Inspektorius Kolgeitas raportavo vyriausiajam policijos komisarui:

– Atradom dar vieną dalyką, pone pulkininke. Ir tai – sensacija. Kalba eina apie ponios Maršal pinigus. Mes pasimatėm su jos advokatais, kurie, tiesą sakant, sukrėsti. Aptiktas šantažo versijos įrodymas. Ar pamenate, pone pulkininke, kad senasis Erskinas paliko jai penkiasdešimt tūkstančių svarų sterlingų? Tai štai – iš šių pinigų teliko tik penkiolika tūkstančių.

Pulkininkas Vestonas švilptelėjo.

– Fiu! O kur kiti pinigai?

– Įdomi istorija, pone pulkininke. Kartkartėm ponia Maršal parduodavo kai kurias vertybes ir visada reikalaudavo, kad grynieji arba vertybiniai popieriai būtų įteikti pateikėjui. Kitais žodžiais tariant, ji atiduodavo pinigus kažkam, kas norėjo likti šešėlyje. Aiškus šantažas!

– Tikrai, – pritariamai linktelėjo pulkininkas Vestonas. – Ir šantažuotojas yra čia, viešbutyje. Greičiausiai vienas iš trijų vienišų vyriškių. Ar yra apie juos kokių nors naujienų?

– Sunku pasakyti, ar yra kas nors iš tiesų įdomaus. Majoras Beris – atsistatydinęs sausumos kariuomenės karininkas. Gyvena nedideliame bute. Gauna pensiją ir kuklius

procentus nuo vertybinių popierių. *Tačiau* per pastaruosius metus įdėjo į savo sąskaitą gan dideles sumas pinigų.

– Įdomu. Kaip jis tai aiškina?

– Sakosi laimėjęs totalizatoriuje. Jis tikrai dažnai lankosi hipodromuose ir per bukmekerius stato už žirgus.

– Tą sunku patikrinti, – linktelėjęs galvą, pasakė pulkininkas Vestonas. – Bet skamba dviprasmiškai.

– Sekantis – dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas. Jis visiškai *bona fide*[1]. Pastoriavo Šventosios Elenos parapijoje Vaitridže, Sario grafystėje. Prieš pusantrų metų atsisakė tarnystės dėl sušlubavusios sveikatos. Jo sveikata, matyt, iš tiesų bloga, nes pusantrų metų praleido ten, kur gydomi psichiniai ligoniai.

– Įdomu, – ištarė pulkininkas Vestonas.

– Taip, pone pulkininke. Bandžiau ką nors išgauti iš ligoninės vyriausiojo gydytojo, bet, žinot, kaip sunku susišnekėti su tais medikais. Nieko doro nesužinojau. Iškapsčiau tik vieną faktelį, kad mūsų švenčiausiasis tėvelis buvo labai apsėstas minčių apie velnią, ypač velnią moters pavidalu: Babilono paleistuvės, vilkinčios skaisčiai raudono purpuro apdarais.

– Hm, – tarstelėjo vyriausiasis komisaras. – Tai galėjo būti žmogžudystės motyvas.

– Be abejonės, pone pulkininke. Man regis, tokia galimybė egzistuoja. Velionė ponia Maršal tikrai galėjo

---

[1] Čia: nuoširdus ir doras (*lot.*).

įkūnyti tą raudonai vilkinčią moterį. Rudaplaukė... o dar jos elgesys, ir visa kita. Jeigu jis iš tiesų toks ekscentrikas, tai galėjo pamanyti, kad jo svarbiausia priedermė su ja susidoroti.

– Ar jam netinka šantažo versija?

– Ne, pone pulkininke. Šiuo atžvilgiu jį tikrai galime išbraukti. Pastorius Leinas turi savo pajamų, bet jos kuklios ir per šiuos metus nė kiek nepadidėjo.

– O kaip dėl jo turistinių žygių žmogžudystės diena?

– Jokių patvirtinimų rasti nepavyko. Niekas neprisimena tuščiam kelyje sutikto pastoriaus. Bažnyčios knygoje paskutinis įrašas datuotas dvidešimt antra diena. Bažnyčios tarnautojai nebuvo į ją pažvelgę dvi savaites. Pastorius Leinas galėjo ateiti išvakarėse arba net prieš dvi dienas ir parašyti dvidešimt penktos dienos datą.

Pulkininkas Vestonas patvirtino šiuos žodžius galvos linktelėjimu.

– Na, o trečias?

– Horacijus Blatas? Mano nuomone, tai įtartinas tipas. Moka didesnius pajamų mokesčius, negu gauna pajamų iš savo geležies dirbinių krautuvėlės. Slidus kaip ungurys. Bet nesunkiai pateikia įtikinamas pajamų deklaracijas. Matyt, šiek tiek spekuliuoja biržoje, kartais nevengia nelegalių sandėrių. Tačiau visada sukurpia paaiškinimą. Tiesa, per kelerius pastaruosius metus Horacijus Blatas gavo gana didelių sumų iš visai neaiškių šaltinių.

– Vadinasi, peršasi išvada, – pareiškė pulkininkas Vestonas, – kad ponas Horacijus Blatas gali būti profesionalus šantažuotojas?

– Arba šantažas, pone pulkininke, arba narkotikai. Vyriausiasis inspektorius Ridževėjus, Skotlend Jardo kovos su narkotikais skyriaus šefas, labai susidomėjo tuo, ką jam papasakojau. Pastaruoju metu rinkoje pasirodė nemažai heroino. Skyriaus darbuotojams žinomi smulkūs prekeiviai. Jie daugmaž žino, kas šį reikalą tvarko užsienyje. Bet negali aptikti, kaip heroinas patenka į Angliją.

– Jeigu ponia Maršal žuvo todėl, kad atsitiktinai arba sąmoningai įsipainiojo į narkotikų kontrabandą, – pasakė pulkininkas Vestonas, – mes turėsime perduoti šią bylą Skotlend Jardui. Narkotikai – jų sfera. Tiesa, Kolgeitai?

– Tikrai, pone pulkininke, – kiek apgailestaudamas ištarė inspektorius Kolgeitas. – Jeigu tai narkotikai, bylą tirti turi Skotlend Jardas.

– Man ši versija atrodo įtikinamiausia, – valandėlę pamąstęs, pareiškė pulkininkas Vestonas.

– Gal ir taip, – niūriai linktelėjo inspektorius Kolgeitas. – Kapitonas Maršalas tikrai su tuo nesusijęs. Tiesa, gavome apie jį informacijos, kuri, – jei ne šimtaprocentinis jo alibi, – galėtų šį tą reikšti. Jo firma vos suduria galą su galu. Tačiau ne dėl jo arba jo partnerio kaltės, o dėl pastarųjų metų krizės ir bendro prekybos bei bankininkystės sąstingio. Maršalas galėjo žmonos mirties atveju gauti penkiasdešimt tūkstančių svarų, o tai nemaža suma. – Inspektorius Kolgeitas atsiduso. – Šis vyras turėjo du idealius

žmogžudystės motyvus, bet nenuneigiami įrodymai byloja jo naudai... Gaila!

– Nenukabinkit nosies, Kolgeitai, – nusišypsojo pulkininkas Vestonas. – Mes dar galim pasižymėti. Lieka šantažo versija ir tas išprotėjęs pastorius. Nors aš asmeniškai manau, kad čia bus įsipynę narkotikai. – Patylėjęs policijos komisaras pridūrė: – O jeigu ponią Maršal pašalino narkotikų gaujos narys, mes būsim padėję Skotlend Jardui išspręsti šią problemą. Bet kuriuo atveju būsim gerai padirbėję.

– Vienintelė paguoda, – prisivertė šyptelėti inspektorius Kolgeitas. – Beje, aptikome ponios Maršal kambaryje rasto laiško autorių, pasirašiusį D.N. Jis tikrai Kinijoje. Tai tas pats vyrukas, apie kurį papasakojo panelė Bruster. Kažkoks jaunas plevėsa. Patikrinome ir kitus ponios Maršal draugus. Bet... nieko ypatingo. Štai ir visi duomenys, kuriuos pavyko surinkti, pone pulkininke.

– Vadinasi, metas daryti sprendimą. – Pulkininkas Vestonas patylėjo, paskui paklausė: – O kaip mūsų kolega belgas? Ar su juo šnekėjotės? Ar jis žino šiuos faktus?

– Tai tikrai keistas ir įkyrus žmogus. Žinot, ko manęs užvakar paprašė? Surinkti jam informaciją apie visas trejų metų žmogžudystes, kai auka buvo pasmaugta.

Pulkininkas Vestonas kaip mat pagyvėjo.

– Iš tikrųjų? Nenuostabu, kad... – jis patylėjo ir paklausė: – Kada sakėte dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas buvo paguldytas į psichiatrinę ligoninę?

– Per Velykas suėjo metai.

Pulkininkas Vestonas ilgokai mąstė.

– Pamenu... – tarė jis. – Jaunos moters kūnas buvo rastas kažkur prie Begšoto. Ji ėjo pasimatyti su vyru ir kelyje dingo. Paskui buvo ta, – kaip laikraščiai rašė, – "Vienišo lavono paslaptis". Ir abiem atvejais – puikiai pamenu – žmogžudystės įvyko Sario grafystėje.

Pulkininkas Vestonas išraiškingai pažvelgė į savo valdinį.

– Sario grafystėje? – sušuko inspektorius Kolgeitas. – Kaip kažin ką, pone pulkininke, viskas atitinka, ar ne? Aš pasidomėsiu, ar...

II

Erkiulis Puaro sėdėjo ant žolės pačioje aukščiausioje salos vietoje. Kairėje buvo aikštelė, nuo kurios geležinėmis kopėčiomis buvo galima nusileisti į Elfų įlanką. Keli didžiuliai rieduliai prie pat kopėčių sudarė puikią užuoglaudą tam, kas būtų norėjęs slapčia nusileisti į paplūdimį. Didžiulė kybanti uola dešinėje beveik dengė patį paplūdimį.

Garsusis detektyvas liūdnai palingavo galvą. Visi dėlionės kvadratėliai surinkti. Mintyse jis dar kartą apsvarstė kiekvienos detalės vietą ir prasmę.

Rytas paplūdimyje kelios dienos prieš Arlenos Maršal mirtį. Tuomet buvo išsakytos kelios nuomonės: pirma, antra, trečia, ketvirta, penkta.

Bridžo partija vakare. Prie stalelio jis pats, Patrikas Redfernas ir Rozamunda Danli. Išdalinusi kortas, Kristina

trumpam išėjo į lauką ir nugirdo pašnekesį. Kas tuo metu buvo salone? Kas buvo išėjęs?

Nusikaltimo išvakarės. Jo ir Kristinos pašnekesys ant Saulėtojo kyšulio ir scena, kurios liudininku jis tapo, grįždamas į viešbutį.

"Gabrielė Nr.8".

Žirklutės.

Pypkės nuolauža.

Pro langą išmestas buteliukas.

Žalias kalendorius.

Žvakės.

Veidrodis ir rašomoji mašinėlė.

Plaukų sruoga.

Mergaitės laikrodėlis.

Iš vonios išleidžiamas vanduo.

Kiekvienas iš šių palaidų faktų turi rasti savo vietą, kažką atitikti, nelikti nebaigtas ar nepaaiškintas. Viską reikia glaudžiai susieti.

Ir pamažu, kiekvienam faktui atrandant savo vietą, stiprėja įsitikinimas, jog saloje egzistuoja blogis.

Blogis...

Erkiulis Puaro pažvelgė į rankose laikomą mašinėle atspausdintą popieriaus lapą.

Nelė Parsons. Pasmaugta. Kūnas rastas miške netoli Čobhemo. Žmogžudys neišaiškintas.

Nelė Parsons?

Alisa Korigan.

Erkiulis Puaro atidžiai perskaitė kiekvieną Alisos Korigan mirties smulkmeną.

III

Erkiulis Puaro tebesėdėjo aukščiausioje salos vietoje ir žvelgė į jūrą, kai prie jo prisiartino inspektorius Kolgeitas.

Garsiajam detektyvui patiko inspektorius. Jis mėgo šiurkštoką jo veidą, skvarbias akis, santūrų elgesį.

Inspektorius Kolgeitas atsisėdo greta ir dirstelėjo į popieriaus lapą, kurį mažasis belgas laikė rankose.

– Ar radote ką nors įdomaus, pone?

– Atidžiai studijuoju... taaip...

Inspektorius Kolgeitas atsistojo, nuėjęs žvilgtelėjo anapus riedulių, o grįžęs pasakė:

– Atsarga gėdos nedaro. Nenorėčiau, kad mus kas nors nugirstų.

– Visiškai su jumis sutinku, – pagyrė jį mažasis belgas.

– Turiu prisipažinti, pone Puaro, kad ir mane sudomino šie atvejai, – pasakė inspektorius Kolgeitas, – nors jei ne jūsų pasiūlymas, tikriausiai niekada nebūčiau apie tai pagalvojęs. Viena žmogžudystė mane ypač sudomino.

– Alisos Korigan?

– Taip, – jis patylėjo. – Aš net pasišnekėjau apie tą bylą su Sario grafystės policija. Norėjau sužinoti kuo daugiau smulkmenų.

– Na ir kaip, mielas inspektoriau? Įdomu, labai įdomu.

– Aš ir maniau, kad jums bus įdomu. Alisa Korigan buvo rasta pasmaugta Cezario giraitėje Blekridžo viržyne, maždaug už dešimties mylių nuo tos vietos, kur žuvo Nelė Parsons. Abi šios vietos yra maždaug dvylikos mylių spinduliu nuo Vatridžo, kur pastoriavo dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas.

– Papasakokite kuo smulkiau apie Alisos Korigan mirtį, – paprašė Erkiulis Puaro.

– Iš pradžių Sario grafystės policija jos nesiejo su Nelės Parsons mirtimi. Policija įtarė aukos vyrą ir bandė jį apkaltinti. Tiesą sakant, nežinau, kodėl. Gal dėl to, kad jis buvo, anot laikraštininkų, "paslaptingas vienišius". Beveik nieko nebuvo žinoma: nei kas jis, nei iš kur atvyko. Jis vedė Alisą Korigan prieš jos šeimos valią. Ji turėjo šiek tiek pinigų, o savo gyvybės draudimą užrašė jo vardu. To pakako sukelti įtarimą, kuris, mano nuomone, buvo pagrįstas. Jūs pritariat, pone?

Erkiulis Puaro tik linktelėjo galvą.

– Tačiau paskui paaiškėjo, kad vyras visai nekaltas, – pasakojo toliau inspektorius. – Kūną atsitiktinai aptiko turistė. Tvirta jauna moteris su šortais – Lankašyro mokyklos fizinio lavinimo mokytoja. Tai buvo tikrai nešališka ir patikima liudytoja. Jį įsiminė laiką, kada aptiko kūną – penkiolika po keturių – ir papasakojo, kad, jos manymu, žmogžudystė buvo įvykusi neseniai, vos prieš dešimt minučių. Tai sutapo su policijos gydytojo, apžiūrėjusio nužudytąją be penkiolikos šešios, medicinine išvada. Nieko nelaukdama, mokytoja nužygiavo į policijos skyrių Begšote ir pranešė apie žmogžudystę. Vėliau paaiškėjo, kad nuo

trečios iki dešimt po keturių Edvardas Koriganas važiavo iš Londono traukiniu, kur tą dieną buvo išvykęs verslo reikalais. Traukinio kupė su juo buvo keturi žmonės, du vėliau kartu įsėdo į vietinį autobusą. Edvardas Koriganas išlipo prie "Pain Ridžo" kavinės, kur buvo susitaręs susitikti su žmona. Buvo dvidešimt penkios po keturių. Jis užsakė du puodelius arbatos, bet paprašė atnešti, kai ateis žmona. Paskui išėjo iš kavinės, ketindamas jos palaukti prie durų. Nesulaukęs iki penkių, pradėjo jaudintis. Kodėl taip ilgai jos nėra? Gal išsinarino koją? Jie buvo sutarę, kad Alisa ateis per viržyną iš kaimelio, kuriame atostogavo, prie "Pain Ridžo" kavinės, o tada važiuos autobusu namo. Cezario giraitė yra prie pat kavinės, todėl buvo pamanyta, kad moteris atėjo ankstėliau ir atsisėdo pasigrožėti vaizdu. Matyt, tuo metu pro šalį ėjo koks valkata ar iškrypėlis ir netikėtai ją užklupo. Kai paaiškėjo, kad vyras nekaltas, policija, aišku, ėmė sieti šią žmogžudystę su Nelės Parsons atveju. Nelė Parsons buvo priekvailė tarnaitė, kurios kūnas buvo rastas miško jaunuolyne. Buvo nutarta, kad abu nusikaltimus padarė tas pats žmogus, tačiau kolegoms iš Sario taip ir nepavyko jo rasti. Net pėdsakų neaptiko. Žmogžudys dingo kaip į vandenį.

Baigęs pasakoti, inspektorius Kolgeitas patylėjo, bet netrukus vėl lėtai prabilo:

– Ir štai – trečia moteris pasmaugta, o vyras, kurio vardo nežinome, turi būti čia.

Inspektorius Kolgeitas nutilo ir viltingai įbedė mažas įžvalgias akis į garsųjį detektyvą.

Erkiulio Puaro lūpos sukrutėjo. Inspektorius Kolgeitas įtempė klausą ir pasilenkė į priekį.

– ... nelengva atskirti, kurios detalės priklauso kailiniam kilimėliui, o kurios katės uodegai... – išgirdo jis šnabždesį.

– *Atleiskit,* pone? – apstulbęs ištarė inspektorius Kolgeitas.

– Tai jūs man atleiskit, – skubiai pasakė Erkiulis Puaro. – Aš mąsčiau balsu.

– O ką reiškia tas kailinis kilimėlis ir katė?

– Nieko, visiškai nieko, – garsusis detektyvas patylėjo. – Sakykit, inspektoriau Kolgeitai, ką jūs darytumėt, jeigu įtartumėt ką nors nepaliaujamai meluojant ir neturėtumėt jokių įrodymų?

Inspektorius Kolgeitas susimąstė.

– Sunku pasakyti, – prisipažino jis. – Bet, mano manymu, tas, kas dažnai meluoja, galų gale suklumpa.

– Taip, tikra tiesa, – pritarė garsusis detektyvas. – Matot, aš tik spėju, kad kai kurie teiginiai melagingi. Tik *manau,* kad jie melas, bet *neturiu galimybės* tuo įsitikinti. Ką gi... būtų galima atlikti bandymą... bandymą su vienu nežymiu ir tarsi nereikšmingu melu. Jeigu pavyks įrodyti, kad tai melas, tada ir visa kita gali būti netiesa.

Inspektorius Kolgeitas susidomėjęs pažvelgė į mažąjį belgą.

– Jūsų mintys, pone Puaro, keliauja ypatingais keliais. Bet, sakyčiau, kad pabaigoje visada sugeba atskleisti tiesą. Ar galėčiau pasiteirauti, kodėl sumanėte pasidomėti

anksčiau įvykusiomis žmogžudystėmis, kai auka buvo pasmaugta?

– Matot, kalboje yra toks žodis – *sklandus*. O šis nusikaltimas man pasirodė įvykdytas labai sklandžiai. Todėl ir pamaniau, kad tai ne debiutas.

– Suprantu, – atsakė inspektorius Kolgeitas.

– Tariau sau: išnagrinėk senesnius panašaus pobūdžio nusikaltimus ir, jeigu jie bus panašūs į šį, – *eh bien* turėsime labai vertingų nuorodų.

– Ar taikote panašius metodus, norėdami nustatyti auką, pone Puaro?

– Ne ne, – gyvai paprieštaravo garsusis detektyvas. – Aš turiu galvoje visai ką kitą. Pavyzdžiui, Nelės Parsons mirtis man nieko nesako. Bet Alisos Korigan mirtis... Inspektoriau Kolgeitai, ar atkreipėt dėmesį į vieną stulbinamą abiejų nusikaltimų panašumą?

Valandėlę inspektorius Kolgeitas tylėjo, bandydamas įveikti sunkią užduotį.

– Ne, pone Puaro, – pagaliau atsakė jis, – turiu prisipažinti, kad nepastebėjau. – Nebent, kad abiem atvejais vyro alibi buvo nenuneigiamas.

– Vadinasi, vis dėlto *pastebėjote* tai? – tyliai paklausė Erkiulis Puaro.

IV

– O, Puaro! Džiaugiuosi jus matydamas. Užeikit. Jūs man dabar labai reikalingas.

Taip kviečiamas, Erkiulis Puaro įėjo į vidų.

Policijos komisaras išsitraukė cigarečių pakelį, užsirūkė ir pūsčiodamas dūmus, prabilo:

– Na, aš daugmaž nutariau, ką daryti. Bet, prieš galutinai apsispręsdamas, norėčiau išgirsti ir jūsų, pone Puaro, nuomonę.

– Klausau, mano drauge, – atsakė Erkiulis Puaro.

– Aš nutariau paskambinti į Skotlend Jardą, – pradėjo pulkininkas Vestonas, – ir bylą perduoti jiems. Nors ir yra pagrindo įtarti vieną ar du žmones, vis dėlto manau, kad šios istorijos šaknys slypi narkotikų kontrabandoje. Aš įsitikinęs, kad Elfų įlankoje vykdavo iš anksto numatyti susitikimai.

– Sutinku su jumis, – linktelėjo Erkiulis Puaro.

– Gerai. Ir mes beveik žinom, kad kontrabanda verčiasi Horacijus Blatas.

– Tai akivaizdu, – vėl pritarė Erkiulis Puaro.

– Matau, pone Puaro, kad mūsų mintys juda ta pačia krytimi. Horacijus Blatas pastoviai išplaukdavo jachta. Porą kartų buvo kai ką pasikvietęs, bet dažniausiai plaukdavo vienas. Tiesa, raudonos burės labai patraukia visų dėmesį, bet mes aptikome kruopščiai paslėptas baltas bures. Manau, kad sutartą dieną jis išplaukdavo į jūrą ir sutartoje vietoje susitikdavo su kita valtimi, – burine ar motorine, – iš kurios paimdavo krovinį. Paskui patogiu metu išlipdavo Elfų įlankoje...

– Taip taip, – šypsodamasis nutraukė jį Erkiulis Puaro. – Išlipdavo pusę antros. Tai britų priešpiečių metas, kai visi sėdi prie stalo valgomajame. Ši sala privati. Vadinasi, čia niekas neatplaukia rengti piknikų. Viešbučio gy-

ventojai kartais sumano papiknikauti Elfų įlankoje, bet tik po pietų, kai ten šviečia saulė. O jeigu įsigeidžia anksčiau surengti pikniką, keliauja kur nors už daugelio mylių.

– Sutinku, – pasakė policijos komisaras. – Todėl Blatas išlipdavo į krantą per priešpiečius, palikdavo krovinį grotoje ant uolos atbrailos, o kažkas kitas tam tikru metu jį iš ten pasiimdavo.

– Jei pamenate, – pratęsė jo mintį mažasis belgas, – žmogžudystės dieną kažkokia pora atėjo į viešbutį kaip tik prieš priešpiečius. Tai galėjo būti kontrabandos perėmimas. Pora vasaros sezono svečių iš vieno ar kito viešbučio viržynuose arba Sent Lu ateina į Kontrabandininkų salą. "Linksmojo Rodžerio " viešbutyje jie užsisako priešpiečius, o paskui išeina pasivaikščioti. Ir nėra nieko lengviau, kaip nusileisti į paplūdimį, paimti sumuštinių dėžutę, įdėti ją į ponios maudymosi krepšelį ir, kiek pavėlavus, – na, sakykim, be dešimt antrą, – grįžti į viešbutį priešpiečių... O visi tuo metu jau susirinkę valgomajame!

– Tikrai, – pritarė pulkininkas Vestonas, – skamba labai įtikinamai. Be to, reikia nepamiršti, kad narkotikų prekeiviai su priemonėm nesiskaito. Jeigu kas nors iš netyčių su jais susidurs ir supras, kas čia dedasi, jie be jokių dvejonių pašalins tą žmogų. Manau, pone Puaro, kad taip galima paaiškinti smurtinę Arlenos Maršal mirtį. Kaip tik tą rytą Horacijus Blatas galėjo eiti į grotą, norėdamas palikti ten prekę, kurios pasiimti vėliau būtų atėję jo bendrininkai. Atplaukusi į paplūdimį, Arlena pamatė jį, einantį į grotą su dėžute. Ji pasiteiravo, ką jis čia veikia. Blatas ją pasmaugė ir skubiai išplaukė jachta.

– Vadinasi, jūs neabejojat, kad žudikas – Horacijus Blatas?

– Šis paaiškinimas labiausiai atitinka tiesą. Žinoma, galėjo būti ir kitaip. Arlena seniai kažką pastebėjo ir užsiminė apie tai pašnekesyje su Blatu. Paskui kažkas iš gaujos paskyrė jai fiktyvų pasimatymą ir atliko savo juodą darbą. Taigi pasielgsime teisingai, perdavę šią bylą į Skotlend Jardo rankas. Jie turi žymiai daugiau galimybių susekti Blatą ir jo gaują.

Erkiulis Puaro susimąstęs tylėjo ir linkčiojo galvą.

– Tai kaip? – paklausė pulkininkas Vestonas. – Ar mes pasielgtume teisingai?

– Galbūt, – netvirtai atsakė mažasis belgas.

– Po šimts, Puaro! Atrodo, jūs turit kitokią versiją?

– Jeigu ir turiu kitą versiją, – atsiduses ištarė garsusis detektyvas, – vis tiek abejoju, ar sugebėsiu ją įrodyti.

– Taip, – tarė pulkininkas Vestonas, – aš žinau, kad judu su Kolgeitu kažką spėliojat. Tos spėlionės fantastiškos, bet pripažįstu, kad jose yra racionalaus grūdo. Bet net jeigu būtumėt teisus, ir tada geriau, kad to imtųsi Skotlend Jardas. Mes jiems pateiksime faktus, o jie galės dirbti kartu su Sario grafystės policija. Nuojauta man sako, kad šis reikalas ne mums. Jis ne vietinio pobūdžio.

Pulkininkas Vestonas nutilo ir klausiamai pažvelgė į garsųjį detektyvą.

– Ką apie tai manote, pone Puaro? Kaip, jūsų nuomone, derėtų pasielgti?

– Aš asmeniškai norėčiau... – pradėjo Erkiulis Puaro ir vėl nugrimzdo savo mintyse.

– Ko?

– Surengti pikniką, – atsakė mažasis belgas.

Pulkininkas įbedė į jį nustebusį žvilgsnį.

12 SKYRIUS

– Pikniką, pone Puaro?

Emilė Bruster pažvelgė į detektyvą taip, tarsi jis būtų praradęs protą.

– Skamba tiesiog įžeidžiamai, ar ne? – maloniai ištarė Erkiulis Puaro. – Bet, man regis, tai pats nuostabiausias sumanymas. Mums reikia grįžti į normalų gyvenimą, pasinerti į kasdienybę, į tai, kas įprasta. Aš labai norėčiau pamatyti Dartmurą. Pranašaujami labai geri orai. Tokia išvyka, kaip čia geriau išsireiškus, visus mus atgaivins. Todėl, miela panele Bruster, labai prašyčiau man padėti įtikinti kitus.

Visai netikėtai sumanymas susilaukė didžiulio pasisekimo. Iš pradžių visi padvejojo, bet galų gale pripažino, kad mintis tikrai nebloga.

Aišku, niekas neketino kviesti kapitono Maršalo, kuris ir pats pareiškė tą dieną turįs nuvažiuoti į Plimutą. Entuziastingai prie draugijos prisijungė ponas Blatas, slapčia ketindamas tapti jos siela. Be jo, į pikniką nutarė vykti Emilė Bruster, Redfernai, dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas, Gardneriai, net atidėję savo išvykimą vienai dienai, Rozamunda Danli ir Linda.

Kalbėdamas su panele Danli, Erkiulis Puaro buvo nepaprastai iškalbus ir labai pabrėžinėjo šio pasivaikščioji-

mo naudą Lindai. Ji atitrūksianti nuo savo minčių. Rozamunda su tuo nesiginčijo ir tarė:

– Sutinku. Tokio amžiaus mergaitei tai sunkus sukrėtimas. Ji pasidarė labai nervinga.

– Nieko keisto, panele Danli, – pasakė Erkiulis Puaro. – Bet jos amžiuje viskas greit ir pasimiršta. Įkalbėkite Lindą. Aš žinau, kad jūs galit tai padaryti.

Majoras Beris kategoriškai atsisakė. Pareiškė nemėgstąs piknikų.

– Reikia tempti daug krepšių, – pridūrė jis. – Ir taikstytis su visokiais nepatogumais. Man žymiai patogiau valgyti prie stalo.

Dešimtą ryto draugija susirinko prie trijų užsakytų automobilių. Įsilinksminęs ponas Blatas garsiai šūkavo ir vaizdavo kelionių gidą.

– Štai čia, ponios ir ponai, – štai čia kelias į Dartmurą. Ten viržynai ir mėlynės, devonšyriška grietinėlė ir katorginininkai! Pasiimkit savo žmonas, ponai, arba pasiimkit visa kita. Visi sveiki atvykę! Nuostabūs peizažai garantuoti. Užimkit vietas! Užimkit vietas!

Paskutinę akimirką atėjo labai susirūpinusi Rozamunda Danli.

– Linda nevažiuoja. Pasakė, kad jai įsiskaudėjo galvą.

– Išvyka jai tikrai padės! – sušuko Erkiulis Puaro. – Įkalbėkit ją, panele Danli.

– Nepavyks, – tvirtai atsakė Rozamunda. – Ji kategoriškai atsisako. Aš daviau jai aspirino, ir ji nuėjo gulti.

Kiek padvejojusi, ji pridūrė:

– Turbūt ir aš liksiu.

– Niekas jums to neleis, brangi panele, niekas jums to neleis! – sušuko ponas Blatas ir juokaudamas paėmė ją už parankės. – Mados karalienė turi suteikti spindesio mūsų iškilmėms. Jokių atsisakinėjimų! Jus, panele, areštuota! Cha cha cha! Teismo nuosprendis – išvyka į Dartmurą.

Jis energingai nusivedė ją prie automobilio. Rozamunda piktai pažvelgė į Erkiulį Puaro.

– Aš pasiliksiu su Linda, – pasakė Kristina Redfern. – Tas piknikas manęs nevilioja.

– Važiuokim, Kristina, – paprašė žmoną Patrikas.

– Ne ne! – pridūrė Erkiulis Puaro. – Jūs, ponia, būtinai turit vykti su mumis. Kai skauda galvą, geriau pabūti vienai. Na, jau laikas! Važiuojam!

Trys automobiliai pajudėjo iš vietos. Pirmiausia buvo apžiūrėta Elfų grota Šipstore. Visiems buvo labai smagu ieškoti paslėpto įėjimo, o tie, kurie galų gale jį rado, buvo apdovanoti atviruku su grotos vaizdu.

Kelionė per milžiniškus akmenis buvo pavojinga, todėl Erkiulis Puaro nerizikavo ir, pasilikęs prie automobilių, atlaidžiai stebėjo, kaip lengvai Kristina Redfern liuoksi nuo akmens ant akmens, o jos vyras neatsilieka nuo jos. Į grotos paieškas leidosi ir Rozamunda Danli su Emile Bruster, nors pastaroji slystelėjo ir lengvai pasitempė kulkšnį. Dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas buvo nenuilstamas, ir jo aukšta, liesa figūra nardyte nardė tarp riedulių. Ponas Blatas pasitenkino trumpa žygio atkarpa, o toliau šūksniais nukreipinėjo keliauninkus į tikslą ir fotografavo juos.

Ponai Gardneriai ir Erkiulis Puaro ramiai sėdėjo nuošalyje. Lygiai ir monotoniškai čiurleno ponios Gardner monologas, retkarčiais pertraukiamas paslaugių vyro žodžių: "Taip, brangioji".

– ... aš visada jaučiau, pone Puaro, ir mano vyras, aišku, man pritaria, kad fotografavimas dirgina žmogų. Nebent esi fotografuojamas tarp draugų. O tas ponas Blatas yra visiškai nejautrus. Tiesiai prieina prie tavęs, šnekina, fotografuoja. Tai, kaip neseniai sakiau savo vyrui, rodo prastą jo išsiauklėjimą. Ar ne taip aš tau ką tik sakiau, Oudeli?

– Taip, brangioji.

– Kad ir toji grupinė nuotrauka, kurią jis padarė paplūdimyje. Argi neprivalėjo pirmiausiai paprašyti leidimo? Mes visi sėdėjom, o panelė Bruster kaip tik sumanė atsistoti ir, aišku, ji fotografijoje išėjo labai kvaila poza.

– Tikrai kvaila poza, – šyptelėjęs pritarė ponas Gardneris.

– Ir tas ponas Blatas dalina šias nuotraukas visiems, kas pakliuvo, nieko neatsiklausdamas. Pastebėjau, kad ir jūs, pone Puaro, gavote tokią nuotrauką. Tiesa?

– Taip, – pritariamai linktelėjo garsusis detektyvas. – Aš labai vertinu šią grupinę nuotrauką.

– Atkreipkit dėmesį, – kalbėjo toliau ponia Gardner, – kaip jis šiandien elgiasi! Rėkauja, visur vulgariai kišasi. Mane tiesiog šiurpas ima. Reikėjo, pone Puaro, palikti jį viešbutyje.

Erkiulis Puaro tik skėstelėjo rankomis.

– Deja, ponia, tai būtų neapsakomai sunku.

– Visiškai su jumis sutinku. Tas tipas visur lenda nekviestas. Jis visai neturi takto.

Iš tuo metu pasigirdusių šūksnių buvo galima spręsti, kad įėjimas į Elfų grotą rastas. Netrukus visa kompanija, Erkiuliui Puaro vadovaujant, vėl leidosi į kelią link vietos, kur būtų galima palikti automobilius ir takeliu per viržynus išeiti į nuostabią aikštelę prie upeliuko.

Siaurutis medinis lieptelis buvo permestas virš sraunaus upelio. Erkiulis Puaro ir ponas Gardneris sunkiai įkalbėjo ponią Gardner įveikti šią kliūtį, už kurios vėrėsi žavi viržiais apaugusi aikštelė, be jokių dygių ar spygliuotų augalų. Atlikusi žygdarbį, ponia Gardner tuoj pat atsisėdo ir ėmė pasakoti apie savo išgyvenimus šios perkėlos metu. Staiga pasigirdo negarsus šūktelėjimas. Visi jau buvo lengvai įveikę lieptelį, tik panelė Bruster stovėjo pusiaukelėje užsimerkusi ir lengvai svyruodama, kol į pagalbą atskubėję Erkiulis Puaro ir Patrikas Redfernas ją išgelbėjo.

– Dėkoju dėkoju. Atleiskit, – kartojo kiek pyktelėjusi pati ant savęs ir susigėdusi Emilė Bruster. – Man visada sukasi galva, kai einu virš sraunaus vandens. Kvaila, kaip kvaila!

Užkandžiai buvo išdėlioti ir prasidėjo piknikas. Visi išvykos dalyviai širdies gilumoje stebėjosi, kad šis aplinkos pakeitimas buvo toks smagus. Visi kuriam laikui ištrūko iš netikrumo ir baimės atmosferos. Čia, prie čiurlenančio vandens, ore sklandant švelniam durpių dirvos dvelksmui, tarp šiltų paparčių ir viržių spalvų, nemalonus žmogžudysčių, policijos apklausų, miglotų įtarimų pasaulis kažkur išnyko, ištirpo, tarsi niekada nebūtų egzistavęs. Net po-

nas Blatas pamiršo kompanijos sielos vaidmenį. Papriešpiečiavęs jis užsnūdo nuošalėje, o iš tolo atsklindantis jo knarkimas liudijo apie palaimingą užmarštį.

Pradėję krautis į krepšius daiktus, patenkinti pikniko dalyviai ėmė dėkoti Erkiuliui Puaro už tokį puikų sumanymą.

Saulė jau leidosi, kai vingiuotais takeliais jie grįžo į Lederkomb Bėjų ir nuo aukščiausios kalvos išvydo Kontrabandininkų salą su baltutėliu viešbučio pastatu. Vaizdas buvo kupinas nesudrumsčiamos rimties ir žavesio.

Nekalbi kaip niekada ponia Gardner atsiduso ir tarė:

– Iš visos širdies dėkoju jums, pone Puaro. Dabar esu visai nurimusi. Buvo tiesiog nuostabu.

II

Majoras Beris išėjo pasveikinti parvykusių.

– Sveiki! – šūktelėjo jis. – Ar piknikas pavyko?

– Tikrai pavyko, – atsakė ponia Gardner. – Viržynai buvo neapsakomai gražūs. Tokie angliški ir senoviški. Oras puikus, teikiantis stiprybės. Tikrai turėtumėt gėdytis, kad aptingote ir pratūnojote viešbutyje.

– Aš jau per senas, – sukikeno majoras Beris, – kad sėdėčiau pelkėj ant kupsto ir kramtyčiau sumuštinį.

Iš viešbučio išbėgo uždususi kambarinė. Ji kiek padvejojo, o tada greitai priėjo prie Kristinos Redfern. Erkiulis Puaro atpažino, kad tai Gledė Narakot. Ji skubiai ištarė trūkčiojančiu balsu:

– Atleiskit, ponia, bet aš jaudinuosi dėl jaunosios panelės... dėl panelės Maršal. Aš tik ką nunešiau jai į kambarį arbatos ir negalėjau pažadinti. Ji... taip keistai atrodo...

Kristina bejėgiškai apsidairė. Erkiulis Puaro kaipmat atsidūrė šalia. Paėmęs ją už parankės, jis tyliai ištarė:

– Eime greičiau.

Jie užkopė laiptais ir nuskubėjo koridoriumi į Lindos kambarį. Pakako vieno žvilgsnio suvokti, jog nutiko kažkas negero. Lindos veido spalva buvo labai keista, o kvėpavimas vos juntamas. Erkiulis Puaro užčiuopė pulsą ir tuo pat metu ant naktinio stalelio pastebėjo į lempą atremtą voką. Laiškas buvo adresuotas jam.

Į kambarį skubiai įėjo kapitonas Maršalas.

– Kas atsitiko? Kas atsitiko Lindai? – paklausė jis.

Išsigandusi Kristina Redfern sukūkčiojo. Erkiulis Puaro pasitraukė nuo lovos.

– Kvieskit gydytoją! – šūktelėjo jis kapitonui Maršalui. – Ir kuo greičiau! Tačiau bijau... labai bijau... kad gali būti per vėlu.

Jis atplėšė voką ir perbėgo akimis kelias eilutes, parašytas mokinišku Lindos braižu:

"Manau, kad taip bus geriausia. Paprašykit tėvo, kad pasistengtų man atleisti. Aš nužudžiau Arleną. Maniau, kad būsiu patenkinta, bet taip nėra. Dėl visko labai gailiuosi."

III

Visi susirinko viešbučio hole – Maršalas, Redfernai, Rozamunda Danli, Erkiulis Puaro. Sėdėjo tylėdami ir laukė. Atsidarė durys, ir įšėjo gydytojas Nizdenas.

– Padarėm viską, ką galėjom, – trumpai pranešė jis. – Gal mergaitė ir išsikapstys, bet vilties maža. – Jis nutilo.

Kapitono Maršalo veidas tarsi sustingo ir mėlynos akys tarsi suledėjo.

– Iš kur ji tai gavo? – paklausė jis.

Gydytojas Nizdenas pravėrė duris ir mostelėjo. Įėjo užsiverkusi kambarinė.

– Prašom dar kartą papasakoti, ką matėt, – paprašė gydytojas.

– Niekada nebūčiau pamaniusi... – šniurkščiodama pradėjo kambarinė. – Niekada nebūčiau pamaniusi, kad atsitiks kas nors bloga. Nors jaunoji panelė keistai elgėsi... – Nekantrus gydytojo gestas tarsi pažadino ją. – Ji buvo svetimam kambaryje. Jūsų, ponia Redfern, kambaryje. Nuo lentynėlės, virš praustuvės, ji paėmė buteliuką. Ji krūptelėjo man įėjus, ir aš nustebau, kad ji ima kažką svetimame kambaryje, bet pamaniau, kad jūs jai leidot. Ji tik pasakė: “Radau, ko man reikia” ir išėjo.

– Ten buvo mano migdomieji, – vos girdimai sušnabždėjo Kristina.

– Kaip ji apie juos sužinojo? – šiurkštokai paklausė gydytojas Nizdenas.

– Aš buvau davusi jai vieną tabletę po to įvykio. Ji pasiskundė, kad negali užmigti. Dar prisimenu, kad paklausė, ar vienos užteks. Aš atsakiau, kad tikrai, nes tai

stiprūs vaistai. Dar perspėjau, kad niekada negertų daugiau kaip dviejų tablečių vienu kartu.

– Taip, – palingavo galvą gydytojas. – Ji veikė apgalvotai. Išgėrė iš karto šešias.

– O Dieve! – sušuko Kristina Redfern. – Tai aš kalta. Reikėjo laikyti jas užrakinus.

– Tikrai būtų buvę geriau, ponia Redfern, – pritarė gydytojas.

– Ji miršta, – desperatiškai ištarė Kristina. – Ir dėl mano kaltės!

– Niekas jūsų nekaltina, – ištarė Kenetas Maršalas. – Linda žinojo, ką daro. Ir gal... tai geriausia išeitis...

Jis dar kartą pažvelgė į rankoje laikomą suglamžytą lapelį, kurį jam buvo tyliai padavęs Erkiulis Puaro.

– Netikiu! – sušuko Rozamunda Danli. – Netikiu, kad Linda ją nužudė! Tai neįmanoma! Viskas rodo priešingai!

– Taip, – karštai pritarė jai Kristina Redfern. – Linda *negalėjo* to padaryti. Tikriausiai ji visa tai įsivaizdavo dėl nervinio išsekimo.

Durys atsidarė ir įėjo pulkininkas Vestonas.

– Ką visa tai reiškia? – paklausė jis.

Gydytojas Nizdenas padavė jam laišką, kurį paėmė iš Maršalo rankos. Policijos komisaras perbėgo jį akimis ir apstulbęs sušuko:

– Negali būti! Tai nesąmonė! Kliedesiai! – Ir, kreipdamasis į Puaro, pridūrė: – Tai visiškai neįmanoma! Ar ne taip, pone Puaro?

Pirmą kartą Erkiulis Puaro krustelėjo ir lėtai liūdnu balsu ištarė:

– Deja, tai gali būti įmanoma.

– Bet aš buvau su ja, pone Puaro, – paprieštaravo Kristina Redfern. – Iki pat be penkiolikos dvylikos. Aš pasakiau tai policijai.

– Taip, jūsų parodymai patvirtina Lindos Maršal alibi, – pasakė Erkiulis Puaro. – Tačiau kuo jie remiasi? *Pačios Lindos Maršal laikrodėliu.* Jūs *ne iš savų šaltinių* žinojote, kad kai jūs išsiskyrėte, buvo be penkiolikos dvylikta. Jūs tik žinot, kad taip pasakė Linda. Jūs net paminėjot, kad jums atrodė, jog laikas bėga labai greitai.

Kristina Redfern krūptelėjo ir apstulbusi pažvelgė į mažąjį belgą.

– Ir dar paprašyčiau jūsų, ponia Redfern, patikslinti, ar iš paplūdimio į viešbutį ėjote lėtai ar greitai?

– Aš... manau, kad lėtokai.

– Gal įsidėmėjote kokių smulkmenų taip lėtai eidama?

– Vargu... Matyt, buvau apie kažką užsigalvojusi.

– Atleiskit, kad klausiu, – nesiliovė Erkiulis Puaro, – bet gal pasakytumėt, apie ką eidama galvojote?

Kristina Redfern smarkiai išraudo.

– Jeigu... jeigu būtinai turiu pasakyti, tai galvojau apie išvažiavimą. Nutariau išvykti, nepranešusi vyrui. Aš... aš jaučiausi tada... labai nelaiminga.

– Kristina! – sušuko jos vyras. – Aš žinau... žinau...

– Kaip tik taip ir buvo, – tvirtai nutraukė jos mintį Erkiulis Puaro. – Jūs ėjot svarstydama ypatingos svarbos žingsnius. Buvot viskam kurčia ir akla, jei galima taip išsireikšti. Jūs ėjot labai lėtai ir net kartais stabtelėdavot, itin keblių minčių apnikta.

– Jūs labai tiksliai atspėjot, – pritariamai linktelėjo Kristina Redfern. – Tiksliai taip ir buvo. Priėjusi viešbutį, aš tarsi nubudau iš sapno ir nubėgau į kambarį, manydama, kad gal vėluoju, bet, pamačiusi hole laikrodį, supratau, kad turiu dar pakankamai laiko.

– Tiksliai taip, – pakartojo Erkiulis Puaro.

Paskui garsusis detektyvas kreipėsi į kapitoną Maršalą.

– Dabar privalau, kapitone Maršalai, papasakoti jums apie kai kuriuos keistus daiktus, kuriuos žmogžudystės dieną radau jūsų dukters kambaryje. Židinyje buvo luitas ištirpusio vaško, žiupsnelis apdegusių plaukų, gabalas kartono, popieriaus skiautė ir paprastas moteriškas segtukas. Kartonas ir popierius manęs visai nenustebino, bet kiti trys dalykai patraukė mano dėmesį, ypač, kai lentynoje radau iš vietinės skaityklos pasiskolintą tomelį apie magiją ir burtus, užkištą už kitų knygų. Knygelė lengvai atsivertė tame puslapyje, kur aprašomi įvairūs būdai, kaip iššaukti mirtį su vaškinės figūrėlės, vaizduojančios būsimą auką, pagalba. Tokią figūrėlę reikėjo lėtai kaitinti ant ugnies, kol ji ištirpdavo, arba perdurti numanomos širdies vietoje segtuku. Šie veiksmai turėjo garantuoti aukos mirtį. Vėliau aš sužinojau iš ponios Redfern, kad Linda Maršal tą rytą nuėjo į Lederkomb Bėjų, nusipirko žvakių ir labai sutriko, kai

jos pirkinys išaiškėjo. Nėra abejonių, kaip toliau viskas klostėsi. Iš žvakių vaško Linda nulipdė figūrėlę. Gal kad magiška galia būtų stipresnė, prilipdė viršugalvyje kuokštelį rudų Arlenos plaukų, perdūrė širdį segtuku ir galiausiai ištirpdė ją, sukūrusi lauželį iš kartono gabaliukų.

Tai buvo nebrandus, vaikiškas, prietaringas žingsnis, – kalbėjo toliau Erkiulis Puaro. – Bet jis atskleidė vieną dalyką – troškimą nužudyti. Ar galėjo būti kas nors konkretesnio, o ne vien šis troškimas? Ar galėjo Linda Maršal *iš tiesų* nužudyti pamotę? Iš pradžių atrodė, kad jos alibi geležinis, tačiau laiką Linda nurodė *pati*. Ji ramiai galėjo pasakyti, kad laikrodis rodo be penkiolikos dvylika, nors iš tiesų buvo pusė dvylikos. Visai įmanoma, kad kai ponia Redfern išėjo iš paplūdimio, Linda nusekė jai iš paskos, nubėgo prie kopėčių, nusileido jomis, susitiko pamotę, pasmaugė ją ir grįžo tuo pačiu keliu, kol dar neatplaukė valtis su panele Bruster ir ponu Redfernu. Grįžusi į Žuvėdrų įlanką, ji išsimaudė ir neskubėdama nuėjo į viešbutį.

Bet yra dar du būtini dalykai. Linda privalėjo žinoti, kad Arlena Maršal bus Elfų įlankoje ir kad jai pakaks jėgų pasmaugti auką.

Pirma užduotis nebuvo sunki: Linda galėjo parašyti pamotei laiškelį kieno nors kito vardu. Ir antroji užduotis neatrodo neįmanoma: Lindos rankos buvo labai stiprios. Ir stambios kaip vyro. Be to, ji tokio amžiaus, kai psichinė būklė labai nestabili. Panašų proto sutrikimą dažnai lydi nepaprastas fizinių jėgų antplūdis. Ir dar viena detalė: Lindos Maršal motina buvo kaltinama ir teisiama dėl kėsinimosi nužudyti.

Kenetas Maršalas pakėlė iki šiol nuleistą galvą ir karštai paprieštaravo:

– Ją pripažino nekalta.

– Pripažino nekalta, – sutiko Erkiulis Puaro.

– Ir patikėkit, pone Puaro, Ruta, mano žmona, tikrai buvo nekalta. Tuo aš neabejoju. Per metus artimo bendro gyvenimo jai nebūtų pavykę manęs suklaidinti. Ji buvo tragiškai susiklosčiusių aplinkybių auka. – Kapitonas Maršalas patylėjo, o paskui pridūrė: – Ir aš netikiu, kad Linda galėjo pasmaugti Arleną. Tai juokinga! Tai absurdiška!

– Vadinasi, jūs manote, kad laiškas suklastotas? – paklausė Erkiulis Puaro.

Maršalas ištiesė ranką, o kai pulkininkas Vestonas padavė jam laišką, atidžiai jį perskaitė.

– Ne, – nenoriai ištarė jis. – Mano manymu, šį laišką parašė Linda.

– Jeigu rašė Linda, tada yra du paaiškinimai, – pasakė Erkiulis Puaro. – Arba ji rašė, būdama sveiko proto ir žinodama, kad atliko nusikaltimą, arba... arba, sakyčiau... *rašė, sąmoningai norėdama pridengti kažką*, kuris galėjo būti įtariamas žmogžudyste.

– Jūs, pone Puaro, turite galvoje mane? – paklausė Kenetas Maršalas.

– Juk tai visai tikėtina, ar ne?

– Ne, – valandėlę pamąstęs tyliai atsakė kapitonas Maršalas. – Manau, kad ši prielaida neteisinga. Iš pradžių Lindai galėjo atrodyti, kad ant manęs krinta įtarimas. Bet vėliau ji sužinojo, kad situacija pasikeitė. Juk policija išsiaiškino mano alibi ir nukreipė paieškas kita kryptimi.

– O jeigu tai būtų buvęs ne įtarimas? Jeigu Linda būtų tikrai *žinojusi*, kad jūs kaltas? – paklausė Erkiulis Puaro.

Kenetas Maršalas nustebęs pažvelgė į garsųjį detektyvą ir nusijuokė.

– Bet tai nesąmonė.

– Aš taip nesakyčiau, – paprieštaravo mažasis belgas. – Yra kelios Arlenos Maršal mirties versijos. Viena, kad ji buvo šantažuojama, kad tą lemtingą dieną išplaukė pasimatyti su šantažuotoju ir buvo nužudyta. Pagal kitą versiją Elfų įlanka ir grota naudojosi narkotikų prekeiviai, o ponia Maršal atsitiktinai apie tai sužinojo. Trečia versija – ją nužudė religinis maniakas. Yra dar ir ketvirta galimybė... Po žmonos mirties jūs paveldite didelius pinigus. Tiesa, kapitone Maršalai?

– Juk jau sakiau, kad...

– Taip taip!.. Sutinku, kad *veikdamas vienas*, jūs nebūtumėt galėjęs nužudyti savo žmonos. Bet tarkim, kad kažkas jums padėjo.

– Ką, po velnių, norit pasakyti?

Pagaliau ramusis kapitonas Maršalas prarado šaltakraujiškumą. Jis net kilstelėjo nuo kėdės. Balsas suskambo grėsmingai, o akyse plykstelėjo pyktis.

– Aš noriu pasakyti, kad žmogžudystę įvykdė ne vienas žmogus. Nusikaltime turėjo dalyvauti mažiausiai du žmonės. Aišku, jūs negalėjote vienu metu rašyti mašinėle ir nueiti į Elfų įlanką, tačiau visiškai pakako laiko brūkštelėti laiškų juodraščius, o *kažkas kitas* galėjo juos atspaus-

dinti jūsų kambaryje, kol buvote išvykęs nusikaltėlišku tikslu.

Erkiulis Puaro pažvelgė į Rozamundą Danli.

– Panelė Danli patvirtino, kad ji grįžo į viešbutį iš Saulėtojo kyšulio dešimt po vienuolikos ir matė jus, kapitone Maršalai, rašantį laiškus savo kambaryje. Tuo pat metu ponas Gardneris nuėjo į viešbutį atnešti siūlų kamuoliuko savo žmonai, tačiau jis nesutiko panelės Danli ir jos nepamatė. Tai reikšminga detalė. Iš jos galima spręsti, kad panelė Danli arba visą laiką buvo Saulėtajame kyšulyje, arba grįžo žymiai anksčiau ir uoliai darbavosi kapitono Maršalo kambaryje prie rašomosios mašinėlės. Ir štai dar kas. Jūs, kapitone, tvirtinate, kad penkiolika po vienuolikos, kai panelė Danli užsuko į jūsų kambarį, *jūs pamatėte ją veidrodyje*. Tačiau tą dieną mašinėlė stovėjo ant rašomojo stalo kambario kampe, o veidrodis kabėjo tarpulangėje. Vadinasi, jūs sąmoningai pamelavote, o paskui, norėdami sukurti tiesos iliuziją, pernešėte stalą po veidrodžiu. Tačiau jau buvo vėlu! Aš jau žinojau, kad ir jūs, ir panelė Danli melavot.

– Jūs velniškai įžvalgus! – žemu išraiškingu balsu ištarė Rozamunda Danli.

– Bet ne toks velniškas, ir ne toks įžvalgus, kaip žmogus, nužudęs Arleną Maršal, – šiek tiek garsiau nei paprastai ištarė Erkiulis Puaro. – O dabar grįžkim mintimis į praeitį. Su kuo, pamaniau aš, – su kuo, pamanėm mes visi, – ketino susitikti tą rytą Arlena Maršal? Visų išvada buvo ta pati – su *Patriku Redfernu*. Ji ketino susitikti ne su šantažuotoju. Apie tai bylojo jos veidas. Ne, ji ketino susitikti su mylimuoju – bent jau *ji* skubėjo į šį pasimatymą.

Taip, aš visiškai neabejojau, kad Arlena Maršal ketina susitikti su Patriku Redfernu. Tačiau, vos jai išplaukus, paplūdimyje pasirodė Patrikas Redfernas ir demonstratyviai ėmė jos ieškoti. Tai kas atsitiko?

– Kažkoks niekšas pasinaudojo mano vardu, – sunkiai tramdydamas pyktį, paaiškino Patrikas Redfernas.

– Jūs buvot labai aiškiai, gal net pernelyg aiškiai susinerimęs, kad Arlena Maršal nepasirodo, – aiškino toliau Erkiulis Puaro. – Ir štai, pone Redfernai, pagal *mano* teoriją Arlena Maršal nuplaukė į Elfų įlanką susitikti su *jumis*, ten *sutiko* jus ir *jūs ją nužudėte pagal iš anksto parengtą planą*.

Patrikas Redfernas pažvelgė į jį nustebęs.

– Jums visai protas suskydo? – geraširdiškai, su vos juntamu airišku akcentu ištarė jis. – Juk aš buvau paplūdimyje tol, kol išplaukiau valtimi su panele Bruster, o paskui mes kartu radome nužudytą Arleną.

– Jūs nužudėt Arleną vėliau, kai panelė Bruster išplaukė valtimi kviesti policijos, – pasakė Erkiulis Puaro. – Kai jūs išlipote į paplūdimį, Arlena Maršal buvo gyva. Ji slapstėsi grotoje ir laukė, kol paplūdimys liks tuščias.

– O kūnas! Juk ne tik aš, bet ir panelė Bruster matė kūną.

– Visiškai teisingai – kūną, bet *ne lavoną*. *Gyvą* kūną jums padėjusios moters, kuri nusidažė bronzos spalva rankas ir kojas, o veidą paslėpė po žalia skrybėlaite. Kristina – jūsų žmona, bet gal ne žmona, o tik bendrininkė, padėjo jums atlikti šį nusikaltimą, taip kaip tada, kai padėjo "surasti" Alisos Korigan kūną, mažiausiai dvidešimt minu-

čių anksčiau, negu ji buvo nužudyta. O ją nužudė jos vyras, Edvardas Koriganas, kitaip sakant jūs, pone Redfernai!

– Atsargiai, Patrikai! – valdingai ir ramiai ištarė Kristina. – Neprarask savitvardos!

– Be jokios abejonės, jus sudomins žinia, kad jus ir Kristiną lengvai atpažino Sario grafystės policija paplūdimyje darytoje grupinėje nuotraukoje. Jūs iš karto buvot identifikuoti kaip Edvardas Koriganas ir Kristina Derevil, jauna moteris, anąsyk atradusi lavoną.

Patrikas Redfernas pašoko. Gražus jo veidas buvo neatpažįstamas – kupinas įtūžio, pritvinkęs kraujo. Dabar tai buvo žmogžudžio veidas, tigro žmogaus pavidalu veidas.

– Šnipe! Prakeiktas purvinas kirmine! – suriaumojo jis.

Springdamas keiksmais, jis liuoktelėjo į priekį ir grobuoniškais, lenktais nagais sugniaužė mažojo belgo gerklę.

13 SKYRIUS

Giliai susimąstęs, Erkiulis Puaro dėstė savo mintis:

– Viskas prasidėjo tą rytą, kai mes sėdėjome paplūdimyje ir šnekėjomės apie saulėkaitoje lyg mėsa ant prekystalio gulinčius kūnus,. Jau tada aš pagalvojau, kaip menkai tie kūnai skiriasi vienas nuo kito. Žinoma, atidžiau įsižiūrėjus, jie skiriasi, bet ne iš pirmo žvilgsnio. Kiekviena neblogai sudėta moteris panaši į kitą. Dvi rudos kojos, dvi rudos rankos, lopinėlis maudymosi kostiumo – kūnas, gulintis prieš saulę. Kai moteris vaikšto, kalba, juokiasi, pasuka galvą, mosteli ranka... Taip, tai visai kas kita! Iš karto matosi jos savybės, jos individualumas. O atliekant saulės ritualą, visa tai dingsta.

Tą dieną mes šnekėjome apie blogį – *blogį po saule*, kaip išsireiškė dvasiškasis tėvas Stivenas Leinas. Ponas Leinas – nepaprastai jautri asmenybė. Blogis jį jaudina, jis jaučia blogio buvimą, tačiau, kad ir būdamas labai jautrus instrumentas, jis tiksliai nežino, kur glūdi blogis. Jam blogis įsikūnijo Arlenoje Maršal, ir beveik visi jam pritarė.

Man gi atrodė, kad blogis tvyro kažkur netoli, bet susikoncentravęs ne Arlenoje Maršal. Taip, ji buvo su juo susijusi, tačiau kitaip. Ir pirmą, ir paskutinį kartą, ir visą laiką man ji atrodė kaip amžina, iš anksto pasmerkta *auka*. Ji buvo graži, efektinga, vyrai į ją atsigręždavo. Ji buvo iš

tų moterų, kurios griauna gyvenimus ir luošina sielas. Ir vis dėlto aš mačiau ją kitaip. Ne ji lemtingai traukė vyrus, o vyrai lemtingai traukė ją. Ji buvo moteris, kurią vyrai lengvai užkariauja ir dar lengviau meta. Vėliau viskas, ką apie ją sužinojau, patvirtindavo mano požiūrį. Pirmiausia išgirdau kad vyras, dėl kurio skyrybų ji buvo kaltinama, atsisakė ją vesti. Kaip tik tada pasirodė kapitonas Maršalas, amžinasis riteris, ir paprašė jos rankos. Kukliam, iš prigimties uždaram žmogui bet koks viešas purvinų baltinių skalbimas atrodo baisiausia kankynė. Kaip tik dėl to Kenetas Maršalas pajuto meilę ir užuojautą savo pirmai žmonai, kuri buvo melagingai apkaltinta ir teisiama už žmogžudystę. Jis ją vedė ir pamatė, kad neapsiriko, spręsdamas apie šios moters charakterį. Po jos mirties kita graži moteris, tikriausiai panaši į ją, – nes rudi Lindos plaukai greičiausiai paveldėti iš motinos, – viešai sukompromituojama. Vėl Maršalas pasirodo kaip gelbėtojas, bet šį kartą jo jausmai lieka be atsako. Arlena kvaila, neverta jo užuojautos ir paramos, lengvabūdiška. Vis dėlto man atrodo, kad kapitonas Maršalas matė ją tokią, kokia ji iš tiesų buvo, ir užjautė ją, seniai nustojęs mylėti ir sunkiai pakęsdamas jos bendriją. Jam ji buvo kaip vaikas, nesugebėjęs atversti sekančio gyvenimo knygos puslapio.

Mano manymu, Arlena Maršal buvo savotiškai pamišusi dėl vyrų ir tapdavo lengvu grobiu sąžinės graužimo nepatiriantiems lengvabūdžiams. Patrikas Redfernas, gražios išvaizdos, pasitikintis, neabejotinai traukiantis moteris, man iš karto pasirodė esąs kaip tik toks vyras. Avantiūristas, vienaip ar kitaip pelnęsis iš moterų meilės. Stebėda-

mas įvykius iš savo vietos paplūdimyje, aš padariau išvadą, kad Arlena yra Patriko auka, o ne atvirkščiai.

Arlena Maršal buvo neseniai paėmusi iš savo sąskaitos didžiulę sumą pinigų, kuriuos jai buvo palikęs senyvas gerbėjas, kuriam ji dar nebuvo spėjusi įgrįsti. Ji priklausė tai moterų kategorijai, kurią vyrai pastoviai apvaginėja. Panelė Bruster paminėjo jauną vyrą, kuris "neteko turto" dėl Arlenos, tačiau laiške, kuris buvo rastas Arlenos kambaryje, jis pareiškia norą, – kuris nieko nekainuoja, – apipilti ją brangakmeniais, o iš tiesų dėkoja jai už čekį, padėjusį jam išsisukti nuo teismo. Akivaizdus jauno palaidūno, melžusio iš jos pinigus, pavyzdys. Neabejoju, jog kartkartėm Patrikas Redfernas išviliodavo iš Arlenos nemenkas sumas pinigų įvairioms "investicijoms". Tikriausiai suviliodavo ją pasakojimais apie puikias perspektyvas, žadėdamas didelius turtus jiems abiem. Vienišos, neturinčios apsaugos moterys lengvai tampa tokių vyrų aukomis. Jie nenubausti pasprunka su grobiu. Sukčiaus reikalai gali susiklostyti ne visai maloniai, jeigu greta yra vyras, brolis arba tėvas. Jeigu kapitonas Maršalas būtų sužinojęs, kas atsitiko su žmonos turtu, jis būtų užkūręs Patrikui Redfernui gerą pirtį.

Šita perspektyva Redferno negąsdino, kadangi jis ramiausiai ketino tinkamu metu atsikratyti Arlena, kaip jau buvo atsikratęs, tai yra nužudęs vieną moterį, kurią prieš tai vedė, pasivadinęs Edvardu Koriganu, ir kurią privertė apsidrausti gyvybę didele pinigų suma.

Vykdant šį planą jam padėjo ir jį palaikė jauna moteris. Ji dėjosi jo žmona, ir prie jos Patrikas Redfernas iš-

ties buvo prisirišęs. Ji visiškai skyrėsi nuo aukos: buvo šalta, rami, susitvardanti, be galo jam atsidavusi ir neprilygstama aktorė. Nuo pat atvykimo Kristina Redfern vaidino "vargšės, mažytės žmonelės" vaidmenį. Apsimetinėjo trapia, bejėge, labiau dvasinga, o ne sportiška. Prisiminkime, kaip kruopščiai – detalė po detalės – ji kūrė šį įvaizdį. Ji jautri saulei, – todėl jos oda balta. Jai galva sukasi nuo aukščio, ir kaip mat pateikiama istorija apie tai, kaip ji nenulipo vidiniais Milano katedros laiptais. Visą laiką pabrėžiamas trapumas ir subtilumas sukūrė "mažos moterytės" įspūdį, ir taip ją apibūdindavo visi. O iš tiesų ji buvo tokia pat aukšta, kaip Arlena Maršal, tik smulkių plaštakų ir pėdų. Ji minėjo buvusi mokytoja, ir tai kėlė asociacijas su knyginėmis žiniomis, o ne fiziniu miklumu ir ištverme. Ji iš tiesų kadaise dirbo mokykloje, bet buvo *fizinio lavinimo mokytoja* ir labai stipri jauna moteris, galinti užsiropšti į kalną kaip katė ir bėgioti kaip sprinterė.

Nusikaltimas buvo tobulai apgalvotas, o laikas gerai apskaičiuotas. Kaip jau minėjau anksčiau, tai buvo nepaprastai sklandžiai įvykdytas nusikaltimas, o laiko apskaičiavimas atliktas tiesiog genialiai.

Iš pradžių buvo suvaidintos parengtinės scenos. Pavyduliaujančios žmonos ir jos vyro dialogas buvo atliktas ant Saulėtojo kyšulio, kai aš sėdėjau gretimoje įduboje, o Redfernai apie tai puikiai žinojo. Kitą sceną Kristina suvaidino su manim. Mane tada apėmė neaiškus jausmas, kad jau esu visa tai skaitęs kažkokioje knygoje. Visa istorija man pasirodė *netikra*. Aš neklydau: ji ir *nebuvo tikra*.

Atėjo nusikaltimo diena. Oras buvo nuostabus, ir tai turėjo didelės svarbos. Labai anksti Redfernas išsmuko pro duris, vedančias iš koridoriaus į terasą. Jis nebijojo, kad kas nors pastebės, jog durys atrakintos iš vidaus, nes kiekvienas galėjo išsirengti į ankstyvas maudynes. Po maudymosi chalatu jis paslėpė žalią skrybėlaitę, tikslią kopiją tos, kurią dažniausiai nešiojo Arlena. Jis perėjo salą, nusileido kopėčiomis ir paslėpė ją sutartoje vietoje tarp uolų. Tai pirma dalis.

Iš vakaro Patrikas Redfernas paskyrė Arlenai pasimatymą. Arlena šiek tiek baiminosi vyro, todėl norėjo, kad pasimatymas būtų slaptas. Jie sutarė susitikti Elfų įlankoje, kadangi iki pusiaudienio niekas nesilankydavo tame paplūdimyje. Patrikas turėjo nežymiai dingti ir prisijungti prie jos. Išgirdusi ką nors lipant kopėčiomis arba pamačiusi atplaukiant valtį, Arlena turėjo pasislėpti Elfų grotoje, – kurios paslaptį Patrikas jai atskleidė, – ir palaukti, kol pakrantė ištuštės. Tai antra dalis.

Tuo metu, manydama, kad Linda maudosi jūroje, į jos kambarį įėjo Kristina. Ji norėjo persukti Lindos laikrodžio rodykles dvidešimt minučių į priekį. Žinoma, buvo šiek tiek rizikos, kad mergaitė pastebės laiko skirtumą, tačiau tai didelės reikšmės neturėjo. Kristinai alibi turėjo užtikrinti jos mažos plaštakos, kuriomis fiziškai nebūtų įmanoma atlikti šio nusikaltimo. Vis dėlto papildomas alibi buvo pageidautinas. Lindos kambaryje Kristina pastebėjo knygą apie juodąją magiją ir burtus, atverstą tam tikroje vietoje. Ji perskaitė pakankamai ir iš karto suvokė, ką Linda yra sumaniusi, kai ši grįžo su žvakių ryšulėliu. Tai buvo

postūmis naujai mikliai kombinacijai. Iš pradžių nusikaltėlių pora ketino nukreipti įtarimą į kapitoną Maršalą: štai kodėl pypkės nuolauža rasta buvo Elfų įlankoje, prie pat kopėčių.

Lindai grįžus, Kristina lengvai ją įkalbėjo eiti kartu į Žuvėdrų įlanką. Pakui ji grįžo į savo kambarį ir išsitepė bronzinės spalvos įdegimą imituojančiu skysčiu iš buteliuko, laikomo rakinamame lagaminėlyje. Tada švystelėjo tuščią buteliuką pro langą ir vos nepataikė į besimaudančią Emilę Bruster. Taip sėkmingai pasibaigia trečia dalis.

Tada Kristina apsivelka baltą maudymosi kostiumą, o ant viršaus – vasarinę pižamą ilgomis plačiomis rankovėmis, kad nesimatytų ką tik bronzinėmis tapusių rankų ir kojų. Penkiolika po dešimtos Arlena Maršal išskuba į pasimatymą. Po poros minučių į paplūdimį iščina Patrikas Redfernas. Jis labai susijaudinęs, nustebęs, sudirgęs, ir visiems tai demonstruoja. Tuo metu Kristina lengvai įvykdo savo užduotį. Ji laiko paslėpusi savo laikrodį po rankove ir dvidešimt penkios po vienuolikos pasiteirauja laiko. Pažvelgusi į laikrodį, Linda atsako, kad jau be penkiolikos dvylika. Paskui ji eina prie vandens, o Kristina susideda piešimo reikmenis. Vos tik mergaitė nusigręžia, Kristina persuka jos – prieš maudymąsi nusiimto – laikrodžio rodykles. Tada kaip žaibas lekia uolų takeliu, įveikia salos viršukalnę ir dumia prie kopėčių. Ten labai greitai nusivelka pižamą, kartu su piešimo reikmenimis paslepia už akmens ir, kaip tikra sportininkė, lengvai nusileidžia kopėčiomis.

Arlena tuo metu paplūdimyje laukia ir stebisi, kodėl taip ilgai nėra Patriko. Staiga ji kažką pamato arba išgirsta leidžiantis kopėčiomis. Ji geriau įsižiūri ir išvysta labiausiai nepageidaujamą būtybę: žmoną! Ji nuskuba pakrante ir pasislepia Elfų grotoje.

Kristina pasiima iš slaptavietės žalią skrybėlaitę, užkiša rudas dirbtines garbanas ir atsigula ant smėlio, kaklą ir veidą pridengusi skrybėlaite ir garbanomis. Laikas apskaičiuotas puikiai. Po kelių minučių valtis su Patriku Redfernu ir Emile Bruster apiplaukia kyšulį. Reikia nepamiršti, kad *Patrikas* pasilenkė apžiūrėti kūno, *Patrikas* buvo sukrėstas, palaužtas, įstumtas į neviltį, išvydęs nužudytą savo mylimąją! Liudytojas buvo labai apgalvotai parinktas. Patrikas žinojo, kad panelei Bruster svaigsta galva, ir ji nė nebandys lipti kopėčiomis. Policijos kviesti plauks valtimi. Jis puikiai suvokė, kad bus visiškai natūralu, kad prie "kūno" liks jis, kadangi "netoliese dar gali slapstytis žudikas". Kas toliau? Panelė Bruster plaukia valtimi kviesti policijos. Vos valtis dingsta už uolėto kyšulio, Kristina pašoka, sukarpo atsineštomis žirklutėmis žalią kartoninę skrybėlaitę, paslepia likučius už maudymosi kostiumėlio, žaibiškai užlipa kopėčiomis, apsivelka vasarinę pižamą ir parbėga į viešbutį. Jai dar pakanka laiko skubiai išsimaudyti, kad nusiplautų bronzinį įdegimą ir, apsivilkus teniso kostiumėlį, išeiti į kortą. Beje, ji padaro dar vieną dalyką. Lindos kambario židinyje ji sudegina sukarpytą žalią skrybėlaitę ir dirbtinius plaukus, ten pat užmeta kalendoriaus lapelį, kad atrodytų, jog buvo deginamas *kalendorius*, o ne *skrybėlai-*

tė. Jos įtarimas pasitvirtino, Linda užsiiminėjo magija. Apie tai bylojo vaško gabalas ir segtukas.

Visa tai sutvarkiusi, Kristina pagaliau skuba į teniso kortą. Nors ateina paskutinė, niekas nepastebi nei sutrikimo, nei susijaudinimo.

O tuo metu Patrikas eina link grotos. Arlena nieko nematė ir mažai ką girdėjo... Atplaukė valtis. Paskui pasigirdo balsai, bet ji buvo rami ir saugiai pasislėpusi. Pagaliau ją šaukia Patrikas: "Nieko nebėra, brangioji!"Arlena išeina iš grotos, o jo pirštai sugniaužia jos gerklę. Taip baigia gyvenimą vargšė kvailutė Arlena Maršal... gražioji Arlena.

Garsusis detektyvas nutilo.

Valandėlę tvyrojo tyla. Niekas nesujudėjo. Pirmoji, kiek virpančiu balsu, prabilo Rozamunda Danli:

– Jūs pasakojot labai vaizdingai. Bet tai tik viena istorijos pusė. Mes dar nesužinojom, kaip *jūs,* pone Puaro, prisikasėt iki tiesos.

– Kaip jau kartą esu jums sakęs, – ėmė pasakoti toliau Erkiulis Puaro, – esu pratęs samprotauti kuo paprasčiau. Iš pat pradžių man atrodė, kad nužudė Arleną Maršal žmogus, *labiausiai panašus į tą*, kuris galėjo nužudyti. O tokia asmenybė kaip tik ir buvo Patrikas Redfernas. Jis priklausė tai vyrų rūšiai, kuri išnaudoja Arlenos tipo moteris. Jis priklausė žudikams, vyrams, kurie ne tik išvilioja moters pinigus, bet dar ir perrėžia jai gerklę. Su kuo ketino Arlena Maršal susitikti tą rytą? Jos veido išraiška, šypsena, elgesys, žodžiai, kuriais į mane kreipėsi, – viskas liudijo,

kad tai *Patrikas Redfernas.* Todėl visai natūralu, kad Patrikas Redfernas ir tapo jos žudiku.

Tačiau iš karto, – kaip jau minėjau, – atsirado daugybė neatitikimų. Patrikas Redfernas negalėjo nužudyti Arlenos Maršal, nes iš pradžių buvo paplūdimyje, o paskui, iki pat atrandant kūną, valtyje su panele Bruster. Todėl mes ėmėm ieškoti kito sprendimo. Jų buvo ne vienas. Arleną galėjo nužudyti jos vyras, talkininkaujant panelei Danli. Abu melavo, ir tai buvo įtartina. Ji galėjo žūti, jei aptiko slaptus kontrabandininkų narkotikais pėdsakus. Ją galėjo nužudyti religinis maniakas ir net jos podukra. Paskutiniuoju metu ši versija ėmė atrodyti pati įtikinamiausia. Linda labai keistai elgėsi per policijos apklausą. Pašnekesy su ja man paaiškėjo, kad ją slegia kaltės jausmas.

– Ar jūs, pone Puaro, manot, kad Lindai galėjo pasirodyti, jog ji nužudė Arleną Maršal? – nepatikliai paklausė Rozamunda Danli.

– Taip, – linktelėjo Erkiulis Puaro. – Nepamirškit, kad ji dar vaikas. Paskaitinėjo knygelę apie magiją ir patikėjo tais kliedesiais. Ji nekentė Arlenos. Ji rūpestingai lipdė iš vaško figūrėlę, būrė virš jos, persmeigė širdį, ištirpdė ugnyje, – *ir tą pačią dieną Arlena mirė*! Vyresni ir protingesni už Lindą žmonės aistringai tikėjo tokių burtų galia. Todėl ir Linda patikėjo, kad piktų kerų pagalba nužudė savo pamotę.

– Vargšė mergaitė! – sušuko Rozamunda Danli. – O aš pamaniau... aš įsivaizdavau visai ką kitą... kad ji žino, kažką, kas... – nejaukiai pasijutusi, Rozamunda nutilo.

– Aš žinau, ką jūs pamanėt, – tarė Erkiulis Puaro. – Tiesą sakant, jūsų elgesys dar labiau įbaugino Lindą. Ji nusprendė, kad jos veiksmai – Arlenos Maršal mirties priežastis, o jūs apie tai žinote. Kristina Redfern irgi atliko savo juodą darbą. Ji parodė mergaitei migdomąsias tabletes, įteigdama mintį apie greitą ir neskausmingą kaltės išpirkimą. Jūs suprantat? Kapitonui Maršalui įrodžius savo alibi, būtinai reikėjo pakišti naują įtariamąjį. Nei Kristina Redfern, nei jos vyras nežinojo apie narkotikų kontrabandininkus. Todėl nutarė padaryti Lindą atpirkimo ožiu.

– Kaip velniškai žiauru! – sušuko Rozamunda Danli.

– Tikrai, – pritarė Erkiulis Puaro. – Šaltakraujė ir žiauri moteris. Aš pakliuvau į labai keblią padėtį. Ar Linda pasitenkino naiviais vaikiškais burtais, ar neapykanta ją pastūmėjo toliau, iki tikro nusikaltimo? Bandžiau įtikinti ją pasitikėti manimi ir išsipasakoti, bet nepavyko. Aš išgyvenau nemažai dvejonių. Policijos komisaras buvo labiau linkęs laikytis narkotikų versijos. Aš jos negalėjau priimti. Dar kartą atidžiai apmąsčiau visus faktus. Suprantat, atskirus, nesusijusius faktus tarsi dėlionėje reikėjo sudėti taip, kad susiklostytų sudėtingas, bet harmoningas vaizdelis. Elfų įlankoje rastos žirklutės, pro langą išmestas buteliukas, maudymasis vonioje, dėl kurio niekas nenorėjo prisipažinti. Tai iš pirmo žvilgsnio smulkūs faktai. Tačiau kodėl niekas nenorėjo prisipažinti? Sekė išvada, kad jie tikrai *reikšmingi*. Prie bendro paveikslo nederėjo nei pavydus vyras, nei Linda, nei narkotikų prekeivių gauja. Ir vis dėlto jie privalėjo turėti *prasmę*. Tada aš grįžau prie pirmosios

versijos – kad žudikas yra Patrikas Redfernas. Ar buvo rasta kokių nors įrodymų? Taip. Iš Arlenos Maršal banko sąskaitos dingo gana didelė pinigų suma. Kas gavo tuos pinigus? Nesunku suprasti, kad Patrikas Redfernas. Arlena Maršal priklausė toms moterims, kurios lengvai tapdavo gražaus jauno vyro, o ne šantažuotojo aukomis. Ji nebuvo labai atvira, bet saugoti paslapčių nemokėjo. Istorija su šantažistu man niekada neskambėjo įtikinamai. Tiesa, buvo nugirstas jų pašnekesys... Taip! Bet kas jį nugirdo? *Patriko Redferno žmona*. Tai buvo jos liudijimas, kurio nepatvirtino joks kitas parodymas. Kam buvo sugalvota ši pasaka? Atsakymas blykstelėjo it žaibas. Kad būtų paaiškinta, kodėl Arlenos Maršal sąskaitoje trūksta pinigų!

Kristina ir Patrikas Redfernai. Ši pora veikė kartu. Kristinai stigo fizinių jėgų ką nors pasmaugti. Taip pat psichinės savitvardos. Ne! Nusikaltimą turėjo atlikti Patrikas Redfernas... Bet tai neįmanoma! Patrikas turi alibi kiekvienai minutei tol, kol buvo rastas kūnas. Kūnas! Šis žodis pažadino mano galvoje kažkokias asociacijas. Paplūdimyje gulintys kūnai... Visi kūnai *panašūs*... Patrikas Redfernas ir Emilė Bruster nuplaukė į Elfų įlanką ir pamatė ten gulintį kūną. Kūną... bet gal tai buvo ne Arlenos, o kieno kito kūnas? Juk veidą slėpė žalia skrybėlaitė?

Tačiau *lavonas* buvo tik vienas – Arlenos. Bet ar prieš tai negalėjo ten gulėti *gyvas kūnas*? Kūnas to, kas tik apsimetė negyvu? Gal tai buvo pati Arlena, kurią Patrikas įkalbėjo iškrėsti pokštą? Ne... Tai būtų per daug rizikinga. Vadinasi, vis dėlto buvo kūnas? Kokia moteris galėjo padėti Patrikui Redfernui? Aišku, žmona. Tačiau Kristina tra-

pi, jos labai balta oda. Bet... įdegį galima pasidaryti išsitrynus skysčiu iš buteliuko... buteliuko...Štai ir dar vienas dėlionės fragmentas. Pro langą išmestas buteliukas. O po to, aišku, vonia prieš tenisą, kad būtų nuplautas išdavikiškas įdegimas... O žirklutės? Ir čia yra atsakymas. Juk reikėjo sukarpyti kiniškos skrybėlaitės dublikatą ir po to skubiai atsikratyti. Bet žirklutės? Jos liko paplūdimyje. Tik jas vienas skubėdami pamiršo žudikai.

O kur visą tą laiką buvo Arlena? Į tai atsakyti visai nesunku. Arba Rozamunda Danli, arba Arlena Maršal buvo tą dieną Elfų grotoje, nes ten aiškiai jautėsi aromatas kvepalų, kuriais kvėpinosi abi šios moterys. Visiškai tvirtai buvo galima pasakyti, kad Rozamundos Danli čia nebuvo. Vadinasi, ten slapstėsi Arlena, laukdama, kol ištuštės paplūdimys.

Kai Emilė Bruster nuplaukė valtimi, kai paplūdimys ištuštėjo, Patrikas Redfernas galėjo niekieno netrukdomas įvykdyti nusikaltimą. Arlena Maršal mirė vėliau, negu be penkiolikos dvylika, tačiau medicininėje išvadoje svarbu buvo nustatyti anksčiausią galimą mirties laiką. Tai, kad Arlena jau buvo negyva be penkiolikos dvyliktą, ne gydytojas pranešė policijai, o jam taip buvo pasakyta.

Šiame tyrimo etape reikėjo išsiaiškinti dar du klausimus. Linda Maršal paliudijo Kristinos Redfern alibi. Bet jis rėmėsi tik pačios Lindos Maršal laikrodžiu. Reikėjo įrodyti, kad Kristina Redfern turėjo dvi progas persukti laikrodžio rodykles. Tai padaryti taip pat nebuvo sunku. Tą rytą Kristina buvo viena Lindos kambaryje. Be to, tai netiesiogiai paliudijo pati Linda, kai prisipažino maniusi, jog

jau labai vėlu, bet holo laikrodis rodęs tik dvidešimt penkias minutes po dešimtos. Antra galimybė atsirado Žuvėdrų įlankos paplūdimyje, kai Linda nusigręžė ir nubėgo į jūrą maudytis.

Paskutinis klausimas buvo susijęs su kopėčiomis. Kristina Redfern anksčiau tvirtino, kad ji bijosi aukščio – jai svaigstanti galva. Tai buvo dar vienas apgalvotas melas.

Dabar aš turėjau visą mozaiką, kiekviena jos dalelė puikiai derėjo savo vietoje. Tačiau, deja, – jokių įrodymų. Viskas – vien mano apmąstymų rezultatas.

Tada man šovė į galvą dar viena išganinga mintis. Nusikaltimas buvo atliktas nepaprastai sklandžiai. Aš neabejojau, kad ateityje Patrikas Redfernas jį pakartos. Na, o kaip praeityje? Egzistavo menka galimybė, kad tai ne pirma jo žmogžudystė. O pasirinktas nužudymo būdas – pasmaugimas – atitiko žudiko prigimtį. Tai toks žmogaus tipas, kuriam ne tik svarbu pasipelnyti, bet ir patirti malonumą žudant. Jeigu tai ne pirmas nusikaltimas, galima buvo tvirtinti, kad Redfernas vėl jį pakartos. Todėl aš ir paprašiau inspektoriaus Kolgeito pristatyti man per pastaruosius kelerius metus pasmaugtų moterų sąrašą. Rezultatai mane pradžiugino. Pasmaugta Nelė Parsons, kurios lavonas buvo rastas miške, galėjo būti, bet galėjo ir nebūti Patriko Redferno auka. Gal sutapo tik vietos pasirinkimas? Tačiau išanalizavęs Alisos Korigan nužudymo aplinkybes, radau tiksliai tai, ko ieškojau. Metodas buvo tapatus. Žongliravimas laiku – žmogžudystė įvykdyta *vėliau*, negu manė liudytojai, bet *ne vėliau*, negu galėjo nustatyti gydytojas. La-

vonas tariamai buvo rastas penkiolika po keturių, o vyro alibi garantuotas iki dvidešimt penkios po keturių.

Kaip iš tiesų viskas nutiko? Buvo nustatyta, kad Edvardas Koriganas atvyko į "Pain Ridžo" kavinę, nerado ten savo žmonos, tada *išėjo, kurį laiką vaikštinėjo, po to grįžo.* Iš tikrųjų jis nubėgo, kiek kojos įkerta, į netoliese esančią Cezario giraitę, kur .buvo paskyręs žmonai pasimatymą, pasmaugė ją ir grįžo į kavinę. Lavoną aptikusi ir apie nusikaltimą pranešusi turistė buvo jauna, nepriekaištingos reputacijos mokytoja, dėsčiusi fizinį lavinimą gerai žinomoje mergaičių mokykloje. Iš pirmo žvilgsnio jos niekas nesiejo su Edvardu Koriganu. Ji sukorė nemenką kelią, kad praneštų policijai apie žmogžudystę. Policijos gydytojas kūną apžiūrėjo tik be penkiolikos šešios. Kaip ir Arlenos Maršal atveju mirties laikas nesukėlė įtarimų.

Tada aš nutariau atlikti paskutinį bandymą. Privalėjau įsitikinti, kad Kristina Redfern melavo. Tam buvo surengta mūsų išvyka į Dartmurą. Tam, kas bijosi aukščio, sunku bus pereiti siauru liepteliu virš sraunaus vandens. Panelė Bruster, tikrai kenčianti nuo šios negalės, patyrė stiprų galvos svaigulį. O Kristina Redfern užsimiršo ir lengvai perbėgo lieptelį. Tai smulkmena, bet ji daug ką sako. Tas, kas sumelavo vieną kartą, gali meluoti ir daug kartų.. Tuo metu inspektorius Kolgeitas gavo atsakymą iš Sario grafystės policijos, kad grupinėje nuotraukoje atpažinti abu Redfernai. Tada aš pasinaudojau vieninteliu būdu, kuris, vyliausi, pasiseks. Pabandžiau užliūliuoti Patriko Redferno budrumą, o paskui taip staigiai jį puoliau, kad jis pra-

rado savitvardą. Jis tikrai pametė galvą, išgirdęs, jog yra atpažintas kaip Edvardas Koriganas.

Erkiulis Puaro paglostė savo kaklą.

– Tai, ką aš dariau, buvo labai pavojinga, – oriai ištarė jis. – Bet aš nesigailiu. Man pavyko! Rizikuota buvo ne veltui.

Valandėlę visi tylėjo. Paskui ponia Gardner giliai atsiduso.

– Ak, pone Puaro, kaip buvo nuostabu su smulkmenom išgirsti, kaip jūs pasiekėte tokių rezultatų. Tiesiog kvapą gniaužė, lyg klausantis paskaitos apie kriminalistiką. Ne! Tai ir *buvo* paskaita apie kriminalistiką! Tik pamanykit! Ir mano siūlų kamuolėlis, ir mūsų pašnekesys apie saulėje besikaitinančius kūnus, viskas buvo susiję. Esu taip susijaudinusi, kad man stinga žodžių viską išreikšti, ir mano vyras, ponas Gardneris, jaučia tą patį. Ar tu jauti tą patį, Oudeli?

– Taip, brangioji, – klusniai pritarė ponas Gardneris.

– Ponas Gardneris irgi labai man padėjo, – tarė Erkiulis Puaro. – Kai man prireikė protingo vyro nuomonės apie ponią Maršal, aš kreipiausi į poną Gardnerį.

– Šit kaip! – nustebo ponia Gardner. – Ir ką tu pasakei, Oudeli?

Ponas Gardneris nervingai sukosėjo.

– Matai, brangioji, aš niekada, kaip tu pati supranti, daug apie ją negalvojau.

– Vyrai taip visada sako savo žmonoms, – pareiškė ponia Gardner. – Ir jeigu paklaustumėt manęs, aš pasaky-

čiau, kad net ponas Puaro buvo per švelnus, kalbėdamas apie ponią Maršal. Atlaidžiai vadino ją auka, ir panašiai. Visiškai aišku, kad ponia Maršal nebuvo kultūringa moteris, ir kadangi čia nėra pono Maršalo, aš galiu drąsiai pasakyti, kad man ji atrodė gan ribota asmenybė. Aš ne kartą sakiau tai savo vyrui, ponui Gardneriui. Tiesa, Oudeli?

– Taip, brangioji, – pritarė ponas Gardneris.

II

Linda Maršal ir Erkiulis Puaro sėdėjo ant kranto Žuvėdrų įlankoje.

– Aišku, aš labai džiaugiuosi, kad likau gyva, – pasakė Linda. – Bet matot, pone Puaro, aš vis dėlto ją nužudžiau. Juk to norėjau.

– Tai visiškai ne tas pat, – energingai užprotestavo Erkiulis Puaro. – Noras nužudyti ir pati žmogžudystė – labai skirtingi dalykai. Jeigu jūsų, Linda, kambaryje būtų buvusi ne vaško figūrėlė, o surišta ir bejėgė tavo pamotė, ir vietoj segtuko rankoje būtų buvęs durklas, jūs tikrai nebūtumėt įsmeigusi jo jai į širdį! Vidinis balsas būtų pasakęs "ne". Kažkas panašaus buvo nutikę ir man. Įsiutau aš ant kažkokio silpnapročio ir pamaniau: "Kaip aš jam spirčiau!" Bet ėmiau ir įspyriau į stalo koją, o sau pasakiau: "Stalas – tai tas skystaprotis, ir aš jam įspyriau." Po to pasijunti daug geriau, žinoma, jeigu per daug nenusimuši kojų pirštų. Be to, stalas dažniausiai lieka sveikas. Tačiau jeigu būtų pasipynęs tas skystaprotis, aš tikrai nebūčiau jam įspyręs. Lipdyti vaško figūrėlę ir badyti ją segtuku – pripa-

žįstu, tai – kvaila ir vaikiška, bet savotiškai naudinga. Pyktis pereina į vaško figūrėlę. Suprantat, Linda? Segtuku ir ugnimi jūs sunaikinot ne savo pamotę, o savo neapykantą jai. Vėliau, dar nežinodama apie jos mirtį, jūs jautėtės apsivaliusi, jums palengvėjo, pasijutot linksmesnė. Tiesa?

– Iš kur jūs visa tai žinote? – nustebo Linda. – Aš tikrai taip jaučiausi.

– Todėl prašom ateityje niekada nedaryti kvailysčių, – tvirtai pareiškė Erkiulis Puaro. – Ir nepradėti nekęsti kitos pamotės.

– Negi jūs manote, kad bus dar viena? – krūptelėjusi ištarė Linda. – A, jūs kalbat apie Rozamundą. Aš nesu prieš ją nusistačiusi. – Ji valandėlę padvejojo. – Rozamunda – nuovoki.

Vargu ar Erkiulis Puaro pats būtų parinkęs šį epitetą Rozamundai Danli, tačiau jis suvokė, kad Lindos lūpose jis skamba kaip pagyrimas.

III

– Rozamunda, ar tau buvo atėjusi į galvą beprotiška mintis, kad aš nužudžiau Arleną?

Rozamunda atrodė kiek susigėdusi.

– Tai buvo velniškai kvaila, – tarė ji.

– Tikrai kvaila.

– Bet, Kenai, tu užsidaręs kaip austrė. Aš niekada nesuvokiau, ką tu iš tiesų jauti Arlenai. Nežinojau, ar tu priimi ją tokią, kokia ji yra, ar tik paisai padorumo, ar aklai ja tiki. Todėl pamaniau, kad netikėtai sužinojęs apie jos ne-

ištikimybę, pajutai beprotišką pyktį. Jau buvau kai ką apie tave girdėjusi. Nors šiaip esi visada ramus, kartais gali būti ir bauginantis.

– Vadinasi, manei, kad stvėriau Arleną už gerklės ir laikiau, kol ji išleido paskutinį kvapą.

– Taip... taip... kažką panašaus įsivaizdavau. O ir tavo alibi man pasirodė visai nepatikimas. Tada ir ryžausi įsikišti ir prasimaniau tą idiotišką istoriją apie tai, kaip užsukau į tavo kambarį ir pamačiau tave dirbantį prie rašomosios mašinėlės. O kai išgirdau, kad ir tu mane matei... tada visai nustojau abejojusi, kad tu tai padarei. Be to, Linda labai keistai elgėsi.

Kenetas Maršalas giliai atsiduso.

– Tu nesupranti, kad aš tave pamačiau veidrodyje tik todėl, kad norėjau... Matai, man *tavo* pasakaitė pasirodė menkai įtikėtina.

Rozamunda išpūtė akis.

– Ką? Negi tu pamanei, kad aš nužudžiau tavo žmoną?

– Supranti, Rozamunda, aš... – sutrikęs ėmė murmėti Kenetas Maršalas. – Po šimts, ar nepameni, kaip vos nepribaigei to berniūkščio, kuris kankino šunį? Taip sugniaužei jam gerklę, kad atplėšt nebuvo įmanoma?

– Bet tai buvo seniai!

– Taip, žinau...

– O dėl ko, malonėkit pasakyti, – griežtai paklausė Rozamunda, – man reikėjo žudyti Arleną?

Kenetas Maršalas nudūrė akis ir dar neaiškiau kažką sumurmėjo.

– Kenai, tu puikybės bokštas! – sušuko Rozamunda. – Negi tu pamanei, kad aš nužudžiau Arleną iš gryno altruizmo, vien kad padėčiau tau? O gal... pamanei, kad ją nužudžiau, nes troškau užimti jos vietą.

– Ne ne! – pasipiktino Kenetas Maršalas. – Bet... supranti...Vieną dieną tu pasakei... apie Lindą, ir visa kita... ir man atrodė, kad tau rūpi mano laimė...

– Taip, ji man visada rūpėjo, – pasakė Rozamunda.

– Man irgi taip atrodo. Žinai, Rozamunda... Aš negaliu kalbėti apie savo jausmus... Man sunku būti atviram, bet... Aš norėčiau tau viską paaiškinti. Arlenos aš nemylėjau... Gal truputį iš pat pradžių... Bet kasdieninis bendras gyvenimas buvo baisus nervų tampymas. Tiesą sakant, tikras pragaras! Aš jos visada tik gailėjau. Ji buvo tokia kvaila, pamišusi dėl vyrų, kurie visada bjauriai su ja elgėsi. Juk aš negalėjau būti niekšas, kuris suduos jai paskutinį smūgį. Matai, kadangi ją vedžiau, maniau, kad mano pareiga ja kuo geriau rūpintis. Matyt, ji tą suvokė ir buvo tikrai man dėkinga. Ji buvo... ji buvo labai egzaltuota būtybė...

– Gerai, Kenai, – švelniai ištarė Rozamunda. – Dabar aš suprantu.

Nežiūrėdamas į ją, Kenetas Maršalas ėmė uoliai kimšti pypkę.

– Tu... tu visada labai gerai supranti žmogų, Rozamunda, – sumurmėjo jis.

Rozamundos lūpomis perbėgo ironiška šypsena.

– Ar iš karto paprašysi mano rankos, Kenai, ar ketini laukti šešis mėnesius?

Keneto Maršalo pypkė iškrito jam iš burnos ir suskilo atsitrenkus į akmenį.

– Velnias! Tai jau antra pypkė, kurią čia prarandu. O trečios neatsivežiau. Kodėl, po šimts, tu nusprendei, kad pusė metų – tinkamas laiko tarpas?

– Matyt, todėl, kad tai ir *yra* tinkamas laiko tarpas. Bet ką nors konkretaus norėčiau išgirst jau dabar. Nes per artimiausius šešis mėnesius tu vėl gali sutikti kokią persekiojamą moterį ir riteriškai pulti jos gelbėti.

– Šį kartą, Rozamunda, persekiojamoji būsi tu, – nusijuokęs pasakė Kenetas Maršalas. – Tik mesk tuos nelemtus mados namus, ir apsigyvenkime kaime, toliau nuo žmonių.

– O ar žinai, kad mano mados namai teikia man solidžias pajamas? – paklausė Rozamunda Danli. – Be to, ar nesupranti, kad tai *mano* verslas, kad aš sukūriau šią firmą ir ja didžiuojuosi. O tu imi ir ramiausiai sakai: "Mesk viską, brangioji."

– Taip, ramiausiai sakau.

– Ir manai, kad tu taip labai man rūpi, jog aš paklausysiu?

– Jei nepaklausysi, vadinasi, tau nerūpi mano laimė.

– Brangusis... – švelniai ištarė Rozamunda. – Aš visą gyvenimą svajojau gyventi su tavim kaime. Ir dabar... mano svajonė išsipildys...

Agata Kristi
BLOGIS PO SAULE

Redagavo Jadvyga DAMBRAUSKIENĖ
Dailininkė Daiva STAŠKEVIČIENĖ
Viršelį maketavo Vaidas RADZICKAS

2000. Užs 384 Leidėjas "Sirokas".
Spausdino AB "Standartų spaustuvė",
Dariaus ir Girėno g. 39, Vilnius

Artimiausiu metu išeis šie
Agatos Kristi kūriniai:

- Tiria Parkeris Painas
- Žmogžudystė klebonijoje
- Perskilęs vaidrodis

AGATA KRISTI

Agata Kristi (Agatha Christie) išgarsėjo pasaulyje kaip Nusikaltimų karalienė. Jos knygos parduotos daugiau nei milijardo egzempliorių tiražu anglų kalba ir dar milijardo egzempliorių tiražu kitomis keturiasdešimt keturiomis kalbomis. Ji plačiausiai leidžiama visų laikų rašytoja, ją lenkia tik Biblija ir Šekspyras. Ji yra 79 kriminalinių romanų ir trumpų apsakymų rinkinių, 19 pjesių ir 6 romanų, pasirašytų Marijos Vestmekot (Mary Westmacott) vardu, autorė.

Agata Kristi gimė Torkvėjuje. Jos pirmasis romanas "Paslaptinga afera Stailse" buvo parašytas baigiantis Pirmajam pasauliniam karui, kurio metu ji tarnavo medicinos seserimi. Tada ji ir sukūrė Erkiulį Puaro, mažąjį belgų seklį, kuriam buvo lemta tapti populiariausiu po Šerloko Holmso sekliu kriminaliniuose romanuose. Romanas buvo išleistas tik 1920 m. "Bodley Head" leidykloje.

Nuo 1920 iki 1926 m. Agata Kristi kasmet išleisdavo po vieną knygą. 1926 m. ji parašė savo šedevrą "Rodžerio Ekroido nužudymas". Tai buvo pirmoji jos knyga, išleista "Harper Collins" leidykloje. Taip prasidėjo autorės ir šios leidyklos bendradarbiavimas, kuris tęsėsi ištisus penkiasdešimt metų. Ši leidykla išleido per septyniasdešimt Agatos Kristi knygų. "Rodžerio Ekroido nužudymas" taip pat tapo pirmąja inscenizuota Agatos Kristi knyga. Pavadinimu "Alibi" ji ilgai buvo rodoma Vest Endo scenoje. "Pelėkautai", įžymiausia jos pjesė, yra ilgiausiai vaidinama pjesė teatro istorijoje.

1971 m. Agata Kristi apdovanota Britų imperijos ordinu. Paskutinės jos knygos buvo: "Užuolaida: paskutinė Puaro byla" (1975 m.) ir "Miegantis žudikas" su apgaulingai silpna ponia Marpl (1976 m). Abi knygos tapo bestseleriais. Agata Kristi taip pat parašė keturis nebeletristinius darbus, tarp jų – "Autobiografiją" ir žavingąją "Ateik, pasakyk man, kaip tu gyveni", šlovinančią ekspedicijas, kuriose ji daug kartų dalyvavo su savo vyru archeologu seru Maksu Melovanu.

TOS PAČIOS AUTORĖS

ABC žudikai
Bertramo viešbutyje
Blogis po saule
Didysis ketvertas
Drambliai gali prisiminti
Drevė
Erkiulio darbai
Erkiulio Puaro Kalėdos
Helouvyno vakarėlis
Hikori Dikori Dok
Ir tada ten nieko nebuvo
Įdūrimas į mano nykštį
Jie atvyko į Bagdadą
Jie daro tai su veidrodžiais
Judantis pirštas
Kalėdų pudingas
Kaminų paslaptis
Karibų paslaptis
Katinas tarp balandžių
Kelionė į Frankfurtą
4.50 iš Pedingtono
Kibirkščiuojantis cianidas
Kodėl jie nepaklausė Evans
Kortos ant stalo
Kreivasis namas
Kvailas liudininkas
Laikrodžiai
Lavonas bibliotekoje
Likimo vartai
Link nulio
Listerdeilo paslaptis
Miegantis žudikas
Miršta lordas Edžveras
Mirties šuo
Mirtis debesyse
Mirtis ant Nilo
N ar M?
Nekaltojo kankinimas
Nemezidė
Nesibaigianti naktis
Nežinomas tikslas
Numirėlio pokštas
Nusikaltimo bendrininkai
Nužudymų grandis
Palšas žirgas
Paskelbta žmogžudystė
Paskui ateina mirtis
Paskutinės ponios Marpl bylos
Paslaptinga afera Stailse
Paslaptingasis misteris Kvinas
Pavojus End Hause
Penki maži paršiukai
Perskilęs veidrodis
Pilna kišenė rugių
Pirmosios Puaro bylos
Po laidotuvių
Polensa Bei netikėtumas
Ponios Maginti mirtis
Potvynio nunešti
Rodžerio Ekroido nužudymas
Sitafordo paslaptis
Slaptas priešininkas
Susitikimas su mirtimi
Tamsusis kiparisas
Tiria Parkeris Painas
Tiria Puaro
Trečioji mergina
Trijų veiksmų tragedija
Trylika uždavinių
Užuolaidos: paskutinė Puaro byla
Viens, du, užsek man batus
Vyras rudu kostiumu
Žydrojo traukinio palaptis
Žmogžudystė Mesopotamijoje
Žmogžudystė Miūjyje
Žmogžudystė Rytų ekspresė
Žmogžudystė Vikareidže
Žudyti lengva

Mary Westmacott slapyvardžiu
Dukters duktė
Nebuvęs pavasarį
Našta
Milžino duona
Rožė ir medis
Nebaigtas portretas

Agatha Christie Mallowan
Ateik, pasakyk man, kaip tu gyveni
Žvaigždė virš Betliejaus

Autobiografija
Agata Kristi: Autobiografija

BLOGIS PO SA

8,42

Niekas nebūtų nustebęs, pamatęs
gražų bronzinį Arlenos Stiuart kūną,
gulintį paplūdimyje kniūbsčią.
Bet šį kartą saulės nebuvo...
Ir Arlena gulėjo pasmaugta.

Nuo pat Arlenos atvykimo į kurortą,
Erkiulis Puaro pajuto pajūrio ore
tvyrant seksualinę įtampą.
Bet ar galėjo šis
"nusikaltimas dėl aistros"
būti iš anksto suplanuotas
ir slėpti kažką žymiai blogesnio?

"Štai įspūdingas
detektyvinis romanas
visoje savo didybėje"
NEW YORK TIMES

